

ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСНА
УНІВЕРСАЛЬНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА
імені В. Г. КОРОЛЕНКА

ЛІТЕРАТУРА
про Чернігівську область
за 2017 рік
БІБЛІОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК

Чернігів 2020

ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСНА УНІВЕРСАЛЬНА НАУКОВА
БІБЛІОТЕКА ім. В. Г. КОРОЛЕНКА

**ЛІТЕРАТУРА ПРО ЧЕРНІГІВСЬКУ ОБЛАСТЬ
ЗА 2017 РІК**

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК

Чернігів
2020

УДК 016:908(477.51)(058)”2017”

Л 64

Л 64 **ЛІТЕРАТУРА про Чернігівську область за 2017 рік** :
бібліогр. покажч. / Черніг. обл. універс. наук. б-ка
ім. В. Г. Короленка ; [уклад. Н. Ф. Гонза та ін.; відп. за вип.
І. М. Аліференко]. – Чернігів : [б. в.], 2020. – 234 с.

У щорічнику «Література про Чернігівську область за 2017 рік» вміщено бібліографічний опис книг і статей з різноманітних за змістом періодичних видань. Матеріал систематизований за розділами, які в комплексі відображають основні питання краєзнавства. Література згрупована згідно з рекомендаціями Національної історичної бібліотеки України.

Бібліографічний опис супроводжується короткими анотаціями. Довідковий апарат складається з алфавітного покажчика авторів і назв книг та статей, іменного та географічного покажчиків.

Посібник «Література про Чернігівську область за 2017 рік» може бути корисним викладачам і студентам, журналістам і літераторам, бібліотечним і музейним працівникам, всім, хто вивчає історію рідного краю.

Опис літератури здійснено відповідно до чинних державних стандартів.

УДК 016:908(477.51)(058)”2017”

ОБЛАСТЬ У ЦІЛОМУ

1. ПОЧЕСНІ громадяни Чернігівщини // Гарт. – 2017. – 14 груд. – С. 1.

7 грудня 2017 р. на тридцятій сесії обласної ради депутати присвоїли це звання В. В. Мельничуку (заступник голови облради), В. В. Ткаченку (голова т-ва «Черземляцтво» у Києві), Д. Й. Іванову (поет з Чернігова, лауреат Національної премії України ім. Тараса Шевченка).

2. САГАЧ О. Адміністративно-територіальний устрій України: ретроспективний аналіз та сучасний стан / Оксана Сагач // Сіверян. літопис. – 2017. – № 4. – С. 189–196.

Розглянуто політико-адмін. реформування в Україні, в тому числі на Чернігівщині.

3. СЛАВНІ містечка Чернігівщини : колишні райцентри області // Світ-інфо. – 2017. – 5 січ. – С. 12–13; 19 січ. – С. 14; 2 лют. – С. 14; 16 лют. – С. 14.

Смт Лосинівка Ніжинського р-ну; смт Любеч Ріпкинського р-ну; смт Мала Дівиця Прилуцького р-ну; смт Михайло-Коцюбинське Чернігівського р-ну; с. Нова Басань Бобровицького р-ну; смт Понорниця Коропського р-ну; с. Тупичів Городнянського р-ну; м. Остер Козелецького р-ну; смт Холми Корюківського р-ну; с. Яблунівка Прилуцького р-ну.

4. ЧЕРНІГІВСЬКА область – на монеті! // Деснянка. – 2017. – 30 листоп. – С. 1.

28 листоп. 2017 р. Нацбанк України ввів у обіг 5-гривневу монету з серії «Області України».

5. ЧЕРНІГІВЩИНА – Польща: співпраця з Великопольським воєводством // Світ-інфо. – 2017. – 14 верес. – С. 2.

ВИДАТНІ ДІЯЧІ І ОБЛАСТЬ.

ВИДАТНІ УРОДЖЕНЦІ ОБЛАСТІ

6. КУЗНЕЦОВА В. Халуцим – создатели Израиля / Валентина Кузнецова // Єврей Лівобережної України. Історія та

культура : матеріали XII Міжнар. наук. семінару. – Чернігів, 2017. – С. 255–271.

Серед них уродженці Черніг. губ., які стали національними героями Ізраїлю: Ноах Нафтульський (1883–1974, Сновськ), Моїсей Зетланд (1882–1960, Чернігів), Бен Цві Ізраелі (1887–1954, Глухів), Менахем Мендель Шмулевич (1879–1911, Носівка), Аарон Шер (1898–1920, Чернігів), Яків Хафт (1883–1966, Конотоп), Аарон Галеві (1887–1932, Чернігів).

7. МАРИНЧИК С. Сузір'я талантів : (літ. портр. земляків) / Станіслав Маринчик. – 4-е вид. – Ніжин : Лисенко М. М., 2017. – 528 с. : іл.

Біографії відомих людей, життям та діяльністю пов'язаних з Ічнящиною – І. Мартоса, П. Забіли, С. Васильченка, Л. Ревуцького, С. Маслова, П. Басанця, М. Борща, Р. Борщ, В. Буймістера, І. Буренка, А. Бурлаки, Л. Горлача, А. Дрофаня, С. Закусила, А. Євси, О. Кирія, В. Климентовської, М. Клочка, І. Кмети, Г. Ковалю, М. Костенка, О. Круша, В. Літвіна, В. Любимової, О. Немкович, В. Пархоменко, М. Піщенко, В. Плюща, В. Резанова, М. Рибки, Р. Рошака, Г. Саченка, А. Сидорука, М. Сльозки, О. Стороженка, І. Цинковського, В. Чумака, В. Швидченка, А. Шевченка, В. Шевченка, С. Шевченка, А. Штепи, М. Шуста.

8. ЯНЕВСЬКИЙ Д. Проект «Україна» : архітектори, виконроби, робітники : [Т.1]. А–Г : [довід.] / Данило Яневський ; передм. В. Л. Єшкілева, худож. оформл. О. А. Губанова. – Харків : Фоліо, 2017. – 296 с. : іл.

[Т. 2]. Д–О. – 2017. – 301 с. : іл.

[Т. 3]. П–Я. – 2017. – 302 с. : іл.

Тритомне видання є поглядом на Україну з тієї позиції, яка закрыта портьєрою масонства. У ній розповідається також про людей, які народилися і працювали на Чернігівщині, були, як мінімум, в одній із масонських лож різних юрисдикцій. Ось їхні

імена: М. І. Антоновський, А. А. Антоновський, І. А. Безбородько, Д. С. Бортнянський, О. Ф. Бриген, Г. Я. Брук, М. П. Василенко, С. Г. Волконський, С. Ю. Десницький, Ф. О. Зінгер, Б. І. Золотницький, М. М. Карніолін-Пінський, В. Г. Кукольник, І. М. Ладобордовський, І. І. Лизогуб, Ф. А. Лизогуб, В. М. Лопатін (Потапов), І. Р. Мартос, Мик. М. Могилянський, В. П. Науменко, Д. С. Самойлович, А. Г. Саханський, П. Д. Селецький, С. П. Середа, П. П. Скоропадський, М. Л. Слонім, А. Я. Стороженко, Г. Л. Тираспольський, В. В. Хижняков, І. Л. Шраг, М. А. Шумицький.

* * *

9. СУРЕЛО С. П. Призабуті імена Воронізької землі: Іван Спиридонович Абрамов (1874–1960 рр.) – дослідник-краєзнавець / Сергій Сурело // Бібліотечне краєзнавство у культурному просторі України : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. м. Київ, 2 листоп. 2017 р. – Київ, 2017. – С. 214–217.

І. С. Абрамов (20.06.1874–3.05.1960) – історик, археолог, літературознавець, етнограф, фольклорист і краєзнавець. Народився у містечку Вороніж Глухівського пов. Черніг. губ. (нині – Шосткинський р-н Сумської обл.).

10. ДАВИДЕНКО В. Славний син Чернігівщини / Володимир Давиденко // Отчий поріг. – 2017. – № 12 (груд.). – С. 13.

С. С. Андрієвський (1760–19.12.1818) – лікар, вчений, держ. діяч, реформатор медицини, уродженець с. Салтикова Дівиця Куликівського р-ну.

11. ЮХИМЕНКО Г. Пам'ятник коханню / Ганна Юхименко // Гарт. – 2017. – 13 лип. – С. 18.

Нарис про історію кохання подружньої пари В. Богданівської та Я. Попова. Вона – одна із перших жінок-хіміків у Російській імперії. Він – володар маєтку у с. Шабалинів Коропського р-ну. Починаючи з 1889 р. пара майже кожне літо проводила тут. З ініціативи В. Богданівської-Попової у селі були відкриті

реміснична школа, фельдшерський пункт. Загинула під час вибуху у хімічній лабораторії у м. Іжевськ. Похована у 1896 р. у с. Шабалинів, а у 1897 р. на могилі споруджено надгробок у вигляді носової частини корабля – цегляна палуба з металевою щоглою, увінчаною хрестом.

12. МОРОЗОВА А. Родина Бушtedтів / Анна Морозова // Світ-інфо. – 2017. – 19 січ. – С. 14.

Йдеться про родину П. А. Бушtedта (13.10.1855–?) – лікаря-невропатолога, організатора медичної освіти в Україні, уродженця с. Макошине Менського р-ну. Життям і діяльністю пов'язаний з Ніжином, Сосницьким повітом і Черніговом. У 1889–1890 рр. був членом правління Черніг. громадської бібліотеки, робив пожертви на зведення для неї будинку.

13. ВОЛОЩУК А. Н. Мои 500 выездов / Александр Волощук. – Чернигов : Десна Полиграф, 2017. – 303 с. + 8 л. цв. фот.

Кн. присвячена футбольним мандрям автора, який є фанатом чернігівської команди «Десна».

14. НАЗАРЕНКО В. За 111 днів – 3211 кілометрів / Віталій Назаренко // День. – 2017. – 13–14 січ. – С. 16–17.

Нарис про чернігівця О. Волощука, який повернувся з першого етапу пішої мандрівки довкола Чорного моря.

15. ОЛІЙНИК О. Лист у вічність : 7 грудня – 125 років від дня народження Всеволода Ганцова / Олександр Олійник // Світ-інфо. – 2017. – 7 груд. – С. 14.

В. М. Ганцов (7.12.1892–5.10.1979) – укр. мовознавець, лексикограф, член Харківської правописної комісії та автор розділу «Фонетика» у проекті укр. правопису, уродженець Чернігова. Засуджений 1929 р. у справі «СВУ». Відбув покарання у 1956 році. Повернувся до Чернігова, де і помер.

16. ГЕРАСЬКО М. Батуринська подорож І. М. Гончара [(1911–1993) – етнографа, скульптора, графіка, маляра, колекціонера, народного художника УРСР, Шевченківського

лауреата, яка сталася у вересні 1966 р.] / Марина Герасько // Сіверян. літопис. – 2017. – № 5. – С. 145–148.

17. ОМЕЛЬЯНЕНКО А. Космонавт Гречко любив Чернігів / Аркадій Омеляненко // Десн. правда. – 2017. – 1 черв. – С. 5.

Розповідь двоюрідного брата космонавта Г. М. Гречка (25.05.1931–8.04.2017) про родинні зв'язки його з Черніговом.

18. КОВАЛЕНКО О. П'ятдесятиріччя пам'яті / Олексій Коваленко // Отчий поріг. – 2017. – № 8 (серп.). – С. 14.

В. Г. Дроботько (23.11.1885–10.09.1966) – мікробіолог та епідеміолог, дійсний член АН УРСР, керівник Інституту мікробіології ім. Д. Заболотного АН УРСР. Народився у с. Дігтярі Срібнянського р-ну.

19. НЕСТЕРЕНКО П. Через терни – до вершин : завтра – 130 літ від дня народження Івана Кавалерідзе / Петро Нестеренко // Десн. правда. – 2017. – 13 квіт. – С. 8.

І. П. Кавалерідзе (13.04.1887–3.12.1978) – укр. скульптор, кінорежисер, драматург, сценарист, художник кіно, нар. художник України. Дитинство його минуло у с. Стара Талалаївка Талалаївського р-ну.

20. БЕЛЬМАН С. Знаменательная дата месяца / Семен Бельман // Тхия. – 2017. – 24 окт. – С. 4.

До 130-річчя від дня народження І. М. Кауфмана (20.10.1887–18.12.1971) – книгознавця, метра вітчизняної бібліографії, уродженця Новгород-Сіверського.

21. КУРДАНОВ А. Відійшов у вічність Микола Компанець [(15.08.1937–25.08.2017) – укр. громад. діяч і політик, інженер-механік за фахом, міністр хлібопродуктів УРСР у 1988–1991 рр., уродженець с. Смолин Чернігівського р-ну] / Андрій Курданов // Світ-інфо. – 2017. – 1 верес. – С. 2.

22. ГОНЧАР О. Микола Костомаров: постать історика на тлі епохи / О. Гончар. – Київ : Ін-т історії України НАН України, 2017. – 274 с.

Життя та діяльність М. І. Костомарова (16.05.1817–19.04.1885) пов'язані із с. Дідівці Прилуцького р-ну.

23. ШЕКУН В. Неопублікований родовід [українського фольклориста, етнографа, лікаря, громадсько-політичного діяча] С. Д. Носа [7.05.1829–28.12.1900] / Вікторія Шекун // Сіверян. літопис. – 2017. – № 6. – С. 173–177.

У ст. на підставі неопубл. нарису, впорядкованого С. Д. Носом у 1894 р., йдеться про генеалогію цієї козацько-старшинської родини.

24. ЛИТВИН О. Ріпкинський вчений : [до 85-річчя від дня народження Б. Ю. Туки (1931) – доктора технічних наук, професора, лауреата Держ. премії СРСР, уродженця смт Ріпки] / Олександр Литвин // Отчий поріг. – 2017. – № 4 (квіт.). – С. 6.

25. ГОРЛАЧ Л. Сходження / Леонід Горлач // Отчий поріг. – 2017. – № 1 (січ.). – С. 10–11.

Нарис, присвячений 80-річчю від дня народження В. Є. Устименка (18.01.1937–2.04.2020) – журналіста, краєзнавця, генерал-майора внутрішньої служби у відставці, лауреата премій імені М. Коцюбинського та Д. Яворницького, уродженця с. Жукля Корюківського р-ну.

26. МАРИНЧИК С. Батьківські уроки Андрія Шевченка / Станіслав Маринчик // Десн. правда. – 2017. – 15 черв. – С. 6.

Нарис про Посла України у Канаді А. В. Шевченка, сина укр. політика і письменника В. Ф. Шевченка, уродженця Ічні, куди часто приїздить і його син.

ПАМ'ЯТКИ ІСТОРІЇ ТА КУЛЬТУРИ

27. ВЕЛИЧКО В. Пам'ятник Богдану Хмельницькому в Чернігові: до питання реконструкції монумента за задумом його творців на першому етапі / Віктор Величко // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 282–285.

28. ВОНГ Д. У Седневі з'явився «Лірник» : [урочисте відкриття на початку фестивалю «Седнівська осінь» скульптури

А. Сладкевича за назвою «Лірник»] / Діна Вонг // Черніг. відом. – 2017. – 4 жовт. – С. 15.

29. ГАВРИК В. Мрія Костомарова, якій судилося справдитися / Вікторія Гаврик // Десн. правда. – 2017. – 25 трав. – С. 1, 5.

Започатковано відбудову садиби історика і письменника М. І. Костомарова (16.05.1817–19.04.1885) у с. Дідівці Прилуцького р-ну.

30. ДОЦЕНКО А. Будинок полкової канцелярії в Чернігові. Сторінки історії. Кінець XIX ст. / Алла Доценко // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 159–167.

31. ДОЦЕНКО А. Будинок полкової канцелярії в Чернігові: новітня історія / Алла Доценко // Сіверян. літопис. – 2017. – № 4. – С. 137–145.

Висвітлено стан будинку полкової канцелярії у зв'язку з передачею його історичному музею у 1962 р., а також реставраційні роботи кінця XX – початку XXI ст.

32. ДРОЗДОВА К. У Крупичполі – українці і татари / Катерина Дроздова // Гарт. – 2017. – № 31 (3 серп.). – С. 11.

Відкриття 26 лип. 2017 р. у с. Крупичполе Ічнянського р-ну пам'ятного знака – першого пам'ятника укр.-татарської дружби на території материкової України.

33. ЄРЕМЕНОК Г. Замок Мейендорф – історична пам'ятка Нового Бикова [Бобровицького р-ну] / Галина Єременок // Чернігівщина. – 2017. – 28 груд. – С. 7.

34. ЗАДЛЯ чого скульптор із Ужгорода їхав до Березни? // Деснянка. – 2017. – 25 трав. – С. 2.

Встановлення нового пам'ятника-погруддя композитору, диригенту Г. Г. Верьовці скульптора з Ужгорода М. Бевеня.

35. ЗОЗУЛЯ С. Ю. Втрачені пам'ятки архітектури Ніжина – споруди міського та грецького магістратів / Сергій Зозуля, Олександр Морозов // Сіверщина в історії України. – Глухів ; Київ, 2017. – Вип. 10. – С. 59–67.

36. КУРДАНОВ А. А пам'ять живе / Андрій Курданов, Оксана Ільчук // Отчий поріг. – 2017. – № 12 (груд.). – С. 14.

Відкриття у с. Жукотки Черніг. р-ну пам'ятника на честь воїнів-односельців, які загинули на фронтах Другої світової війни.

37. ЛИТОВЧЕНКО О. До питання збереженості пам'яток старовини Чернігова / Олександр Литовченко // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 66–72.

Робота зі збереження пам'яток старовини кандидата архітектури, красзнавця А. А. Карнабеда (14.10.1927–29.03.2005).

38. ЛИТОВЧЕНКО О. Пам'ятки архітектури Чернігова у художньому фільмі «Родина Коцюбинських» / Олександр Литовченко // Сіверщина в історії України. – Глухів ; Київ, 2017. – Вип. 10. – С. 56–59.

39. ЛОМОНОСОВ М. Пам'ятник Бернесу знайшли в канаві. Без руки й гітари... / Михайло Ломоносов // Деснянка. – 2017. – 11 трав. – С. 1.

Бронзова скульптура відомого актора й співака М. Бернеса була вкрадена у ніч із 2 на 3 травня 2017 р. з Графського парку Ніжина.

40. МЕЗЕНЦЕВ В. І. Керамічні розетки з декору палацу І. Мазепи в Батурині: комп'ютерні реконструкції та київські аналогії / Володимир Мезенцев // Сіверщина в історії України. – Глухів ; Київ, 2017. – Вип. 10. – С. 148–160.

41. МЕМОРІАЛЬНУ дошку видатному українському бджоляру [П. Прокоповичу] відкрили у Ніжині // Десн. правда. – 2017. – 13 лип. – С. 3.

42. НАЗАРЕНКО В. У Корюківці скинули чекіста [пам'ятник О. Гарнієру] / Віталій Назаренко // Чернігівщина. – 2017. – 21 верес. – С. 7.

43. НЕПОТЕНКО І. Пам'яткоохоронна діяльність у Чернігові у 1920-х рр.: шляхи реалізації / Інна Непотенко // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 184–189.

44. НОВАК А. Камінь, ножиці, папір... : Чернігів історичний / Анатолій Новак // Чернігівщина. – 2017. – 10 серп. – С. 7.

Історія елегантної Тріумфальної арки, зведеної неподалік пристані у Чернігові напередодні візиту до міста імператора Миколи II у червні 1911 р. З часом споруда була знищена, але від неї лишилися фундаменти.

45. ОСКУЛЬПТУРЕННЫЕ... : городские легенды и мифы получают физическую форму / коммент. А. Кишко // Семь дней. – 2017. – 28 сент. – С. 17.

Нову скульптуру у вигляді залізного клубка легенд (символ і бренд Чернігова) встановлено на Валі в рамках реалізації проекту «Легенди, міфи та історія Чернігова в скульптурах». Автор скульптури «Клубок» майстер по металу О. Кишко.

46. ОСТАШКО І. Із центру Чернігова прибрали могили [зі скверу, де були поховані партизанські діячі М. Попудренко і В. Капранов] / Ірина Осташко // Голос Чернігівщини. – 2017. – 13 лип. – С. 5.

47. ПОНЯТИШИН Н. Для тих, кому в Ніжин / Надія Понятишин // Пам'ятки України. – 2017. – № 7. – С. 31–32.

Достопам'ятності стародавнього міста.

48. РЕКОНСТРУКЦІЯ історичної будівлі [Чернігівської] міської ради відбувалась у 50-х роках минулого століття / прес-служба Черніг. міськради // Семь дней. – 2017. – 3 авг. – С. 9.

Побудована у 1908 р. тоді ще на розі вулиць Магістрацької та Олександрівської спеціально для контори Державного банку. Зазнала руйнувань у 1941–1943 рр.

49. РОМАНЧЕНКО О. Щодо діяльності Чернігівської обласної організації Українського товариства охорони пам'яток історії та культури у другій половині 1980-х років / Олександр Романченко // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 93–98.

Діяльність А. А. Карнабеда з підготовки Зводу пам'яток історії та культури Черніг. обл.

50. СЕРГЄЄВ С. Перебудови та ремонти в спорудах Чернігівського будинку губернського правління першої третини ХІХ ст. / Сергій Сергєєв // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 403–408; Сіверян. літопис. – 2017. – № 4. – С. 88–93.

51. ТЕРЕЩЕНКО О. Будинок родини Вербицьких у Чернігові / Олена Терещенко // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 209–212.

Історія та сучасний стан пам'ятки історії – будинку Вербицьких. Використані спогади нащадків цієї родини та їх сусідів Пустосмехових.

52. ТЕРЕЩЕНКО О. Будинок художника О. М. Снопка по вул. Гетьмана Полуботка у м. Чернігові / Олена Терещенко // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 421–423.

Оригінальний зразок житлової архітектури ХІХ ст. Порушено питання про незадовільний стан споруди та необхідність внесення її до реєстру пам'яток архітектури для подальшого збереження.

53. ТЕРЕЩЕНКО О. «Чернігівський замок» та його власник: маєток Г. М. Глебова як зразок української неоготики / Олена Терещенко // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 111–115.

Історія та сучасний стан пам'ятки архітектури місцевого значення – черніг. маєтку Г. М. Глебова. Автор характеризує місце цієї пам'ятки в ряду інших заміських дворянських резиденцій Лівобережної України ХІХ – поч. ХХ ст.

54. ТОВСТОНОГ В. Когда разворачивали Богдана, в небе был салют из облаков / Виктория Товстоног, Марина Забиян // Весть. – 2017. – 25 мая. – С. 8.

Про те, як розвертали пам'ятник Б. Хмельницькому у Чернігові.

55. ТРАВКІНА О. І. Історія будинку Чернігівського колегіуму: від спорудження до сьогодення / Ольга Травкіна // Сіверщина в історії України. – Глухів ; Київ, 2017. – Вип. 10. – С. 53–55.

56. ХИЛЯ А. У Понорниці [Коропського району] увічнили пам'ять загиблих героїв [відкриттям й освяченням каплички та Меморіального комплексу на честь Героїв Небесної сотні й загиблих у зоні АТО] / Алла Хиля // Десн. правда. – 2017. – 15 черв. – С. 3.

КРАЄЗНАВСТВО

57. АДРУГ В. Чернігівському краєзнавчому клубу «Колекціонер» – 40! / Віталій Адруг // Деснянка. – 2017. – 5 жовт. – С. 9.

58. БОДЯКО Л. Краєзнавча та дослідницька робота в школі: дослідження мовних паралелей «Слова о полку Ігоревім» та новгород-сіверських говірок / Лариса Бодяко // Український вимір. – Чернігів, 2017. – Число XIV. – С. 118–123.

59. ГАРКУША А. Андрій Карнабед – людина, що зберігала історію... / Алла Гаркуша, Ірина Шевчик // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 138–158.

60. ЗВІТ Правління Національної спілки краєзнавців України : (доповідь голови НСКУ, члена-кореспондента НАН України Олександра Реєнта) // Краєзнавство. – 2017. – № 1/2. – С. 10–19.

У доповіді позитивно відзначена діяльність Черніг. обл. орг. НСКУ.

61. КУЖЕЛЬНА О. В. «Злети» та «падіння» краєзнавства Шосткинщини 1920 – початку 1930-х років / Олена Кужельна // Бібліотечне краєзнавство у культурному просторі України : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. м. Київ, 2 листоп. 2017 р. – Київ, 2017. – С. 101–106.

На той час Шосткинський повіт входив до складу Черніг. губ.

62. КУРДАНОВ А. «Книга пам'яті» Шестовиці [Чернігівського р-ну] / Андрій Курданов // Світ-інфо. – 2017. – 18 трав. – С. 3.

Підготовлена краєзнавцями району на чолі із А. Курдановим задля вшанування воїнів-земляків.

ІСТОРІЯ ОБЛАСТІ. АРХЕОЛОГІЯ. ЕТНОГРАФІЯ. ІСТОРІЯ

63. АСМАКОВСЬКИЙ Е. Welcome to Semenivka : фотокнига про історію та сьогодення Семенівського краю Чернігівської області / Едуард Асмаковський, Михайло Волк ; [пер. на англ.: Д. Відмар, А. Асмаковська]. – Чернігів : Десна Поліграф, 2017. – 84 с. : фото кольор. – Текст англ., укр.

64. ГУТА-СТУДЕНЕЦЬКА : з історії села / Сновська ЦБ, Гута-Студен. сіл. б-ка-філ. ; уклад. : Н. П. Мокросноп, Н. П. Трихліб. – Сновськ, 2017. – 16 с. : іл.

65. ЄВРЕЇ Лівобережної України. Історія та культура : матеріали XII Міжнар. наук. семінару / Черніг. обл. євр. община [та ін.] ; [редкол.: С. Г. Бельман та ін.]. – Чернігів : Лозовий В. М., 2017. – 279, [16] с. : іл.

66. ЗАНЕСЛО. Седнів [Електронний ресурс] / ТРК «САО». – Мультимедійні дані (1,81 ГБ). – [Чернігів] : [б. в.], 2017. – 1 електрон. опт. диск (DVD-ROM) : col., зв.

67. ЗЕМЛЮ цю Пісками звать / [авт.-упоряд. В. П. Борисенко]. – Чернігів : Десна Поліграф, 2017. – 263 с. : іл., табл.

Історія с. Піски Черніг. р-ну.

68. ЗУБОК М. І. Моя Суличівка : [іст.-докум. вид.] / Микола Зубок. – Київ : Експрес-об'ява, 2017. – 431 с. : табл., фото.

Історія с. Суличівка Ріпкинського р-ну.

69. ІЧНЯНЩИНА: першоджерела : іст. краю в док. / авт.-упоряд. М. Терещенко, В. Шевченко. – Київ : Гнозіс, 2017. – 951 с. : іл.

70. КАРНАБІДІВСЬКІ читання : зб. наук. пр. Вип. 1–3 / редкол. : Ю. О. Соболь (голова), А. В. Доценко, С. Ю. Зозуля та ін. – Чернігів : Десна Поліграф, 2017. – 450 с. – (НАІЗ «Чернігів стародавній», Центр пам'яткознавства НАН України і УТОПІК).

Зб. присвяч. кандидату архітектури, черніг. науковцю і краєзнавцю А. А. Карнабеду (14.10.1927–29.03.2005), уродженцю с. Рогізки Сновського р-ну.

71. КОСТРУБ В. Л. Таємниці та історія одного з найдавніших поселень над Десною : історія і сучасність села Радичів [Коропського р-ну] / Василь Коструб. – Чернігів : Десна Поліграф, 2017. – 148 с. : фото.

72. КУЛИКІВСЬКИЙ краєзнавчий вісник: зб. наук.-попул. ст. з іст. рідного краю. Вип. 2 / Кулик. район. осередок Черніг. обл. орг. Нац. спілки краєзнавців України ; [редкол.: Н. М. Халімон (голова) та ін.]. – Чернігів : Десна Поліграф, 2017. – 60 с.

Зб. містить матеріали Другої Куликівської районної краєзнавчої конференції, яка відбулася у квітні 2017 р. і знайомить з історією та видатними постатями краю.

73. ЛЕП'ЯВКО С. А. Ілюстрована історія Чернігова. – 2-ге вид., доп. / Сергій Леп'явко ; НДУ імені М. В. Гоголя, Сівер. ін-т регіон. дослідж., ЧІМ ім. В. В. Тарновського, НАІЗ «Чернігів стародавній». – Київ : STYLOS, 2017. – 223 с. : фот. кольор. – Текст укр., англ., рос.

74. ЛІТЕРАТУРА та культура Полісся : зб. наук. праць. Вип. 86 / Ніжин. держ. ун-т ім. М. Гоголя ; [редкол.: Г. В. Самойленко (відп. ред., упоряд.) та ін.]. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. – 285 с. – (Філологічні науки ; № 8).

75. ЛІТЕРАТУРА та культура Полісся : зб. наук. пр. Вип. 87. / Ніжин. держ. ун-т ім. М. Гоголя ; [редкол.: Г. В. Самойленко (відп. ред., упоряд.) та ін.]. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. – 253 с. – (Історичні науки ; №7).

76. ЛІТЕРАТУРА та культура Полісся : зб. наук. пр. Вип. 88. / Ніжин. держ. ун-т ім. М. Гоголя ; [редкол.: Г. В. Самойленко (відп. ред., упоряд.) та ін.]. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. – 276 с. – (Історичні науки ; № 8).

77. ЛІТЕРАТУРА та культура Полісся : зб. наук. праць. Вип. 89 / Ніжин. держ. ун-т ім. М. Гоголя ; [редкол.:

Г. В. Самойленко (відп. ред., упоряд.) та ін.]. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. – 228 с. – (Філологічні науки ; № 9).

78. НАВРОДСЬКИЙ А. Корюківка з дня заснування до... : жива історія [міста] / Андрій Навродський // Десн. правда. – 2017. – 27 лип. – С. 6.

79. НАУМЕНКО А. М. Нарис з історії Корюківки / Андрій Науменко ; Корюк. іст. музей. – Мена : Домінант, 2017. – 78 с. : іл.

80. НІЖИНСЬКА старовина : зб. регіон. історії та пам'яткознавства. Вип. 23 (26) / Центр пам'яткознавства НАН України та Укр. т-ва охорони пам'яток історії та культури, Ніжин. держ. ун-т ім. М. Гоголя, Ніжин. краєзн. музей ім. І. Спаського ; [редкол. : С. Ю. Зозуля та ін.]. – Ніжин ; Київ : Центр пам'яткознавства НАН України і УТОПІК, 2017. – 229 с. – (сер. : «Ніжинознавчі студії» ; № 14).

До зб. вміщено матеріали, апробовані під час проведення у Ніжині та Батурині у верес. 2016 р. IV Міжнародних Спаських наук. читань, присвяч. 125-річчю від дня народження Є. Ю. Спаської та 50-річчю створення Ніжинського краєзн. музею.

81. ПІЗНАЙ свій рідний край [Електронний ресурс]. [Вип. 12]. Містечко над Сновом – Седнів. Ч. 3 / Черніг. район. краєзнав. орг. – Мультимедійні дані (4,12 ГБ). – [Б. м. : б. в.], [2017]. – 1 електрон. опт. диск (DVD-R/W) : кольор., зв. – (Седнів–туристичний).

82. ПІЗНАЙ свій рідний край [Електронний ресурс]. [Вип. 13] Село над Десною – Шестовиця. Ч. 1 / Черніг. район. осередок краєзнавців. – Мультимедійні дані (4,16 ГБ). – Чернігів, 2017. – 1 електрон. опт. диск (DVD-RW) : кольор., зв.

Ч. 2 / Черніг. район. осередок краєзнавців. – Мультимедійні дані (2,77 ГБ). – Чернігів, 2017. – 1 електрон. опт. диск (DVD-RW) : кольор., зв.

83. СИЛКО С. І. Шляхами пращурів : іст.-краєзнав., дух.-просвіт. нариси / Архімандрит Никодим (С. І. Силко). – Харків :

Діса Плюс, 2017. – 539 с. : іл., табл. – (Виблі. Подесення. Дивограй).

Рец. : Василенко В. // Сіверян. літопис. – 2017. – № 5. – С. 171–174.

Історія с. Виблі Куликівського р-ну.

84. СІВЕРЩИНА в історії України : [зб. наук. ст.]. Вип. 10. – Глухів ; Київ : Центр пам'яткознавства НАН України і УТОПК, 2017. – 511 с.

До зб. увійшли ст., присвячені різним періодам історії Чернігівщини.

85. СКАРБНИЦЯ української культури : зб. наук. праць. Вип. 18 / редкол.: О. Б. Коваленко (голова), С. Л. Лаєвський, Л. П. Линюк (відп. ред.) та ін. – Чернігів, 2017. – 224 с. : іл.

86. СНОВСЬКІ краєзнавчі читання. Вип. 1. Наше місто : Кінець 19 ст. – початок 20 ст. Кінець 20 ст. – початок 21 ст. / Сновська ЦБ ; уклад., відп. за вип. Н. П. Мокросноп. – Сновськ, 2017. – 32 с.

Тези виступів учасників Сновських краєзнавчих читань, які відбулися у Сновській центральній бібліотеці 22 серп. 2016 р.

Із змісту: Москаленко В. В. Станція поклала початок заселенню території нашого міста / Валентина Москаленко, с. 5–8; Козимір Т. С. Їм Сновщина крила дала : знані земляки – ювіляри 2016 р. / Тетяна Козимір, с. 16–19; Удод Л. Г. П. Д. Семененко – засновник осередку Руху за перебудову у м. Сновську / Любов Удод, с. 20–22; Левчановський С. В. Основні тенденції етнодемократичних змін у Сновському районі / Сергій Левчановський, с. 23–26.

87. ТЕРЕЩЕНКО А. С. Степанівка – земля моїх батьків: нариси з історії села Степанівка Менського району Чернігівської області / А. Терещенко. – Київ : Сталь, 2017. – 147 с. : фот., табл.

88. ТИМОШИК М. Село. Т. 1. Зійти з безпам'ятства / Микола Тимошик. – Київ : Ярославів Вал, 2017. – 420 с.

Село. Т. 2. Трудний шлях відмосковлення. – 2017. – 580 с.

Рец. : Сапон В. // Сіверян. літопис. – 2017. – № 1/2. – С. 337–339; Забіяка І. Прихована в архівах правда: з приводу виходу в світ двотомної праці М. Тимошика «Село» / Іван Забіяка // Сіверян. літопис. – 2017. – № 4. – С. 223–232.

Доля укр. села на прикладі с. Данина Ніжин. р-ну.

89. ТИЧИНА А. Скільки треба з'їсти огірків, щоб стати Миколою Гоголем? : [з історії Ніжина] / Андрій Тичина // Пам'ятки України. – 2017. – № 7. – С. 32–34.

90. ЧЕПУРНИЙ В. Бахмач старший за Москву : [870 років від першої літописної згадки про с. Бахмач Бахмацького р-ну] / Василь Чепурний // Голос України. – 2017. – 13 черв. – С. 6.

91. ЧЕРНІГІВ : історія міста в історіях людей / [за ред. І. В. Кондратьєва]. – Чернігів : Лозовий В. М., 2017. – 113 с. : іл., рис. – (ГО «Просвіта України», ГО «Дороговказ»).

92. ЩИРУ любов збережем до міста [Городня] над Чибрижем : екскурсія містом / Городн. центр. б-ка ; [уклад. Н. Чередниченко, В. Ільяс]. – Городня, 2017. – [24] с. : іл.

ДОПОМІЖНІ ІСТОРИЧНІ ДИСЦИПЛІНИ

93. СИТИЙ І. Козацька Україна : печатки, герби та емблеми кінця XVI–XVIII століть / Ігор Ситий ; ред. : Л. Линюк, Л. Марченко. – Київ : Темпора, 2017. – 972 с. : іл.

Межі праці відзначаються територією Лівобережної України, до складу якої входить Чернігівщина. Для порівняльного аналізу залучено й відповідні матеріали Правобережжя, Слобожанщини, Запоріжжя. Автором використані печатки із зібрання Черніг. обл. іст. музею ім. В. В. Тарновського, ДАЧО та ін.

94. СИТИЙ І. Міські печатки козацької України та коробораційні формули документів / Ігор Ситий // Сіверян. літопис. – 2017. – № 3. – С. 20–26.

Висвітлено питання міської сфрагістики Гетьманщини. Йдеться про оборонні універсали Д. Многогрішного, І. Самойловича, І. Мазепи, І. Скоропадського, Д. Апостола таким

містам, як Короп, Стародуб, Березна (п'ять), Мглин (два), Козелець, Київ, які зберігаються у Черніг. обл. іст. музеї ім. В. В. Тарновського.

IX–XVIII ст.

95. БОНДАР О. М. Історична топографія Чернігова у XIV–XVIII ст. : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Олександр Бондар. – Чернігів : [б. в.], 2017. – 19 с. : рис. – Текст на англ., укр.

96. БОНДАР О. Оборонні двори Києво-Печерської лаври на території Пакульської волості / Олександр Бондар // Сіверян. літопис. – 2017. – № 6. – С. 12–19.

97. ДНЕПРОВСКИЙ паром : материалы науч.-исслед. полевого семинара «Культурно-исторический потенциал Восточного Полесья и перспективы развития регионального туризма» (11–12 авг. 2016 г., г. Брагин), Междунар. историко-краевед. чтений «Днепровский паром» (8–9 авг. 2017 г., г. Лоев). – Минск, 2017. – 187 с.

Із змісту: Бондар О. М. Типологія укріплень поселень любецької округи у XV–XVIII ст. / Олександр Бондар, с. 68–70; Доманова Г. Судочинство за магдебурзьким правом у містах Чернігово-Сіверщини в XVII ст. / Г. Доманова, с. 80–85; Коваленко О. Б. Мартин Небаба і військові дії на території Білорусі у 1648–1651 рр. / Олександр Коваленко, с. 91–96.

98. ГУРЖІЙ І. О. Дворянство Лівобережної України кінця XVIII–початку XX ст.: соціально-правовий статус і місце у владних структурах Російської імперії / Іван Гуржій, Юрій Русанов. – Київ : Ін-т історії України НАН України, 2017. – 172 с.

Міститься матеріал і про чернігівське дворянство.

99. ЖЕЛЄЗКО К. Ніжинська фортеця в системі оборони Гетьманщини (1648–1659) / Костянтин Желєзко // Ніжинська старовина. – Ніжин ; Київ, 2017. – Вип. 23 (26). – С. 69–73.

100. ЖЕЛЄЗКО К. А. Ніжинська фортеця за воєводства Семена Шаховського 1659–1663 рр. / Костянтин Железко // Сіверщина в історії України. – Глухів ; Київ, 2017. – Вип. 10. – С. 120–123.

101. ЖЕЛЄЗКО Р. До питання зародження ніжинських ярмарків / Роман Железко // Ніжинська старовина. – Ніжин ; Київ, 2017. – Вип. 23 (26). – С. 49–54.

Ст. присвячена проблематиці виникнення ніжинських ярмарків у XVII ст.

102. ІГНАТЕНКО І. Чи була в Чернігівській фортеці порохова лабораторія? / Ігор Ігнатенко // Сіверян. літопис. – 2017. – № 1/2. – С. 31–34.

У ст. йдеться про технологію виготовлення чорного пороху у XVIII ст. Арх. дані говорять про наявність у Черніг. фортеці у 20–30-х рр. XVIII ст. інструментів і припасів, необхідних для виготовлення пороху та відсутність необхідних фахівців для налагодження цього виробництва.

103. КАЗІМІРОВА С. Ремесла та промисли Менської сотні у другій половині XVII–XVIII ст. / Світлана Казімірова, Марія Тужик // Сіверян. літопис. – 2017. – № 6. – С. 34–38.

104. КОВАЛЕНКО О. Вибори цехмістрів у Гетьманщині в першій половині XVIII ст. / Оксана Коваленко // Сіверян. літопис. – 2017. – № 1/2. – С. 55–61.

Проаналізовані ревізії та фіскальні відомості Полтавського полку 1718, 1721, 1722, 1726 років і Прилуцького полку 1729, 1731, 1740 рр.

105. КОТОВИЧ В. В. Чернігівщина та Львівщина в контексті спільних ойконімних домінант / Віра Котович // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2017. – Вип. 89. – С. 89–99.

Проаналізовано ойконіми (вид топоніма, власна назва населеного пункту) Буськ, Любеч, Любша, Львів, Сновськ, Удеч, Чернихів, Чернігів, які засвідчують визначальні ойконімні домінанти прадавніх Чернігівської та Галицької земель.

106. ЛЕСИК Л. Взаємовідносини міського магістрату та коменданта міста Ніжина в XVIII ст. / Людмила Лесик // Ніжинська старовина. – Ніжин ; Київ, 2017. – Вип. 23 (26). – С. 63–69.

107. ЛЕСИК Л. В. Земельні володіння Ніжинського міського магістрату XVII–XVIII ст. / Людмила Лесик // Сіверщина в історії України. – Глухів ; Київ, 2017. – Вип. 10. – С. 126–128.

108. ЛУНЯК Є. М. Чернігово-Сіверщина в роки Північної війни : (за свідченням французьких сучасників) / Євген Луняк // Сіверщина в історії України. – Глухів ; Київ, 2017. – Вип. 10. – С. 160–165.

Північна війна між Московським царством та Шведською імперією 1700–1721 рр.

109. ЛЯШЕВ О. В. Давня історія Роїща [Чернігівського р-ну]. Заселення долини Стрижня / Олександр Ляшев. – Чернігів : Десна, 2017. – 143 с. : іл., мапи.

110. МЕТРИЧНА книга села Виблі 1725–1740 роки / [упоряд. С. Горобець ; вступ Архімандрит Никодим (Силко)]. – Харків : Діса Плюс, 2017. – 207 с. : табл. – (Виблі. Подесення. Дивокрай).

111. МИЦИК Ю. Уродженці Батурицької і Борзенської сотень – студенти Києво-Могилянської академії / Юрій Мицик // Сіверян. літопис. – 2017. – № 4. – С. 171–174.

112. МИЦИК Ю. З нових документів до історії Сіверщини (друга половина XVII–XVIII ст.) (частина 5) / Юрій Мицик, Інна Тарасенко // Сіверян. літопис. – 2017. – № 1/2. – С. 140–175.

У публ. представлені віднайдені в арх. док. І. Самойловича, І. Мазепи, І. Скоропадського, Д. Апостола та інших старшин.

113. МИЦИК Ю. З нових документів до історії Сіверщини (друга половина XVII–XVIII ст.) (частина 6) / Юрій Мицик, Інна Тарасенко // Сіверян. літопис. – 2017. – № 3. – С. 43–86.

114. МИЦИК Ю. З нових документів до історії Сіверщини (XVII–XVIII ст.) : (частина 7) / Юрій Мицик, Інна Тарасенко // Сіверян. літопис. – 2017. – № 5. – С. 41–74.

115. МИЦИК Ю. 3 нових документів до історії Сіверщини (XVII–XVIII ст.) : (частина 8) / Юрій Мицик, Інна Тарасенко // Сіверян. літопис. – 2017. – № 6. – С. 89–127.

116. МИЦИК Ю. Початок опису Ніжинського полку у класичному творі О. М. Лазаревського : (продовження) / Юрій Мицик, Інна Тарасенко // Ніжинська старовина. – Ніжин ; Київ, 2017. – Вип. 23 (26). – С. 165–176.

Початок : 2013. – Вип. 17 (20). – С. 86–94 ; 2014. – Вип. 19 (22). – С. 139–146.

117. МОРОЗОВ О. Маловідомий план Ніжинської фортеці першої половини XVIII століття / Олександр Морозов // Ніжинська старовина. – Ніжин ; Київ, 2017. – Вип. 23 (26). – С. 191–199.

118. НАГОРНА Н. Ніжин єврейський: демографічний, соціально-економічний та культурно-освітній виміри (XVII–початок XX ст.) / Наталія Нагорна, Яна Сердюк // Євреї Лівобережної України. Історія та культура : матеріали XII Міжнар. наук. семінару. – Чернігів, 2017. – С. 16–31.

119. ПАВЛЕНКО С. Військо Карла XII на півночі України / Сергій Павленко. – Київ : КМА, 2017. – 510 с.

Маловідомі сторінки історії походу війська Карла XII у 1708–1709 рр. на терени України, його бої з армією Петра I, союз шведського короля із мазепинцями. Видання інформує про топонімічні наслідки проходження скандинавів Чернігово-Сіверщиною та їх перебування у полоні на цих землях.

120. ПЕТРЕЧЕНКО І. Ніжин і його округа за даними описів Чернігівського намісництва останньої чверті XVIII ст. / Ірина Петrenchенко // Ніжинська старовина. – Ніжин ; Київ, 2017. – Вип. 23 (26). – С. 199–210.

121. ПИРИГ П. 3 історії землеволодіння села Карпилівки [Козелецького району у XVII ст.] / Петро Пиріг, Юрій Конопля // Сіверян. літопис. – 2017. – № 5. – С. 30–40.

122. ПИРИГ П. З історії села Карпилівки на Козелеччині [від найдавніших часів до XVII ст.] / Петро Пиріг, Юрій Конопля // Сіверян. літопис. – 2017. – № 3. – С. 27–38.

123. ПОДЛЕВСЬКИЙ С. Латинські графіті XVII ст. у Чернігові / Святослав Подлевський // Сіверян. літопис. – 2017. – № 4. – С. 14–21.

Були зафіксовані у культових спорудах міста та пов'язані з періодом його перебування в складі Речі Посполитої.

124. ПОЛОВЕЦЬ В. Половці і Київська Русь. – 2-е вид., доп. / Володимир Половець. – Чернігів : Просвіта, 2017. – 216 с.

125. ПРИСЯГА Стародубського полку 1718 року / [упоряд., вступ. ст. : І. Ситий, С. Горобець ; авт. передм. : Т. В. Чухліб, А. С. Лаєвський]. – Чернігів : Лозовий В.М., 2017. – 297 с. : іл., карта.

126. САЄНКО Н. Соціальна топографія Батурина другої половини XVIII ст. : (за матеріалами Рум'янцевського опису) / Наталія Сасенко // Сіверян. літопис. – 2017. – № 6. – С. 39–47.

127. СЕЛО Блистова [Менського району] в матеріалах «Генерального опису Лівобережної України (1765–1769 рр.)» / [упоряд. Д. Казіміров, С. Токарев]. – Чернігів : Лозовий В. М., 2017. – 95 с.

128. СЕРГЄЄВ С. Еволюція фортифікаційних укріплень Чернігова у XVIII ст.: за матеріалами фонду А. А. Карнабеда / Сергій Сергеев // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 202–208.

129. СЕРГЄЄВ С. Специфіка основних періодів в історії Чернігівської фортеці / Сергій Сергеев // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 106–110.

130. СЫТЫЙ Ю. Страница земляной летописи Чернигова : (участок возле Екатерининской церкви) / Юрий Сытый // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 409–420.

У ст. використані тексти звітів В. А. Богусевича та А. А. Карнабеда для з'ясування характеру й аналізу забудови давньоруського періоду на ділянці міської території Чернігова поблизу Катерининської церкви.

131. ТОКАРЄВ С. Сімейно-шлюбні зв'язки і патронально-клієнтарні відносини у середовищі козацької старшини Ніжинського полку / Сергій Токарев // Ніжинська старовина. – Ніжин ; Київ, 2017. – Вип. 23 (26). – С. 55–63.

132. ФЕДУРУК Я. О. Англійські газети про Україну на початку московсько-польської війни в 1654 р. / Ярослав Федорук // Укр. іст. журн. – 2017. – № 5. – С. 91–102.

С. 96–97 : Лондонські газети про Чернігівське воєводство.

133. ФІЛІПОВА Г. Відправлення шведських військово-полонених з Києва до Ніжина в 1709 році / Ганна Філіпова // Ніжинська старовина. – Ніжин ; Київ, 2017. – Вип. 23 (26). – С. 73–77.

Переправлення полонених шведів з Києва до Ніжина для виконання будівельних робіт. Дослідження базується на кількох нововиявлених док. з київ. арх. та напрацюваннях шведських дослідників.

134. ФРАГМЕНТ «Денних записок генерального підскарбія Якова Марковича» за копією В. Модзалевського / [підгот. Н. Ю. Матяш] // Укр. іст. журн. – 2017. – № 3. – С. 157–170.

Публ. фрагмент п'ятої частини щоденника Я. Марковича (7.10.1696–1770), народженого у Прилуках. Частина щоденника охоплює період із 1741 до 1743 рр. і станом на сьогодні втрачена, однак її копія, зроблена В. Модзалевським, зберігається в Інституті рукопису НБУ імені В. Вернадського. Завдяки їй можна доповнити біографію Я. Марковича і отримати нові дані для дослідження повсякденного життя козацької старшини і на Чернігівщині.

135. ЦАПКО Н. Полювання – не тільки розвага : [певні традиції, які існували у гетьманській резиденції в Батурині часів

І. С. Мазепи] / Наталія Цапко // Світ-інфо. – 2017. – 18 трав. – С. 14.

136. ЦАРЕНКО С. Вінницька спадщина Ольговичів і нащадків чернігівського дворянства: структура княжого господарства за щойно виявленими пам'ятками / Сергій Царенко // Скарбниця української культури : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 18. – С. 157–159.

Поєднання Вінниччини з Чернігівщиною різноманітними культурними зв'язками, що простежуються із князівських часів.

137. ЩЕРБИНА С. Ніжинський музичний цех за матеріалами колекції М. Маркевича та І. Лукашевича / Світлана Щербина // Ніжинська старовина. – Ніжин ; Київ, 2017. – Вип. 23 (26). – С. 111–115.

Ст. присвячено діяльності музичного цеху Ніжина у др. пол. XVII–XVIII ст. Проаналізовано законодавчу базу, права, обов'язки та цехову атрибутику ремісничої корпорації.

ПЕРСОНАЛІЇ

138. ПАЛАТНА С. Реліквії роду Безбородьків [у Музеї історичних коштовностей України] / Світлана Палатна // Скарбниця української культури : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 18. – С. 113–114.

139. БЕРЕЗОВА С. Вироби ніжинського майстра [першої пол. XVIII ст.] Давида Золотаря в колекції Музею історичних коштовностей України – філії Національного музею історії України / Світлана Березова, Ольга Фрасинюк // Скарбниця української культури : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 18. – С. 122–126.

140. СТЕПЕНЬКІН С. Ю. Ніжинський полковник Василь Золотаренко / Святослав Степенькін // Сіверщина в історії України. – Глухів ; Київ, 2017. – Вип. 10. – С. 117–119.

141. ТОКАРЄВ С. А. Козацько-старшинська родина Кониських у суспільно-політичному житті Української козацької

держави / Сергій Токарев // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2017. – Вип. 88. – С. 19–26.

Родоначальник родини Касьян Кониський у першій пол. XVII ст. проживав у Ніжині і володів хутором з млинами, котрі згодом стали відомі серед місцевого населення як «Касьянові млини».

142. БРЕХУНЕНКО В. Війна за свідомість. Російські міфи про Україну та її минуле / Віктор Брехуненко. – Київ : Віпол, 2017. – 280 с.

С. 205–228 : Міфи про Івана Мазепу.

143. ПАВЛЕНКО С. Зображення І. Мазепи та його близьких у композиції «Успіння» (книга «Новий завіт» 1753 р.) / Сергій Павленко // Сіверян. літопис. – 2017. – № 6. – С. 186–190.

144. ПАВЛЕНКО С. Портрети гетьманів І. Мазепи, І. Самойловича, Ю. Хмельницького у кужбушку 1749 р. / Сергій Павленко // Сіверян. літопис. – 2017. – № 5. – С. 161–165.

Про гетьманські портрети, які збереглися в учнівському альбомі малярської майстерні Києво-Печерської лаври середини XVIII ст.

145. ТРАВКІНА О. Меценатство гетьмана Івана Мазепи в Чернігові / Ольга Травкіна // Світ-інфо. – 2017. – № 102 (4 трав.). – С. 13–14.

146. КЕЛЕМБЕТ С. Великі князі чернігівські: перші десятиліття монгольського панування / Станіслав Келембет // Сіверян. літопис. – 2017. – № 6. – С. 3–11.

У ст. досліджується питання про великих князів, які правила у Чернігові після загибелі Михайла Володимировича (1246) і до утвердження там його сина, Романа Брянського (1280-ті рр.).

147. КЕЛЕМБЕТ С. Михайло Всеволодович, великий князь Чернігівський і Київський: деякі питання походження, біографії та складу родини / Станіслав Келембет // Сіверян. літопис. – 2017. – № 1/2. – С. 11–19.

У ст. піддається критиці версія О. В. Журавля, згідно з якою Михайло Чернігівський був сином не Всеволода III Святославича Чермного, великого князя Чернігівського й Київського, а Всеволода Святославича, князя Трубчевського. Доводиться, що Михайло був таки сином Всеволода Чермного та Анастасії, дочки Казимира II Справедливого, князя Польського, а народився у середині 80-х – на початку 90-х рр. XII ст.

148. ЯСЕНЧУК О. Мощі князя Михаїла Чернігівського як дипломатичний аргумент / Олександр Ясенчук // Світ-інфо. – 2017. – 2 лют. – С. 12.

27 лют. 1572 р. мощі святого князя Михаїла Чернігівського та його боярина Федора були перенесені до Москви з Чернігова, і як ця подія вплинула на політичну історію України та Росії.

149. КЕЛЕМБЕТ С. Мстислав III-Федір Глібович, великий князь Чернігівський / Станіслав Келембет // Сіверян. літопис. – 2017. – № 5. – С. 13–29.

Досліджуються тексти зі згадками Мстислава Глібовича (Галицький літопис та літописи «Новгородсько-Софійської групи»), а також робиться висновок, що він князував у Чернігові з 1235 до 1239 (1241?) р. та, можливо, вдруге з 1246 р.

150. КЕЛЕМБЕТ С. Олег-Павло Ігоревич, князь Курський та великий князь Чернігівський / Станіслав Келембет // Сіверян. літопис. – 2017. – № 4. – С. 3–13.

Здійснено спробу ідентифікації великого князя Олега Чернігівського, ченця Павла, який поминається у Введенсько-Печерському пом'янику. Автор вважає, що мова йде про князя Олега Курського, суперника Михайла Всеволодовича, який у 1225–1226 рр. міг короткочасно посідати чернігівський стіл.

151. ЛЕЙБЕРОВ О. «Из людей благонадежных, имущественных и знающих цену возложенной на них доверенности и должности...» – маршали ніжинського повітового шляхетства брата Почеки / Олексій Лейберов // Ніжинська старовина. – Ніжин ; Київ, 2017. – Вип. 23 (26). – С. 147–157.

У ст. розглядаються питання генеалогії провінційного дворянства Черніг. губ. на прикладі біографій маршалів повітового шляхетства Ніжин. пов. Григорія та Матвія Почек.

152. СЕРГІЙЧУК В. Український гетьман чи російський вельможа: таємниці гетьманату Кирила Розумовського / Володимир Сергійчук, Володимир Пришляк ; вів бесіду Д. Шуркало // Світ-інфо. – 2017. – 20 лип. – С. 13.

153. ДРОБ'ЯЗКО Н. Честь родини – понад усе / Наталія Дроб'язко // Світ-інфо. – 2017. – 16 берез. – С. 14.

Як полковник Переяславський війська Запорозького, бунчуковий товариш Ф. І. Сулима (бл. 1629–1691) у 1688 р. за сприяння гетьмана І. Мазепи захистив честь своєї родини у Генеральному військовому суді у Батурині.

154. АДРУГ А. К. «Перло многоцінне» К. Транквіліона-Ставровецького – чернігівський першодрук / Анатолій Адруг // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 7–13.

ІХ–ХХ ст.

155. БЕЛЬМАН С. Город Чернигов и его евреи : (по материалам газеты «Черниговское Слово») / Семен Бельман // Євреї Лівобережної України. Історія та культура : матеріали XII Міжнар. наук. семінару. – Чернігів, 2017. – С. 67–84.

156. БОЙКО В. М. На край землі. Переселення селян Лівобережної України в Південно-Уссурійський край (1883–1894) / Вадим Бойко. – Чернігів : Десна Поліграф, 2017. – 221 с. : іл.

На прикладі Черніг. губ.

157. ГЕРАСИМЧУК О. Розвиток сільськогосподарської кооперації на Чернігівщині в роки Столипінської аграрної реформи (1906–1917 рр.) / Олександр Герасимчук // Сіверян. літопис. – 2017. – № 1/2. – С. 190–197.

158. ГУБАР Г. Пам'ять жива [про села Окунинів, Старий Глибів, Сорокошичі Козелецького району, затоплені понад півстоліття тому задля створення штучного моря] / Ганна Губар // Отчий поріг. – 2017. – № 10 (жовт.). – С. 15.

159. ЄМЕЛЬЯНОВ В. Формування протипожежної безпеки Ніжина в 1865–1917 роках / Віктор Ємельянов // Ніжинська старовина. – Ніжин ; Київ, 2017. – Вип. 23 (26). – С. 102–109.

160. КАЧМАЛА В. І. Соціально-економічна діяльність земських установ Лівобережної України (кінця ХІХ – поч. ХХ ст.) / Вікторія Качмала // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2017. – Вип. 87. – С. 23–31.

На прикладі земських установ Черніг. і Полтавської губ.

161. КОВАЛЕНКО О. Репресії проти освітянської інтелігенції Чернігівщини 1920–1950-х років / Олександр Коваленко, Олена Потапенко // Світ-інфо. – 2017. – 16 листоп. – С. 15–16.

162. КОРНІЄНКО В. Документи з історії дослідження Адрианом Праховим старожитностей Чернігова у 1892 р. : (з фондів Національного заповідника «Софія Київська») / В'ячеслав Корнієнко, Інна Чигирик, Ірина Четверікова // Сіверян. літопис. – 2017. – № 6. – С. 73–83.

163. КРУПЕНКО О. В. Господарський стиль старообрядця-підприємця у ХІХ столітті : (на прикладі Чернігівської губернії) / Оксана Крупенко // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2017. – Вип. 88. – С. 164–173.

164. КРУПЕНКО О. Провінційне чиновництво Ніжина по-реформеної доби: конструювання образу / Оксана Крупенко, Катерина Солodka // Ніжинська старовина. – Ніжин ; Київ, 2017. – Вип. 23 (26). – С. 79–85.

165. ЛЕЙБЕРОВ О. О. Дворянство Ніжинського повіту Чернігівської губернії на початку ХІХ століття: спроба колективного соціального портрета / Олексій Лейберов // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2017. – Вип. 88. – С. 138–150.

166. ЛИТОВЧЕНКО О. Фото- та кіносправа на Чернігівщині у першій половині ХХ ст. / Олександр Литовченко // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 331–340.

167. ЛИТОВЧЕНКО О. Фото Чернігова кінця ХІХ – початку ХХ ст. з фондів Центрального Державного кінофотофоноархіву України ім. Г. С. Пшеничного / Олександр Литовченко // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 174–183.

168. МОСКАЛЕНКО Н. Роль євреїв у соціально-економічному розвитку Сновська кінця ХІХ – початку ХХ ст. / Наталя Москаленко // Євреї Лівобережної України. Історія та культура : матеріали ХІІ Міжнар. наук. семінару. – Чернігів, 2017. – С. 36–44.

169. НАУМЕНКО А. Єврейська землеробська громада у селі Бреч Сосницького повіту [Корюківського р-ну] Чернігівської губернії [у ХІХ–ХХ ст.] / Андрій Науменко // Сіверян. літопис. – 2017. – № 6. – С. 56–60.

170. НОВОДІД В. Т. Село Сорокошичі [Козелецького р-ну]: «Історія села та пам'ять про односельців» / Віра Новодід. – Чернігів : Десна Поліграф, 2017. – 23 с.

171. ПЛЯШКО Л. Історична топографія та пам'ятки Ніжина початку ХІХ століття / Людмила Пляшко ; пер. з укр. А. Ситника // Пам'ятки України. – 2017. – № 7. – С. 69–80.

172. ПЛЯШКО Л. Старий Ніжин – місто юності славетного Миколи Гоголя / Людмила Пляшко // Пам'ятки України. – 2017. – № 7. – С. 37–68.

173. ПОДВЕРБНИЙ А. Робота Чернігівської міської думи на початку І світової війни (за матеріалами преси) / Андрій Подвербний // Сіверян. літопис. – 2017. – № 1/2. – С. 62–68.

Ст. написано за матеріалами газети «Черниговская земская неделя» другої пол. 1914 р.

174. САПОН В. Німці у Білій Вежі : [із щоденникових нотаток німця Отто фон Гуна, який мандрував нинішнім Бахмацьким районом у 1805 р.] / Володимир Сапон // Десн. правда. – 2017. – 27 квіт. – С. 8.

175. ФЕДЬКОВ О. М. Становище осередків Української соціал-демократичної спілки на початку столипінської реакції / Олександр Федьков // Укр. іст. журн. – 2017. – № 5. – С. 55–71.

Висвітлюються умови, форми та методи діяльності членів осередків УСДС в українських губ. Російської імперії, в т. ч. і у Черніг., у другій пол. 1907 – на поч. 1908 рр.

176. ЧЕРНІГІВСЬКА губернія у роки Першої світової війни : док. і матеріали. Кн. 1. / [упоряд.: О. Б. Коваленко. О. М. Потапенко, О. Я. Рахно]. – Чернігів : Десна Поліграф, 2017. – 360 с.

Зібрано й запроваджено до наук. обігу док. і матеріали, які дозволяють схарактеризувати становище Черніг. губ. у 1914–1918 рр. і осягнути військово-політичні та соціально-економічні аспекти історії Першої світової війни у регіон. вимірі.

177. ШАРА Л. Єврейське жіноче товариство допомоги бідним у Чернігові: благодійність у роки Першої світової війни : (за матеріалами «Черниговской земской недели» за 1915 рік) / Любов Шара // Євреї Лівобережної України. Історія та культура : матеріали XII Міжнар. наук. семінару. – Чернігів, 2017. – С. 85–93.

ПЕРСОНАЛІЇ

178. ОГІЄВСЬКА Р. Послідовник Прокоповича / Руслана Огієвська // Світ-інфо. – 2017. – 7 груд. – С. 13.

Розповідь про Батуринське товариство бджолярів імені П. І. Прокоповича та одного з членів цього об'єднання М. П. Бурковського (7.04.1887–10.01.1965), уродженця с. Соснівка Конотопського пов. Черніг. губ. Навчався у Стародубському духовному училищі. Опісля – регент хору Воскресенської церкви, усипальниці К. Розумовського у

Батурині, де прожив усе життя. Похований на Батуринському цвинтарі.

179. КОВАЛЕНКО О. Б. Громадський діяч та історик Аркадій Васильович Верзилов : (до 150-річчя з дня народження) / Олександр Коваленко, Олександр Рахно, Світлана Скоренок // Куликівський краєзнавчий вісник. – Чернігів, 2017. – Вип. 2. – С. 22–39.

У ст. проаналізовано життєвий шлях, наук. та громад. діяльність уродженця с. Ковчин Куликівського р-ну, Черніг. міського голови та краєзнавця А. В. Верзилова (8.12.1867–1931).

180. БУДЗАР М. Предмети домашнього вжитку родини Галаганів: від палацової зали до музейної експозиції / Марина Будзар // Скарбниця української культури : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 18. – С. 102–112.

181. «Я МАЮ намір з моїх листів до тебе зробити свій журнал...» : листи Григорія Галагана до дружини / Ін-т рукопису Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського НАН України, Київ. ун-т ім. Б. Грінченка ; упоряд. : М. Будзар, Є. Ковальов. – Київ : Антоненко Л. І., 2017. – 134 с. : іл.

182. ПОЛОВНІКОВА С. «...Якби я знав, що тим здобуду її кохання, я б зараз поїхав круг світа»: до взаємин Михайла Грушевського і Марії Вовк-Карачевської / Світлана Половнікова // Сіверян. літопис. – 2017. – № 3. – С. 162–164.

На основі «Щоденника» 1888–1894 рр. М. С. Грушевського розглядаються його стосунки з родиною черніг. поміщика і громад. діяча В. Н. Вовка-Карачевського (родовий маєток у с. Дуболугівка Ніжин. р-ну) та юнацьке захоплення майбутнього історика його дочкою Марією. Вперше публ. її фото.

183. ГОРОБЕЦЬ С. М. Олександр Павлович Карпинський. 1835–1883 / Сергій Горобець. – Чернігів : Десна Поліграф, 2017. – 61 с. : іл.

Дворянин, благодійник, лікар, громад. діяч. Народився у Чернігові. Жив у с. Петрушин Черніг. р-ну, де став ініціатором

відкриття двокласного міністерського початкового народного училища тощо.

184. МАЙШЕВ О. Меморіальна дошка Олександрю Карпинському в Петрушині / Олександр Майшев // Світ-інфо. – 2017. – 1 верес. – С. 13; Чернігівщина. – 2017. – 17 серп. – С. 3.

О. П. Карпинський – громад. діяч, благодійник і меценат, поміщик, шість років очолював Черніг. губ. земську управу, один із засновників і перший директор Черніг. міського банку, один із засновників громад. бібліотеки у Чернігові (нині ОУНБ імені В. Г. Короленка).

185. ЖУРАВЛЬОВА Т. Марк Кранц та його книгарня [у Чернігові] : (за спогадами М. М. Могилянського) / Тетяна Журавльова // Євреї Лівобережної України. Історія та культура : матеріали XII Міжнар. наук. семінару. – Чернігів, 2017. – С. 118–126.

186. МИДЕН Э. Л. «Святой революции»: новые факты к биографии Д. А. Лизогуба / Эрвин Миден // Днепровский паром. – Минск, 2017. – С. 111–114.

Д. А. Лизогуб (10.08.1849–22.08.1879) – революціонер-народник, один з організаторів політичного тероризму у Рос. імперії. Народився у Седневі.

187. КОТЕЛЬНИЦЬКИЙ Н. А. Иван Петрункевич – видатний син Борзнянщини / Назар Котельницький. – [Б. м. : б. в.], [2017]. – 14 с. : фото.

188. ДЕМЧЕНКО Т. П. Листи Михайла Белкінда до Іллі Шрага як історичне джерело / Тамара Демченко // Євреї Лівобережної України. Історія та культура : матеріали XII Міжнар. наук. семінару. – Чернігів, 2017. – С. 94–103.

189. СТУДЬОНОВА Л. Олишівський козак [Л. Д. Шрамченко (17.11.1877–21.06.1954) – земський статистик, перекладач творів М. Коцюбинського рос. мовою, вчений, урядовець УНР, емігрант у Празі, помер у Женеві] / Людмила Студьонова // Отчий поріг. –

2017. – № 11 (листоп.). – С. 11; Світ-інфо. – 2017. – 14 верес. – С. 13.

1917–1920 рр.

190. БАСАРА-ТИЛИЩАК Г. Від провінційної глибинки до революційного центру: політичні та соціокультурні аспекти розгортання Української революції в повітових містах / Галина Басара-Тилищак // Революція, державність, нація: Україна на шляху самоствердження (1917–1921 рр.) : матеріали міжнар. наук. конф. – Київ ; Чернігів, 2017. – С. 513–527.

У ст. розглядається також роль міст Чернігівщини у 1917–1921 рр., зокрема у період Центральної Ради.

191. БОЙКО В. Приєднання до УНР північних повітів Чернігівщини. Згодом комуністична Україна віддала комуністичній Росії етнічні українські землі / Володимир Бойко // Світ-інфо. – 2017. – 2 лют. – С. 13.

192. БОЙКО В. 1917 рік на Чернігівщині : 100-річчя Української національної революції / Володимир Бойко, Тамара Демченко, Оксана Оніщенко // Світ-інфо. – 2017. – 16 лют. – С. 12–13; 2 берез. – С. 12–13; 16 берез. – С. 12; 6 квіт. – С. 13; 20 квіт. – С. 12.

193. ГОРОБЕЦЬ С. Чернігівщина напередодні незалежності : до 100-річчя УНР / Сергій Горобець ; спілкувався С. Карась // Десн. правда. – 2017. – 16 листоп. – С. 4.

Розмова з кандидатом історичних наук, співробітником УІНП С. М. Горобцем.

194. ДЕМЧЕНКО Т. Вільнокозацький рух на Чернігівщині (1917–1918 рр.) / Тамара Демченко // Скарбниця української культури : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 18. – С. 190–195.

195. ЕТКІНА І. Втрата Україною північних територій Чернігівської губернії у 1917–1919 роках / Ірина Еткіна // Світ-інфо. – 2017. – 16 листоп. – С. 17.

196. ЕТКІНА І. До питання про українсько-російсько-білоруське прикордоння у 1917–1919 рр. / Ірина Еткіна // Днепровський паром. – Минск, 2017. – С. 140–144.

Спроба розгляду боротьби новостворених держав за територію північних повітів Черніг. губ. та ставлення населення краю до тих подій.

197. ЕТКІНА І. Чернігівський губернський революційний трибунал у 1919–1921 роках: до постановки питання / Ірина Еткіна // Скарбниця української культури : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 18. – С. 196–203.

198. КЛАДЬКІВКА, 1917–1924 роки : зі спогадів жителя Кладьківки Куликівського району Овдієнка Івана Івановича, 1914 р. н. / записав А. Чумаченко // Світ-інфо. – 2017. – 20 лип. – С. 14.

199. КОВАЛЬ Р. «Подебрадський полк» Армії УНР : до історії Українських січових стрільців, Богданівського та Гордієнківського полків військ Центральної Ради, 1-ї Сірої, 1-ї Синьої, 1-ї Запорозької, 2-ї Волинської, 3-ї Залізної, 4-ї Київської, 5-ї Херсонської та 1-ї Кулеметної дивізій Армії УНР, Галицької армії, Вільного козацтва, повстансько-партизанського руху, Запорозької Січі Юхима Божка, Окремого чорноморського коша військ Директорії, Легії українських націоналістів, УВО, ОУН, Карпатської Січі та дивізії «Галичина». Т. 2 / Роман Коваль, Віктор Моренець, Юрій Юзич. – Київ : Іст. клуб «Холодний Яр», «Орієнтир», 2017. – 376 с. – (сер. «Видатні українці». – Кн. 8).

До кн. увійшли матеріали про багатьох чернігівців, яких доля закинула до чеського міста Подебради. Відтворений їх бойовий шлях.

200. КРУТИЙ В. Менщина в період Української революції 1917–1921 років / Віталій Крутий // Скарбниця української культури : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 18. – С. 204–207.

201. ЛОЗОВАЯ Ю. Политика конфискации и первые детдома: Чернигов в 20-е годы XX века / Юлия Лозовая // Семь дней. – 2017. – 9 марта. – С. 8–9.

202. ЛЯШЕВ О. Прийшли більшовики, і людей у Роїщі [Чернігівського району] стало менше / Олександр Ляшев // Світ-інфо. – 2017. – 7 груд. – С. 13.

203. МОРЕНЕЦЬ В. Повітова революція в Прилуках / Віктор Моренець // Пам'ятки України. – 2017. – № 3. – С. 12–16 : іл.

Охоплюється період весни-осені 1917 р.

204. МОСКАЛЕНКО В. Сновськ у 1919–1921 роках / Валентина Москаленко // Скарбниця української культури : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 18. – С. 208–214.

205. НАЗАРЕНКО В. Повсталі з попелу: «Друга дика дивізія» / Віталій Назаренко // Чернігівщина. – 2017. – 29 черв. – С. 7, 15.

Повстанський рух у Бобровицькому р-ні у 1920 р., на придушення якого влада кинула сумнозвісну Башкирську дивізію.

206. НЕПОТЕНКО І. Корекція просторової традиційності Чернігова у 1920-х рр. / Інна Непотенко // Сіверян. літопис. – 2017. – № 4. – С. 107–115.

Міський простір у перехідний період.

207. ПЕРША хвиля : [зб. док.] / уклад. В. І. Моренець. – Кам'янець-Подільський : Друкарня Рута, 2017. – 364 с.

Зб. містить арх. док. про діяльність рад. концтаборів на території України у 1919–1920 рр.

С. 286–333 : Концтабори на терені Чернігівщини.

208. ПОДОБЄД П. К. З-під Конотопа до Аризони: невігдані історії вояків Армії УНР / Павло Подобєд. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2017. – 340 с.

У дослідж. йдеться про Конотоп. пов. Черніг. губ., що став ареною кривавих боїв трьох армій. Наводяться спогади

конотопських вояків, які билися під синьо-жовтим прапором проти білого і червоного ворога.

209. СЕРГЄЄВА С. Створення та діяльність Чернігівської філії Українського національного союзу в 1918 – на початку 1919 років / Світлана Сергєєва // Скарбниця української культури : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 18. – С. 183–189.

210. ЯСЕНЧУК О. Революційний 1918 рік: горілчаний Стрижень / Олександр Ясенчук // Світ-інфо. – 2017. – 18 трав. – С. 14.

Як вирішувалася горілчана проблема Чернігова у період новорічних свят та Різдва, під керівництвом губернського комісара Тимчасового уряду Д. Дорошенка.

ПЕРСОНАЛІЇ

211. ДЕМЧЕНКО Т. П. Уродженці Чернігівщини – діячі Української революції доби Центральної Ради у сучасній біографіці / Тамара Демченко, Ірина Каганова // Українська біографістика : зб. наук. пр. Ін-ту біогр. досліджень. – Київ, 2017. – Вип. 15. – С. 305–325.

У ст. проаналізовано кількість та якість сучасних наук. розвідок біогр. характеру й аналогічну наук.-популярну літ., наведено вибр. бібліографію публ.

212. ПОВОЗНИК В. Л. Участь жителів Куликівщини у подіях Української національної революції 1917–1921 рр. / Володимир Повозник // Куликівський краєзнавчий вісник. – Чернігів, 2017. – Вип. 2. – С. 3–12.

У ст. подається інформ. про В. О. Мурашка – офіцера Армії УНР; О. М. Батюту – вояка 6-ї Січової дивізії; В. І. Вальченка – військового часів УНР; М. О. Карпекіна – старшину Армії УНР; С. І. Сидоренка – військового Армії УНР; О. М. Гриценка – добровольця українського війська; Д. Д. Димаря – бійця української армії; А. Ф. Муравка – старшину Армії УНР;

О. Ф. Козла – військовослужбовця УНР; П. С. Бордоноса – підполковника Армії УНР.

* * *

213. НАЗАРЕНКО В. Забуті оборонці Чернігова [кінця 1918–січня 1919 р.] / Віталій Назаренко // Чернігівщина. – 2017. – 19 січ. – С. 9.

Обороною міста командував Черніг. губ. комендант УНР полковник П. К. Бондаренко.

214. МАЙБОРОДА Л. Доля полковника армії УНР Петра Ганжі / Людмила Майборода // Скарбниця української культури : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 18. – С. 215–219.

П. А. Ганжа (12.12 (за ст. ст.) 1881–після 1931) народився у Чернігові. Закінчив тут чоловічу гімназію. Професійний військовий. Учасник Першої світової війни. Командир 1-ї бригади 1-ї Сірожупанної дивізії Дієвої армії УНР.

215. МИХАЙЛО Куриленко : (зб. матеріалів) / [авт. кол.: Ю. Косенко та ін.]. – Ічня : Формат, 2017. – 31 с. : іл.

М. П. Куриленко (15.11.1885–194?) – укр. політичний та громад. діяч, депутат Третього конгресу України (1919). Народився у Коропі.

216. КОСТЕНКО С. Микола Лебідь – український Герой / Сергій Костенко, Олександр Ясенчук // Світ-інфо. – 2017. – 17 серп. – С. 13.

М. Д. Лебідь (4.12.1899–8.02.1918) – студент, перша жертва більшовицької агресії у Чернігові.

217. ПОЛОВЕЦЬ В. Ісак Прохорович Мазепа (1884–1952) / Володимир Половець // Сіверян. літопис. – 2017. – № 5. – С. 149–155.

І. П. Мазепа (16.08.1884–18.03.1952) – громад., політичний і держ. діяч, публіцист, керівник уряду УНР періоду Директорії. Уродженець с. Костобобрів Семенівського р-ну. Помер на еміграції у Німеччині.

218. НАЗАРЕНКО В. «Ви чували про Ромашку, про Тютюнника, Махно..»? / Віталій Назаренко // Чернігівщина. – 2017. – 22 черв. – С. 7; 29 черв. – С. 7, 15.

Нарис про отамана Д. Ромашка – командира повстанського Новобасанського загону Бобровицького р-ну у 1920 р.

219. ЯСЕНЧУК О. Борис Чміль: у боротьбі з червоними та білими окупантами / Олександр Ясенчук // Світ-інфо. – 2017. – 7 груд. – С. 14.

Б. Ф. Чміль (1888–?) – укр. військовий діяч, полковник Дієвої Армії УНР, уродженець Чернігова. З 1923 р. жив на еміграції у Франції (м. Ліон). Подальша доля невідома.

220. ЧЛЕН Центральної Ради Василь Шкляр // Світ-інфо. – 2017. – 4 трав. – С. 14.

В. Шкляр (25.02.1887–1950) – громад.-політичний діяч, інженер-економіст, кооператор. Старшина Армії УНР. Керівник департаменту політичної розвідки МВС УНР (аналог сучасного СБУ). Інтернований у таборах Польщі. Народився у с. Синявка Менського р-ну. Після Другої світової війни сім'я В. Шкляра була депортована до УРСР – у м. Комарно Львівської обл., де він і помер.

221. ПОВЕРНЕННЯ Василя Шкляра : на Менщині вшанували політрозвідника Петлюри // Світ-інфо. – 2017. – 5 жовт. – С. 13.

На День села Синявка на честь земляка відкрито меморіальну дошку.

1921–1940 рр.

222. ВАСИЛЕНКО В. Політичні репресії учасників антибільшовицького руху в Україні (1917–1925 рр.): арх. кримінальні справи свідчать / В'ячеслав Василенко // З архівів ВУЧК ГПУ-НКВД-КГБ. – Київ, 2017. – № 1. – С. 113–314.

С. 292–303 : Слідчі справи уродженців Черніг. обл.

С. 144, 306 : Справа І. С. Жовоника із с. Дмитрівка Бахмацького р-ну, покараного у лип. 1946 р. військовим трибуналом військ МВС Гродненської обл. за службу у денікінській армії, еміграцію у 1921 р., насильницьке перебування на роботах у гітлерівській Німеччині. Влітку 1945 р. він став репатріантом до СРСР.

С. 120–121, 298–299 : Справа учасника «військового фашистського заклоту» Л. Овчаренка – полковника РСЧА, уродженця с. Калюжинці Срібнянського р-ну, колишнього сотника Армії УНР. У верес. 1937 р. засуджений до розстрілу.

С. 313 : на фото Л. Овчаренко.

223. ВОЙТОК Г. На продажність і зраду «хвора» наша історія? / Григорій Войток // Чернігівщина. – 2017. – 2 лют. – С. 7.

Трагічні події 20–30-х років ХХ ст., які відбувалися у Ярославці та інших селах Бобровицького р-ну.

224. ГОРОБЕЦЬ С. М. Петрушин [Чернігівського району] у роки Голодомору, 1932–1933 / Сергій Горобець. – Чернігів : Десна Поліграф, 2017. – 87 с. : табл., іл. – (Петрушин у ХХ столітті).

225. ДЕМЧЕНКО Т. П. Великий терор на Чернігівщині (20–30-ті роки ХХ століття) / Тамара Демченко. – Чернігів : Десна, 2017. – 99 с.

226. ДЕМЧЕНКО Т. П. Колективізація та Голодомор 1932–1933 років на Чернігівщині: забуттю і прощенню не підлягає / Тамара Демченко, Микола Горох. – Чернігів : Десна, 2017. – 99 с.

227. КОСТІВ М. Б. Антирелігійна пропаганда на шпальтах преси Чернігівщини на початку 30-х років ХХ ст. / Михайло Костів // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2017. – Вип. 88. – С. 194–202.

228. МОРЕНЕЦЬ В. Комуністичні концтабори: вчителі Гітлера / Віктор Моренець // Світ-інфо. – 2017. – 18 трав. – С. 13.

Концтабори перших років рад. влади в Україні. Серед них – у Прилуках, Чернігові та Кролевіці (тоді місто входило до складу Черніг. губ.), створені у 1921 році.

229. ПАВЛЕНКО Л. Євсекція відділу агітації та пропаганди Чернігівського окружному КП(б)У: рік 1925 : (за матеріалами Державного архіву Чернігівської області) / Людмила Павленко // Євреї Лівобережної України. Історія та культура : матеріали XII Міжнар. наук. семінару. – Чернігів, 2017. – С. 104–117.

230. РЕГІОНАЛЬНІ відмінності втрат від голоду 1932–1934 рр. в Україні / Олег Воловина, Сергій Плохій, Наталія Левчук та ін. // Укр. іст. журн. – 2017. – № 2. – С. 76–116.

Це дослідж. проведено у рамках адмін. поділу станом на період голоду у Черніг., Вінницькій, Київ., Харківській, Донецькій, Дніпропетровській, Одеській областях і Молдавській АСРР, яка на той період входила до складу Української СРР.

231. САВЧЕНКО В. А. Розгром анархістського руху в Радянській Україні (1927–1929 рр.) / Віктор Савченко // Укр. іст. журн. – 2017. – № 1. – С. 84–96.

С. 90–91 : Ліквідація чекістами у 1928 р. групи «Народна воля» – «Набат», яку організував у Глухів. окрузі місцевий учитель М. Медведь. «Головну скрипку» в організації грала вчительська молодь Чернігова, Ніжина, Глухова, Харкова, Києва, звідки на Чернігівщину було завезено 150 анархістських листівок антибільшовицького змісту.

232. ТИМОШИК М. Куркулі. За що радянська влада не любила працьовитих українських господарів : [на прикладі Ніжинської округи та села Данина 1930-х рр.] / Микола Тимошик // Світ-інфо. – 2017. – 5 січ. – С. 12.

233. ТИМОШИК М. Районні газети як організатори сількорівського руху в умовах ствердження в Україні комуно-більшовицької системи / Микола Тимошик // Сіверян. літопис. – 2017. – № 4. – С. 215–222.

На прикладі матеріалів рідкісних на сьогодні підшивок районних газет Чернігівщини 20–30-х рр. ХХ ст.

234. ХАЛІМОН Н. М. Говорять свідки Голодомору : (до 85-х роковин трагедії Голодомору в Україні) / Наталія Халімон // Куликівський краєзнавчий вісник. – Чернігів, 2017. – Вип. 2. – С. 13–21.

Спогади мешканців Куликівського р-ну.

ПЕРСОНАЛІЇ

235. ОРЕХОВИЧ О. Земляки, чиє життя обірвалося в Сандармоху / Олексій Орехович // Світ-інфо. – 2017. – 4 трав. – С. 14.

Серед розстріляних 2–4 листопада 1937 р. в урочищі Сандармох у Карелії були уродженці Чернігівщини: І. І. Бойко (Срібнянський р-н), О. Ф. Вангенгейм (Бахмацький р-н), М. М. Вороний (Чернігів), Г. Д. Глейх (Прилуки), В. М. Гутман (Чернігів), Ю. І. Зебницький (Новгород-Сіверський р-н), Б. К. Пилипенко (Чернігів).

236. СТАМБОЛ І. І. Вплив Української революції 1917–1921 рр. на долі її натхненників : (на прикладі учасників «Братерства тарасівців») / Ігор Стамбол // Українська біографістика : зб. наук. пр. Ін-ту біогр. досліджень. – Київ, 2017. – Вип. 15. – С. 105–121.

У ст. йдеться також про чернігівців – учасників товариства: М. Міхновського, С. Русову, В. Коцюбинську, В. Андрієвського.

237. ФЕДОТОВА О. О. Проскрипції як цінне джерело з історії цензури в радянській Україні / Оксана Федотова, Юрій Шаповал // Укр. іст. журн. – 2017. – № 2. – С. 142–159.

С. 151–159 : Зведений список осіб, усі твори яких підлягали вилученню з бібліотек та книготорговельної мережі згідно наказів Головліту УРСР за період з 1938 по 1954 рік включно.

Серед цих осіб уродженці Чернігівщини: Василь Блакитний, Марко Вороний, Микола Вороний, Г. К. Саченко, Г. О. Чупринка

(письменники), історик О. П. Оглоблін (досліджував історію Чернігівщини); перший секретар Черніг. обкому компартії України П. П. Маркітан, геолог Є. В. Оппоков (досліджував на Чернігівщині) та ін.

* * *

238. ЯСЕНЧУК О. Григорій Войцех – репресований кобзар та діяч УАПЦ з Мени / Олександр Ясенчук // Світ-інфо. – 2017. – 3 серп. – С. 13.

Г. Є. Войцех (8.01.1877–1959) – організатор парафії УАПЦ у Мени, бандурист, учень відомого музичного майстра О. Корнієвського. Загинув у таборах. Реабілітований 1992 р.

239. ДВІНЯНІНОВ Василь Андрійович (16.04.1900–06.1966) // 3 архівів ВУЧК-ГПУ-НКВД-КГБ. – Київ, 2017. – № 1. – С. 14–15.

Чекіст із 1919 р. 3 жовт. 1932 року до серп. 1933 року – начальник Черніг. обл. відділу ДПУ.

240. КИРИЧОК Б. Я – син «ворога народу» / Борис Киричок // Сіверян. літопис. – 2017. – № 4. – С. 154–170.

Спогади відомого на Чернігівщині педагога, краєзнавця, філателіста Б. Г. Киричка (27.09.1926) про долю свого батька, репресованого у квітні 1938 р., і свою власну. Родина Киричків походить з козацького роду с. Дмитрівка Бахмацького р-ну.

241. МОЛИБОГА О. «Схаменіться, запугані нещаснії люди...» / Олександр Молибога // Отчий поріг. – 2017. – № 12 (груд.). – С. 7.

Такі слова були написані у листівці, яка з'явилася на парканах с. Анисів Черніг. р-ну 27 квіт. 1940 р. напередодні Великодня. Її автор – Леонід Малеча (1925) – учень 8 класу однієї із шкіл Чернігова. Уродженець с. Ковчин Куликівського р-ну. Був заарештований. Подальша його доля невідома.

242. НАЗАРЕНКО Андрій Григорович (01.07.1903–?) – співробітник ДПУ – НКВС, старший лейтенант держбезпеки // Краєзнавство. – 2017. – № 1/2. – С. 219.

Народився у с. Малий Самбір Конотоп. пов. Черніг. губ. у родині селянина-бідняка. Член ВКП(б) з 1927 р. У 1924–1926 рр. навчався в агрономічній школі Бахмацького р-ну за спеціальністю агроном-полевод. У 1926–1930 рр. – на соціально-економічному ф-ті Черніг. ін-ту народної освіти. Заарештований 26 лют. 1939 р. 23 травня 1941 р. засуджений до 10 років позбавлення волі. Подальша доля невідома.

243. МАРОЧКО В. Професор демографії Арсен Хоменко: «причина смерті – розстріл» / Василь Марочко // З архівів ВУЧК-ГПУ-НКВД-КГБ. – Київ, 2017. – № 1. – С. 345–390.

Уперше висвітлено наук. і держ. діяльність укр. демографа А. П. Хоменка (27.06.1891–29.03.1939), виявлено його наукові статті за 1920–1930-ті рр. Встановлено критичне ставлення демографа до підсумкових матеріалів радянських переписів населення. Народився у Батурині у родині поручика. Розстріляний у Харкові. Реабілітований 1957 р.

1941–1945 рр.

244. БАРОВ В. Ніжинські остарбайтери у світлі документів фонду Ніжинської біржі праці / Володимир Баров // Ніжинська старовина : зб. регіон. історії та пам'яткознавства. – Ніжин ; Київ, 2017. – Вип. 23 (26). – С. 86–94.

У ст. узагальнені стат. дані про примусово вивезених на роботи до Німеччини мешканців Ніжина. Ст. містить список ніжин. остарбайтерів, складений на основі док. фонду Ніжин. міської біржі праці.

245. БУТКО С. Примусове вивезення населення [Чернігівщини] до Німеччини / Сергій Бутко // Світ-інфо. – 2017. – 2 берез. – С. 14.

246. ВІД РЕЙХСТАГУ до Іводзіми: у полум'ї війни : Україна та українці у Другій світовій / авт. колектив: В. В'ятрович та ін. ; під заг. ред. Я. Примаченко. – Харків : Клуб Сімейного Дозвілля, 2017. – 352 с. : фото. – (Історія без цензури).

С. 76, 103, 104, 107, 108, 130, 140, 169 : Черніг. обл. (окупаційний режим, партизани, УПА).

247. ВІДЕНКО О. Пам'ятати, щоб не повторити : [жахлива трагедія укр. євреїв, яка сталася у Плискунівському ярі м. Прилук із трав. 1942-го по берез. 1943-го року, коли було знищено майже 5 тисяч жителів міста і району] / Олег Віденко // Тхія. – 2017. – 26 июня. – С. 2.

Жалобний захід 19 трав. 2017 р. на місці трагедії.

248. ДОРОХІНА Т. Чернігівський націоналістичний клуб «Січ» та його директор Анатолій Михайлович Приходько (1941–1943) / Тамара Дорохіна // Сіверян. літопис. – 2017. – № 5. – С. 132–144.

249. ДРОЗДОВА К. Через 70 років після війни / Катерина Дроздова // Гарт. – 2017. – 9 листоп. – С. 2.

У с. Бирине Новгород-Сіверського р-ну урочисто перепоховали останки п'яťох солдатів Червоної Армії, які загинули у вересні 1943 р. Останки одного з них належать П. Ф. Стабровському (1907), червоноармійцю 102-ї Далекосхідної стрілецької дивізії, уродженцю Новосибірської обл. Ймовірно, інші солдати – його земляки.

250. ЭНТИН В. И полицаи могли быть героями / Владимир Энтин // Тхія. – 2017. – 26 июня. – С. 2.

Спогади очевидця В. Ентина (6.01.1925) про Прилуцький «Бабин Яр», який став могилою не лише практично для усіх євреїв міста, але й для молодих поліцаїв, які відмовилися вбивати своїх земляків. Спомини написані у трав. 2011 р.

251. КОВАЛЕНКО М. Страшные годы нацистской оккупации в Семёновке [1941–1943 : спогади очевидця] / Михаил Коваленко // Тхія. – 2017. – 29 нояб. – С. 2.

252. КУРДАНОВ А. Дніпровське вшановує воїнів-земляків Другої світової війни / Андрій Курданов // Світ-інфо. – 2017. – 1 верес. – С. 13.

Упоряд. пам'ятника воїнам-землякам та оновлення меморіальної дошки з прізвищами односельців. Рідні 26 нагороджених воїнів уперше дізналися про своїх героїчних родичів.

253. КУРДАНОВ А. Пам'ять про воїнів-земляків Жукотківської громади / Андрій Курданов, Оксана Ільчук // Світ-інфо. – 2017. – 16 листоп. – С. 16.

Уточнений список «Хроніка втрат воїнів-земляків на фронтах Другої світової війни 1939–1945 рр.», який був презентований мешканцям Жукотківської громади Черніг. р-ну.

254. МУДРИЦЬКА В. Голокост у Прилуках: матеріали з архіву Управління СБ України в Черніг. обл. / Вікторія Мудрицька // Євреї Лівобережної України. Історія та культура : матеріали XII Міжнар. наук. семінару. – Чернігів, 2017. – С. 193–204.

255. НАЗАРЕНКО В. Відлуння тієї війни / Віталій Назаренко // Чернігівщина. – 2017. – 4 трав. – С. 1, 4.

Пошуковці клубу «Патріот» під час розвідки у полі неподалік села Рівнопілля Черніг. р-ну натрапили на рештки тіла загиблого солдата 1941 р. Припускають, що швидше за все він був бійцем 5-ї армії, яка боронила Чернігів.

256. ПОДВОЛОЦКИЙ А. Корюковская трагедия. Зачем фашисты уничтожили село на Черниговщине? / Андрей Подволоцкий // Загадки истории. – 2017. – № 41. – С. 14–15.

257. РЕДКОВЕЦЬ Л. Пам'ять серця : [села Черніг. р-ну у 1941–1943 рр.: із спогадів рідних авт. ст.] / Лідія Редковець // Десн. правда. – 2017. – 4 трав. – С. 5.

258. САВИЦЬКА О. О. Повсякденне життя мешканців Чернігова в 1943–1953 рр. : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / О. О. Савицька ; Черніг. НПУ ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів : [б. в.], 2017. – 20 с.

ПЕРСОНАЛІЇ

259. БУРЧАК О. Своїх героїв потрібно знати : до 100-річчя від дня народження Я. П. Батюка [1918–1943] / Олександр Бурчак. – Київ : Барма, 2017. – 104, [1] с. : фото.

Керівник підпільної організації міста Ніжина, Герой Радянського Союзу помертено.

260. ВАЙСМАН Д. Захитник Чернигова / Демьян Вайсман, Евгений Шпилевский // Євреї Лівобережної України. Історія та культура : матеріали XII Міжнар. наук. семінару. – Чернігів, 2017. – С. 158–162.

М. І. Бланк (9.06.1898–2.09.1941) – полковник, командир 15-го стрілецького корпусу, що у 1941 р. захищав Чернігів. Загинув і похований у нашому місті. Одна з вулиць Чернігова носить його ім'я.

261. ГІЛЬОВ І. Останній чернігівський учасник першого Параду Перемоги [П. А. Бондарєв (1922)] / Ігор Гільов // Десн. правда. – 2017. – 11 трав. – С. 7.

262. ТРИКАШНА Л. Пам'ять і примирення. Людські долі: Франц Йосипович Дюкич / Людмила Трикашна // Скарбниця української культури : зб. наук. – Чернігів, 2017. – Вип. 18. – С. 27–30 : іл.

Ф. Й. Дюкич (1890–1983) – австрійський військовополонений Першої світової війни, який у 1943 р. врятував с. Анисів Черніг. р-ну від знищення каральним загоном нацистів. У 2008 р. у цьому селі відкрито пам'ятник Ф. Й. Дюкичу.

263. БЕЛЬМАН С. «Український народ може пишатися Вами» / Семен Бельман // Тхія. – 2017. – 29 нояб. – С. 3.

Історія спасіння жителя Семенівки, єврея за національністю, І. Е. Сурдіна від розстрілу 31 жовт. 1941 р. Це здійснили дві жінки – К. С. Рог і Н. А. Патрик, яким Єврейська рада України у лип. 2001 р. присвоїла звання «Праведник України».

264. ЗАБВЕНИЮ не подлежит // Семь дней. – 2017. – 26 янв. – С. 5.

Розповідь про О. І. Шевченко з Чернігова, яка у роки німецької окупації прихистила єврейського хлопчика І. С. Клейнера-Самовського. У 2010 р. О. І. Шевченко та її старший син Володимир удостоєні звання «Праведник України».

1980–2017 рр.

265. АНТОНЕНКО П. Рух – це життя! Валерій Сарана: з 70-річчям / Петро Антоненко // Світ-інфо. – 2017. – 1 черв. – С. 3, 5.

Нарис про В. Ю. Сарану (29.05.1947–26.08.2018) – першого голову Черніг. крайової орг. Народного Руху України (1990–1992), громадського діяча.

266. СОЛОМАХА С. Чернігівський Євромайдан : хроніка подій / Сергій Соломаха // Світ-інфо. – 2017. – 14 верес. – С. 13; 5 жовт. – С. 14; 19 жовт. – С. 14; 2 листоп. – С. 14.

Події 2013–2014 рр.

267. СТАРІ й нові назви вулиць Чернігова : [повний список] / підгот. А. Ковальова // Гарт. – 2017. – 17 серп. – С. 19.

Декомунізація у місті.

268. ШЕРЕМЕТ В. За Україну – до останнього подиху / Валерія Шеремет // Деснянка. – 2017. – 23 листоп. – С. 1, 2.

Нарис про Героїв України В. П. Прохорського (4.05.1980–18.02.2014), уродженця с. Щуча Гребля Бахмацького р-ну, загиблого під час штурму Євромайдану «Беркутом»; В. М. Орленка (8.03.1961–3.06.2015), уродженця с. Талалаївка Ніжинського р-ну, померлого від важкого поранення на Майдані; А. С. Мовчана (17.01.1980–20.02.2014), уродженця с. Великі Осянки Ріпкинського р-ну. Загинув від кульового поранення на барикадах Євромайдану.

АРХЕОЛОГІЯ

269. ВАСЮТА О. До питання про давньоруську автентичність назви кургану Чорна Могила у Чернігові / Олег Васюта // Сіверян. літопис. – 2017. – № 4. – С. 46–51.

270. ГАРИГА-ГРИХНО М. Історіографія досліджень давньоруських курганів Чернігівщини у 40–80 рр. ХХ ст. : (за матеріалами наукового архіву ІА НАН України) / Маргарита Гарига-Грихно // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 293–302.

271. ГЛИНОБИТНА піч на Чернігівському Дитинці // Деснянка. – 2017. – 13 лип. – С. 3.

Виявлена під час розкопок на території стародавньої фортеці. Науково-дослідні роботи проводила археологічна експедиція ЧНПУ ім. Т. Г. Шевченка під керівництвом кандидата історичних наук О. Черненко.

272. ДОСЛІДЖУВАЛИ Чернігівський дитинець [археологи області у 2017 р.] // Десн. правда. – 2017. – 23 листоп. – С. 4.

273. ИВАНЕЦ В. В Борисоглебском соборе экспонируются подвески с черниговским Симарглом / Валентин Иванец // Деснянка. – 2017. – 2 берез. – С. 16.

Бронзову прикрасу часів Київської Русі знайдено поблизу с. Товстоліс Черніг. р-ну.

274. КАРАВАЙКО Д. В. До витоків вивчення юхнівської культури / Дмитро Каравайко // Археологія. – 2017. – № 2. – С. 110–117.

У ст. йдеться про початковий етап вивчення старожитностей раннього залізного віку басейну Десни, а саме – юхнівської культури. Перші розвідки проведені Д. Я. Самоквасовим (1843–1911) на городищі Юхнове Новгород-Сіверського району. Масштабні розвідки в Середньому Подесенні здійснив земський вчитель С. А. Гатцук, уродженець Черніг. губ. (нині с. Старі Чешуйки Мглинського р-ну Брянської обл.), у 1907 р.

275. КЕДУН І. С. Археологічні експерименти на базі центру експериментальної археології НКМ ім. І. Г. Спаського та НДУ ім. М. Гоголя / Іван Кедун, В'ячеслав Прудько // Сіверщина в історії України. – Глухів ; Київ, 2017. – Вип. 10. – С. 67–70.

276. КЛИКАВКА О. Стародавня Безводівка / Олександр Кликавка // Пам'ятки України. – 2017. – № 7 (лип.). – С. 12, 14–15.

Унікальна укр. пригоризонтна обсерваторія на плато Безводівка біля міста Ічня.

277. КОНОВЧЕНКО І. Слідами венедів / Ігор Коновченко // Сіверян. літопис. – 2017. – № 1/2. – С. 3–10; № 5. – С. 3–12.

У публ. вводяться до наук. обігу археологічні пам'ятки першої третини I тисячоліття н.е., що належать до пізньозарубінецької, київ. культур, а також випадкові знахідки речей кола східноєвропейських і провінційно-римських виімчастих емалей, що виявлені у Прилуцькому, Варвинському та Срібнянському р-нах.

278. ЛОМОНОСОВ М. Ніжинські підземелля / Михайло Ломоносов // Деснянка. – 2017. – 27 квіт. – С. 8.

Вивчення археологами підземного Ніжина. Виявлення та наук. оформлення підземних приміщень. Підвали магістрату.

279. НАЗАРЕНКО В. Чернігівський Вал вражає унікальними знахідками [археологів] / Віталій Назаренко ; фото О. Черненко // Чернігівщина. – 2017. – 13 лип. – С. 1, 4.

280. НАЗАРЕНКО В. Шведи чи скіфи? : [активісти громад. орг. «Почесна Варта» та «Ніжинського археологічного товариства», що діє під патронатом НДУ імені М. Гоголя, виявили старі поховання поблизу с. Рудівка Прилуцького р-ну] / Віталій Назаренко // Чернігівщина. – 2017. – 31 серп. – С. 9.

281. СОЛДАТОВА К. Православні хрестики козацьких часів [XVII–XVIII ст., знайдені археологами у Батурині] / Каріна Солдатова // Світ-інфо. – 2017. – 3 серп. – С. 13.

282. ТОМАШЕВСЬКИЙ А. П. До 80-річчя Олега Васильовича Сухобокова [26.10.1937–21.08.2008] / А. Томашевський // Археологія. – 2017. – № 3. – С. 141–143.

Учений-славіст, археолог, дослідник слов'янської та давньоруської історії, у тому числі і Чернігівщини, провідний наук.

співробітник Ін-ту археології НАН України, художник. Батько вченого брав участь у визволенні Бахмача восени 1943 р. Одна із центральних вулиць цього міста носить його ім'я.

283. ЧЕРНЕНКО О. Архітектурно-археологічні дослідження Чернігівського Спасо-Преображенського собору в 2014 р. / Олена Черненко, Тетяна Новик // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 213–218.

284. ЧЕРНЕНКО О. Літописні сіверяни – тисячу років тому : археологічні розкопки [на території Мезинського нац. природного парку на Коропщині] / Олена Черненко // Десн. правда. – 2017. – 3 серп. – С. 6.

285. ШЕВЧИК І. Ювелірні вироби чернігівських майстрів домонгольського періоду : (на прикладі експозиції у Борисоглибському соборі м. Чернігова) / Ірина Шевчик // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 219–231.

ЕТНОГРАФІЯ

286. ПОЛОВЕЦЬ В. Опанас Васильович Маркович. 1822–1867 рр. : (до 195-річчя з дня народження) / Володимир Половець // Сіверян. літопис. – 2017. – № 3. – С. 165–170.

О. В. Маркович (8.02.1822–1.09.1867) – укр. фольклорист, етнограф, громад. діяч. Життям і діяльністю пов'язаний з Черніговом. Похований у цьому місті на Болдиних горах.

287. РАДЗІЄВСЬКИЙ В. Етнографічна унікальність Чернігівщини у субкультурному вимірі / Віталій Радзівський // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 83–88.

288. ЯРОВА А. Традиційне житло Коропського Подесення (кінець ХІХ – початок ХХІ століття) / А. Ярова // Нар. творчість та етнологія. – 2017. – № 1 (січ.–берез.). – С. 73–80 : іл.

289. ЯРОВА А. В. Традиційне житло Чернігівщини кінця ХІХ – першої половини ХХ століття : монографія / Аліна Ярова ;

[гол. ред. Г. Скрипник] ; НАНУ, ІМФЕ ім. М. Т. Рильського. – Київ, 2017. – 196 с. ; іл.

ПРИРОДА І ПРИРОДНІ РЕСУРСИ ОБЛАСТІ

290. ДОПОВІДЬ про стан навколишнього природного середовища в Чернігівській області за 2016 рік / Черніг. облдержадмін., Департамент екології та природн. ресурсів ; [відп. за підгот. розд. доп. Т. Г. Небрат та ін.]. – Чернігів : [б. в.], 2017. – 269 с. : рис., табл.

291. ЖИВОТОКИ на теренах Сновщини : дайджест / Сновська ЦБ ; уклад. Л. А. Куса. – Сновськ, 2017. – 19 с. : іл. – (До 100-річчя газети «Промінь»).

Підземні води. Використання та охорона.

292. КОТЛЯР О. Е. Атлас позднедевонских брахиопод Днепровско-Донецкой впадины / О. Котляр. – Киев, 2017. – 87 с.

Атлас є результатом монограф. вивчення залишків брахіопод верхнього девону ДДз, вперше проведеного за матеріалами з 59 свердловин у Черніг., Полтавській, Сумській та частково у Харківській обл. України. Колекція зберігається в Ін-ті геолог. наук НАНУ.

293. МЕНСЬКОМУ зоопарку – 40 років / фото В. Кошмала // Десн. правда. – 2017. – 22 черв. – С. 3.

294. НАЗАРЕНКО В. Дику живність рахують... ногами / Віталій Назаренко // Чернігівщина. – 2017. – 2 берез. – С. 9.

Як здійснюється підрахунок тварин у мисливських господарствах Черніг. обл.

295. НАЗАРЕНКО В. Малі річки помирають / Віталій Назаренко // Чернігівщина. – 2017. – 9 листоп. – С. 8.

Кількість таких річок – 1560.

296. НАЗАРЕНКО В. 30 років на «клондайку»! / Віталій Назаренко // Чернігівщина. – 2017. – 5 жовт. – С. 4.

Директори укр. торфовидобувних підприємств були вражені перспективами торф'яних родовищ Чернігівщини. Відвідали

поклади «чорного золота» на Гнилуському родовищі (розташоване у межах Черніг. та Козелецького р-нів) та Смолинський завод.

297. НАЗАРЕНКО В. У цім озері – душа всього села! / Віталій Назаренко // Чернігівщина. – 2017. – 7 верес. – С. 1, 7.

Відновлення озера Близниця у с. Дроздівка Куликівського р-ну.

298. НЕМИРОВА А. Дендропарк [імені П. О.] Дольського [у Городні] / Анастасія Немирова // Десн. правда. – 2017. – 30 берез. – С. 5.

299. СИМОНЕНКО Н. 11-річчя – і 11 яскравих подій із життя за рік : 10 лютого – день створення Мезинського НПП / Ніна Симоненко // Десн. правда. – 2017. – 16 лют. – С. 7.

300. СИМОНЕНКО Н. Перлина Полісся, оазис біорозмаїття, осередок науки й туризму : [Мезинський нац. природний парк на Коропщині] / Ніна Симоненко // Десн. правда. – 2017. – 6 лип. – С. 8.

301. ТИЩЕНКО М. Успіхи лісової галузі [Чернігівщини у 2017 р.] / Микола Тищенко // Десн. правда. – 2017. – 23 листоп. – С. 4.

НАРОДНЕ ГОСПОДАРСТВО

302. РОЗВИТОК міського господарства в цифрах і фактах / прес-служба Черніг. міськради за матеріалами УЖКГ міськради // Семь дней. – 2017. – 30 марта. – С. 10–11.

303. ЧЕРНІГІВСЬКА обласна спілка споживчих товариств / [упоряд. О. Губар, Я. Мартиненко; фото О. В. Арендар та ін.]. – Чернігів : Десна Поліграф, 2017. – 139 с. : фото.

ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ ЕКОНОМІКИ

304. ПАРХОМЕНКО Л. Експорт – національна ідея України / Людмила Пархоменко // Десн. правда. – 2017. – 18 трав. – С. 1, 3.

Другий Форум експортерів Чернігівщини «Професійні контакти для збільшення експорту».

305. САВЧЕНКО В. Ф. Зібрання праць : у 4-х т. / Володимир Савченко. – Чернігів : ЧНТУ, 2017. –

Т. 1. Сучасна економіка: світові тенденції. – 2017. – 345 с. : рис.,табл., портр.

Т. 2. Економічні проблеми України : вибране. – 2017. – 320 с. : рис., табл.

Т. 3. Регіональний розвиток : [вибране]. – 2017. – 299 с. : рис., табл.

Т. 4. Крутими стежками. – 2017. – 326 с. : іл.

306. ЧЕПУРНИЙ В. Експорт зріс / Василь Чепурний // Голос України. – 2017. – 13 квіт. – С. 4.

Торгівля Черніг. обл. з країнами ЄС.

307. ЧЕРНІГІВ піднявся в рейтингу інвестиційної ефективності міст України / прес-служба Черніг. міськради // Семь дней. – 2017. – 12 окт. – С. 7.

ПРОМИСЛОВІСТЬ

308. БАЖАН О. Куликівським молоком смакують на трьох континентах / Олександр Бажан // Десн. правда. – 2017. – 2 берез. – С. 1, 5.

Директор ПрАТ «Куликівське молоко» – про реалії та успіхи підприємства.

309. БОЖОК В. «Слов'янським» характером підкорили китайський Пекін / Віктор Божок // Десн. правда. – 2017. – 16 берез. – С. 3.

Як корюківські шпалеровиробники ПАТ «Слов'янські шпалери КФТП» шукали ринки збуту у Китаї і повернулися з першими позитивними результатами.

310. БОЖОК С. Носівське печиво смакують за кордоном / Сніжана Божок // Чернігівщина. – 2017. – 11 трав. – С. 8.

Продукція Носівської кондитерської фабрики «Десна» припала до душі німцям та молдованам. На черзі Литва, Латвія, Естонія, Польща, Ізраїль.

311. ДРОЗДОВА К. Натурпродукти з Ічні / Катерина Дроздова // Гарт. – 2017. – 24 серп. – С. 4.

Нарис про ПАТ «Завод сухого молока та масла» в Ічні (голова правління В. Кияновський), який виготовляє смачні і корисні продукти.

312. ДРОЗДОВА К. ТММ-3М1 від чернігівського підприємства / Катерина Дроздова // Гарт. – 2017. – 26 жовт. – С. 9.

XIV Міжнар. спеціалізована виставка «Зброя і безпека–2017» у Києві, на якій найбільше захоплення українців викликав важкий механізований міст ТММ-3М1 на базі модернізованого автомобіля КраЗ виробництва ПП «171 Чернігівський ремонтний завод».

313. ЖОЛУДЬ С. Відродження економіки – в підтримці національного виробника / Святослав Жолудь // Десн. правда. – 2017. – 9 лют. – С. 4.

Як ТОВ «Промислова компанія «Пожмашина» у смт Ладан Прилуцького р-ну поступово відновлює колишню славу світового лідера.

314. НАЗАРЕНКО В. Догнати і перегнати: Смолинський торфозавод б'є всі рекорди / Віталій Назаренко // Чернігівщина. – 2017. – 29 черв. – С. 1, 4.

Проблеми і здобутки відомого підприємства.

315. НАЗАРЕНКО В. Мринський паркет відновлює минулу славу / Віталій Назаренко // Чернігівщина. – 2017. – 6 квіт. – С. 9.

316. НАЗАРЕНКО В. Перспективи української деревообробки / Віталій Назаренко // Чернігівщина. – 2017. – 13 лип. – С. 4.

Одне з провідних на теренах Чернігівщини деревообробних підприємств «Маркет Ліс».

317. НАШИМИ світлофорами [виробництва Чернігівського підприємства «АТІЛОС»] зацікавилися в ЄС // Деснянка. – 2017. – 17 серп. – С. 3.

318. ПАРХОМЕНКО Л. «PET Technologies» – чернігівське підприємство міжнародного рівня / Людмила Пархоменко // Десн. правда. – 2017. – 3 серп. – С. 1, 2.

Нарис про ультрасучасне виробництво, де використовуються найновіші технології для випуску машин із виготовлення пластикової тари та форм для пет-пляшок.

319. СИРЕНКО А. Анатолій Свириденко: «Работаем на космос и оборону»: «ЧЕЗАРЕ» – 50! / Алина Сиренко // Весть. – 2017. – 16 февр. – С. 1.

Бесіда із генеральним директором ПАТ «ЧЕЗАРА».

320. СТЕПАНЦОВ М. А льон і на гербі Городнянщини / Микола Степанцов ; розмовляли М. та А. Єрмоленки // Десн. правда. – 2017. – 23 лют. – С. 1, 3.

Бесіда із заступником директора фермерського господарства «Льон-канат», яке входить у структуру Харківського канатного заводу.

321. ТАРАСЕНКО О. Ніжин – до вашого столу / Оксана Тарасенко ; бесідував В. Кондратюк // Пам'ятки України. – 2017. – № 7. – С. 12–15.

Бесіда із ген. директором Торгового дому «Ніжин», який до США, Німеччини, Швеції, Великобританії, Чехії, Ізраїлю й Канади доносить традиції нац. укр. кухні – консервовані продукти.

322. ХЛІБ – за латвійськими рецептами // Деснянка. – 2017. – 21 верес. – С. 3.

Латвійські інвестори відкрили у Чернігові сучасне хлібопекарське підприємство.

323. ЧЕЗАРА ПАО «Черниговский завод радиоприборов». – Чернигов : ЧЕЗАРА, 2017. – 31 с.

324. ШЕРЕМЕТ В. Про перспективи «легковиків» і не тільки / Валерія Шеремет // Деснянка. – 2017. – 15 черв. – С. 2.

Візит до Чернігова прем'єр-міністра України В. Гройсмана з метою оцінити стан легкої промисловості, а також обговорити можливості розвитку та перспективи галузі.

325. ШОКУН А. В. Завод «Базис»: найкращі добрива можна купити у нас на Чернігівщині! / Анатолій Шокун ; підгот. Л. Антонова // Десн. правда. – 2017. – 13 лип. – С. 3.

Директор із розвитку ТОВ «Завод мінеральних добрив «Базис» (Прилуки) – про результати минулого року, плани на майбутнє та особливості продукції, що виробляється.

326. ЩЕРБИНА А. Черниговская ТЭЦ: есть достижения, видны перспективы / Алексей Щербина // Семь дней. – 2017. – 28 дек. – С. 8.

Інтерв'ю директора КЕП «Чернігівська ТЕЦ» ТОВ «Технова».

ПІДПРИЄМНИЦТВО

327. ГІЛЬОВ І. Від полковника авіації до зернотрейдера, або Після небесної школи менеджменту – в сільське господарство / Ігор Гільов // Десн. правда. – 2017. – 14 груд. – С. 1, 5.

Нарис про випускника ЧВВАУЛ С. Шептуна – переможця конкурсу Черніг. торгово-пром. палати «Підприємець року 2017». Керівник ТОВ «Сідко Україна» (спільне підприємство українських та естонських інвесторів – закупівля, переробка, пакування на експорт продукції до країн Європи, Сходу та Азії).

328. ПРЕДПРИНИМАТЕЛЯМ сделали полшага навстречу [депутаты на сессии Черниг. горсовета попытались снизить ставки единого налога для второй группы] // Семь дней. – 2017. – 2 марта. – С. 7.

ЗВ'ЯЗОК

329. ДОРОШЕНКО О. «Сподіваюся, мої банківські знання і досвід помножаться на традиції й здобутки «Укрпошти» / Олена Дорошенко ; розмовляла А. Ковальова // Гарт. – 2017. – 19 січ. – С. 10.

Діалог з О. Дорошенко – директором філії Черніг. дирекція Укр. держ. підприємства поштового зв'язку «Укрпошта», банкіром з багаторічним стажем.

330. ДОЦЕНКО А. З історії Ніжинської поштової контори (80-ті роки ХІХ ст.) / Алла Доценко // Ніжинська старовина. – Ніжин ; Київ, 2017. – Вип. 23(26). – С. 177–190.

331. ДОЦЕНКО А. Поштова станція у Чернігові у перш. пол. ХІХ ст. / Алла Доценко // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 317–325.

332. ОБУШНИЙ О. Чернігівська «Укрпошта»: у новий рік – з новими здобутками / О. Обушний // Деснянка. – 2017. – 12 січ. – С. 3.

ТРАНСПОРТ

333. ДРОЗДОВА К. Чернігівські дороги: реалії і перспективи / Катерина Дроздова // Гарт. – 2017. – 27 квіт. – С. 4.

Як виконується програма Кабміну оновлення дорожнього покриття в Україні.

334. МІСЬКЕ тролейбусне управління [у Чернігові] оновлюється й стає потужнішим перевізником // Семь дней. – 2017. – 2 марта. – С. 10.

Із повідомл. директора ЧТУ Д. Лавренюка на розширеній міській нараді 27.02.2017 р.

335. НА ВУЛИЦЯХ Чернігова з'явилося ще шість звукових світлофорів // Черніг. відом. – 2017. – 31 трав. – С. 2.

336. НА 2017 рік міська влада виділила на ремонт доріг у Чернігові 140 млн. грн. // Деснянка. – 2017. – 19 січ. – С. 3.

337. НАШІ вокзали – серед найгарніших! : Черніг. та Ніжин. залізничні вокзали потрапили до переліку 15 найкрасивіших в Україні // Деснянка. – 2017. – 5 жовт. – С. 3.

СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

338. БОЖОК С. Прилуцький «вулик» зібрав бджолярів з усієї України / Сніжана Божок // Чернігівщина. – 2017. – 30 берез. – С. 3.

Всеукр. конф. бджолярів у Прилуках, учасники (науковці і практики) якої говорили про маловідомі сторінки історії пасічництва Приудайського краю.

339. БУДЛЯНСЬКИЙ М. Г. Іван Іванович з Іванівки / Микола Будлянський. – Чернігів, 2017. – 143 с. : фото.

Книга присвяч. І. І. Скачку (1912–1988), який багато років очолював колгосп у с. Іванівка Черніг. р-ну.

340. НАЗАРЕНКО В. Молочну галузь врятує кооперація та закрита переробка / Віталій Назаренко // Чернігівщина. – 2017. – 20 квіт. – С. 9.

Нарис про приватне с.-г. підприємство «Пісківське» у Бахмацькому р-ні – лідера за кількістю надоїв молока серед молочних ферм Чернігівщини. Тут окрім тваринницьких ферм є кондитерський цех, хлібопекарня, сироварня, олійниця, міні-завод із переробки сої. Керівник – В. П. Колоша.

341. НАЗАРЕНКО В. Норвежці інвестують у Борзнянщину / Віталій Назаренко // Чернігівщина. – 2017. – 20 лип. – С. 2.

Вісім років на теренах Борзнянського р-ну успішно діє та розвивається укр.-норвезьке підприємство «Артанія-Агро». Неформальним візит Надзвичайного і Повноважного Посла Норвегії в Україні Уле Тер'є Хорпестад.

342. НАЗАРЕНКО В. Норвезький дипломат організував у нас фермерський туризм / Віталій Назаренко // Чернігівщина. – 2017. – 2 листоп. – С. 7.

Колишній посол Норвегії Ойвінд Нордслеттен висадив фермерський десант своєї країни у Батурині, Чорнобилі, Чернігові, а головне – у с. Носелівка Борзнянського р-ну, де успішно діє спільне укр.-норвезьке підприємство «Артанія Агро».

343. «ПОЯС и Путь» в действии // Сегодня. – 2017. – 14 июня. – С. 5.

Участь України у міжнародному проєкті співробітництва та розвитку, ініційованому КНР. Як приклад – спільне с.-г. підприємство «Фанда», основою якого стали господарства у с. Наумівка Корюківського р-ну та у м. Корюківка.

344. ТКАЛИЧ Ю. Місцевий огірок як бренд Ніжинщини: становлення і відродження традицій / Юрій Ткалич, Олександр Позняк, Сергій Зозуля // Ніжинська старовина. – Ніжин ; Київ, 2017. – Вип. 23 (26). – С. 211–225.

ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я. МЕДИЧНІ УСТАНОВИ

345. ВІД РАКУ в Чернігові лікуватимуть безпечніше // Деснянка. – 2017. – 7 верес. – С. 3.

У Черніг. онкодиспансері з'явилося нове сучасне обладнання – лінійний прискорювач, який дозволяє безпечніше проводити опромінення і зупиняти рак.

346. ДЕЙКУН М. «Жодних органів управління медичними закладами в ОТГ створювати не треба!» / Микола Дейкун // Десн. правда. – 2017. – 4 трав. – С. 2.

Бесіда з очільником постійної комісії Черніг. облради з питань охорони здоров'я, соц. захисту населення та у справах учасників АТО М. П. Дейкуном про реформування мед. галузі на Чернігівщині.

347. ДРОЗДОВА К. Лапароскопічне ушивання шлунка – відтепер у ЧООД [обласному онкодиспансері] / Катерина Дроздова // Гарт. – 2017. – 20 лип. – С. 3.

348. ДРОЗДОВА К. Обласній дитячій лікарні – реаніmobіль / Катерина Дроздова // Гарт. – 2017. – 5 січ. – С. 3.

349. ДРОЗДОВА К. РАПІД [Проект Всеукр. асоціації дитячої імунології – Раннє виявлення первинних імунодефіцитів] у Чернігові / Катерина Дроздова // Гарт. – 2017. – 14 верес. – С. 4.

Проект здійснює група київ. імунологів. Пілотним проектом РАПІДу стала Черніг. обл.

350. ЖИДЕНКО А. Унікальна ендоскопічна система з Японії – вже в Чернігові / Андрій Жиденко ; спілкувався С. Дзюба // Десн. правда. – 2017. – 1 черв. – С. 1, 3.

Розмова із засл. лікарем України, гол. лікарем обл. лікарні, куди надійшло це обладнання.

351. КВІТНИЦЬКИЙ С. Чернігівській міській лікарні № 2 – 25 років! / Сергій Квітницький // Десн. правда. – 2017. – 22 черв. – С. 2.

352. КОВАЛЬЧУК У. В [Чернігівському] онкодиспансері впроваджують світові стандарти якості медичних послуг / Уляна Ковальчук // Десн. правда. – 2017. – 8 черв. – С. 4.

353. КОМАНДА [нардепа України] Сергея Березенко дає старт превращению Первой горбольницы [в Чернигове] в современный медцентр // Семь дней. – 2017. – 20 июля. – С. 4.

354. ЛОМОНОСОВ М. Медичне ноу-хау по-ніжинськи... / Михайло Ломоносов // Деснянка. – 2017. – 6 лип. – С. 8.

Електронна мед. система, де є інформ. про мед. заклади Ніжина, від-ня сімейної медицини.

355. ПУЧИНЕЦЬ М. Боротьба з раком на Чернігівщині виходить на вищий рівень / Марія Пучинець // Чернігівщина. – 2017. – 21 верес. – С. 1, 4.

356. СЕРГІЙ Березенко презентував у Чернігові реалізовану «Поліклініку без черг» [на базі третьої поліклініки першої міськ. лікарні] // Семь дней. – 2017. – 21 дек. – С. 8.

357. СОЛОДОВНИК П. Бахмацька лікарня отримала нове обладнання для операцій / Павло Солодовник // Голос Чернігівщини. – 2017. – 28 верес. – С. 4.

358. ФЕДОСЕНКО Н. Аптека для діабетиків [відкрилася у Чернігові] / Наталія Федосенко // Гарт. – 2017. – 16 листоп. – С. 3.

359. ФЕДОСЕНКО Н. На Чернігівщині буде чотири госпітальних округи [Черніг., Ніжин., Північний і Прилуцький] / Наталія Федосенко // Гарт. – 2017. – 30 берез. – С. 3.

Уряд 22.03.2017 р. затвердив склад госпітальних округів 11 обл. та Києва і дав «зелене світло» регіонам для створення госпітальних рад.

360. ЧЕРНІГІВСЬКІ лікарі зможуть навчатися в Ізраїлі : [підписано (6.06.2017) Меморандум про співпрацю між Черніговом і Першим мед. центром Тель-Авіва. Док. підписали мер Чернігова В. Атрошенко та керівники Міжнар. департаменту Першого мед. центру Тель-Авіва Р. Гольдман та доктор Ю. Ранков] // Черніг. відом. – 2017. – 14 черв. – С. 3.

361. ШИЛО О. Хода медичної реформи розпочалася : слово фахівцям [Чернігівщини] / Олександр Шило // Десн. правда. – 2017. – 22 черв. – С. 7.

362. ЮХИМЕНКО Г. Куплено на «депутатські» : [як у Корюківській ЦРЛ з'явився мед. зварювальний апарат «Свармед» для малотравматичних операцій] / Ганна Юхименко // Гарт. – 2017. – 8 черв. – С. 3.

ПЕРСОНАЛІЇ

363. БЛАКИТНИЙ М. Лікарі єврейського походження у Чернігові (1900–1918 рр.) / Максим Блакитний // Євреї Лівобережної України. Історія та культура : матеріали XII Міжнар. наук. семінару. – Чернігів, 2017. – С. 32–35.

* * *

364. ЯРЕМЕНКО Н. Бібліотечний формуляр – неначе маленька книга / Надія Яременко // Десн. правда. – 2017. – 30 берез. – С. 6.

До 100-річчя від дня народження Г. П. Браги (1917–?) – завідувача Черніг. обл. від-ня охорони здоров'я (1943–1959), кандидата мед. наук.

365. ТОПЧІЙ В. О. Доктор Брезме. Життя, присвячене людям / Віталій Топчій. – Чернігів : Брагинець О. В., 2017. – 241с. : фото кольор. – (Видатні люди Чернігівщини).

Кн. присвяч. відомому лікареві-сексопатологу з Чернігова.

366. ГАВРИК В. Ігор Венгер за рік зробив 70 операцій на серці та пройшов 3 тисячі кілометрів / Вікторія Гаврик // Десн. правда. – 2017. – 30 берез. – С. 6.

Бесіда із І. В. Венгером – головним кардіохірургом обл., лікарем від-ня судинної хірургії Черніг. міської лікарні № 2.

367. ВОРОНЦОВСЬКА І. Хірург Петро Киян під час війни прооперував 15 тисяч поранених / Ірина Воронцовська // Десн. правда. – 2017. – 11 трав. – С. 6.

П. П. Киян (1900–10.09.1984) – організатор ортопедично-травматологічної допомоги у Чернігові.

368. ЯРЕМЕНКО Н. А все почалося з любові до дітей... / Надія Яременко // Десн. правда. – 2017. – 19 січ. – С. 8.

К. Ф. Масленніков (07.01.1917–03.06.2000) – головний лікар Черніг. міської дитячої лікарні (1953–1972).

369. ВОРОНЦОВСЬКА І. Володимир Підвисоцький: науковець, художник, будівничий / Ірина Воронцовська // Десн. правда. – 2017. – 22 черв. – С. 7.

До 160-річчя від дня народження В. В. Підвисоцького (5.06.1857–22.01.1913) – українського патолога, ендокринолога-імунолога, мікробіолога, основоположника Київської школи патологів. Народився у с. Максимівка Ічнянського р-ну.

370. ВІЙСЬКОВОМУ лікарю – почесне звання // Деснянка. – 2017. – 19 жовт. – С. 2.

Звання «Заслужений лікар України» присвоєно О. Слесаренку – начальнику військового госпіталю Нац. військово-мед. клінічного центру (Чернігів), полковнику мед. служби.

371. ЯРЕМЕНКО Н. Хірург з відкритою душею / Надія Яременко // Десн. правда. – 2017. – 22 черв. – С. 7.

До 90-річчя В. Т. Старенченка (6.06.1927) – завідувача торакального від-ня Черніг. обл. протитуберкульозного диспансеру (1956–1986).

372. ШЕРЕМЕТ В. Наука Генрі Форда, операції вищого пілотажу і «лікарська архітектура» / Валерія Шеремет // Деснянка. – 2017. – 6 лип. – С. 8–9.

Бесіда із В. П. Фалем – засл. лікарем України, колишнім куратором будівництва, а нині – очільником Черніг. міської лікарні № 2.

373. ЯРЕМЕНКО Н. Заповітна мрія – навчитися тамувати людський біль / Надія Яременко // Десн. правда. – 2017. – 16 берез. – С. 6.

До 85-річчя від дня народження І. П. Фесенка (7.03.1932–28.10.1993) – доктора медицини, професора, завідувача кафедри анатомії і фізіології ЧДПІ ім. Т. Г. Шевченка.

СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ НАСЕЛЕННЯ

374. ГІЛЬОВ І. Там, де долі нелегкі поєдналися в ціле : 40 років геріатричному пансіонатові [у Чернігові] / Ігор Гільов // Десн. правда. – 2017. – 21 груд. – С. 8.

375. ДЗЮБА С. Видатний добротворець Василь Пасічник / Сергій Дзюба // Десн. правда. – 2017. – 13 квіт. – С. 6.

Нарис про В. І. Пасічника – директора обл. Центру соціальної реабілітації дітей-інвалідів «Відродження», кандидата мед. наук, професора, засл. лікаря України. Нагороджений орденом Ярослава Мудрого IV і V ст.

376. ПЕТРЕНКО О. Співпраця та інформація «правлять» соціальною сферою / Олексій Петренко // Десн. правда. – 2017. – 16 берез. – С. 4.

Проблема соц. захисту населення Чернігівщини обговорювалася чиновниками, експертами, фахівцями та представниками громад. орг. у прес-центрі «Чиста політика» у Чернігові.

377. ШИЛО О. Вір у себе і борись! : [Черніг. Центр мед.-соц. і фізичної реабілітації інвалідів з вадами розвитку громад. орг. «Інтеграція». Керівник Д. Соболев] / Олександр Шило // Десн. правда. – 2017. – 22 черв. – С. 1, 7.

БЛАГОДІЙНІСТЬ

378. ГЕРАСЬКО М. Меценату Миколі Кочерзі – 80 / Марина Герасько // Десн. правда. – 2017. – 16 листоп. – С. 7.

М. Г. Кочерга (13.11.1937) – меценат з Батурина.

379. ДЗЮБА С. Василь Булах – бізнесмен, меценат, гоголівський лауреат / Сергій Дзюба // Десн. правда. – 2017. – 2 листоп. – С. 1, 5.

Розмова із В. М. Булахом – директором ПСП «Авангард» с. Курінь Бахмацького р-ну, лауреатом міжнар. премії імені М. Гоголя «Тріумф» за значну меценатську діяльність.

380. ДЗЮБА С. Об'єднані патріотизмом і вірою в Україну / Сергій Дзюба // Десн. правда. – 2017. – 27 лип. – С. 3.

У Єдиному волонтерському центрі Чернігова презентували збірку громад. віршів «Волонтерська муза», яку створили черніг. волонтери. Публ. діалоги автора ст. з деякими з них.

381. ДЗЮБА С. Патріотів України нагороджено міжнародною медаллю Івана Мазепи / Сергій Дзюба // Десн. правда. – 2017. – 20 лип. – С. 5.

Серед відзначених О. Сенчик – меценат із с. Парафіївка Ічнянського р-ну.

382. КАРАНДА Я. Як Віктор Кияновський «будує Європу» в Ічні і навколишніх селах / Ярослав Каранда // Чернігівщина. – 2017. – 3 серп. – С. 1, 8.

Прес-тур до ічнянського мецената, благодійника і керівника заводу. Нагороджений міжнар. медаллю О. Довженка і престижною премією імені Л. Глібова.

383. КОВАЛЬОВА А. Волонтерки / Аліна Ковальова // Гарт. – 2017. – 14 груд. – С. 9.

Нарис про Т. Шурубур у – заступника директора Міжнар. благодійного фонду імені В. Нестерчука у Чернігові (опікується дітьми, хворими на онкологію) та І. Бугрей – волонтерку у зоні АТО, що отримала відзнаку від Президента України «За гуманітарну участь в антитерористичній операції» та медаль «За жертвність і любов до України» – від Патріарха Київського і всієї України-Руси Філарета.

384. КОНКУРС «Благодійник року» визначив найактивніших меценатів Чернігівщини // Деснянка. – 2017. – 14 груд. – С. 3.

«Відкриті душі та щирі серця» – під таким гаслом у Чернігові відзначили переможців обл. конкурсу «Благодійник року» імені меценатів Тарновських.

ФІЗКУЛЬТУРА І СПОРТ. ТУРИЗМ

385. КОЗЛЯНСЬКИЙ С. Топ-герої 2016-го : [найпомітніші події зі спортивного життя Чернігівщини 2016 р.] / Сергій Козлянський // Гарт. – 2017. – 12 січ. – С. 18.

386. КОМАНДА радіоаматорів Чернігівщини стала чемпіоном України // Деснянка. – 2017. – 11 трав. – С. 16.

387. МАМЕДОВ В. Закохані у футбол / Володимир Мамедов, Людмила Єрмова. – Ніжин ; Харків : Діса плюс, 2017. – 344 с. : іл.

Історія та розвиток футболу у Ніжині.

388. СМОЛЕНЦЕВ В. Наш стадіон: (к 80-летию стадиона имени Ю. А. Гагарина) [в Чернигове] / Владимир Смоленцев // Семь дней. – 2017. – 16 марта. – С. 8–9.

ТУРИЗМ

389. КИРИЧЕНКО В. Чернігівське екскурсійне бюро (1919–1924 рр.) та початок шкільного туризму на Чернігівщині / Владислав Кириченко, Володимир Пилипенко // Сіверян. літопис. – 2017. – № 3. – С. 148–153.

390. ЛЮБЕЦЬКИЙ шлях : [туристичний маршрут] / фото Г. Скрипки // Отчий поріг. – 2017. – № 6 (черв.). – С. 14.

391. МЕНЩИНА. Приїдь, побач і закохайся : [фотопутівник, турист. іл. путівник] / [текст В. Неруш ; фото: О. Прищеп та ін.]. – Мена : Домінат, 2017. – 61 с. : іл.

392. ПУЧИНЕЦЬ М. Українська Швейцарія в Чорнотичах : [нарис] / Марія Пучинець // Чернігівщина. – 2017. – 18 трав. – С. 1, 9.

Так називає місцевий фермер В. Макуха зони відпочинку і туризму в урочищі Бернадське у с. Чорнотичі Сосницького р-ну. Колись тут була садиба пана Бернадського (Домантовича).

393. СКУБАН Ю. Господиня «Зеленої світлиці» / Юлія Скубан // Десн. правда. – 2017. – 27 лип. – С. 5.

Родинний бізнесовий хутір «Зелена світлиця» у с. Хаєнки Ічнянського р-ну, який приймає туристів з усієї України.

394. ШИЛО О. Як привабити туристів у Чернігів? / Олександр Шило // Десн. правда. – 2017. – 26 січ. – С. 4.

Програма розвитку туризму та промоції Чернігова.

ПЕРСОНАЛІЇ

395. БЕРЕГОВИЙ В. Г. Спортивне сузір'я Чернігівщини. Вип. 3 / Віктор Береговий. – Чернігів : Десна Поліграф, 2017. – 127 с. : фото.

* * *

396. ГАЙДУК С. Триумф Дар'ї Блашко / Сергій Гайдук // Деснянка. – 2017. – 5 жовт. – С. 1.

Результати відкритого чемпіонату України з біатлону, який відбувся у Чернігові..

397. КОЗЛЯНСЬКИЙ С. Авраменко перестріляла всіх у Європі... а Варвинець – у світі / Сергій Козлянський // Гарт. – 2017. – 30 берез. – С. 19.

Чернігівка Г. Авраменко перемогла на Чемпіонаті Європи зі стрільби з пневматичної зброї у словенському Мариборі. Біатлоністка з Чернігова І. Варвинець – найкращий снайпер у світі сезону 2016–2017 рр.

398. КОЗЛЯНСЬКИЙ С. Ольга Бібик у Белграді добігалася до «бронзи» / Сергій Козлянський // Гарт. – 2017. – 16 берез. – С. 19.

Чернігівка посіла третє місце в забігу 4 x 400 метрів у складі естафетного квартету України на чемпіонаті Європи з легкої атлетики.

399. ГАЙДУК С. Ірина Варвинець – найкраща спортсменка Чернігівщини [за підсумками змагань 2016 р. з біатлону] / Сергій Гайдук // Деснянка. – 2017. – 5 січ. – С. 3.

400. АДРУГ В. Майстер спорту – у 16! / Віталій Адруг // Деснянка. – 2017. – 26 жовт. – С. 8.

О. Гречаник з Новгорода-Сіверського, який на чемпіонаті України з боксу серед еліти до 22 років завоював бронзову медаль і у 16 років став наймолодшим майстром спорту України в історії Чернігівщини.

401. ГАЙДУК С. Запам'ятайте це ім'я – Христина Дмитренко! : перша в історії України і Чернігівщини чемпіонка зимових юнацьких Олімпійських ігор 2016 року в норвезькому Ліллекхаммері / Сергій Гайдук // Деснянка. – 2017. – 20 квіт. – С. 1, 8.

402. ГАЙДУК С. Золоте сходження Дмитра Івасенка / Серій Гайдук // Деснянка. – 2017. – 10 серп. – С. 9.

Майстер спорту з Чернігова Д. Івасенко здобув дві золоті медалі на чемпіонаті України з літнього біатлону серед юніорів та юніорок.

403. КОЗЛЯНСЬКИЙ С. Ще б кілограм – і Валентина Кисіль стала б «золотою» / Сергій Козлянський // Гарт. – 2017. – 13 квіт. – С. 19.

На чемпіонаті Європи (Хорватія) з важкої атлетики черніг. спортсменка В. Кисіль здобула срібну медаль у ваговій категорії 90 кг.

404. ДЄДКОВА В. М. Ісак Мойсейович Клейнер – основоположник туризму в Куликівському районі / Валентина Дедкова // Куликівський краєзнавчий вісник. – Чернігів, 2017. – Вип. 2. – С. 40–56.

405. КОЗЛЯНСЬКИЙ С. Став чемпіоном світу з футболу на батьківщині знаменитого Мессі / Сергій Козлянський // Гарт. – 2017. – 5 жовт. – С. 19.

О. Лень з Прилук у складі збірної України отримав золоту медаль за перемогу на чемпіонаті світу (Аргентина) з паралімпійського футболу для спортсменів з наслідками ДЦП.

406. ГАЛЕТА Л. Селфі над землею і крутий літак Олексія Небосклонова / Лариса Галета // Деснянка. – 2017. – 7 верес. – С. 1, 8.

Нарис про О. Небосклонова (1973) – планериста, президента Черніг. авіаційно-спортивного клубу «Дельта», який власноруч виготовляє паратрайки (візок з мотором, гвинтом і парашутом) і будує справжній літак.

407. ГАЙДУК С. Чемпіон світу – в 60! / Сергій Гайдук // Деснянка. – 2017. – 26 жовт. – С. 1, 8.

Нарис про 60-річного майстра спорту С. Пирковського з Борзни, який на чемпіонаті світу в Афінах з гирьового спорту досяг золотої сходинки п'єдесталу пошани.

408. ГІЛЬОВ І. Зібрав п'ять літаків власними руками / Ігор Гільов // Десн. правда. – 2017. – 29 черв. – С. 5.

Нарис про В. М. Полторацького – віце-президента Черніг. авіаційно-спортивного клубу «Дельта».

409. КОЗЛЯНСЬКИЙ С. Семенов на лижах і з гвинтівкою бачив блиск «золота» в Італії і здобув «бронзу» / Сергій Козлянський // Гарт. – 2017. – 26 січ. – С. 18.

Черніг. біатлоніст посів третє місце в індивідуальній гонці на етапі Кубка світу в Італії.

410. ТКАЛЕНКО [Руслан, чернігівський біатлоніст] здобув «бронзу» Чемпіонату Європи // Гарт. – 2017. – 2 лют. – С. 18.

411. АДРУГ В. Чернігівський поліцейський Олександр Ткаченко виборов «срібло» [з легкої атлетики (біг) на Іграх Нескорених 2017, які відбулися у Торонто (Канада)] / Віталій Адруг // Деснянка. – 2017. – 28 верес. – С. 1.

412. ОСТАШКО І. «Шаховий король», або Як чернігівець виборов срібло на олімпіаді в Македонії / Ірина Осташко // Голос Чернігівщини. – 2017. – 13 лип. – С. 7.

Бесіда із О. Тукою – тренером-викладачем Черніг. обл. дитячо-юнацької спортивної школи для інвалідів.

413. КОЗЛЯНСЬКИЙ С. Перше європейське «срібло» юної ніжинки Чистякової / Сергій Козлянський // Гарт. – 2017. – 10 серп. – С. 19.

Вихованка Ніжин. ДЮСШ обласної ШВСМ, дзюдоїстка Н. Чистякова, виборола срібну нагороду в угорському Дьйорі на XIV літньому Європейському юнацькому олімпійському фестивалі.

ДЕРЖАВНА ВЛАДА ТА УПРАВЛІННЯ. ТЕРИТОРІАЛЬНА РЕФОРМА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

414. ГАЛЕТА Л. Хто поведе : 14 громад вибирали своє майбутнє / Лариса Галета // Деснянка. – 2017. – 2 листоп. – С. 1, 3.

Перші результати місцевих виборів.

415. ГАЛЕТА Л. Чернігівщиною крокує децентралізація. Райони зникнуть – заживемо?! / Лариса Галета // Деснянка. – 2017. – 27 квіт. – С. 4.

Із «Форуму розумних людей» у Чернігові, присвяч. реформі самоврядування і децентралізації влади.

416. ГІЛЬОВ І. Форум «Інвестиції & Децентралізація» у Чернігові / Ігор Гільов // Десн. правда. – 2017. – 30 листоп. – С. 2.

У форумі взяли участь представники 37 громад Черніг. обл.

417. ГРОМАДАМ є сенс об'єднуватися, якщо вони здатні забезпечувати послуги та сталий розвиток : децентралізація // Чернігівщина. – 2017. – 21 верес. – С. 2.

За матеріалами інформ. агентства «Журналіст» та даними Офісу реформ та регіон. розвитку в Черніг. обл.

418. КОВАЛЬОВА А. Майже 85 мільйонів гривень – для 16 громад [Чернігівщини – субвенції з державного бюджету] / Аліна Ковальова // Гарт. – 2017. – 6 лип. – С. 4.

Черніг. обл. – у п'ятірці лідерів зі створення в Україні спроможних територ. громад.

419. ФЕДОСЕНКО Н. На Чернігівщині – три нових громади [Олишівська, Варвинська і Срібнянська] / Наталія Федосенко // Гарт. – 2017. – 27 квіт. – С. 3.

420. ШЕРЕМЕТ В. Що думають латвійці про децентралізацію / Валерія Шеремет // Деснянка. – 2017. – 5 жовт. – С. 3.

Тренінг і оксфордські дебати на тему «Децентралізація» проведені у Чернігові та Ніжині нар. депутатами України разом із представниками Сейму Латвійської Республіки.

ОБЛАСНА РАДА НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ

421. ВДОВЕНКО І. «Сьогодні країни Європи живуть і розвиваються з різною швидкістю. Україні для успішної інтеграції в ЄС потрібно встигати за ними» / Ігор Вдовенко ; підгот. Л. Пархоменко // Десн. правда. – 2017. – 6 квіт. – С. 3.

Голова Черніг. облради розповідає про III Європейський конгрес місцевого самоврядування, в роботі якого він брав участь. Конгрес відбувся у польському Кракові.

422. ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ влади та реформування органів місцевого самоврядування в державі – основа подальшої європейської інтеграції України : тези доп. голови облради «Про роботу обласної ради за період з грудня 2016 по грудень 2017 року» // Десн. правда. – 2017. – 7 груд. – С. 4.

423. ДЗЮБА С. Депутати підтримали учасників АТО : сесія облради / Сергій Дзюба, Ігор Гільов, Віктор Кошмал // Десн. правда. – 2017. – 25 серп. – С. 2–3.

Народні обранці розглядали фінансові питання, доцільність чи недоцільність приватизації лісового господарства, затвердили Антикорупційну програму на 2017 р. тощо.

424. ДЗЮБА С. На позитиві : із засідання сесії обл. ради / Сергій Дзюба, Ігор Гільов, Віктор Кошмал // Десн. правда. – 2017. – 25 трав. – С. 2–3.

На сесії розглянуто наступні питання: заслужені нагороди, кошти на якісний та ефективний ремонт доріг, турбота про захисників Вітчизни, призначення головного лікаря Черніг. обл. станції переливання крові, обласний бюджет. Журналісти взяли бліц-інтерв'ю у депутатів.

425. ДЗЮБА С. Область – із бюджетом на 2018 рік / Сергій Дзюба, Ігор Гільов, Віктор Кошмал // Десн. правда. – 2017. – 14 груд. – С. 2–3.

Матеріали 11-ї сесії Черніг. облради, на якій розглянуто понад сто важливих для життя області питань.

426. ДЗЮБА С. Про дороги, онкопрограму, медичний гуртожиток, премію імені Коцюбинського та долю Вознесенської церкви у Козельці... : із засідання сесії облради / Сергій Дзюба, Ігор Гільов // Десн. правда. – 2017. – 2 берез. – С. 3–4.

427. ШЕРЕМЕТ В. Ініціативи, але принципів: як і за що голосують депутати? / Валерія Шеремет // Деснянка. – 2017. – 31 серп. – С. 2.

10 сесія Черніг. облради сьомого скликання, на порядок денний якої було винесено сімдесят питань (гарантії для добровольців, ремонт доріг, зарплата для голови облради тощо).

ЧЕРНІГІВСЬКА МІСЬКА РАДА

428. ЧЕРНІГІВ – 2017: розвиток та оновлення міста : звіт міського голови Владислава Атрошенка за рік роботи // Семь дней. – 2017. – 14 дек. – С. 11–15.

429. ШИЛО О. Земля, велорух, капремонта й муніципальна поліція... / Олександр Шило // Десн. правда. – 2017. – 2 лют. – С. 3–4.

Із засідання сесії Черніг. міськради.

430. ШИЛО О. Із бюджетом, «ТехНовою» і світлом «у кінці тунелю» / Олександр Шило // Десн. правда. – 2017. – 5 січ. – С. 3.

Сесія Черніг. міської ради, на якій ухвалено наступні рішення: про призначення заступника міського голови, про продовження оренди Черніг. ТЕЦ, про міський бюджет, про звіт тимчасової контрольної комісії та ін.

431. ШИЛО О. Наболілі питання вирішували «з коліс» і гуртом : сесія Черніг. міськради / Олександр Шило // Десн. правда. – 2017. – 9 берез. – С. 3.

Депутати ухвалили кілька десятків важливих для міста рішень (доля шкіл № 5 і № 9, м'ясокомбінату, транспорту тощо).

432. ШИЛО О. Пасажири й перевізники; кошти на зупинки, техніку, пляж і дороги; нові почесні громадяни міста : «не спекотна» сесія Черніг. міськради / Олександр Шило // Десн. правда. – 2017. – 24 серп. – С. 4.

Почесними громадянами міста визнані О. Норов (по смертно) та В. Пасічник.

433. ШИЛО О. Подяка за мужність, одіозна дорога і вільна посада секретаря... / Олександр Шило // Десн. правда. – 2017. – 1 черв. – С. 2.

Із засідання сесії Чернігівської міськради.

434. ШИЛО О. У Чернігові – нові секретар, парк та правила : із сесії міської ради / Олександр Шило // Десн. правда. – 2017. – 6 лип. – С. 4.

Секретарем міськради обраний М. Черненко (25.01.1977). Обрали також інвестора пляжу, визначили питання із спорудженням пункту перетримки безпритульних тварин тощо.

435. ШИЛО О. Чернігів із бюджетом [на 2018 рік] : [рішення сесії міськради] / Олександр Шило // Десн. правда. – 2017. – 7 груд. – С. 3.

ОБЛДЕРЖАДМІНІСТРАЦІЯ

436. КВІТНИЦЬКИЙ С. Влада підтримуватиме ініціативи об'єднаних громад / Сергій Квітницький // Десн. правда. – 2017. – 2 лют. – С. 2.

З розширеного засідання колегії Черніг. ОДА.

437. ПУБЛІЧНИЙ звіт голови Чернігівської обласної державної адміністрації Валерія Куліча за підсумками роботи у 2016 році // Десн. правда. – 2017. – 23 лют. – С. 2; 2 берез. – С. 2; 9 берез. – С. 2; 16 берез. – С. 2.

СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНЕ ЖИТТЯ

438. ДЗЮБА С. Наша сільгосппродукція може експортуватися до Індії / Сергій Дзюба // Десн. правда. – 2017. – 29 черв. – С. 2.

Візит до Чернігова Надзвичайного і Повноважного Посла Республіки Індія в Україні Маноджа Кумара Бхарті.

439. ДРОЗДОВА К. Із робочим візитом [прибув до Чернігова Президент України П. О. Порошенко] / Катерина Дроздова // Гарт. – 2017. – 12 жовт. – С. 4.

Президент вручив сертифікати та ключі від квартир військовослужбовцям, підписав Указ про присвоєння історичної назви – Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка, відвідав обласну лікарню.

440. КАЗАНСЬКА М. А. «Роми були на Майдані та служать в АТО» / Марина Казанська ; спілкувався С. Дзюба // Десн. правда. – 2017. – 6 квіт. – С. 5.

Бесіда із керівником Черніг. громад. орг. «Романо дром».

441. МИХУЛЯ Ю. У Кіптях [Козелецького району] відкрили модернізований ЦНАП / Юрій Михуля // Голос Чернігівщини. – 2017. – 19 жовт. – С. 4.

На урочистому відкритті виступив посол Швеції в Україні Мартін Хагстрьом. Адже саме шведські спеціалісти взяли участь у модернізації ЦНАП.

442. НИЖИН відвідав посол Греції [з нагоди 360-ї річниці з того часу, коли гетьман Б. Хмельницький надав ніжин. грекам універсал на право вести торгівлю у місті і 330-річчя з часу заснування Ніжин. грецького братства] // Деснянка. – 2017. – 9 берез. – С. 1.

443. ПОСОЛ Республіки Білорусь [І. Сокол] уперше відвідав Чернігівщину // Десн. правда. – 2017. – 2 берез. – С. 2.

ПРАВООХОРОННІ ОРГАНИ

444. ВОНГ Д. Іноземний досвід та українські реалії : черніг. поліцейські вчилися вибудовувати діалог із громадою / Діна Вонг // Черніг. відом. – 2017. – 28 черв. – С. 13.

Тренінг Community Policing, який проводився представниками Консультативної місії Європейського Союзу з реформування сектору цивільної безпеки. Проводили навчання поліцейський із Канади Грегорі Болтянські та поліцейський із Австрії Йосеф Нотдурфтер.

445. ВОНГ Д. Місія здійсненна : у Чернігові побувала канадська поліцейська місія [з метою проведення тренінгу з

особистої безпеки] / Діна Вонг // Черніг. відом. – 2017. – 23 серп. – С. 14.

446. ВОНГ Д. Результати реформи на практиці: рік патрульної поліції в Чернігові / Діна Вонг // Черніг. відом. – 2017. – 22 лют. – С. 13.

447. ВОНГ Д. Служити, захищати, шукати: чернігівський чотирилапий коп відзначився на міжнародних змаганнях / Діна Вонг // Черніг. відом. – 2017. – 11 жовт. – С. 3.

Перший міжнар. чемпіонат Нац. поліції з багатоборства кінологів, у якому взяли участь команди з Чехії, Словаччини, Молдови, Білорусі, Польщі, Угорщини, Румунії, України. Черніг. чотирилапа поліція – одна з найкращих в Україні.

448. ВОНГ Д. Чернігівський загін К-9 : на варті закону – поліцейські пси / Діна Вонг // Черніг. відом. – 2017. – 31 трав. – С. 14.

Нарис про кінологічний центр ГУНП.

449. ВОНГ Д. Чернігівські правоохоронці в боях за Дебальцевський плацдарм / Діна Вонг // Черніг. відом. – 2017. – 15 лют. – С. 4.

450. ГАЛЕТА Л. Знайомтесь: поліцейські омбудсмени / Лариса Галета // Деснянка. – 2017. – 21 верес. – С. 3.

Спец. упр. структурного підрозділу апарату Нацполіції, яке пильно контролює дотримання прав людини.

451. ГІЛЬОВ І. Правовий фест у Количівці / Ігор Гільов // Десн. правда. – 2017. – 3 серп. – С. 4.

У Освітньому домі прав людини у Количівці Черніг. р-ну відбувся Освітній фест прав людини–2017. У фестивалі взяли участь понад 30 спікерів із України, Білорусі, Грузії, Казахстану, Молдови й Канади.

452. ДЕНИСЕНКО О. Сертифікати вручав особисто Князев [голова Національної поліції України, який приїхав до Чернігова, де поліцейські з різних куточків країни проходили інтенсивний курс навчання з особистої безпеки за програмою канадських

партнерів] / Олександра Денисенко // Гарт. – 2017. – 24 серп. – С. 17.

453. НАЗАРЕНКО В. По той бік муру : репортаж із «чистилища» [Черніг. слідчого ізолятора] / Віталій Назаренко // Чернігівщина. – 2017. – 2 лют. – С. 1, 8.

Історія і сьогодення тюремного закладу у Чернігові, який вперше з'явився у місті 1705 р. у районі Валу.

454. ЧЕПУРНИЙ В. «Мережа безпеки» накрила всю область : [Чернігівщина стала першою в Україні, де запровадили єдину систему відеоспостереження за порядком у містах] / Василь Чепурний // Голос України. – 2017. – 20 черв. – С. 6.

ВІЙСЬКОВА СПРАВА

455. ГОРЛАЧ Л. Обрані рятувати / Леонід Горлач // Отчий поріг. – 2017. – № 8 (серп.). – С. 4–5.

Нарис про розвідувальний спец. загін авіації, який дислокується у Ніжині.

456. ЖЕГЛОВА О. Чернігівщина першою розпочала реформування військкоматів / Олександра Жеглова // Голос Чернігівщини. – 2017. – 10 серп. – С. 3.

457. ЛИЦАРІ воїнської доблесті / Черніг. РЦБС, Черніг. район. б-ка, Черніг. район. орг. краєзнавців, Черніг. район. орг. ветеранів ; [упоряд. Л. М. Притиковська]. – Чернігів : Лозовий В. М., 2017. – 159 с. : фото.

ВОЇНИ – УЧАСНИКИ АТО

458. ДИМИЧ А. Назавжди у строю / Андрій Димич // Чернігівщина. – 2017. – 5 січ. – С. 15.

Церемонія нагородження нагрудними знаками «За оборону Луганського аеропорту» та «За оборону Донецького аеропорту» бійців 1-ї окремої Гвардійської танкової бригади відбулася у Чернігові. Посмертно.

459. ЖЕГЛОВА О. Чернігівські жінки-добровольці вирушили в АТО / Олександра Жеглова // *Голос Чернігівщини*. – 2017. – 3 серп. – С. 2.

460. НА ПАЛАЮЧОМУ Сході : [зб. ст.] / [упоряд. В. І. Лисенко]. – Чернігів : Десна, 2017. – 288 с. : іл.

Кн. розповідає про чернігівців, які воювали у зоні АТО та про тих, хто загинув, захищаючи незалежність України.

461. ЧЕПУРНИЙ В. Ветерани отримали роботу : [на обліку у Черніг. обл. службі зайнятості – 637 учасників АТО] / Василь Чепурний // *Голос України*. – 2017. – 14 квіт. – С. 6.

* * *

462. БОЖОК С. «Охотник» влучно стріляв, доки ворог не підірвав / Сніжана Божок // *Чернігівщина*. – 2017. – 30 берез. – С. 1, 7.

Нарис про С. Л. Великохатнього із Козельця – учасника подій на Майдані, майора ЗСУ, командира роти в зоні АТО. Під час бойових дій втратив ногу. Нагороджений орденом Б. Хмельницького III ступеня і «Лицарським хрестом добровольця».

463. КАПІТАН Сергій Гриценко з Бахмача отримав державну нагороду [орден Богдана Хмельницького III ступеня] // *Деснянка*. – 2017. – 9 берез. – С. 3.

464. БІЙЦЯМ – президентські відзнаки. На жаль помертньо : [орденом «За мужність» III ст. нагороджено солдата О. Ільчишина і старшого солдата Ю. Сороку з Чернігівщини] // *Деснянка*. – 2017. – 23 листоп. – С. 1.

465. ЮНОГО героя із Корюківщини нагороджено орденом «За мужність» [III ст.]. Помертньо // *Деснянка*. – 2017. – 17 серп. – С. 2.

Йдеться про морського піхотинця М. О. Кобця (23.06.1995–3.06.2017) із с. Білошицька Слобода Корюківського р-ну, який загинув на Маріупольському напрямку.

466. КОВАЛЬОВА А. Наш Герой України / Аліна Ковальова // *Гарт*. – 2017. – 31 серп. – С. 4.

Нарис про капітана Є. О. Лоскота (22.05.1983–5.09.2014), уродженця Чернігова, який загинув під Луганськом. Посмертно удостоєний звання Героя України. Похований у смт Десна Козелецького р-ну.

467. КУДІН С. Пам'яті Олега Міхнюка [27.10.1965–20.08.2014] / Сергій Кудін // Отчий поріг. – 2017. – № 9 (верес.). – С. 8.

О. І. Міхнюк – командир восьмої «афганської» сотні самооборони Майдану у Києві. Посмертно удостоєний звання Герой України. Народився у смт Мала Дівиця Прилуцького р-ну. У Чернігові є вулиця його імені.

468. ПАМ'ЯТАЄМО героїв війни поіменно! : Парубець Сергій Сергійович (10.02.1995–18.01.2015) // Сіверщина. – 2017. – 16 лют. – С. 2.

Солдат, навідник 1-го аеромобільно-десантного батальйону 95-ї окремої аеромобільної бригади. Загинув у районі Донецького аеропорту. Посмертно нагороджений орденом «За мужність» III ст. Народився і похований у с. Дрімалівка Куликівського р-ну.

469. КОВАЛЬОВА А. «За мужність» / Аліна Ковальова // Гарт. – 2017. – 1 черв. – С. 3.

Нагороджено посмертно контрактника 72-ї окремої механізованої бригади О. Сеніка орденом «За мужність» III ст. Жив у с. Івківці Прилуцького р-ну. Похований у с. Поділ Срібнянського р-ну.

НАУКА І ОСВІТА В ОБЛАСТІ.

НАУКА

470. ЛОМОНОСОВ М. Про євроінтеграцію – у Ніжині / Михайло Ломоносов // Деснянка. – 2017. – 23 листоп. – С. 3.

II міжнар. конф. «Європейська інтеграція: історичний досвід та політичні перспективи», у якій взяли участь молоді науковці пед. ун-ту Кракова.

471. МІКРОБІОЛОГІЯ в сучасному сільськогосподарському виробництві : матеріали XII наук. конф. молодих вчених (24–25 жовт. 2017 р., м. Чернігів) / Нац. акад. аграр. наук України, Ін-т с.-г. мікробіології та агропром. вир-ва ; [ред. кол. : В. В. Волкогон та ін.]. – Чернігів : Брагинець О. В., 2017. – 68 с.

472. ОНИЩЕНКО Н. Заповіт ніжинських греків / Надія Онищенко // Десн. правда. – 2017. – 1 черв. – С. 6.

Міжнар. наук. конф. «Грецька громада Ніжина: історія та сучасність» у НДУ ім. М. В. Гоголя з нагоди 330-ї річниці заснування Ніжин. грецького братства та 200 і річниці з часу відкриття Ніжин. грецького училища.

473. ФЕДОСЕНКО Н. «Ми проводимо вже 43 види експертиз» : [Черніг. наук.-дослід. експертно-криміналістичний центр МВС України] / Наталія Федосенко // Гарт. – 2017. – 6 лип. – С. 9.

474. ФЕДОСЕНКО Н. Ніжинці пророкують Нобелівську премію [30-річній О. Броварець з Ніжина, яка у 2016 р. стала наймолодшою в Україні доктором фізико-матем. наук і зробила відкриття світового значення] / Наталія Федосенко // Гарт. – 2017. – 19 січ. – С. 9.

475. ЮХИМЕНКО Г. На роботу – в Антарктиду [відбув гідролог О. Надточій із с. Покошичі Коропського р-ну, який вже вдруге увійшов до складу експедиції, котра здійснюватиме медико-біолог., геофізичні, гідрометеорологічні дослідження в Антарктиді на острові Галіндез] / Ганна Юхименко // Гарт. – 2017. – 27 квіт. – С. 11.

ОСВІТА

476. АСМАКОВСЬКИЙ Е. Семенівській гімназії № 2 – 150 років : від народ. училища до навч. закл. нового типу / Едуард Асмаковський. – Чернігів : Десна Поліграф, 2017. – 23 : іл.

477. БЛАКИТНИЙ М. Документальні матеріали до історії Чернігівської чоловічої гімназії початку ХХ ст. / Максим Блакитний // Сіверян. літопис. – 2017. – № 3. – С. 87–95.

478. ВЛАСЕНКО А. 100 років самотності / Андрій Власенко // Пам'ятки України. – 2017. – № 4. – С. 14–17 : іл.

Нотатки про фотоальбом «Земські школи Опанаса Сластіона», у якому є дані про такі школи у Варвинському р-ні і селищі Варва.

479. ВОЙТОК Г. В історії коледжу, як у дзеркалі, – історія України. Та сучасники бачать у тому дзеркалі передусім себе / Григорій Войток // Чернігівщина. – 2017. – 5 січ. – С. 9.

Історія одного з найстаріших навч. закладів с.-г. профілю – Бобровицького коледжу, заснованого у 1891 р. як Майнівська с.-г. школа.

480. ГАЛЕТА Л. Копають, сапують ще й до Карпат помандрують! / Лариса Галета // Деснянка. – 2017. – 8 черв. – С. 3.

Агробіостанція в урочищі Ялівщина у Чернігові, де проходять практику учні біолого-хім. профілю обл. пед. ліцею для обдарованої сільської молоді.

481. ГІЛЬОВ І. Підкорили вершини знань та Карпат / Ігор Гільов // Десн. правда. – 2017. – 6 лип. – С. 7.

Бесіда з К. Литвин – методистом, кандидатом іст. наук про Черніг. обл. пед. ліцей для обдарованої сільської молоді.

482. ДІДЕНКО Т. Вищі жіночі курси в Ніжині [на початку ХХ ст.] / Тетяна Діденко // Ніжинська старовина. – Ніжин ; Київ, 2017. – Вип. 23 (26). – С. 135–140.

483. МАСЛІЙЧУК В. Освітні ініціативи в Малоросійській губернії 1797–1802 рр. / Володимир Маслійчук // Сіверян. літопис. – 2017. – № 6. – С. 137–142.

Училищна реформа наприкінці 80-х–на початку 90-х рр. XVIII ст. у Новгород-Сіверському, Чернігівському та Київському намісництвах.

484. МАСЛІЙЧУК В. Освітня реформа в Чернігівській губернії: виникнення та функціонування нових навчальних закладів 1804–1819 рр. : (держава–спільнота–освіта) / Володимир Маслійчук // Сіверян. літопис. – 2017. – № 4. – С. 175–188.

485. МИРОШНИЧЕНКО А. Кооперативній освіті Чернігівщини – бути! / Анатолій Мирошніченко // Десн. правда. – 2017. – 9 лют. – С. 5.

Покращення матеріально-техн. бази Черніг. кооперативного коледжу.

486. НЕСТЕРЕНКО Л. Громадсько-політична, освітня діяльність та повсякденне життя вчителів Чернігівської губернії у 1917 р. : (за матеріалами «Черниговской земской газеты») / Лідія Нестеренко // Український вимір. – Чернігів, 2017. – Число XIV. – С. 100–104.

487. ПУЧИНЕЦЬ М. Відсвяткували 125-річчя школи [у с. Ладинка Черніг. р-ну] / Марія Пучинець // Чернігівщина. – 2017. – 20 верес. – С. 8.

488. ПУЧИНЕЦЬ М. Єдине в області, одне з кращих в Україні [Сновське вище проф. училище лісового госп-ва] / Марія Пучинець // Чернігівщина. – 2017. – 16 берез. – С. 9.

489. ПУЧИНЕЦЬ М. Майже півтора століття на освітянській ниві / Марія Пучинець // Чернігівщина. – 2017. – 1 черв. – С. 7; 8 черв. – С. 7–8.

Нарис про ЗОШ I-III ступенів с. Слабин Черніг. р-ну, яка 26 трав. відзначила свій 140-річний ювілей.

490. ПУЧИНЕЦЬ М. Новий стандарт освіти – в чернігівській школі / Марія Пучинець // Чернігівщина. – 2017. – 27 лип. – С. 2.

Пілотний проект держ. стандарту початкової загальної освіти, у якому візьмуть участь чотири школи Чернігівщини – з Ніжина, Чернігова, Прилук та Ріпок.

491. РИГА Д. До питання про будівельний матеріал і вибір місця будівництва споруди колишньої класичної чоловічої гімназії та благородного пансіону при ній / Данило Рига // Сіверян. літопис. – 2017. – № 1/2. – С. 69–71.

492. РИГА Д. Статистичні дані про етнічний, соціальний, кількісний склад учнів Чернігівської класичної чоловічої гімназії у ХІХ столітті / Данило Рига // Сіверян. літопис. – 2017. – № 5. – С. 88–91.

493. ФЕДОСЕНКО Н. «За 50 років випустили понад 10 тисяч фахівців» / Наталія Федосенко // Гарт. – 2017. – 9 листоп. – С. 11.

Так говорить В. М. Радченко – директор коледжу транспорту та комп'ютерних технологій Черніг. нац. технолог. ун-ту. 10 листоп. 2017 р. коледж святкує своє 50-річчя.

494. ФЕДУСЬ В. Юнь має відчувати себе частиною великого світу: візит заступника міністра юстиції Сергія Петухова з керівниками Кембриджської спільноти України до школярів Куликівщини / Валентина Федусь // Десн. правда. – 2017. – 26 січ. – С. 3, 4.

Зустріч відбувалася у рамках впровадженого у 2015 р. засновниками столичного Your English Speaking Club Анатолієм та Іванною Дідурами проекту «Англійська мова – мова міжнародного спілкування».

495. ШЕРЕМЕТ В. «МудрАнгелики» – перша приватна школа в області : [нарис] / Валерія Шеремет // Деснянка. – 2017. – 7 верес. – С. 1, 4.

Відкрилася у Чернігові. Засновниця і директор Н. Лавриненко.

ПЕРСОНАЛІЇ

496. СПУТАЙ С. Лідія Дєполович: корифей української педагогіки : [нарис] / Сергій Спугай // Світ-інфо. – 2017. – 3 серп. – С. 14.

497. ХАЛІМОН Н. Постаць Лідії Дєполович в українській освіті та культурі / Наталія Халімон // Український вимір. – Чернігів, 2017. – Число XIV. – С. 39–42.

Л. П. Дєполович (27.11.1869–20.03.1943) – укр. педагог і методист початкової освіти. Вчителювала на Чернігівщині. Народилася у с. Ковчин Куликівського р-ну.

498. ПУЧИНЕЦЬ М. Чоловіча робота тендітної жінки / Марія Пучинець // Чернігівщина. – 2017. – 9 берез. – С. 1, 7.

Розповідь про Л. Дубину – першу жінку-директора Сновського вищого проф. училища лісового госп-ва за всю його 50-річну історію.

499. ЛИСЕНКО І. З маловідомого: сторінки життя і діяльності П. Заболотського / Ірина Лисенко // Український вимір. – Чернігів, 2017. – Число XIV. – С. 36–38.

П. О. Заболотський (7.09.1877–24.12.1918) – педагог, керівник, громад. діяч початку ХХ ст., життям і діяльністю пов'язаний з Ніжином.

500. ЄЛІССЄВА М. Оксана Коваленко – вчитель-новатор, фіналістка національної премії «Кращий вчитель України» // Черніг. відом. – 2017. – 27 верес. – С. 14.

Вчитель математики та інформатики Черніг. школи № 2.

501. ЗАЛІСЬКИЙ А. Костянтин Ушинський і Чернігівщина / Анатолій Заліський // Український вимір. – Чернігів, 2017. – Число XIV. – С. 3–4.

502. АНДРІЙ Шарий із Кувечичів [Черніг. р-ну] – кращий учитель фізики в Україні [за результатами II Всеукр. інтернет-конкурсу «Учитель року–2017» за версією природничого наук.-популярного журналу «Колосок» у номінації «Фізика»] // Дєсняянка. – 2017. – 16 берез. – С. 8.

ВИЩА ОСВІТА

503. ГОБАНОВА Е. Рамилю, Шамилю, Исе и Зульфагару есть, где устраивать азербайджанские встречи / Елена Гобанова // Весть. – 2017. – 12 окт. – С. 9.

У Черніг. технолог. ун-ті 21 верес. 2017 р. відкрито Українсько-Азербайджанський культурно-освітній центр.

504. ДРОЗДОВА К. Життя у 3Д / Катерина Дроздова // Гарт. – 2017. – 19 січ. – С. 4.

Викладачі і студенти кафедри технологій зварювання і буд-ва ЧНТУ виготовили 3Д-принтер – пристрій, який використовує метод пошарового створення фізичного об'єкта за цифровою 3Д-моделлю.

505. ЄЛІСЄЄВА М. Університет «Україна» в очікуванні чернігівських абітурієнтів / Марта Єлісєєва // Черніг. відом. – 2017. – 28 черв. – С. 14.

Бесіда із В. Купріяненком – керівником Черніг. філії Відкритого міжнар. ун-ту розвитку людини «Україна».

506. КРУК О. Професор Фрудо Меллемвік [із Норвегії] завітав до ЧНТУ / Олександр Крук // Десн. правда. – 2017. – 16 листоп. – С. 6.

507. РІДКОВЕЦЬ Л. А з пісні слів не викинеш... / Лідія Рідковець // Десн. правда. – 2017. – 16 листоп. – С. 7.

Зустріч у Чернігові випускників ЧВВАУЛ, що закінчили училище 40 років тому. Короткі історії про деяких з цих людей.

508. УКРАЇНСЬКИЙ вимір : [міжнар. зб. наук.-пед. метод. ст. і матеріалів з України та діаспори]. Число XIV / [Черніг. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти ім. К. Д. Ушинського ; редкол. : Д. Блохин та ін.]. – Чернігів, 2017. – 227 с. : іл.

НІЖИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ім. М. В. ГОГОЛЯ

509. ЗАБАРНИЙ О. Гоголівський університет готуватиме журналістів. Основа – знаменита Ніжинська філологічна школа / Олександр Забарний // Світ-інфо. – 2017. – 20 квіт. – С. 14–15.

510. КИЧЕНКО О. С. Творчість Гоголя у дослідженнях Ніжинської філологічної школи періоду 2010–2017 років: біографія, текстологія, поетика / Олександр Киченко // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2017. – Вип. 86. – С. 4–12.

511. ЛОМОНОСОВ М. Повсякденне життя студентів Ніжинського державного педагогічного інституту імені М. В. Гоголя 60–80-х років ХХ століття / Михайло Ломоносов // Ніжинська старовина. – Ніжин ; Київ, 2017. – Вип. 23 (26). – С. 94–102.

512. НІЖИНСЬКИЙ державний університет ім. М. Гоголя. Наукові записки / НДУ ім. М. В. Гоголя. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. – 183 с. : табл. – (Психолого-педагогічні науки ; № 2). – Текст укр., англ.

513. ОНИЩЕНКО Н. На зорі національного відродження / Надія Онищенко // Десн. правда. – 2017. – 1 черв. – С. 7.

Виставка літ. і періодики у НДУ ім. М. В. Гоголя, присвячена подіям 1917–1921 рр. у Ніжині. Серед інших творів представлена брошура тодішнього студента І. Ковалевського за назвою «Хто ми, що ми і чого нам треба» (1917).

514. РЕБЕНОК В. Фонди польської дореволюційної літератури ХІХ – початку ХХ ст. у Ніжинському державному університеті ім. Миколи Гоголя / Валентин Ребенок // Ніжинська старовина. – Ніжин ; Київ, 2017. – Вип. 23 (26). – С. 115–124.

515. САМОЙЛЕНКО О. Г. Вірю в майбутнє / Олександр Самойленко ; розмову [з ректором НДУ ім. М. Гоголя] вів Л. Горлач // Отчий поріг. – 2017. – № 9 (верес.). – С. 1, 5.

516. САМОЙЛЕНКО О. «Студент повинен стати особистістю, інтелігентом!» / Олександр Самойленко ; спілкувався С. Дзюба // Десн. правда. – 2017. – 13 січ. – С. 4.

Ексклюзивне інтерв'ю для «Деснянської правди» ректора НДУ імені М. Г. Гоголя О. Г. Самойленка.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ЧЕРНІГІВСЬКИЙ КОЛЕГІУМ»
імені Т. Г. ШЕВЧЕНКА**

517. СЕМЕНЕЦ Ю. В педуніверситеті [в Чернигове] стало в три рази менше студентів / Юлія Семенец, Елена Гобанова // Вєсть. – 2017. – 21 сєнт. – С. 4.

Бєсїда із керівництвом вишу про об'єктивні зміни у навч.-пєд. процесї.

518. ШЕРЕМЕТ В. «Механїка» екскурсїй Володимира Пилипенка [професїйного екскурсовода, канд. їст. наук ї доцєнта кафедри архєологїї, етнологїї та краєзнавчо-туристичної роботи Нац. ун-ту «Чернїгївський колегїум» іменї Т. Г. Шевченка] / Валєрїя Шєрємет // Дєснєнка. – 2017. – 7 груд. – С. 8.

ПЕРСОНАЛІЇ

519. КАПЛЕНКО О. М. У пошуках їстини: на пошану 70-рїччє Олєксандра Герасимовича Ковальчука / Оксана Капленко // Лїт. Чернїгїв. – 2017. – № 2. – С. 164–174.

О. Г. Ковальчук (22.05.1947) – профєсор НДУ іменї М. В. Гоголя.

520. ЗАБАРНИЙ О. На крутозламї життє : нарис [про так звану «Особову справу доцєнта кафедри української лїтератури Нїжинського державного педагогїчного їнституту їм. М. В. Гоголя Косїнова Аркадїя Костєнтиневича. Розпочата 27 сєрпня 1949 року. Закїнчєна 30 сєрпня 1958 року»] / Олєксандр Забарний // Лїт. Чернїгїв. – 2017. – № 2. – С. 175–189.

521. ЦИМБАЛЕНКО І. «Ліс рублять – тріски летять», або остання зачистка космополітів / Ірина Цимбаленко // Євреї Лівобережної України. Історія та культура : матеріали XII Міжнар. наук. семінару. – Чернігів, 2017. – С. 239–254.

Нарис про М. Н. Майданського (1899–1973) – викладача мовознавства Черніг. учительського ін.-ту. У 1951 р. заарештований за контрреволюційний злочин та ув'язнений на 10 років. У 1955 р. справу припинено за недоведеністю провини. Реабілітований у 1998 р.

522. ПОЛОВЦЮ Володимиру Михайловичу 80 років! / Дмитро Гапоненко, Віталій Голець, Юрій Музика // Сіверян. літопис. – 2017. – № 1/2. – С. 258–259.

523. ЯНОВСЬКИЙ О. Велике щастя Володимира Половця / Олег Яновський // Гарт. – 2017. – 5 січ. – С. 8.

В. М. Половець (2.01.1937) – доктор іст. наук, професор Нац. ун-ту «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка, автор понад 150 наук. праць. Народився у с. Веприк Бобровицького р-ну.

524. ЗАБАРНИЙ О. До нових горизонтів пізнання : (Григорій Васильович Самойленко) / Олександр Забарний // Краєзнавство. – 2017. – № 1/2. – С. 105–113.

У ст. розповідається про життєвий шлях і наук. діяльність вченого і краєзнавця, засл. діяча науки і техніки України, доктора філолог. наук, професора Ніжин. держ. ун-ту імені М. В. Гоголя Г. В. Самойленка (1.05.1935).

525. ДЗЮБА С. Сергія Шкарлета обрано ректором ЧНТУ [Чернігівського національного технологічного університету] / Сергій Дзюба // Десн. правда. – 2017. – 29 черв. – С. 3.

526. МУСІЄНКО Р. Злет назустріч вітру / Ростислав Мусієнко // Десн. правда. – 2017. – 22 черв. – С. 3.

Ексклюзивне інтерв'ю ректора ЧНТУ С. М. Шкарлета – засл. діяча науки і техніки, доктора економ. наук, професора.

КУЛЬТУРНЕ І МИСТЕЦЬКЕ ЖИТТЯ ОБЛАСТІ

527. ГАВРИК В. На мистецькому Обирку знов сяїли й випікали хліб / Вікторія Гаврик // Десн. правда. – 2017. – 18 трав. – С. 5.

Фестиваль «Хліб», який відбувся на мистецькому хуторі Обирок поблизу Батурина. У ньому взяли участь художники, кінорежисери та співаки, жителі великих міст з України, США, Німеччини, Туреччини, Білорусі й Росії.

528. ГІЛЬОВ І. І знову – «Седнівська осінь»... / Ігор Гільов // Десн. правда. – 2017. – 5 жовт. – С. 3.

Всеукр. літ.-мистецьке свято у Седневі Черніг. р-ну.

529. ДЕМЧЕНКО С. Седнів – культурно-мистецький центр Чернігівщини / Світлана Демченко // Art museum: минуле і сьогодення : зб. наук. ст. – Чернігів, 2017. – С. 95–106.

530. КВІТНИЦЬКИЙ С. Аллу Кудлай причарувало село Піски : на Бахмаччині з великим успіхом відбувся ІV всеукр. фестиваль «Відродження українського села, його духовності і культури» / Сергій Квітницький // Десн. правда. – 2017. – 15 черв. – С. 5.

531. ЛИТВИН О. Оживає Київська Русь / Олександр Литвин // Отчий поріг. – 2017. – № 10 (жовт.). – С. 13.

ІХ відкритий фестиваль традиційної слов'янської культури та бойових єдиноборств «Київська Русь», який відбувся в Любечі.

532. ТВОЇ таланти, рідний краю! : обдаровані діти Черніг. р-ну / [упоряд. Л. А. Герасименко]. – Чернігів : Десна Поліграф, 2017. – 88 с. : фото.

533. ШЕРЕМЕТ В. «Мама-Африка» – в кожному з нас! / Валерія Шеремет // Деснянка. – 2017. – 10 серп. – С. 1.

Фестиваль «Мама-Африка» відбувся вперше в Україні на арт-хуторі «Обирок» Бахмацького р-ну.

534. ЩЕРБОНОС В. Фестиваль, що зближає народи / Василь Щербонос // Чернігівщина. – 2017. – 31 серп. – С. 7.

З XII міжнар. фестивалю національних культур «Поліське коло» у Чернігові.

БІБЛІОТЕЧНА СПРАВА

535. АНТОНЕНКО П. Канадсько-український центр потіснили / Петро Антоненко // Світ-інфо. – 2017. – 16 берез. – С. 2.

Про складну долю Канадсько-укр. бібліотечного центру у Чернігові, заснованого наприкінці 1990 р.

536. АНЦИБОР О. Розмай творів / Ольга Анцибор // Отчий поріг. – 2017. – № 5 (трав.). – С. 15.

День поезії у Борзнянській район. бібліотеці.

537. БЕЛЬМАН С. Дело нужно / Семен Бельман // Тхия. – 2017. – 23 февр. – С. 4.

Завдяки президентові Єврейської ради України О. Суленському автор публ. привіз понад 100 книг двадцяти п'яти найменувань з теми Голокосту і героїзму європейського єврейства і передав їх до фондів Черніг. ОУНБ імені В. Г. Короленка і бібліотек Черніг. МЦБС.

538. БІБЛІОТЕКИ Чернігівщини в цифрах : стат. зб. (2015–2016 рр.) / Черніг. ОУНБ ім. В. Г. Короленка ; [упоряд. : П. В. Грищенко, Ю. М. Самойленко]. – Чернігів, 2017. – 24 с.

539. БОЖОК В. Небуденна зустріч / Віктор Божок // Літ. Чернігів. – 2017. – № 3. – С. 206–207; Десн. правда. – 2017. – 5 жовт. – С. 8.

Презентація кн. засл. журналіста України, краєзнавця, мазепознавця С. О. Павленка «Війська Карла XII на півночі України» у Корюківській район. бібліотеці.

540. ВІДВІДАЛИ Полтавщину // Вісті Борзнянщини. – 2017. – 29 липня. – С. 2.

За ініціативи ГО «Чернігівське обласне відділення УБА» відбулася культурно-освітня поїздка бібліотечних працівників обл. до бібліотек Полтавської обл.

541. ЗВЕДЕНИЙ каталог періодичних видань, передплачених бібліотеками м. Чернігова на 2018 рік / упоряд. Н. В. Романчук. – Чернігів, 2018. – 25 с. : іл. – (Черніг. ОУНБ ім. В. Г. Короленка).

542. ЗУСТРІЧ сільських бібліотекарів Чернігівщини // Чернігівщина. – 2017. – 15 черв. – С. 15.

Професійна наук.-освітня зустріч сільських бібліотекарів обл. відбулася на Борзнянщині за участю голови ГО «Чернігівське обласне відділення УБА» І. М. Аліференко (директор Черніг. ОУНБ імені В. Г. Короленка).

543. КВІТНИЦЬКИЙ С. Кращі читачі пишуть вірші, малюють і грають на бандурі / Сергій Квітницький // Десн. правда. – 2017. – 16 берез. – С. 7.

Другий етап конкурсу «Найкращий читач України», що відбувся у Черніг. міській бібліотеці імені О. Довженка.

544. КЕДРОВСЬКА Н. Біль втрати час не гоїть... / Надія Кедровська // Деснянка. – 2017. – 23 лют. – С. 15.

З тематичної зустрічі «Чорний тюльпан – це Афганістан» у бібліотеці села Шибириківка Черніг. р-ну.

545. КОЖЕМ'ЯКО А. Бібліотечними стежками Полтавщини / Алла Кожем'яко // Десн. правда. – 2017. – 27 липня. – С. 7.

За ініціативи ГО «Чернігівське обласне відділення УБА» відбулася культурно-освітня поїздка бібліотечних працівників обл. до бібліотек Полтавської обл.

546. КОРОЛЕНКО О. На батьківщині Гоголя, Котляревського і... полтавської галушки / О. Короленко // Слово Варвинщини. – 2017. – 16 верес. – С. 9.

За ініціативи ГО «Чернігівське обласне відділення УБА» відбулася культурно-освітня поїздка бібліотечних працівників обл. до бібліотек Полтавської обл.

547. КОШМАЛ В. Книжковий пікнік у Березовому гаю [під гаслом «Читаємо всією родиною!»] започаткувала Черніг. обл.

бібліотека для дітей] / Віктор Кошмал // Десн. правда. – 2017. – 27 лип. – С. 3.

548. ЛОМОНОСОВ М. Що може друковане слово? / Михайло Ломоносов // Деснянка. – 2017. – 2 листоп. – С. 9.

Перший фестиваль родинного читання «Словограй» у Ніжин. центр. міській бібліотеці.

549. МАДЖУГА Г. Дитячій бібліотеці імені О. Довженка [у Чернігові] – 65! / Ганна Маджуга // Десн. правда. – 2017. – 20 лип. – С. 2.

550. МОВЧАН В. Свято храму книг / Валентина Мовчан // Світ-інфо. – 2017. – 7 груд. – С. 3.

До 145-річчя з часу заснування Сосницької центр. район. бібліотеки.

551. СКРИПКА К. Популяризація європейських цінностей у бібліотеках Чернігівщини / Катерина Скрипка, Оксана Плаунова // Бібліотечна планета. – 2017. – № 2. – С. 36–37.

552. ТИМОШИК С. Від хати-читальні до бібліотеки / Сергій Тимошик // Чернігівщина. – 2017. – 20 верес. – С. 7.

Історія бібліотеки с. Володькова Дівиця Носівського р-ну. Започаткована 9 жовт. 1897 р.

553. ФЕДІРКО Г. У Полтаву – за новими знаннями / Галина Федірко // Трудова слава. – 2017. – 29 лип. – С. 2.

554. ФЕДУСЬ В. У службі зайнятості нові партнери – бібліотекарі / Валентина Федусь // Десн. правда. – 2017. – 16 берез. – С. 4.

Наук.-практ. конф. «Роль бібліотек у профорієнтаційній діяльності навчальних закладів. Завдання, місія, результат», що відбулася у Науковій бібліотеці ЧНПУ імені Т. Г. Шевченка. Йшлося про об'єднання зусиль працівників служби зайнятості й бібліотек задля проф. орієнтації молоді.

555. ШЕРЕМЕТ Т. Із славетного козацького роду – до контр-адмірала / Тетяна Шеремет // Десн. правда. – 2017. – 20 лип. – С. 6.

Іст. портрет «Обличчя української історії – В. О. Савченко-Більський» – назва заходу, який відбувся в Олишівській селищній бібліотеці Черніг. р-ну. В. О. Савченко-Більський (14.07.1867–21.09.1955) – начальник Морського генерального штабу УНР, командував Чорноморського флоту. Народився в Олишівці Черніг. р-ну. Помер у Франції.

556. ШЕРЕМЕТ Т. Лист-звернення завідувачки Олишівської селищної бібліотеки [Чернігівського р-ну] до односельців, небайдужих до духовного розвитку та патріотичного виховання / Тетяна Шеремет // Десн. правда. – 2017. – 3 серп. – С. 4.

Заклик зберегти бібліотеку, що була побудована у 1958 р.

557. ШИКУЛА І. Сторінками історії села Горбове [Куликівського р-ну] / І. Шикуча // Голос Чернігівщини. – 2017. – 24 серп. – С. 7.

У Горбівській сільській бібліотеці відбулася краєзнавча експедиція «Сторінки історії села Горбове. 450-річчя з дня заснування».

558. ШМАТОК З. Писати вірші ніколи не пізно / Зоя Шматок // Живи з надією. – 2017. – 15 черв. – С. 3.

Пенсіонерка з Корюківки, бібліотекарка за фахом Л. С. Грищенко, пише вірші і керує літстудією. Публікуються її поезії.

ЧЕРНІГІВСЬКА ОУНБ ім. В. Г. КОРОЛЕНКА

559. АКТОР Євген Бондар і його ролі // Світ-інфо. – 2017. – 21 груд. – С. 15.

У «Мистецькій вітальні» ОУНБ ім. В. Г. Короленка у рамках проекту «Театр у бібліотеці» відбулася зустріч з Є. Бондарем – актором Черніг. академ. облмуздрамтеатру ім. Т. Г. Шевченка.

560. АЛІФЕРЕНКО І. Бібліотеці імені В. Г. Короленка – 140 років / Інна Аліференко ; спілкувався С. Дзюба // Десн. правда. – 2017. – 30 берез. – С. 3.

Розмова з директором бібліотеки про минуле і сьогодення головної книгозбірні Черніг. області.

561. АЛІФЕРЕНКО І. Духовна скарбниця : бібліотеці ім. Короленка – 140 років / Інна Аліференко // Літ. Чернігів. – 2017. – № 3. – С. 183–189.

562. АЛІФЕРЕНКО І. Історія невпинного руху вперед : (до 140-річчя від дня створення Чернігівської ОУНБ ім. В. Г. Короленка) / Інна Аліференко // Бібліотечна планета. – 2017. – № 4. – С. 26–29.

563. БІБЛІОТЕКА – душі основа : до 20-ї річниці Всеукр. дня бібліотек. – 2-е вид., перероб. / упоряд. Л. В. Феофілова. – [Б. в. д.], 2017. – 47 с. – (ОУНБ ім. В. Г. Короленка).

564. БРИК О. Чому українці їхали на край землі? / Олексій Брик // Деснянка. – 2017. – 16 берез. – С. 4.

Презентація у Черніг. ОУНБ ім. В. Г. Короленка книги канд. іст. наук В. Бойка «На край землі», у якій досліджується історія заселення Південно-Уссурійського краю українцями, понад дві третини з яких становили вихідці з Чернігівщини.

565. БУТКО С. До свого 140-річчя головна бібліотека області отримала нові книги / Сергій Бутко // Світ-інфо. – 2017. – 20 квіт. – С. 5.

ОУНБ ім. В. Г. Короленка отримала у подарунок 30 видань Укр. ін-ту нац. пам'яті. Такі самі комплекти видань отримали 22 районі бібліотеки, а також бібліотеки міст Ніжина, Прилук, Новгород-Сіверського.

566. ВОЙТОК Г. Розумні стосовно історичних подій, але недолугі у творенні своєї історії / Григорій Войток // Чернігівщина. – 2017. – 30 листоп. – С. 3.

З «круглого столу» за назвою «Наша печаль і скорбота», який відбувся в ОУНБ імені В. Г. Короленка і був присвячений жертвам Голодомору.

567. ГАЙДУК С. Бібліотеці Короленка – 140 років / Сергій Гайдук // Деснянка. – 2017. – 30 берез. – С. 4.

568. ГАНЖА О. А. Шлях до успіху: досвід роботи центру «Вікно в Америку». Здобутки та можливості / [Олена Ганжа] ; Черніг. ОУНБ ім. В. Г. Короленка. – Чернігів : [б. в.], 2017. – 28 с.

569. ГІЛЬОВ І. Квітуче літо Віктора і Зої Кошмалів / Ігор Гільов // Десн. правда. – 2017. – 25 трав. – С. 12.

Відкриття фотовиставки черніг. фоторепортера і фотохудожника В. Кошмала в ОУНБ імені В. Г. Короленка.

570. ГІЛЬОВ І. «Учіться, брати мої! Думайте, читайте...» : бібліотеці ім. В. Г. Короленка – 140 років / Ігор Гільов // Десн. правда. – 2017. – 5 жовт. – С. 3.

Урочисте святкування ювілею головної книгозбірні Чернігівщини.

571. ДЗЮБА С. Майстер, що спіймав вічність / Сергій Дзюба // Десн. правда. – 2017. – 2 берез. – С. 12.

Вечір у Черніг. ОУНБ імені В. Г. Короленка, присвячений пам'яті В. П. Інютіна (23.02.1942–2001) – укр. фотохудожника і фотожурналіста з Чернігова.

572. ДЗЮБА С. Фільм про війну на Донбасі та... любов / Сергій Дзюба // Десн. правда. – 2017. – 14 груд. – С. 7.

Презентація док. фільму про АТО за назвою «Війна химер» (реж. А. Старожицька та М. Старожицька) у бібліотеці.

573. ЄЛІСЄЄВА М. Головній книжковій скарбниці Чернігівщини – 140 років / Марта Єлісеєва // Черніг. відом. – 2017. – 29 берез. – С. 14.

574. ЄЛІСЄЄВА М. Обласна бібліотека [ім. В. Г. Короленка] відсвяткувала 140-річний ювілей // Черніг. відом. – 2017. – 4 жовт. – С. 15.

575. «ЖІНКА року – 2017» // Семь дней. – 2017. – 14 груд. – С. 16.

Серед лауреаток міського конкурсу «Жінка року – 2017» – директорка Черніг. ОУНБ ім. В. Г. Короленка Інна Аліференко.

576. ІСТОРІЯ Чернігівської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. В. Г. Короленка : хроніка подій (1877–2016 рр.) /

Черніг. ОУНБ ім. В. Г. Короленка ; [уклад. : П. В. Грищенко та ін.]. – Чернігів : [б. в.], 2017. – 127 с.

577. КАГАНОВА І. Людина, в якій є сонце : [що єднає письменника Михася Ткача і відділ краєзнавства Чернігівської ОУНБ ім. В. Г. Короленка] / Ірина Каганова // Літ. Чернігів. – 2017. – № 3. – С. 54–57.

578. КАГАНОВА І. «На край землі» – як персоніфікована історія / Ірина Каганова // Десн. правда. – 2017. – 2 берез. – С. 7.

Засідання клубу «Краєзнавець», на якому презентовано книгу черніг. дослідника, канд. іст. наук В. Бойка «На край землі. Переселення селян Лівобережної України в Південно-Уссурійський край».

579. КАГАНОВА І. Славна ювілярка Чернігівського краю [бібліограф і краєзнавець Людмила Студьонова] / Ірина Каганова // Сіверян. літопис. – 2017. – № 1/2. – С. 260–261.

580. КАГАНОВА І. «Чернігівський beau monde, або Записки бібліографа» та «Чернігівська старовина» / Ірина Каганова // Десн. правда. – 2017. – 16 лют. – С. 8.

Засідання клубу «Краєзнавець», на якому презентовано два нових вид. – кн. бібліографа бібліотеки Л. Студьонової та зб. праць громад. діяча і краєзнавця В. Хижнякова, підгот. до друку провідними укр. істориками О. Коваленком, А. Курдановим та О. Рахном.

581. КАРАСЬ С. Мандрівний фестиваль «Docudays UA» / Сергій Карась // Десн. правда. – 2017. – 7 груд. – С. 3.

Прес-конф. у Черніг. ОУНБ ім. В. Г. Короленка, присвячена фестивалю фільмів, об'єднаних темою «Чотири Градуси» і змінам клімату на планеті.

582. КВІТНИЦЬКИЙ С. «Сузір'я зачарованої Десни» : 190-річчя від дня народження Леоніда Глібова / Сергій Квітницький // Десн. правда. – 2017. – 9 берез. – С. 5; Літ. Україна. – 2017. – 9 берез. – С. 3.

Урочистості в ОУНБ ім. В. Г. Короленка з нагоди ювілею укр. письменника Л. Глібова і 15-ліття вручення обл. літ.-мистецької премії його імені.

583. КНИГА Вадима Бойка про переселення українців на Далекий Схід // Світ-інфо. – 2017. – 16 берез. – С. 15.

Засідання клубу «Краєзнавець», на якому презентовано книгу черніг. дослідника, канд. іст. наук В. Бойка.

584. КНИГА «Не заросте травою поле бою» // Світ-інфо. – 2017. – 21 груд. – С. 9.

У ОУНБ імені В. Г. Короленка презентовано книгу Юнуса Кандима «Не заросте травою поле бою» про життя і діяльність Голови Нац. уряду Кримської Народної (Демократичної) Республіки (1917–1918) Номана Челебіджіхана.

585. КОВАЛЬОВА А. Фотомрія [черніг. фотохудожника] Олексія Гузя / Аліна Ковальова // Гарт. – 2017. – 23 берез. – С. 12.

О. Т. Гузь (20.03.1927) – уродженець с. Синявка Менського р-ну. Виставку власних робіт за назвою «Моя любов – Чернігівська земля» фотохудожник подарував ОУНБ ім. В. Г. Короленка.

586. КОЗАЦЬКА доблесть // Отчий поріг. – 2017. – № 10 (жовт.). – С. 10.

З презентації кн. Л. Горлача «Проценки Любомудрівські, рід козацький», що відбулася у рамках засідання клубу «Краєзнавець».

587. КОШМАЛ В. Брати Капранови: «Майдан. Таємні файли» / Віктор Кошмал // Десн. правда. – 2017. – 28 груд. – С. 3.

Презентація книги за такою назвою та творча зустріч з її авторами, братами В. і Д. Капрановими відбулася у Черніг. ОУНБ ім. В. Г. Короленка.

588. КОШМАЛ В. У міському Палаці культури відбувся святковий вечір ушанування лауреаток ХХ міського конкурсу «Жінка року – 2017» / Віктор Кошмал // Десн. правда. – 2017. – 14 груд. – С. 2.

Серед лауреаток – директорка Черніг. ОУНБ ім. В. Г. Короленка Інна Аліференко.

589. КУРДАНОВ А. Нова книжка [Людмили Студьонової] та вітання з ювілеєм / Андрій Курданов // Наш край. – 2017. – 26 січ. – С. 3.

590. КУРДАНОВ А. Подарунок Людмили Студьонової / Андрій Курданов // Отчий поріг. – 2017. – № 2 (лют.). – С. 15.

Про вихід з друку кн. «Чернігівський beau monde, або записки бібліографа».

591. КУЦЕНКО В. «І оживе добра слава, слава України...» / Валентина Куценко // Десн. правда. – 2017. – 16 берез. – С. 3.

Таку назву має виставка літ., присвячена Т. Г. Шевченку, у читальній залі ОУНБ імені В. Г. Короленка.

592. ЛЕОНІД Горлач представив книгу «Проценки Любомудрівські, рід козацький» // Світ-інфо. – 2017. – 5 жовт. – С. 2.

593. НАУКОВІ читання «Визначні діячі Чернігівщини у подіях Української революції 1917–1921 років» [відбулися на засіданні клубу «Краєзнавець»] // Світ-інфо. – 2017. – 2 берез. – С. 2.

594. ОБЛАСТНАЯ библиотека имени Короленко // Деснянка. – 2017. – 9 берез. – С. 6.

Інформ. про будівлю, у якій розміщується головне книгосховище обл.

595. ОСНОВИ комп'ютерної грамотності та основи роботи в інтернеті : практ. посіб. для учасників проекту «У Всесвітній мережі всі покоління» / Черніг. обл. універ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка, Регіон. тренінг. центр ; [уклад. : Т. П. Ушакова, О. П. Попович]. – Вид. 2-ге, перероб. та допов. – Чернігів : Чернігівська ОУНБ ім. В. Г. Короленка, 2017. – 47 с.

Посіб. підготовлений співробітниками бібліотеки.

596. ПЕТРУНЯК Я. І дощ, і сонце Ганни Ломакіної : у Мистецькій вітальні ОУНБ ім. В. Г. Короленка була представлена

виставка картин та відбулася презентація книги «Троянда під дощем» черніг. художниці, поетеси та композитора з обмеженими фізичними можливостями Г. Ломакіної / Яна Петруняк // Десн. правда. – 2017. – 9 берез. – С. 7.

597. ПОБЕДИТЕЛЬНИЦЫ конкурса «Жінка року – 2017» // Объявления по средам. – 2017. – 13 дек. – С. 5.

Серед переможниць – директорка Черніг. ОУНБ ім. В. Г. Короленка Інна Аліференко.

598. ПРЕДСТАВЛЕНО нові книги [«Чернігівський beau monde, або Записки бібліографа» Л. Студьонової та «Чернігівська старовина» В. Хижнякова] // Світ-інфо. – 2017. – 16 лют. – С. 3.

599. ПРЕЗЕНТАЦІЯ збірки поезій «Неси Зірку» Олексія Маслова [на засіданні клубу «Краєзнавець»] // Культура і життя. – 2017. – 10 лют. – С. 20.

600. ПРЕЗЕНТАЦІЯ книги «Національний архітектурно-історичний заповідник «Чернігів стародавній». 50 років діяльності» // Світ-інфо. – 2017. – 16 листоп. – С. 2.

601. [ПРИВІТАННЯ колективу Чернігівської ОУНБ ім. В. Г. Короленка на адресу завідувача відділу краєзнавства І. Я. Каганової з нагоди присвоєння їй звання «Заслужений працівник культури України»] // Десн. правда. – 2017. – 16 листоп. – С. 7.

602. 15 ЛИПНЯ святкуватиме золотий ювілей директор Чернігівської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. В. Г. Короленка [Інна Аліференко] // Десн. правда. – 2017. – 13 лип. – С. 3.

603. СКРИПКА К. «Життя ріка чарівна» Тамари Дудко / Катерина Скрипка // Десн. правда. – 2017. – 30 листоп. – С. 7.

Виставка картин члена Черніг. народного аматорського об'єднання художників «Деснянська палітра» Т. Дудко з нагоди її 70-річного ювілею відкрита у «Мистецькій вітальні».

604. СКРИПКА К. «Так буває у дні війни» [виставка фоторобіт за такою назвою В. Молодого з Прилук у бібліотеці] / Катерина Скрипка // Десн. правда. – 2017. – 11 трав. – С. 5.

605. СКРИПКА К. Танок стрічки і полотна / Катерина Скрипка // Десн. правда. – 2017. – 9 берез. – С. 7.

Виставка вишитих стрічками картин за назвою «Танок стрічки і полотна» ніжин. майстрині І. О. Василюк, відкрилася у Мистецькій вітальні.

606. СКРИПКА К. «Чернігівські пейзажі» Іллі Субботенка / Катерина Скрипка // Десн. правда. – 2017. – 25 трав. – С. 8.

У Мистецькій вітальні відбулося відкриття виставки картин уродженця Чернігова І. Субботенка (1994).

607. СЛАБОШПИЦЬКИЙ М. Протирання дзеркала. Те, чого не прочитаєте в історії літератури : спогади / Михайло Слабошпицький. – Київ : Ярославів Вал, 2017. – 688 с. : іл.

С. 656 : Фото 1981 р. біля входу до ОУНБ імені В. Г. Короленка з нагоди 100 річчя драматурга І. Кочерги: письменники М. Слабошпицький, М. Малиновська, С. Реп'ях, О. Коломієць, М. Сич, М. Зарудний, Ю. Коцюбинський.

608. СПОРТИВНЕ сузір'я Чернігівщини // Світ-інфо. – 2017. – 2 берез. – С. 2.

Презентація другого вип. книги за такою назвою відбулася у бібліотеці.

609. У ЧЕРНІГОВІ обрали «Жінку року – 2017» // Панорама. – 2017. – 15 груд. – С. 8.

Серед відзначених І. М. Аліференко – директор ОУНБ імені В. Г. Короленка.

610. УТИРО Н. «Голодомор 1932–1933 років – наша печаль і скорбота» : [назва «круглого столу» у бібліотеці] / Наталія Утиро // Десн. правда. – 2017. – 30 листоп. – С. 3.

611. УТИРО Н. Дотиком душі / Наталія Утиро // Десн. правда. – 2017. – 23 берез. – С. 5.

Перший Всеукр. поетичний стартап «Дотиком душі», що відбувся в ОУНБ імені В. Г. Короленка.

611а. ЧЕРНІГІВСЬКА обласна універсальна наукова бібліотека ім. В. Г. Короленка у документах та матеріалах. Вип.1 (1877–1945) : до 140-річчя з часу заснування / упоряд.: І. М. Аліференко, Л. М. Дубовик, О. Б. Коваленко, О. Я. Рахно ; наук. ред. О. Б. Коваленко. – Чернігів : Десна Поліграф, 2017. – 268 с.

612. ЮВІЛЕЙНА виставка Миколи Гайдука [«Побачення з морем» відкрилася в ОУНБ імені В. Г. Короленка] // Світ-інфо. – 2017. – 14 верес. – С. 3.

М. В. Гайдук (8.09.1947) народився у с. Жадове Семенівського р-ну.

ЧЕРНІГІВСЬКА МІСЬКА БІБЛІОТЕКА ім. М. КОЦЮБИНСЬКОГО

613. ЄЛІСЄЄВА М. Будні – це журналістика, свята – це поезія / Марта Єлісеєва // Черніг. відом. – 2017. – 21 черв. – С. 15.

Зустріч читачів бібліотеки з Ю. Бережко-Камінською – молодою поетесою і головним ред. газ. «Ірпінський вісник» з м. Буча Київ. обл.

614. ЄЛІСЄЄВА М. Зіркова година Олени Мамчич / Марта Єлісеєва // Черніг. відом. – 2017. – 1 листоп. – С. 15.

Презентація кн. поезій черніг. поетеси О. Мамчич «Constantis» у рамках конкурсу «Книга року».

615. КВІТНИЦЬКИЙ С. «Духовна криниця» на Лісковиці [дитяча бібліотека-філія № 1 Чернігівської міської ЦБС] / Сергій Квітницький // Десн. правда. – 2017. – 17 серп. – С. 8.

616. КУННОВА О. «Душі моєї сонячні букети» / Олена Куннова // Десн. правда. – 2017. – 2 листоп. – С. 7.

За такою назвою у бібліотеці відбулося відкриття другої персональної фотовиставки О. Шеремет. Публ. бесіда з майстринею.

617. КУННОВА О. Прекрасне поруч / Олена Куннова // Десн. правда. – 2017. – 23 листоп. – С. 8.

Діяльність фотоклубу «Прекрасне поруч», створеного за ініціативи бібліотеки у 2012 р.

618. КУННОВА О. Прекрасні – поруч / Олена Куннова // Десн. правда. – 2017. – 12 жовт. – С. 8.

Вечір пам'яті М. П. Турчина – черніг. фотохудожника, голови обл. осередку Нац. спілки фотохудожників України, одного із засновників та керівників фотоклубу «Прекрасне поруч».

619. КУННОВА О. «Трояндовий рай» Наталії Василичук / Олена Куннова // Десн. правда. – 2017. – 6 квіт. – С. 7.

Фотовиставка у Черніг. міській бібліотеці імені М. Коцюбинського.

620. ОЛЕСЯ Н. Чи можна визначити кращого творця? : «Книга року» / Н. Олеся // Десн. правда. – 2017. – 1 черв. – С. 4.

Нагородження переможців щорічного літ. конкурсу «Книга року» у бібліотеці імені М. Коцюбинського. Лауреатами стали історики, краєзнавці, прозаїки і поети, бібліотечні працівники.

621. У МІСЬКІЙ бібліотеці ім. Коцюбинського // Світ-інфо. – 2017. – 19 жовт. – С. 2.

Клубу фотолюбителів «Прекрасне поруч» – п'ять років. «Університет 60 плюс» набрав нових слухачів.

ПРИЛУЦЬКА ЦЕНТРАЛЬНА РАЙОННА БІБЛІОТЕКА

622. НЕХАЙ В. «Від серця до серця хай йде доброта» [виставка творчих робіт майстрині з рукоділля з обмеженими можливостями В. Овчаренко у бібліотеці] / Вікторія Нехай // Десн. правда. – 2017. – 24 серп. – С. 8.

623. НЕХАЙ В. «Магія вогню» / Вікторія Нехай // Десн. правда. – 2017. – 27 лип. – С. 12.

Театр вогню та світла «Агній», що діє при міському будинку культури, гість бібліотеки.

624. НЕХАЙ В. Шана матерям і родинам : [як День матері і Міжнародний день сім'ї відзначили учасники клубу «Міленіум» Прилуцької районної бібліотеки] / Вікторія Нехай // Світ-інфо. – 2017. – 18 трав. – С. 3.

625. ОСТАПЧУК І. Роман «Безбатченки» бере в полон все більше й більше читачів / Іван Остапчук // Чернігівщина. – 2017. – 13 квіт. – С. 8.

Зустріч з автором цього твору Г. Войтком у бібліотеці.

626. СТЕЦЕНКО Н. Життя крізь об'єктив Аліни Шаповал / Надія Стеценко // Десн. правда. – 2017. – 26 січ. – С. 7.

Творча зустріч із А. Шаповал та відкриття її першої фотовиставки «Життя крізь об'єктив» у бібліотеці.

627. СТЕЦЕНКО Н. Його душа живе у пісні, спогадах, книжках... / Надія Стеценко // Десн. правда. – 2017. – 23 берез. – С. 8.

Презентація у бібліотеці кн. спогадів «Співучий син України», присвяченої В. І. Бойку (10.04.1928–11.05.2006) – солісту хору ім. Г. Верьовки, народному артисту України, почесному громадянину Прилук.

628. СТЕЦЕНКО Н. Музика стала життям / Надія Стеценко // Десн. правда. – 2017. – 16 берез. – С. 12.

Творча зустріч з В. М. Придатченком (25.05.1978) – істориком, співаком і композитором із Черкас – у Прилуцькій районній бібліотеці. Уродженець Прилук.

МУЗЕЇ. МУЗЕЙНА СПРАВА. АРХІВИ

629. АДРУГ В. Срібна сільничка для музею [«Садиба родини Лизогубів» у Седневі] / Віталій Адруг // Деснянка. – 2017. – 2 листоп. – С. 8.

Сільничка знайдена у 1980-х рр. у Седневі під час земляних робіт і подарована головою Черніг. краєзн. клубу «Колекціонер» В. Іванцем.

630. ART museum: минуле і сьогодення : зб. наук. ст. / [ред. кол.: І. Ральченко (голова) та ін.] ; Департамент культури і туризму, національностей та релігій ЧОДА, ЧОХМ ім. Г. Галагана. – Ніжин : Лисенко М. М., 2017. – 205 с. : іл.

631. АНТОНЕНКО П. Архіви Служби безпеки розкривають таємниці : наша співрозмовниця – співробітник арх. Упр. Служби безпеки України в Черніг. обл. Тетяна Гапієнко / Петро Антоненко // Світ-інфо. – 2017. – 19 січ. – С. 11–12.

632. ДМИТРЕНКО Н. Еволюція відносин між державою, церквою та місцевими музеями у справі охорони церковної старовини в 20–30 роки ХХ ст. / Наталія Дмитренко // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 34–41.

На прикладі Черніг. та Сумської обл.

633. ДМИТРЕНКО Н. Листи Є. Ю. Спаської до директора Ніжинського краєзнавчого музею В. С. Шоходька / Наталія Дмитренко // Ніжинська старовина : зб. регіон. історії та пам'яткознавства. – Ніжин ; Київ, 2017. – Вип. 23 (26). – С. 14–24.

В. С. Шоходько (1921–2001) – один із організаторів і перший директор Ніжин. краєзн. музею (1967–1986), випускник НДПІ імені М. В. Гоголя, історик. Листи знаходяться у Наук.-допоміжному фонді музею.

634. КОНДРАТЬЕВ И. «Древний Любеч» под угрозой? / Игорь Кондратьев // Семь дней. – 2017. – 7 дек. – С. 18.

Під загрозою зникнення опинився музейний комплекс у Любечі. Точка зору голови правління обл. спілки краєзнавців О. Коваленка, директора музею С. Заліського, директора Департаменту культури ОДА О. Левочка.

635. МІСЕЧКО Т. Мамина вишня в саду / Тамара Місечко // Світ-інфо. – 2017. – 6 лип. – С. 13.

Фондова колекція Нац. заповідника «Гетьманська столиця» у Батурині, яка має кращі зразки нар. ткацької культури.

636. МУЗЕЙ-садиба – у пам'ять про академіка Івана Зязюна [відкритий 31.03.2017 р. у с. Пашківка Ніжинського р-ну, де він народився] / Департамент інформ. діяльності та комунікацій з громадськістю ЧОДА // Десн. правда. – 2017. – 6 квіт. – С. 8.

І. А. Зязюн (3.03.1938–28.08.2014) – доктор філософ. наук, професор, академік НАПН України, директор Ін-ту пед. освіти і освіти дорослих НАПН України.

637. ОХОРОНА культурної спадщини історико-культурними заповідниками Чернігово-Сіверщини : [монографія] / [кол. авт. : В. М. Буренко та ін. ; авт. передм. О. М. Титова] ; за заг. ред. С. Ю. Зозулі. – Київ : Олег Філюк, 2017. – 127 с. : фото, табл.

638. СИТИЙ І. З історії інтролігаторства [палітурництва] Лівобережної України XVII–XVIII століть / Ігор Ситий // Скарбниця української культури : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 18. – С. 21–26 : іл.

На прикладі музейних збірок Новгород-Сіверського і Чернігова.

639. СТЕЦЕНКО Н. Сучасний музей – той, де експонати оживають! / Надія Стеценко // Десн. правда. – 2017. – 18 трав. – С. 8.

Розмова з Т. Зоць – директором Прилуцького краєзн. музею ім. В. І. Маслова.

640. ФЕДОСЕНКО Н. Воскові фігури гетьманів [П. Орлика, І. Мазепи, Д. Многогрішного вперше зустрічають відвідувачів у НКЗ «Гетьманська столиця» у Батурині] / Наталія Федосенко // Гарт. – 2017. – 25 трав. – С. 10.

**ЧЕРНІГІВСЬКИЙ ІСТОРИЧНИЙ
МУЗЕЙ ім. В. В. ТАРНОВСЬКОГО**

641. БЛАКИТНИЙ М. Документи про перебування в 1941–1943 роках музейних предметів Чернігівського історичного музею в евакуації в Оренбурзі / Максим Блакитний // Скарбниця української культури : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 18. – С. 41–66.

642. ГОНЧАРЕНКО В. Семенівська кераміка в зібранні Чернігівського історичного музею імені В. В. Тарновського. Каталог / Вікторія Гончаренко // Скарбниця української культури : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 18. – С. 3–9 : іл.

643. ГРИЦЕНКО М. Образи України в живописній спадщині ХІХ–початку ХХ століть. Від колекції Чернігівського історичного музею до сучасного зібрання Чернігівського художнього музею / Марина Гриценко // Скарбниця української культури : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 18. – С. 71–77.

644. ЖУРАВЛЬОВА Т. «Космічна» колекція в зібранні Чернігівського історичного музею імені В. В. Тарновського / Тетяна Журавльова // Скарбниця української культури : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 18. – С. 141–152.

Нараховує понад 600 предметів (автографи, особисті речі, фотографії, конверти, поштові картки, листівки, буклети, марки, монети, медалі, значки), пов'язаних з космічною галуззю, до якої причетна Чернігівщина.

645. КЛЕПАК А. Організаційно-видавничі аспекти діяльності В. В. Тарновського-молодшого / Аліна Клепак // Сіверян. літопис. – 2017. – № 1/2. – С. 180–189.

646. КНИГИ Забіл (1671–1745): історія, структура, склад : (упоряд. та вступ. ст. Ігоря Ситого) // Сіверян. літопис. – 2017. – № 1/2. – С. 270–333.

Зб. рукописних книг із колекцій ЧІМ ім. В. В. Тарновського.

647. МУДРИЦЬКА В. Пам'яті шести мільйонів... / Вікторія Мудрицька // Тхія. – 2017. – 23 февр. – С. 1.

З виставки «Пом'яни, Господи, жертв Катастрофи і героїв її...», яка відкрилася у Військово-історичному музеї – філії ЧІМ ім. В. В. Тарновського в пам'ять про жертв Голокосту.

648. ПЕТРЕНКО О. З останніх років життя В. В. Тарновського-молодшого : (за спогадами родини Лазаревських) / Оксана Петренко // Скарбниця української культури : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 18. – С. 37–40.

649. СИТА Л. Матеріали із розкопок М. О. Макаренка в зібранні Чернігівського історичного музею імені В. В. Тарновського / Людмила Сита // Скарбниця української культури : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 18. – С. 89–101 : іл.

650. СИТИЙ І. Печатки Пантелеймона Куліша в зібранні Чернігівського історичного музею імені В. В. Тарновського / Ігор Ситий // Скарбниця української культури : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 18. – С. 160–161.

651. ТОВСТОЛЯК Н. Музей українських старожитностей В. В. Тарновського в мемуарних джерелах ХІХ–першої половини ХХ століть / Надія Товстоляк // Скарбниця української культури : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 18. – С. 31–36.

652. ФЕДОСЕНКО Н. Чернігівські школярі знайшли скарб! / Наталія Федосенко // Гарт. – 2017. – 13 квіт. – С. 1, 13.

Скарб – це 1700 монет зі срібла першої третини ХVІІ ст. Передані до ЧІМ імені В. Тарновського.

653. ЯК У ЄВРОПІ: у Черніг. іст. музеї зберігається річ імператора Наполеона // Голос Чернігівщини. – 2017. – 7 верес. – С. 7.

Це столик із червоного дерева для нічної вази. Тривалий час він перебував у маєтку місцевої знаті роду де Бальмен у Линовиці Прилуцького р-ну. Один із представників цього роду О. А. де Бальмен вів спостереження за Наполеоном на о. Святої Олени.

НАІЗ «ЧЕРНІГІВ СТАРОДАВНІЙ»

654. ГАВРИК В. Вершини Григорія Сковороди / Вікторія Гаврик // Десн. правда. – 2017. – 4 трав. – С. 3.

З виставки «Основи», присвяченої видатному укр. філософу і письменнику Г. Сковороді. Тут представлено 37 картин Г. Ягодкіна, де центральним персонажем є видатний українець.

655. ГАВРИК В. [Виставка] Шевченкова Україна в заповіднику «Чернігів стародавній» / Вікторія Гаврик // Десн. правда. – 2017. – 9 берез. – С. 1, 4.

Представлено 30 робіт художників ХХ ст., на яких зображені Шевченкові місця, із фондів збірки Нац. музею Т. Шевченка.

656. ГІЛЬОВ І. Кабуки і гравюри майстрів Утагави / Ігор Гільов // Десн. правда. – 2017. – 29 черв. – С. 4.

З виставки робіт японських майстрів, яка відкрилася у Колегіумі на Валу.

657. ГІЛЬОВ І. Морозні візерунки... влітку / Ігор Гільов // Десн. правда. – 2017. – 27 лип. – С. 5.

Творчість А. Мантулі із м. Дніпро – чи не єдиного в Україні гравера по склу. Його твори експонувалися на виставці у НАІЗ «Чернігів стародавній». Художник подарував Чернігову гравюру із зображенням Мадонни з немовлям.

658. ІГНАТЕНКО І. До питання про час написання ікон «Антоній і Феодосій» та «Покрова» з Новгород-Сіверського [із фондів НАІЗ «Чернігів стародавній»] / Ігор Ігнатенко // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 168–173.

659. НАЗАРЕНКО В. Миттєвості минулого : [виставка археол. артефактів у НАІЗ «Чернігів стародавній», присвячена 50-річчю наук. діяльності установи] / Віталій Назаренко // Чернігівщина. – 2017. – 16 лют. – С. 9.

660. НАЦІОНАЛЬНИЙ архітектурно-історичний заповідник «Чернігів стародавній» : 50 років діяльності / НАІЗ «Чернігів

стародавній» ; [авт. кол.: І. С. Бугера та ін. ; ред. кол. : А. Доценко, І. Непотенко, В. Руденок ; фото : В. Кошмал, М. Турчин, С. Черняков]. – Чернігів : Десна Поліграф, 2017. – 239 с. : фот. кольор.

661. НЕПОТЕНКО І. Охорона культурної спадщини Національного архітектурно-історичного заповідника «Чернігів стародавній»: нормативне регулювання / Інна Непотенко // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 356–362.

662. ПУЧИНЕЦЬ М. [НАІЗ] «Чернігів стародавній» святкує [50-річний] ювілей / Марія Пучинець // Чернігівщина. – 2017. – 23 лют. – С. 9.

663. РИГА Д. План дій Чернігівського державного історико-культурного заповідника на 1930/31 р. / Данило Рига // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 190–192.

664. РИГА Д. І. Строкун – пам'яткоохоронець Чернігівського державного історико-культурного заповідника у 30-х рр. ХХ ст. / Данило Рига // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 89–92.

665. РУДЕНОК В. Археологічні дослідження Національного архітектурно-історичного заповідника «Чернігів стародавній» 1987–2014 рр. / Володимир Руденок, Тетяна Новик // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 193–201.

666. СОБОЛЬ Ю. Півстоліття праці на ниві охорони культурної спадщини : до 50-річчя Національного заповідника «Чернігів стародавній» / Юрій Соболев // Сіверян. літопис. – 2017. – № 4. – С. 40–45.

667. ТРАВКІНА О. Архітектурно-археологічні дослідження А. А. Карнабеда та формування фондкових колекцій Національного архітектурно-історичного заповідника «Чернігів

стародавній» / Ольга Травкіна // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 116–124.

668. ЧЕРНІГІВСЬКИЙ колегіум : Chernihiv collegium [/ авт. О. І. Травкіна]. – Чернігів : Лозовий В. М., 2017. – 47 с. + 8 іл. – Текст укр., англ.

ЧЕРНІГІВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ХУДОЖНІЙ МУЗЕЙ ім. Г. ГАЛАГАНА

669. ГІЛЬОВ І. Карикатури «без слів» – проте кожен їх зрозумів / Ігор Гільов // Десн. правда. – 2017. – 20 лип. – С. 5.

Виставка карикатур членів Асоціації карикатуристів України.

670. ШУМСЬКА Н. Живописна Шевченкіана з колекції Чернігівського обласного художнього музею імені Григорія Галагана / Наталія Шумська // Art museum: минуле і сьогодення : зб. наук. ст. – Чернігів, 2017. – С. 160–169.

ЧЕРНІГІВСЬКИЙ ЛІТЕРАТУРНО-МЕМОРІАЛЬНИЙ МУЗЕЙ-ЗАПОВІДНИК М. М. КОЦЮБИНСЬКОГО

671. КВІТНИЦЬКИЙ С. «Годинник мій іде інакше...» / Сергій Квітницький // Десн. правда. – 2017. – 27 квіт. – С. 7.

Творча зустріч із білоруською та укр. письменницею і журналісткою з Прилук Л. Бондаревич-Черненко.

672. КВІТНИЦЬКИЙ С. «Є земля – ота, поза якою мене немає і не може бути» / Сергій Квітницький // Десн. правда. – 2017. – 7 груд. – С. 5.

Презентація кн. поезії «Час любові і болю» Миколи Ткача. Автор книги народився у с. Сахнівка Менського р-ну.

673. КВІТНИЦЬКИЙ С. Його душа одягнула вишиванку / Сергій Квітницький // Десн. правда. – 2017. – 4 трав. – С. 4.

Презентація кн. Ю. Р. Коцюбинського «Шрами на серці».

674. КОРОБКО М. Де перетнулись паралелі / Марія Коробко // Десн. правда. – 2017. – 2 листоп. – С. 5.

Читацька конф. за романом черніг. прозаїка Р. Мусієнка «Завихрений час».

675. МУСІЄНКО Р. Слідство крізь час / Ростислав Мусієнко // Десн. правда. – 2017. – 6 лип. – С. 6.

Презентація кн. С. Горобця та С. Бутка «Хроніки війни більшовиків з українським народом. Голодомор 1932–1933 років на Чернігівщині: виконавці злочину».

676. НИКОЛЕНКО-ЯРИЛОВЕЦЬ Д. У Чернігові ще й найбільше в Україні «Дерево життя» / Дар'я Ніколенко-Яриловець // Деснянка. – 2017. – 25 трав. – С. 1, 8.

Перебування Голови ред. ради Нац. проекту «Книга рекордів України» О. Іваненка у Черніг. літ.-меморіальному музеї М. Коцюбинського для реєстрації унікального експонату «Дерево життя». Чотиригранна монументально-просторова різьблена композиція проходить крізь три поверхи музею.

677. СЛАБОШПИЦЬКИЙ М. Протирання дзеркала. Те, чого не прочитаєте в історії літератури : спогади / Михайло Слабошпицький. – Київ : Ярославів Вал, 2017. – 688 с. : іл.

С. 662–664 : Ю. Р. Коцюбинський – директор музею М. Коцюбинського (1988–2000).

678. СЛАВІНА В. Шевченківський лауреат у Чернігові / Валерія Славіна // Гарт. – 2017. – 5 жовт. – С. 10.

Зустріч із М. Дочинцем – укр. письменником із м. Мукачево.

ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

679. БЕЛЬМАН С. 20 лет газете «Тхия» / Семен Бельман // Тхия. – 2017. – 17 дек. – С. 1–2.

Щомісячна газета Чернігівської єврейської общини.

680. ГАЛЕТА Л. 8 хвилин правди з Ігорем Левенком / Лариса Галета // Деснянка. – 2017. – 13 квіт. – С. 1, 4.

Бесіда з чернігівцем І. Левенком, військовим журналістом телепрограми «Вікна-новини» на «СТБ», який висвітлював події на Майдані, окупацію Криму, війну на Донбасі.

681. ДЗЮБА С. Президент України нагородив фотожурналістку [з Чернігова] Мар'яну Харді [орденом «За мужність» III ст. за зйомки під час Революції гідності] / Сергій Дзюба // Десн. правда. – 2017. – 15 черв. – С. 1.

682. ДЗЮБА С. У журналістів Чернігівщини – новий очільник / Сергій Дзюба // Десн. правда. – 2017. – 30 берез. – С. 2.

Бесіда із О. Назаренком – новообраним головою обл. орг. НСЖУ, головою Нац. асоціації укр. медіа та Асоціації регіональних ЗМІ, головним ред. Менської газети «Наше слово».

683. ЄРМОЛЕНКО М. Килими і кирзові чоботи / Михайло Єрмоленко // Десн. правда. – 2017. – 8 черв. – С. 3.

Спогади журналіста, уродженця с. Солонівка Городнянського р-ну, про далекі сорокові роки ХХ ст. та про роботу район. газ., яка нині називається «Новини Городнянщини».

684. КАРАСЬ С. Українець Росії. Рік на Сіверщині / Сергій Карась // Десн. правда. – 2017. – 28 груд. – С. 4.

Сповідь журналіста, який у 2016 р. переїхав із російського Гусь-Хрустального до Чернігова. Його статті можна прочитати на сторінках газ. «Деснянська правда».

685. МИ ПАМ'ЯТАЄМО тебе, Костю / Віра Єдемська, Олександр Куковеров, Аркадій Стежеринський // Черніг. відом. – 2017. – 3 трав. – С. 14.

Спогади про К. І. Сердюка – одного із засновників і першого редактора газ. «Черниговский полдень». Народився у Чернігові 6 трав. 1957 р. Помер у липні 2013 р.

686. НАЗАРЕНКО В. На батьківському обійсті і персики родять, і книги пишуться / Віталій Назаренко // Чернігівщина. – 2017. – 17 серп. – С. 1.

Про С. О. Павленка – засл. журналіста України, лауреата численних всеукр. та міжнар. премій, відомого мазепознавця, що разом із дружиною проявляє свій талант не лише у творчості, але і у садку, квітнику та на городі у с. Дягова Менського р-ну.

687. НАШ Сергій Гайдук [з Чернігова] – найкращий спортивний журналіст в Україні // Деснянка. – 2017. – 28 груд. – С. 1.

688. ПАРХОМЕНКО Л. Столітній ювілей у сновських журналістів / Людмила Пархоменко // Десн. правда. – 2017. – 4 трав. – С. 1, 2.

Районній газеті «Промінь» виповнилося 100 років.

689. ЯКУБЕНКО Л. Через роки і відстані : Городнянській газеті – 100 років / Леонід Якубенко // Десн. правда. – 2017. – 4 трав. – С. 7.

Колишній редактор газ. «Новини Городнянщини» розповідає про іст. шлях видання, що мало різні назви за 100 років свого існування.

РОЗВИТОК МИСТЕЦТВ

690. КАРАСЬ С. Янголи і відьми – «2Dfest» у Чернігові / Сергій Карась // Десн. правда. – 2017. – 9 листоп. – С. 7.

Про перший у Чернігові фестиваль аніме «2Dfest».

691. КОВАЛЬОВА А. Куриленко і Кі / Аліна Ковальова // Гарт. – 2017. – 26 жовт. – С. 1, 18.

Нарис про В. М. Кіктева (10.10.1971) – амер. жонглер-еквілібриста укр. походження, соліста цирку Cirque du Soleil (Канада), уродженця м. Прилуки, та А. Куриленко – семирічну вихованку циркової студії «Удай» з Прилук, яка здобула золоту нагороду на міжнар. цирковому фестивалі у Швейцарії. Автор статті зустрілася з ними у Прилуках.

692. КОВАЛЬОВА А. Сенсаційні гастролі [на Чернігівщині] цирку «Кобзов» [занесеного до української Книги рекордів як найбільший цирк України] / Аліна Ковальова // Гарт. – 2017. – 30 берез. – С. 10.

693. МИТЦІ України – лауреати конкурсів 2016 року / уклад. О. М. Ісаченко ; відп. за вип. В. М. Іващенко. – Київ, 2017. –

98 с. – (НБУ ім. Я. Мудрого, Інформ. центр з питань культури та мистецтва).

Видання інформує про майстрів різних жанрів мистецтв, які стали лауреатами міжнар. та всеукр., регіон., обл. та міських конкурсів у 2016 р., що також відбувалися у Чернігові та Ніжині.

694. НАВРОДСЬКИЙ А. Ювілей Корюківської школи мистецтв: [50 років школі] / Андрій Навродський // Десн. правда. – 2017. – 7 груд. – С. 4.

695. СТУДЬОНОВА Л. Завжди в пошуку : (відомому мистецтвознавцю А. К. Адругу – 70) / Людмила Студьонова // Сіверян. літопис. – 2017. – № 6. – С. 184–185.

Живе у Чернігові.

696. ФЕДЕВИЧ Л. Ївга [Євгенія] Спаська як дослідниця виробництва порцеляни Північно-Дніпровського Лівобережжя : (Волокитинська порцелянова мануфактура Андрія Міклашевського) [Глухів. повіту Черніг. губ.] / Людмила Федевич // Ніжинська старовина. – Ніжин ; Київ, 2017. – Вип. 23 (26). – С. 35–43.

АРХІТЕКТУРА

697. ІГНАТЕНКО І. Комбінована деревино-цегляна архітектура Чернігова і Чернігівщини / Ігор Ігнатенко // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 47–52.

698. КРАВЧЕНКО Т. Виктор Устинов: «Спасла банка спирта. А так был бы эком где-то» / Тамара Кравченко // Весть. – 2017. – 8 марта. – С. 8–9.

Бесіда з 90-річним черніг. архітектором В. М. Устиновим про його життя, роботу архітектора, зустрічі із цікавими людьми.

699. ЛОЗОВАЯ Ю. Константин Нагорный – о Чернигове, архитектуре и «почеркушках» / Юлия Лозовая // Семь дней. – 2017. – 19 окт. – С. 10–11.

Бесіда з київ. архітектором К. Нагорним – автором проекту реконструкції Літнього театру, створеним у партнерстві з черніг. архітектором Т. Соколовою.

700. ЛОЗОВАЯ Ю. Ярослав Задорожный: в архитектуре должна быть идея / Юлия Лозовая // Семь дней. – 2017. – 26 янв. – С. 12–13.

Нарис про Я. Задорожного – керівника студії INTA DESIGN та його команду, авторів проекту дизайну центр. частини Центрального парку культури і відпочинку у Чернігові.

701. НОВАК А. Мереживо «Пряничних будиночків» / Анатолій Новак // Чернігівщина. – 2017. – 27 лип. – С. 4.

Історія черніг. житлової архітектури XIX – початку XX ст., яка зазнала великих втрат. Будинки з різьбою, які зводили невідомі майстри, шанобливо величали «Чернігівським мереживом».

702. ЮРЧЕНКО С. Імовірні споруди Адама Менеласа та його кола на Прилуччині / Сергій Юрченко // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 439–446.

Адам Менелас – відомий архітектор першої третини XIX ст. Після 1803 р. працював на родину Розумовських. На підставі стилістичної спорідненості атрибутуються кілька пам'яток Прилуччини Адама Менеласа й архітекторів його кола.

ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО. СКУЛЬПТУРА

703. АДРУГ А. К. Графіка Чернігова другої половини XVII – початку XVIII століть / Анатолій Адруг ; ЧНПУ ім. Т. Г. Шевченка, Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України, Черніг. обл. орг. Нац. спілки краєзнавців України. – Чернігів : ЦНТІ, 2017. – 198 с. : іл.

704. ГАВРИК В. Майстри акварелі, скульптури й гобелену / Вікторія Гаврик // Десн. правда. – 2017. – 9 берез. – С. 7.

Виставкова зала Черніг. осередку Спілки художників, куди привезли свої твори засл. художник України А. Марчук, скульптор В. Щур та майстриня Є. Липовецька.

705. ГАВРИК В. Чорнобиль, Фукусіма та екологія наших душ / Вікторія Гаврик // Десн. правда. – 2017. – 13 квіт. – С. 7.

Такою є тема плакатів, які демонструються у виставковій залі Черніг. осередку Спілки художників України. Представлені понад шість десятків робіт з 24 країн світу.

706. ЄЛІСЄЄВА М. Чернігів 10 років із «Територією душі» / Марта Єлісєєва // Черніг. відом. – 2017. – 26 квіт. – С. 15.

Фестиваль «Територія душі», який дає можливість спостерігати процес народження сучасного образотворчого мистецтва, відкрився у музеї «Пласт-арт». Започаткований у груд. 2007 р. Б. Дедовим.

707. КВІТНИЦЬКИЙ С. «130»: і три покоління художників / Сергій Квітницький // Десн. правда. – 2017. – 11 трав. – С. 12.

З виставки робіт черніг. художників трьох поколінь – Є. Крипа, О. Корнієнко і Є. Шаповалова.

708. ПЕТРЕНКО В. «Соколинний хутір» організував художникам похід «Мальовничими стежками Т. Г. Шевченка» / Володимир Петренко // Деснянка. – 2017. – 29 черв. – С. 8.

Перший Всеукр. пленер-фестиваль малярства «Шевченківська палітра–2017». Відбувся у сільській садибі «Соколинний хутір», що на Ічнянщині.

709. ПОНОМАРЕВСЬКА О. Об'єднані мистецтвом – мистецькі осередки в розвитку культури України : (до 100-річчя Товариства художників Чернігова) / Олена Пономаревська // Art museum: минуле і сьогодення : зб. наук. ст. – Чернігів, 2017. – С. 59–66.

ПЕРСОНАЛІЇ

710. КУРАЧ С. Кольори настрою Раїси Боголюб [25.08.1949] / Світлана Курач // Art museum: минуле і сьогодення : зб. наук. ст. – Чернігів, 2017. – С. 149–153.

Творчий доробок черніг. художниці, що народилася у Сосниці.

711. ГІЛЬОВ І. На «Скейті розумних» через «Джунглі» до «Карпадієму» / Ігор Гільов // Десн. правда. – 2017. – 20 лип. – С. 5.

Бесіда із Д. Ю. Гармашем – відомим далеко за межами Чернігова і країни скульптором, художником-графіком, живописцем, керівником студії художньої кераміки «Птах».

712. КОЛЕСНИК О. Територія душі : [бесіда із Б. С. Дедовим – відомим черніг. художником, галеристом, засл. діячем мистецтв України з нагоди 60-річчя від дня його народження] / Олена Колесник // Чернігівщина. – 2017. – 23 лют. – С. 15.

713. ВЕЛИЧКО В. Скульптор Василь Дубовий : (спогад про товариша) / Віктор Величко // Літ. Чернігів. – 2017. – № 4. – С. 137–142.

Жив і працював у Чернігові.

714. СВІТИ і всесвіт Євгена Кріпа : вист. живопису та графіки з фондів музею і майстерні автора / упоряд. : О. Пономаревська, К. Манжай ; Департамент культури і туризму, національностей та релігій ЧОДА, ЧОХМ Черніг. ім. Г. Галагана. – Чернігів : [б. в.], 2017. – 1 розгорнутий арк. с. : іл. кольор.

Є. М. Кріп (27.01.1948–03.08.2016) – черніг. художник, лауреат премії імені М. Коцюбинського.

715. КУРАЧ С. Портрет Івана Лисицина на тлі художнього середовища Чернігова першої половини ХХ століття / Світлана Курач // Сіверян. літопис. – 2017. – № 1/2. – С. 221–227.

І. В. Лисицин (19.08.1888–31.12.1958) – художник, педагог, член Спілки художників УРСР. Народився у Московській губ. 3

1910 р. жив і працював у Чернігові. У ст. розглядається участь митця у діяльності Товариства художників – попередника обл. орг. Національної спілки художників України.

716. МАРИНЧИК С. Богомислення фарбами / Станіслав Маринчик // Десн. правда. – 2017. – 20 лип. – С. 8.

Нарис про В. Е. Литвина (20.04.1949) – відомого художника з Білорусі. Народився у с. Мартинівка Ічнянського р-ну. Проживав у Вітебську.

717. КУРАЧ С. Митець національної ідеї: до 75-річчя від дня народження нар. художника України Василя Лопати / Світлана Курач // Український вимір. – Чернігів, 2017. – Число XIV. – С. 73–76.

Лауреат Нац. премії України імені Тараса Шевченка В. І. Лопата (28.01.1941) народився у с. Нова Басань Бобровицького р-ну.

718. ПЛОХУТА О. Графічні ілюстрації до «Слова о полку Ігоревім» у зібранні Сумського обласного художнього музею імені Никанора Онацького : каталог / Ольга Плехута // Скарбниця української культури : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 18. – С. 78–88.

С. 81–82: Опис ілюстрацій до «Слова» народного художника України В. І. Лопати, що надійшли до музею від автора 1982 р.

719. ЛИХАЧОВА С. «Талант, відданий народу» / Світлана Лихачова // Десн. правда. – 2017. – 31 серп. – С. 3.

До 85-річчя П. П. Печорного (2.09.1932) – нар. художника України, лауреата Нац. премії України імені Тараса Шевченка, уродженця с. Роїще Чернігівського р-ну.

720. ДЕМЧЕНКО С. Творча спадщина [чернігівського художника] Михайла Прокопюка [13.11.1926–2001] / Світлана Демченко // Скарбниця української культури : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 18. – С. 102–112.

Народився у с. Суличівка Ріпкинського р-ну. 70 його творів зберігаються в ЧОХМ імені Г. Галагана.

721. БУШАК С. Роль української патріотичної інтелігенції Чернігово-Сіверщини у тріумфальному завершенні роботи Іллі Рєпіна над картиною «Запорожці пишуть листа турецькому султану» : (до 125-ліття її створення) / Станіслав Бушак, Оксана Петренко // Літ. Чернігів. – 2017. – № 4. – С. 125–136.

722. БІБІК Н. Арон Ржезніков і його особистий внесок у розвиток образотворчого мистецтва початку ХХ століття. «Група п'яти» / Н. Бібік // Євреї Лівобережної України. Історія та культура : матеріали XII Міжнар. наук. семінару. – Чернігів, 2017. – С. 147–152.

723. ВЕЛИЧКО В. Арон Ржезніков та його «Краматорська серія» / Віктор Величко // Євреї Лівобережної України. Історія та культура : матеріали XII Міжнар. наук. семінару. – Чернігів, 2017. – С. 153–157.

Художник А. Й. Ржезніков (1898–1943) народився у Чернігові. Загинув на фронті.

724. РАЛЬЧЕНКО І. Чернігівський слід на паризькому Монпарнасі / Ірина Ральченко // Скарбниця української культури : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 18. – С. 179–182.

До творчого портрету О. В. Савченка-Більського (23.11.1900–1991) – відомого у світі маляра і графіка укр. походження, який жив і працював у Франції. Народився у с. Олишівка Черніг. р-ну.

725. КЛИМЕНКО А. Талановите подружжя майстрів [О. Сапроненкової та П. Пікуля – одного із кращих скульпторів-портретистів] взялось за благоустрій власного села [Рябці Чернігівського району] / Аліна Клименко // Голос Чернігівщини. – 2017. – 19 жовт. – С. 5.

Карта населеного пункту, вказівники із назвами вулиць, скульптури виготовлені із дерева прикрашають село.

726. МИСНИК В. Чернігову Вас не вистачає... / Валерій Мисник, Віра Сінько // Десн. правда. – 2017. – 26 січ. – С. 5.

Б. П. Семеняка – один із творців пам'ятника Т. Г. Шевченку на Валу, встановленого у Чернігові 1992 р. Удостоєний звання лауреата премії імені М. Коцюбинського.

727. ГАЛЕТА Л. Петриківський розпис на бандурах, сукнях і... ящиках від снарядів [черніг. художниці Т. Стадниченко] / Лариса Галета // Деснянка. – 2017. – 21 верес. – С. 8.

728. МИХАЙЛИШИН В. Академік Микола Стратілат / В'ячеслав Михайлишин // Отчий поріг. – 2017. – № 8 (серп.). – С. 9.

До 75-річчя від дня народження М. І. Стратілата (6.06.1942) – нар. художника України, відомого графіка. Уродженець с. Макіївка Носівського р-ну.

729. РАЛЬЧЕНКО І. Дві долі на зламі століть / Ірина Ральченко // Art museum: минуле і сьогодення : зб. наук. ст. – Чернігів, 2017. – С. 153–160.

Ст. присвячена творчості художника І. Строкуна (17.02.1900–1953) – вченого Черніг. держ. іст.-культурного заповідника на початку 30-х років ХХ ст., уродженця Краснодару, та О. Савченку-Більському (23.11.1900–1991) – маляру і графіку укр. походження, уродженцю с. Олишівка Черніг. р-ну.

730. КЛЕПАК А. В. В. Тарновський-молодший в історії українського образотворчого мистецтва / Аліна Клепак // Український вимір. – Чернігів, 2017. – Число XIV. – С. 65–69.

731. БОЖОК В. Корюківський гравер [С. І. Тройна (1937), творчість якого відома далеко за межами району і області] / Віктор Божок // Живи з надією. – 2017. – 1 трав. – С. 6.

732. ІСАЧЕНКО О. Анатолій Шкурко : мистецтво крізь призму життя / Олена Ісаченко // Art museum: минуле і сьогодення : зб. наук. ст. – Чернігів, 2017. – С. 170–173.

До творчого портрета нар. художника України з Чернігова А. Н. Шкурка (29.10.1924–22.10.2019), уродженця с. Смолин Черніг. р-ну.

733. АДРУГ А. Гравюри І. Щирського другої половини XVII ст., надруковані у Чернігівській друкарні / Анатолій Адруг // Сіверян. літопис. – 2017. – № 4. – С. 22–28.

І. Щирський (бл. 1650–1714) – гравер на міді доби бароко школи О. Тарасевича, церковно-культурний діяч. Імовірно, народився у Чернігові. Навчався у Черніг. Колегіумі. Робив графічні ілюстрації для книг.

734. КУРДАНОВ А. Увічнила Седнів своєю долею / Андрій Курданов // Десн. правда. – 2017. – 2 берез. – С. 7.

Вечір, присвяч. 100-річчю від дня народження нар. художника України Т. Н. Яблонської (24.02.1917–17.06.2005), відбувся у Седневі, де художниця, Герой України створювала свої картини.

735. РУДЕНКО Л. Художник Олександр Якимченко: роки роботи у «Гознаці» / Лілія Руденко // Ніжинська старовина. – Ніжин ; Київ, 2017. – Вип. 23 (26). – С. 157–164.

Дослідж. розкриває маловідомий період творчості художника О. Г. Якимченка (9.04.1878–1929), народженого у Ніжині. Митець є автором одних із перших рад. марок і грошей.

736. ЗУСТРІЧ з митцем // Отчий поріг. – 2017. – № 11 (листоп.). – С. 9.

Нар. художник України Ю. М. Ятченко (12.07.1928) – уродженець Ріпок. Мешкає у Києві.

МУЗИЧНЕ ЖИТТЯ

737. ВАСЮТА О. П. Музична культури Чернігівщини Х–початку XXI століття: еволюційний вимір : монографія / Олег Васюта ; Черніг. муз. коледж ім. Л. М. Ревуцького. – Чернігів : Десна Поліграф, 2017. – 295 с. : портр.

738. ГІЛЬОВ І. Студія для юних талантів : [дитяча мистецька вокально-хореогр. студія при Черніг. філармонійному центрі (керівник О. Мироненко)] / Ігор Гільов // Десн. правда. – 2017. – 8 черв. – С. 5.

739. ДОБРЫНИНА Л. Хор Бортнянського: волшебная сила искусства / Лариса Добрынина // Деснянка. – 2017. – 20 квіт. – С. 4.

До 20-річчя Черніг. камерного хору ім. Д. Бортнянського, організатором і головним диригентом якого став Л. Боднарук.

740. ЄЛІСЄЄВА М. П'ять перемог «Поліських дзвіночків» [на V міжнар. інструментальному конкурсі Євгена Станковича, який відбувся в Києві] / Марта Єлісеєва // Черніг. відом. – 2017. – 17 трав. – С. 15.

741. КАНТУР Ю. Вокальні аншлаги «Смолян» : [гурт з с. Комарівка Борзнянського р-ну отримав звання лауреата Міжнар. літ.-мистецької премії імені П. Куліша] / Юрій Кантур // Десн. правда. – 2017. – 5 січ. – С. 8.

742. ЛОБАНОВСЬКА В. За дві години до відпустки / Віра Лобановська // Десн. правда. – 2017. – 27 лип. – С. 8.

Міні-фестиваль «Концерти з обдарованою молоддю світу» від акад. симфонічного оркестру «Філармонія» та його керівника засл. діяча мистецтв України М. Сукача.

743. МАКЕЄВ В. Терпсихора об'єднує таланти : [перший обл. фестиваль хореогр. мистецтва] / Володимир Макеєв // Десн. правда. – 2017. – 18 трав. – С. 4.

744. ПУЧИНЕЦЬ М. Ніжинський «Світич» відзначили золотом / Марія Пучинець // Чернігівщина. – 2017. – 27 лип. – С. 8.

Молодіжний хор «Світич» НДУ імені М. Гоголя на 23-му Міжнар. конкурсі у Греції виборов золоту медаль у категорії «Довільна програма».

745. ШЕРЕМЕТ В. «Я – за бельканто» і... найгарніших українських дівчат! / Валерія Шеремет // Деснянка. – 2017. – 3 серп. – С. 8.

Розповідь про Черніг. аматорський хор ветеранів війни і праці, створений у 1960 р., та його керівника М. Красножона.

ПЕРСОНАЛІЇ

746. ГАЛЕТА Л. Бугай – для «ОНУКИ», єдина у світі електробандура, або Останній учень Шльончика / Лариса Галета // Деснянка. – 2017. – 29 черв. – С. 1, 4.

Нарис про О. Бешуна – унікального майстра муз. інструментів з Чернігова. Учень О. М. Шльончика – відомого по всій країні творця скрипок, сопілок, бандур тощо. Випускник Черніг. муз. училища імені Л. Ревуцького. Виготовляє бандури з верби, сопілки – з бузку й абрикоса. Уродженець с. Шестовиця Черніг. р-ну.

747. МАРИНЧИК С. Творчий ужинок талановитого подружжя / Станіслав Маринчик // Десн. правда. – 2017. – 6 квіт. – С. 8.

Нарис про М. М. Борща (5.12.1948) – засл. працівника культури України, диригента, одного з творців і керівників Черніг. капели бандуристів імені О. Вересая, регента Єпархіального хору церкви Святої Великомучениці Катерини у Чернігові та його дружину Р. М. Борщ (19.11.1952) – засл. артистку України, керівника капели бандуристів імені О. Вересая Черніг. обл. філармонійного центру фестивалів та концертних програм.

748. БОЖОК С. Bonjour, рідна Чернігівщино! / Світлана Божок // Чернігівщина. – 2017. – 19 січ. – С. 8.

Уродженка Бобровиці, співачка С. Власюк продовжує свою муз. освіту у консерваторії м. Епіналь (Франція). Навчалася у Черніг. муз. училищі імені Л. Ревуцького.

749. ГІЛЬОВ І. Сергій Вовк та весняні й щоразу нові «Сіверські клейноди» / Ігор Гільов // Десн. правда. – 2017. – 13 квіт. – С. 7.

Розмова з художнім керівником та головним диригентом акад. ансамблю пісні і танцю «Сіверські клейноди», засл. діячем мистецтв України С. Вовком.

750. КУЛЬБАКА О. До історії перших українських звукозаписів / Олександр Кульбака // Сіверян. літопис. – 2017. – № 5. – С. 84–87.

Розповідається про перші відомі записи у виконанні укр. артистки – випускниці Петербурзької консерваторії П. М. Гаврильцевої, дружини П. П. Катеринича (8.04.1856–1916) – юриста, засновника Бобровицького цукрового заводу, мецената, уродженця Бобровиці.

751. ГАЙДУК С. Марина Гончаренко: «Якщо є улюблена справа, то це – на все життя» / Сергій Гайдук // Деснянка. – 2017. – 9 берез. – С. 8.

Діалог з нар. артисткою України, солісткою Військ.-муз. центру Сухопутних військ Збройних сил України, завідувачкою відділу естрадного співу Черніг. муз. училища імені Л. Ревуцького. (3 вересня 2017 р. – Черніг. муз. коледж ім. Л. Ревуцького).

752. ГІЛЬОВ І. А Горленко співає, наче горлиця... / Ігор Гільов // Десн. правда. – 2017. – 17 серп. – С. 7.

Авторський акустичний концерт черніг. композитора В. Горленка, що відбувся у музеї-заповіднику М. Коцюбинського.

753. ПАРХОМЕНКО Л. Музична ріка життя / Людмила Пархоменко // Десн. правда. – 2017. – 3 серп. – С. 5.

Нарис про І. М. Демиденка – художнього керівника зразкового оркестру нар. інструментів Черніг. обл. палацу дітей та юнацтва, відмінника освіти України, володаря почесного знака імені В. Сухомлинського. Уродженець с. Деснянка Черніг. р-ну.

754. ГАЛЕТА Л. Мелодія... дерев'яного чемоданчика / Лариса Галета // Деснянка. – 2017. – 14 верес. – С. 1, 8.

Нарис про В. Журавля з с. Стольне Менського р-ну, який одночасно грає на гармонії, дмухає у глиняний свищик та б'є ногами в бубони, що кріпляться до дерев'яного чемоданчика. Увійшов до золоті десяти гармоністів України.

755. ГІЛЬОВ І. З гармошкою в руках, гармонією в серці та «Гармонікою» – по світу / Ігор Гільов // Десн. правда. – 2017. – 13 лип. – С. 8.

Діалог з В. М. Кожаном – викладачем Черніг. муз. училища імені Л. Ревуцького, засл. артистом України, керівником ансамблю нар. музики «Гармоніка».

756. ГАВРИК В. Магія Щедрого вечора / Вікторія Гаврик // Десн. правда. – 2017. – 13 січ. – С. 1, 2.

Нарис про О. Коцур – головного хормейстера обл. метод. центру навч. закладів культури і мистецтв, художнього керівника тріо «Калита» (м. Чернігів) та ансамблю «Горлиця» (с. Шестовиця Черніг. р-ну). Розшифрувала, записала тексти і ноти близько 180 нар. пісень.

757. САМОХІНА Н. «Там я мав видатний успіх, успіх не тільки артистичний, але і національно свідомий...» : (до 175-річчя від дня народження М. В. Лисенка) / Наталія Самохіна // Сіверян. літопис. – 2017. – № 1/2. – С. 250–257.

Концертна діяльність композитора у Чернігові. Творчі та дружні взаємовідносини з письменниками та громад. діячами міста кінця ХІХ–початку ХХ ст.

758. МАРИНЧИК С. І звук бандур, і спів сердець : [до 80-річчя нар. артистки України, бандуристки В. Ф. Пархоменко (5.03.1937), уродженки с. Монастирище Ічнянського р-ну] // Десн. правда. – 2017. – 16 берез. – С. 8; Отчий поріг. – 2017. – № 3 (берез.). – С. 14.

759. ГАЙДУК С. Ректор, учений і педагог / Сергій Гайдук // Деснянка. – 2017. – 5 січ. – С. 2, 4.

В. І. Рожок (25.08.1946) – ректор Нац. муз. академії України імені П. І. Чайковського, доктор мистецтвознавства, професор, чл.-кор. Нац. академії мистецтв, нар. артист України, диригент, уродженець с. Хороше Озеро Борзнянського р-ну.

760. ЄЛІСЄЄВА М. «Зимова казка» Ани Стефанович / Марта Єлісєєва // Черніг. відом. – 2017. – 15 лют. – С. 15.

Перший концертний виступ у Чернігові молоді сербської піаністки та співачки. Дитинство матері А. Стефанович пов'язане з цим містом. Тут проживала її бабуся О. Іованович – вчителька математики шк. № 2, дідусь працював проректором у ЧВВАУЛ.

761. ГАЛЬЧЕНКО Я. Школа філармонії : [розмова із С. Терebuном – худож. керівником Черніг. обл. філармонійного центру фестивалів та концертних програм, який є новітнім модусом муз.-виконавської та концертно-просвітньої діяльності] / Яків Гальченко // Отчий поріг. – 2017. – № 2 (лют.). – С. 14.

762. ГАЙДУК С. Анатолій Ткачук – лауреат премії імені Хмельницького / Сергій Гайдук // Деснянка. – 2017. – 14 груд. – С. 4.

А. Ткачук – засл. діяч мистецтв України, худож. керівник та головний диригент духового оркестру Черніг. обл. філармонійного центру фестивалів та концертних програм. Премію отримав у номінації «Музичні твори військової тематики».

ТЕАТР. КІНОМИСТЕЦТВО

763. ВОНГ Д. Канал «1+1» знімає в Чернігові фільм про онука Ярослава Мудрого / Діна Вонг // Черніг. відом. – 2017. – 12 квіт. – С. 15.

764. ВОНГ Д. Чернігівські глядачі відвідали «Мрій-Дім» [Всеукр. фестиваль театр. мистецтва, започаткований у Прилуках] / Діна Вонг // Черніг. відом. – 2017. – 14 черв. – С. 15.

765. ГАВРИК В. Маленький простір – великі ідеї : [до 40-річчя Черніг. обл. театру ляльок імені О. Довженка] / Вікторія Гаврик // Десн. правда. – 2017. – 9 лют. – С. 1.

766. ГІЛЬОВ І. Наші лялькарі знову з нагородами, або Дипломи «Гамлет-машини» / Ігор Гільов // Десн. правда. – 2017. – 2 листоп. – С. 7.

На престижному X ювіл. міжнар. фестивалі театрів ляльок «Подільська лялька», що тривав у Вінниці, Черніг. обл. театр

ляльок ім. О. Довженка завоював кілька нагород за виставу-трагіфарс для дорослих «Гамлет-машина» (за Г. Мюллером).

767. ГІЛЬОВ І. Поважні ветерани Шестовиці і Леонід Биков / Ігор Гільов // Десн. правда. – 2017. – 16 берез. – С. 6.

Розповідь про мешканців с. Шестовиця Черніг. р-ну, які брали участь у зйомках фільму Л. Бикова «В бой идут одни «старики» у 1973 р.

768. ГІЛЬОВ І. Заключні акорди «Чернігівського відлуння» / Ігор Гільов, Раїса Міненко // Десн. правда. – 2017. – 4 трав. – С. 5.

Підсумки міжнар. театр. фестивалю моновистав «Чернігівське відлуння», у якому взяли участь актори із Білорусі, Вірменії, Литви, Молдови, Німеччини, Польщі, Румунії, України, Хорватії.

769. ДЕЙНЕКА К. С. Культурно-просвітницька діяльність ніжинських театрів першої третини ХІХ ст. / Катерина Дейнека // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2017. – Вип. 88. – С. 203–213.

770. ДРОЗДОВА К. Бетховен із суржином / Катерина Дроздова // Гарт. – 2017. – 27 лип. – С. 10.

Про 8-й Одеський міжнар. кінофестиваль, де відбулася демонстрація комедії А. Непиталюка «Припутні» (потрапила у 12-ку найкращих фільмів). Зйомки фільму частково проходили у селі з такою назвою на Ічнянщині.

771. КОВАЛЬОВА А. «Кіборги» у Чернігові / Аліна Ковальова // Гарт. – 2017. – 6 квіт. – С. 1, 10.

Фільм «Кіборги» знімався за державної підтримки, зйомки відбувалися у смт Гончарівське Черніг. р-ну та у Чернігові (місцевість Півці). За жанром – військова драма про захисників Донецького аеропорту. Режисер А. Сеїтаблаєв.

772. КОВАЛЬОВА А. «Кіборги» знов у Чернігові. Вже з прем'єрою / Аліна Ковальова // Гарт. – 2017. – 7 груд. – С. 11.

773. КОВАЛЬОВА А. У Гончарівському [Черніг. р-ну] – Голівуд / Аліна Ковальова // Гарт. – 2017. – 30 берез. – С. 9.

Зйомки док. фільму «Перехрестя «Балу» про подвиги військовослужбовців ЗСУ та художнього – за назвою «Кіборги».

774. КОШМАЛ В. Фільм, фільм, фільм ... / Віктор Кошмал // Десн. правда. – 2017. – 27 лип. – С. 3.

Зйомки короткометражної ігрової кінострічки про М. Коцюбинського за п'єсою А. Покришня (сценарій актора Черніг. Молодіжного театру Є. Сидоренка). Головну роль виконує артист цього театру М. Бичук.

775. КУРДАНОВ А. Седнів повертається з давніх кінострічок [1950–1960-х рр., віднайдених в одному з Київ. архівів] / Андрій Курданов // Світ-інфо. – 2017. – 2 лют. – С. 16.

776. ЛИТОВЧЕНКО О. Екранізація повісті М. Гоголя «Вій» на Чернігівщині : (до 50-ї річниці виходу кінострічки на екрани) / Олександр Литовченко // Сіверян. літопис. – 2017. – № 4. – С. 146–153.

777. МАЙШЕВ О. І знову – про «Слов'янські театральні зустрічі» / Олександр Майшев // Десн. правда. – 2017. – 2 листоп. – С. 5.

Підсумки XXV міжнар. фестивалю «Слов'янські театральні зустрічі» у Чернігові.

778. МІНЕНКО Р. Блискучий «похід на захід» / Раїса Міненко // Десн. правда. – 2017. – 13 лип. – С. 8.

779. МІНЕНКО Р. Облмуздрамтеатр [імені Т. Г. Шевченка] : про підсумки року та плани на майбутнє / Раїса Міненко // Десн. правда. – 2017. – 21 груд. – С. 5.

З прес-конф. керівництва театру.

780. МОЙСІЄНКО С. «Приходьте до нас, ми завжди вам раді!» / Сергій Мойсієнко ; підгот. С. Гайдук // Деснянка. – 2017. – 5 жовт. – С. 9.

Про особливості та прем'єри, які відбудуться під час відкриття 92-го театр. сезону Черніг. обл. акад. укр. муз.-драм. театру імені Т. Г. Шевченка розповідає його директор, засл. діяч мистецтв України С. Мойсієнко.

781. НА ЧЕРНІГІВЩИНІ завершилися зйомки документального фільму [«Міцна та ніжна» про події на Сході країни за участю жінок] // Черніг. відом. – 2017. – 4 жовт. – С. 15.

782. «1+1» СНИМАЕТ фільм о черниговских князьях [в Борисоглебском соборе, режиссер А. Галимов] // Деснянка. – 2017. – 20 квіт. – С. 9.

783. НАГОРНИЙ О. Літні маршрути соціального студентського театру [«EX LIBRIS» з Чернігова під керівництвом М. Каранди] / Олександр Нагорний // Чернігівщина. – 2017. – 27 лип. – С. 7.

784. ПАРХОМЕНКО Л. Боги, насправді, не падають... / Людмила Пархоменко // Десн. правда. – 2017. – 9 берез. – С. 6.

785. ПОСПОЛІТАК Є. П'ять вечорів театральної насолоди / Єлизавета Посполітак // Десн. правда. – 2017. – 7 груд. – С. 5.

Грудневі театр. вечори у Черніг. молодіжному театрі.

786. СИДОРОВА В. Світло і радість «Дивосаду» / Вікторія Сидорова // Десн. правда. – 2017. – 23 лют. – С. 12.

Вистави Черніг. театру реабілітації «Дивосад», котрий існує понад десять років на базі обл. благодійної організації «АРАТТА».

ПЕРСОНАЛІЇ

787. ОСТАШКО І. Відомий актор Олексій Биш відновлює сили на городі, готує фірмову картоплю та мріє зіграти Дон Кіхота [у Черніг. молодіжному театрі] / Ірина Осташко // Голос Чернігівщини. – 2017. – 7 верес. – С. 4.

Розмова із засл. артистом України О. Бишем.

788. МІНЕНКО Р. Бенефіс Олени Бондаренко [провідної актриси Черніг. обл. драмтеатру імені Т. Г. Шевченка з нагоди її

70-річчя] / Раїса Міненко // Десн. правда. – 2017. – 9 листоп. – С. 7.

789. УШЕЛ из жизни артист Черниговского драмтеатра [нар. артист Украины В. В. Васильев (29.11.1933–25.08.2017)] // Деснянка. – 2017. – 31 серп. – С. 9.

790. ПУШКІНА А. Наша справжня Люба. Любов... : [бенефіс Л. Веселової, актриси Черніг. молодіжного театру, засл. артистки України] / Алла Пушкіна // Десн. правда. – 2017. – 29 черв. – С. 4.

791. ЗІНЬКО Т. Козак і каскадер Євген Крутов поселився в селі Виблі [Куликівського р-ну] / Тетяна Зінько // Світ-інфо. – 2017. – 20 лип. – С. 4.

Є. Крутов (1971) – майстер кінно-трюкового мистецтва. Знімався у фільмі «Тарас Бульба», у кінострічках «Казки старого мірошника», «Сторожова застава», «Толока».

792. МАДЖУГА Я. «Україна – в моєму серці, поруч із Богом!» / Ярослав Маджуга ; спілкувався С. Дзюба // Десн. правда. – 2017. – 19 січ. – С. 1, 5.

Розмова із Я. Маджугою – актором Черніг. обл. лялькового театру, захищав Україну від окупантів на Луганщині.

793. ПУШКІНА А. Нерозгадана таємниця – Юлія Матросова / Алла Пушкіна // Десн. правда. – 2017. – 8 черв. – С. 1, 4.

Нарис про Ю. Матросову – провідну актрису Черніг. молодіжного театру.

794. ПІШОВ артист // Гарт. – 2017. – 4 трав. – С. 3.

Пам'яті П. В. Мороза (29.01.1931–27.04.2017) – засл. артиста України, актора Черніг. обл. акад. укр. муз.-драм. театру ім. Т. Г. Шевченка. Народився на Полтавщині.

795. НАВРОДСЬКИЙ А. Віталій Розстальний – Голос України : до 80-річного ювілею видатного земляка / Андрій Навродський // Десн. правда. – 2017. – 13 січ. – С. 5.

Про нар. артиста України В. Розстального (1936–2006), уродженця с. Рейментарівка Корюківського р-ну, розповідає директор Корюківського історичного музею Л. Бабич.

796. КУРДАНОВ А. Дипломна робота – телепередача про Седнів / Андрій Курданов // Світ-інфо. – 2017. – 6 лип. – С. 2.

Про студентку Київ. нац. ун-ту театру, кіно і телебачення імені І. Карпенка-Карого С. Сидорчак, котра створила дипломну роботу – телепередачу «Занесло. Седнів» і презентувала її мешканцям селища у садибі Лизогубів.

797. РЕЖИСЕР-постановник – «Берегиня України» // Деснянка. – 2017. – 1 черв. – С. 5.

Про вручення режисеру-постановнику, засл. діячеві мистецтв В. А. Тимченко (Черніг. акад. обл. укр. муз.-драм. театр імені Т. Г. Шевченка) Почесного ордена «Берегиня України» на престижному заході Міжнар. проекту «Я – Українка» (Київ).

НАРОДНО-ПРИКЛАДНЕ МИСТЕЦТВО

798. ГАВРИК В. Світ розвидняється – малюємо писанки! / Вікторія Гаврик // Десн. правда. – 2017. – 13 квіт. – С. 1, 5.

Писанкарство на Чернігівщині у минулому і тепер.

799. ЄЛІСЄЄВА М. Мистецтву ВІЙНА не завада / Марта Єлісеєва // Черніг. відом. – 2017. – 25 жовт. – С. 15.

«Військово-польовий арт» – проект, презентований у обл. молодіжному центрі. Це поєднання військових артефактів із нар. ужитковою творчістю.

800. ЗАЙЧЕНКО В. В. Олешня – село гончарів / Віра Зайченко. – Київ : Олег Філюк, 2017. – 35 с.

801. ХАМРАК М. М. Ткацьке ремесло Батурина XVII – XVIII ст. / Марина Хамрак // Сіверщина в історії України. – Глухів ; Київ, 2017. – Вип. 10. – С. 135–137.

ПЕРСОНАЛІЇ

802. МИРОНЕНКО В. Корифей сіверського народного мистецтва / Влада Мироненко // Десн. правда. – 2017. – 12 жовт. – С. 8.

Виставка художнього різьблення по дереву нар. майстра М. Л. Панька вперше представлена на сесії Черніг. міськради.

803. ТОНКИХ Н. Твори М. Л. Панька в колекції Чернігівського історичного музею. Каталог / Наталія Тонких // Скарбниця української культури : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 18. – С. 10–20 : іл.

804. ШЕРЕМЕТ В. «Браковані» шедеври Андрія Піщура / Валерія Шеремет // Деснянка. – 2017. – 9 листоп. – С. 1, 4.

Унікальний черніг. гончар.

805. КЛИМЕНКО А. Анатолій Семенцов створює філософські картини з дерева : [нарис про творчість сосницького різьбяр] / Аліна Клименко // Голос Чернігівщини. – 2017. – 30 листоп. – С. 1, 5.

806. СЕРЖАНТ Л. Внесок Євгенії Спаської у формування збірки гончарства Чернігівщини Всеукраїнського історичного музею імені Тараса Шевченка (1921–1926 рр.) / Л. Сержант // Art museum: минуле і сьогодення : зб. наук. ст. – Чернігів, 2017. – С. 24–30.

807. ЮХИМЕНКО Г. «Закохані» ляльки Марини Шикалової [майстрині з Корюківки] / Ганна Юхименко // Гарт. – 2017. – 16 лют. – С. 11.

ЛІТЕРАТУРНА ЧЕРНІГІВЩИНА

808. ДЗЮБА С. Земляки – серед гоголівських лауреатів 2017 року / Сергій Дзюба // Десн. правда. – 2017. – 30 берез. – С. 8.

809. ДЗЮБА С. Казахстан – у наших серцях! : [міжнар. співробітництво черніг. письменників] / Сергій Дзюба // Літ. Чернігів. – 2017. – № 4. – С. 156–163.

810. ДЗЮБА С. Міжнародна медаль Івана Мазепи – патріотам України / Сергій Дзюба // Десн. правда. – 2017. – 16 листоп. – С. 7.

Відзначені нагородою чернігівці Ю. Косенко, Ф. Сухоніс, І. Качуровський.

811. ДЗЮБА С. Письменниця з Болівії гостює в Ічні / Сергій Дзюба // Десн. правда. – 2017. – 2 лют. – С. 5.

Велике літ.-мистецьке свято в Ічні, у якому взяла участь гостя з Болівії, член Міжнар. літ.-мистецької Академії України, письменниця Г. Шитікова де Ескобар. Їй вручено Міжнар. літ. премію імені М. Гоголя «Тріумф».

812. МАРИНЧИК С. Нові видання ічнянських криничан / Станіслав Маринчик // Десн. правда. – 2017. – 23 листоп. – С. 7.

Йдеться про книги учасників літоб'єднання «Криниця» в Ічні.

813. МИШКО-КУЛІШ Н. Провінції в літературі не буває / Надія Мишко-Куліш // Десн. правда. – 2017. – 24 серп. – С. 8.

Діяльність творчого клубу «Первоцвіти Коропщини».

814. ПРОЧАЙ Н. Нагороди Ічнянщини : слово про літ. премії імені Степана Васильченка і Василя Чумака й цьогорічних номінантів / Надія Прочай // Десн. правда. – 2017. – 16 листоп. – С. 8.

815. СЛАПЧУК В. Наші земляки в «Саду божественних пісень» / Василь Слапчук // Десн. правда. – 2017. – 17 серп. – С. 7.

Серед лауреатів міжнар. літ. премії імені Г. Сковороди за 2017 р. чернігівці В. В. Мельничук, І. В. Качуровський, М. Х. Коцюбинська, А. М. Покришень, С. І. Теробун, О. О. Сенчик, гурт «Смоляни».

816. ФЕСТИВАЛЬ «Литаври» на Чернігівщині – фестиваль слова і справжньої дружби між народами / підгот. В. Татарин // Літ. Чернігів. – 2017. – № 4. – С. 164–168.

II Міжнар. фестиваль інтеграції слова у сучасний арт-простір «Литаври».

ПЕРСОНАЛІЇ

817. ПОЛОВЕЦЬ В. Павло Павлович Білецький-Носенко (1774–1856) / Володимир Половець // Сіверян. літопис. – 2017. – № 6. – С. 154–159.

П. П. Білецький-Носенко (27.08.1774–23.06.1856) – укр. письменник, педагог і лексикограф. Народився у Прилуках. Похований там же.

818. ЯСЕНЧУК О. Григорій Гайовий з Менщини – жертва комуністичних репресій / Олександр Ясенчук // Світ-інфо. – 2017. – 20 лип. – С. 14.

Поет, гуморист, шістдесятник, політв'язень Г. Т. Гайовий (4.02.1937) народився у с. Степанівка Менського р-ну.

819. ЗОЗУЛЯ С. Унікальне дослідження Людмили Пляшко про вплив міського оточення Ніжина на Гоголя-гімназиста / Сергій Зозуля // Пам'ятки України. – 2017. – № 7. – С. 35–36.

Йдеться про кн. Л. Пляшко «Город. Писатель. Время» (Київ, 1985).

820. ЯКУБІНА Ю. В. Архів гімназії вищих наук як джерело ніжинського періоду біографії М. Гоголя / Юлія Якубіна // Короленківські читання 2016. «Бібліотеки, архіви, музеї : інтеграція до світового наукового та історико-культурного простору» : матеріали ХІХ Міжнар. наук.-практ. конф., м. Харків, 12 жовт. 2016 р. У 2 ч. – Харків, 2017. – Ч. 2. – С. 172–179.

821. ГОРЛАЧ Л. Неперебутне : невігадані історії з часів і доріг / Леонід Горлач. – Київ : АВІАЗ, 2017. – 296 с. : іл.

Кн. укр. поета, лауреата Нац. премії України імені Тараса Шевченка, уродженця смт Ріпки Л. Н. Горлача (4.04.1941), є своєрідними спогадами про роки юності, зустрічі з діячами культури і політики, пов'язані з Ніжином і Черніговом.

822. ЗАБАРНИЙ О. У зоні яскравого таланту : до 80-річчя від дня народження Євгена Гуцала [14.01.1937–4.07.1995] / Олександр Забарний // Літ. Чернігів. – 2017. – № 1. – С. 135–138.

Лауреат Нац. премії України імені Тараса Шевченка, прозаїк, випускник НДПІ ім. М. В. Гоголя.

823. СТУДЬОНОВА Л. «Поїздка до Києва – завжди щастя...» / Людмила Студьонова // Євреї Лівобережної України. Історія та культура : матеріали XII Міжнар. наук. семінару. – Чернігів, 2017. – С. 182–192.

Нарис про рос. поета Є. А. Долматовського (5.05.1915–10.09.1994), його довоєнні зв'язки з Києвом, який він захищав у 1941 р., участь у боях за визволення Чернігова у верес. 1943 р. та історію написання ним вірша «На Десне».

824. ОЛІЙНИК О. Щоб добром згадали люди... / Олександр Олійник // Отчий поріг. – 2017. – № 12 (груд.). – С. 12; Літ. Чернігів. – 2017. – № 4. – С. 178–180.

Спогади про укр. поета, засл. діяча мистецтв України О. П. Довгого (8.08.1929–7.10.2017), уродженця с. Городище Менського р-ну.

825. ПАВЛИЧКО Д. Пам'яті товариша : 9 жовт. в Києві попрощалися з поетом Олексієм Довгим (1929–2017 рр.) / Дмитро Павличко // Світ-інфо. – 2017. – 2 листоп. – С. 5.

826. СУПРОНЮК О. Віктор Дудко (1959–2015) – історик, джерелознавець, книгознавець / Оксана Супронюк // Скарбниця української культури : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 18. – С. 174–178.

В. І. Дудко (12.12.1959–4.06.2015) – укр. літературознавець, текстолог, шевченкознавець, дослідник історії укр. літ. і журналістики другої половини ХІХ–початку ХХ ст., кандидат філолог. наук. Уродженець м. Городні.

827. ЕССЕЛІН А. Елегія дерева : поезія / Альтер Есселін ; пер. з ідишу В. Богуславської ; [авт. передм. В. Кузнецова]. – Київ : Видавн. Дім Д. Бураго, 2017. – 175 с.

А. Есселін (справжнє ім'я Орке Серебреник) (1889–1974) – поет, уродженець Чернігова. У 15 років емігрував до США.

828. ПОВОЗНИК В. Петро Карпенко-Криниця: повернення до рідного дому / Володимир Повозник // Світ-інфо. – 2017. – 2 берез. – С. 15.

Маловідомий в Україні поет П. Д. Карпенко-Криниця (22.12.1917–5.01.2003), уродженець с. Бакланова Муравійка Куликівського р-ну, учасник розгромленого черніг. націоналістичного підпілля у роки нацистської окупації, остарбайтер, емігрував до США. Публ. добірка його поезій.

829. ГОРЛАЧ Л. Відданий слову / Леонід Горлач // Отчий поріг. – 2017. – № 9 (верес.). – С. 13.

До 80-річчя від дня народження В. К. Ковалю (25.09.1937–4.07.2001) – укр. журналіста, письменника, літ. критика, лауреата премій імені В. Винниченка та Г. Сковороди. Народився у с. Петрівка Прилуцького р-ну.

830. МАРИНЧИК С. Батько Микола : до 100-річчя від дня народження Миколи Костенка / Станіслав Маринчик // Десн. правда. – 2017. – 19 січ. – С. 8.

М. П. Костенко (17.12.1916–18.12.1976) – літератор і журналіст, головний ред. Тернопільської обл. газети «Вільне життя». Народився у с. Дорогинка Ічнянського р-ну.

831. ГАЛЕТА Л. «Таке відчуття, ніби Коцюбинський помер удруге» : у Чернігові на Болдиній горі викрали погруддя з могили укр. письменника Михайла Коцюбинського / Лариса Галета // Деснянка. – 2017. – 21 груд. – С. 1.

832. КВІТНИЦЬКИЙ С. Донька Великого Сонцепоклонника [І. М. Коцюбинська (12.07.1899–8.11.1977) – літературознавець, кандидат філолог. наук] / Сергій Квітницький // Десн. правда. – 2017. – 16 листоп. – С. 7.

833. ЛУНЯК Є. Пантелеймон Куліш і Ніжин / Євген Луняк, Микола Шкурко // Ніжинська старовина. – Ніжин ; Київ, 2017. – Вип. 23 (26). – С. 141–146.

834. БИЧЕК М. Планида Надії [Петренко (3.05.1937) : до 80-річчя письменниці, журналістки, уродженки в м. Корюківка] / Микола Бичек // Отчий поріг. – 2017. – № 5 (трав.). – С. 8.

835. ВОЙТОК Г. Душа Анатолія Погрібного біля Господа, а його безсмертні думки – з нами / Григорій Войток // Чернігівщина. – 2017. – 23 берез. – С. 7.

До 75-річчя від дня народження А. Г. Погрібного (3.01.1942–9.10.2007) – укр. літературознавця, письменника і публіциста, професора, академіка, уродженця с. Мочалище Бобровицького р-ну.

836. РЕЗНИКОВА О. Тернистий шлях Миколи Скуби / Оксана Резнікова // Український вимір. – Чернігів, 2017. – Число XIV. – С. 104–106.

М. Я. Скуба (19.12.1907–24.10.1937) – укр. поет, уродженець с. Горбове Новгород-Сіверського р-ну. Жертва сталінських репресій.

837. ПОЛОВНИКОВА С. Ілля Стебун: сторінки карколомної біографії / Світлана Половникова // Євреї Лівобережної України. Історія та культура : матеріали XII Міжнар. наук. семінару. – Чернігів, 2017. – С. 158–162.

І. І. Стебун (21.01.1911–25.09.2005) – літературознавець, кандидат філолог. наук, уродженець Городні. Брат укр. поета А. І. Кацнельсона. Жив і помер у Донецьку.

838. МАРИНЧИК С. Творчі музи земляка : (до 70-річчя від дня народження Станіслава Шевченка) / Станіслав Маринчик // Десн. правда. – 2017. – 25 трав. – С. 8.

Укр. поет, журналіст, перекладач, засл. діяч мистецтв України, засл. діяч польської культури. Лауреат літ. премій імені М. Рильського, І. Кошелівця, М. Коцюбинського, О. Стороженка. Народився у с. Грабів Ічнянського р-ну.

839. ОЛІЙНИК О. «Поїздки, як свята душі...» : 2 серп. минуло 100 років від дня народження Олекси Ющенка /

Олександр Олійник // Літ. Чернігів. – 2017. – № 3. – С. 85–94;
Отчий поріг. – 2017. – № 9 (верес.). – С. 11.

Спогади про О. Я. Ющенко (2.08.1917–27.12.2008) – укр.
поета, лауреата премій ім. П. Тичини, М. Коцюбинського та ін.
Випускник НДПІ імені М. Гоголя. До війни працював у черніг.
газетах.

ЧЕРНІГІВСЬКА ПИСЬМЕННИЦЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ

840. ВИЗНАЧЕНО лауреатів Чернігівської літературної премії
ім. Л. Глібова за 2017 р. // Літ. Чернігів. – 2017. – № 1. – С. 184.

Лауреатами стали: В. Фриз, П. Сорока, В. Сенцовський,
С. Маринчик, А. Покришень, група акторів Черніг. обл. театру
ляльок ім. О. Довженка на чолі із художнім керівником
В. Гольцовим.

841. КОРОБКО М. Лауреатів премії імені Михайла Коцюбинського
визначено / Марія Коробко // Гарт. – 2017. – 21 верес. –
С. 2.

Лауреатами стали: А. Мойсієнко (поет), Т. Сидоренко
(прозаїк), С. Горобець, С. Бутко (історики), А. Іваньков
(художник), Р. Гафурова (актриса).

ТВОРИ ЛІТЕРАТОРІВ ЧЕРНІГІВЩИНИ

842. АНТОНЕНКО П. Я. Стріла : проза, поезія / Петро
Антоненко. – Житомир : Бук-Друк, 2017. – 226 с. : портр.

843. БАЙРАМОВА А. «Пісня серця» : [вірші] / Анна
Байрамова. – Ніжин : Лисенко М. М., 2017. – 199 с.

844. БОЖОК В. М. Брильянтові ігри : роман / Віктор Божок. –
Мена : Домінант, 2017. – 379 с.

845. БОРАКОВСЬКИЙ Г. М. Як долі немає – то й щастя
минає : драма в 4-х діях / Г. Бораковський. – Ічня : Формат,
2017. – 51 с.

846. БОРДОНОС М. І. У минуле навпростець, або невеличкі казочки про старовинне місто на Десні / Маргарита Бордонос. – Житомир : Бук-Друк, 2017. – 30 с. : іл.

847. БОРИСЕНКО Л. П. Пори душі : поезія / Любов Борисенко. – Чернігів : Десна Поліграф, 2017. – 63 с.

848. БУДЕННИЙ В. Й. Вдома, в школі і в дворі : вірші для дошк. і мол. шк. віку / Василь Буденний. – Житомир : Бук-Друк, 2017. – 94 с.

849. БУДЛЯНСЬКИЙ М. Г. Розкажіть мені, мамо / Микола Будлянський. – Чернігів : Десна, 2017. – 239 с., фото.

850. ВАСИЛЕНКО Н. Т. Відблиск синіх пожеж : поезія / Ніна Василенко. – Мена : Домінант, 2017. – 120 с.

851. ВОЛОНТЕРСЬКА муза : [зб. поезій] / [передм. Г. Обушного ; упоряд. С. А. Лепявко]. – Чернігів : Десна Поліграф, 2017. – 71 с.

852. ГРАНЧАК Ю. М. Радість життя і смуток серця : [поезія] / Юрій Гранчак. – Чернігів : Лозовий В. М., 2017. – 95 с. : іл.

853. ДЗЮБА С. В. Кракатунчик – кленовий бог : роман для дітей / Сергей Дзюба. – [Торонто] : LitSvit, 2017. – 153 с. : ил.

854. ЕРЕМЕЕВ И. Где-то, между Тобой и Вселенной / Игорь Еремеев. – Чернигов : Лозовой В. М., 2017. – 218, [1] с.

855. З ПОЕЗІЄЮ в серці : зб. поезій / Борзнян. центр. район. б-ка ; [упоряд. Я. М. Куделя]. – Борзна : [б. в.], 2017. – 105 с.

856. ЗАБАРНИЙ О. В. Обриси на серці: драм. твори та оповідання / Олександр Забарний. – Ніжин : Лисенко М. М., 2017. – 320 с.

857. ИВАНОВ В. П. Ближе к небу : поезия / Виктор Иванов. – Ніжин : Орхідея, 2017. – 131 с., [1] с. : іл.

858. КАЗАНОВСЬКА Г. Вся правда життя : оповідання / Ганна Казановська ; Семен. централіз. бібл. система, Іванів. сільська б-ка-філ. – Семенівка : ЦРБ, 2017. – 67 с. : іл. кольор., фот. кольор.

859. КАШКА В. В. Час плоду / Володимир Кашка ; уклад. Г. Кашка ; ред. Ю. Ананко. – Чернігів : Десна, 2017. – 431 с.

860. КОЙДА Л. Таємний Ніжин : новели / Людмила Койда. – Ніжин : Лисенко М. М., 2017. – 35 с. : іл.

861. КОНОВАЛЕНКО-ДОБРЯНЕЦ С. Дайте мне поток свободы : поезія / Сергей Коноваленко-Добрянец. – Чернигов : Десна Полиграф, 2017. – 359 с. : ил.

862. КРИВОПИША Н. Путь в храм Души – Пробуждение : стихи / Надежда Кривопиша. – 2 е изд., испр. – Чернигов : Брагинець О. В., 2017. – 263 с. : [13 цв. ил.].

863. КРОХА-ДЕРКАЧ Д. Матусині рученьки : художньо-док. оповідання : (записки з перших вуст) / Дмитро Кроха-Деркач. – Чернігів : Брагинець О. В., 2017. – 100 с.

864. КУГУТ-ІСАЄНКО Н. І. Озвусь на музику небес : поезії / Ніна Кугут-Ісаєнко. – Ніжин : Ніжин. районна друкарня, 2017. – 225, [2] с.

865. ЛАНСЬКА Л. І. Танець на лезі : [поезія] / Ліна Ланська. – Житомир : Євенок О. О., 2017. – 173 с., [4] с.

866. ЛАНТУХ О. С. Осінні зізнання : лірична поезія / Ольга Лантух ; Снов. центр. б-ка. – Сновськ : [б. в.], 2017. – 32 с. : фот. кольор.

867. ЛЕУС В. М. Долі конем не об'їдеш : повісті, оповідання, оповідки / Віталій Леус. – Житомир : Бук-Друк, 2017. – 463 с.

868. ЛЕУС В. М. Український детектив : багатотом. вид. / Віталій Леус. – 2006 –

Т. 10. Не можна йти вперед, повернувши голову назад ; Необачність французького філософа. Хто розрубає «Гордіїв вузол?» : повісті, оповідання. – Чернігів : Десна Поліграф, 2017. – 222, [1] с.

869. ЛИЧКОВАХ В. А. Березовий гай : санаторна лірика (акровірші) / Володимир Личковах. – Ніжин : Лисенко П. П., 2017. – 79 с. : портр.

870. ЛУГОВА О. О. Моє небо : поезії і одне інтерв'ю. Перша зб. / Ольга Лугова. – Чернігів : Лозовий В. М., 2017. – 47 с.
871. ЛУЦЮК Л. Букет польових квітів : оповідання, повість, усмішки / Леонід Луцюк. – Київ : Задруга, 2017. – 116 с. – Рец.: Кузьменко В. Акварелі з уривків голубого неба / Володимир Кузьменко // Літ. Чернігів. – 2017. – № 2. – С. 190–191.
872. МАКАРЕНКО П. Ф. Мінливі барви життя : поезії / Петро Макаренко. – Мена : Домінант, 2017. – 231 с. : іл.
873. МАМЧИЧ О. Б. Constantis = Константа : поезії / Олена Мамчич. – Чернігів : Десна Поліграф, 2017. – 127 с.
874. МАРТЫНЕНКО О. В. Я помолоюсь тебе диханьем : стихи / Олег Мартыненко. – Чернигов : Десна Полиграф, 2017. – 374 с. : ил., фот.
875. МАРЧУК Н. О. Спадкоємець та донька повітрулі : [повість] для серед. шк. віку. Кн. 2 / Надія Марчук. – Львів : Априорі, 2017. – 218 с. : іл.
876. МАСТЕРОВА В. На тому боці : збірка [новел] / Валентина Мастерова. – Харків : Клуб Сімейного Дозвілля, 2017. – 224 с.
877. МИЛЬКО А. Л. За минуту до счастья : рассказы / Алена Милько. – Чернигов : Десна Полиграф, 2017. – 191 с. : ил.
878. МИХАЙЛЕНКО В. М. Солодкий смак гіркоти : роман / Валентина Михайленко. – Житомир : Бук-Друк, 2017. – 272 с. : портр.
879. МОСКАЛЕЦЬ К. Поезія Келії / Костянтин Москалець. – Львів : Вид-во Старого Лева, 2017. – 254, [2] с. : іл.
880. ПАЗНЯКОВ М. Тепло ромашкової завії : вибрані вірші / Михась Пазняков ; [пер. з білорус. : С. Дзюба, О. Гончаренко, Я. Савчин]. – Чернігів : Десна Поліграф, 2017. – 199 с. : іл.
881. ПЕТРУСЕНКО С. О. Життя прожити – не поле перейти... : [оповідання, вірші] / Сергій Петрусенко ; Семен. централіз. бібл. система, Центр. рай. б-ка. – Семенівка : ЦРБ, 2017. – 36, [1] с. : фот. кольор.

882. ПИЛИПЕЦЬ В. М. Обнімаюсь з вітрами : поезії / Володимир Пилипець. – Чернігів : Лозовий В. М., 2017. – 63 с.

883. ПІВЕНЬ Н. А. Много припевок я знаю, И хороших, и плохих... : елінські частівки / Надія Півень ; Снов. центр. б-ка. – Сновськ : [б. в.], 2017. – 19 с. : фот. – Назва і текст рос. мовою.

884. ПОКРИШЕНЬ А. М. Я хочу вам рассказать : короткие истории о Советской Армии с «человеческим лицом» / Анатолий Покришень. – Київ : Інтерсервіс, 2017. – 218 с. : цв. ил

885. ПОЛІСЬКІ первоцвіти : літ.-мистец. альманах. [Вип. 4] / уклад. В. Михайленко. – Чернігів : Десна Поліграф, 2017. – 160 с.

Вихід альманаху присвяч. 15-річчю з часу заснування район. творчого клубу «Первоцвіти Коропщини».

886. ПОСТУЛЬГА Є. Минає все : поезія / Євген Постульга. – Прилуки : [б. в.], 2017. – 136 с. – Рец. : Забарний О. Куди стікає час? / Олександр Забарний // Літ. Чернігів. – 2017. – № 4. – С. 188–190.

887. РОЛІК А. В. Помста (REVENGE) : гостросюжет. детект. оповідання / Анатолий Ролік. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. – 192 с. : фото.

888. СЕНЦОВСЬКИЙ В. І. Петрусь, пес Тимоха і Кошійко з липового сучка : тв. для дітей мол. шк. віку / Володимир Сенцовський. – Житомир : Бук-Друк, 2017. – 83 с. : іл.

889. СИДОРЕНКО Т. О. Подвійний хронотоп : мікроповість / Тетяна Сидоренко. – Житомир : Бук-Друк, 2017. – 71 с.

890. СМОЛЯК О. З історією без піжмуток: невігадані розповіді, повість / Олександр Смоляк ; Івано-Франк. обл. орг. Нац. спілки письменників України. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2017. – 300, [3] с.

О. О. Смоляк (27.06.1938–16.10.2016) – укр. письменник, публіцист. Народився у с. Займище Сновського р-ну.

891. СОКОЛОВ Ю. Ю. Литаври : [поезія] / Юрій Соколов. – Чернігів : Десна Поліграф, 2017. – 95 с.

892. СУШКО М. Ф. Кому як? Сатира і гумор / Михайло Сушко. – Чернігів : Десна Поліграф, 2017. – 167 с. : фото кольор.

893. ТКАЧ М. М. Цвіт-полин : [пісні] / Микола Ткач. – Чернігів : Десна Поліграф, 2017. – 39 с. : ноти.

894. ТКАЧ М. М. Зимові сюрпризи : [повість у новелах для дітей] / Михась Ткач. – Ніжин : Лисенко М. М., 2017. – 76 с. : іл. кольор.

895. ТКАЧ М. М. У проміжках дерев : [проза, щоденникові записи 2004–2015] / Михась Ткач. – Чернігів : Лозовий В. М., 2017. – 376 с.

896. ТРАЛО Н. В. Я вірю в долю : [поезія] / Ніна Трало. – Мена : Домінант, 2017. – 34 с. : іл.

897. ХОМЕНКО А. М. Три повісті ; Казка / Анатолій Хоменко. – Чернігів : Десна Поліграф, 2017. – 351 с.

898. ШАПОВАЛ Н. Відрядження у світ дипломатії : (із щоденника дружини Посла) / Надія Шаповал. – Чернігів : Десна Поліграф, 2017. – 487 с. : фото.

899. ШВЕЦЬ В. К. Простори : поезії : [у 2-х кн.]. Кн. 1 / Василь Швець. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. – 245 с.

900. ШВИДУН В. Б. Дорога додому : [лірика] / Володимир Швидун. – Хмельницький : Стасюк Л. С., 2017. – 67 с.

901. ШМАТОК З. «Відьма» з медалями / Зоя Шматок. – Чернігів : Десна Поліграф, 2017. – 399 с. : фото, іл.

902. ШУТЬКО Л. Чи є душа у дерева? : [для серед. шк. віку] / Людмила Шутько ; [упоряд., пер з італ. : С. Дзюба, Г. Маджуга, іл. М. Скоробагатько]. – Чернігів : Десна Поліграф, 2017. – 46 с. : іл. кольор.

ПЕРСОНАЛІЇ

903. МИКОЛІ Адаменку – 85 : [нарис] // Світ-інфо. – 2017. – 5 січ. – С. 15.

Письменник проживає в Сосниці.

904. КОЦЮБИНСЬКИЙ І. Сергій Богдан: життя – як подвиг! / Ігор Коцюбинський // Десн. правда. – 2017. – 23 лют. – С. 6.

С. І. Богдан (12.06.1933–13.11.2016) – засл. лікар України, поет, прозаїк. Народився у с. Мала Кошелівка Ніжинського р-ну. Почесний громадянин Чернігова.

905. П'ЕСА чернігівської письменниці підкорила престижний міжнародний конкурс // Черніг. відом. – 2017. – 9 серп. – С. 15.

Весела історія «Пригоди телятка, якого всі звали Му» дитячої авторки М. Бордонос отримала визнання на конкурсі «Корнійчуковська премія», який є єдиним в Україні творчим змаганням для дитячих письменників.

906. ГОНЧАРЕНКО О. «Золота Фортуна» Тетяни Дзюби / Олег Гончаренко // Десн. правда. – 2017. – 27 квіт. – С. 8.

Черніг. письменниця стала лауреаткою міжнар. рейтингу популярності «Золота Фортуна». Її нагороджено медаллю «Трудова Слава».

907. СУХОНІС Ф. Віншування володарів Відзнаки імені Івана Багряного / Фідель Сухоніс // Десн. правда. – 2017. – 2 листоп. – С. 7.

У м. Дніпрі, у Будинку мистецтв, урочисто нагородили володарів Відзнаки імені І. Багряного 2017 р. Серед них черніг. письменники Т. Дзюба і С. Дзюба.

908. ОЛІЙНИК О. «Непуть отака, мій неслух...» : 6 лют. виповнилося 80 років від дня народження Володимира Кезлі // Світ-інфо. – 2017. – 16 лют. – С. 15.

Публ. також світлина з архіву В. Сапона, на якій Мих. Ткач, В. Сапон і Д. Іванов біля могили письменника В. Кезлі у с. Сибереж Ріпкинського р-ну.

909. САПОН В. Цвіт папороті посеред зими : [до 80-річчя письменника В. В. Кезлі (6.02.1937–1984)] / Володимир Сапон // Десн. правда. – 2017. – 2 лют. – С. 8.

Народився, жив і працював у с. Сибереж Ріпкинського р-ну.

910. ПИСАВ як жив // Гарт. – 2017. – 19 січ. – С. 3.

Пам'яті черніг. письменника, педагога і бібліофіла М. О. Комова (1928–2017).

911. ВТРАТА : [пам'яті М. І. Кушніренка (1944–2017) – черніг. поета] // Гарт. – 2017. – 28 груд. – С. 17.

912. ЗОРЯНА дорога Віталія Леуса : [пам'яті прозаїка, журналіста, краєзнавця В. М. Леуса (2.07.1946–27.12.2017)] // Десн. правда. – 2017. – 28 груд. – С. 4.

Народився у с. Крутоярівка Прилуцького р-ну. Жив і працював у Чернігові.

913. ГОРЛАЧ Л. Життя для людей / Леонід Горlach // Отчий поріг. – 2017. – № 7 (лип.). – С. 8–9.

Нарис про письменника з Ічні С. Г. Маринчика.

914. ЧЕРНЕНКО Н. А стежка – все вгору : [до 80-річчя від дня народження С. Г. Маринчика] / Наталія Черненко // Літ. Чернігів. – 2017. – № 4. – С. 151–155.

915. МАСЛОВ О. «Треба слухати не багатих, а розумних!» / Олексій Маслов ; спілкувався С. Дзюба // Десн. правда. – 2017. – 26 січ. – С. 7.

Діалог з черніг. журналістом і автором поет. зб. «Несу Зірку» О. Масловим. Презентація кн. відбулася у Черніг. ОУНБ ім. В. Г. Короленка.

916. ДОРОГОЮ правди і любові Валентини Мастерової : [до 60-річчя укр. письменниці з Чернігова] // Десн. правда. – 2017. – 9 берез. – С. 12.

917. БОГДАНОВА М. Жінка-райдуга! / Маргарита Богданова // Гарт. – 2017. – 9 берез. – С. 10.

Про Л. В. Пархоменко – черніг. поетесу і редактора газети «Деснянська правда».

918. КОВАЛЬОВА А. Універсальний солдат зі щастям у квадраті / Аліна Ковальова // Гарт. – 2017. – 9 берез. – С. 10.

Розмова із письменницею О. Печорною, яка працює бібліотекарем у смт Михайло-Коцюбинське Черніг. р-ну.

919. ПИСЬМЕННИКУ-травнику Іванові Просянику – 70! // Гарт. – 2017. – 28 верес. – С.11.

І. Г. Просяник народився і живе у с. Куринь Бахмацького р-ну.

920. САПОН В. «Я не люблю вітрів, що віють крадькома...» / Володимир Сапон // Десн. правда. – 2017. – 5 жовт. – С. 7.

Спогади про С. П. Реп'яха.

921. СЕНЦОВСЬКИЙ В. «Якби не було Реп'яха, його довелося б вигадувати...» / Володимир Сенцовський // Десн. правда. – 2017. – 3 серп. – С. 6.

Спогади про черніг. письменника і журналіста С. П. Реп'яха (14.05.1938–29.06.2012), який понад тридцять років очолював обл. організацію НСПУ.

922. ТОПЧІЙ В. Поет Божою милістю : [нарис про життєвий шлях і творчість С. П. Реп'яха] / Віталій Топчій // Десн. правда. – 2017. – 11 трав. – С. 6.

923. ПАМ'ЯТІ Володимира Миколайовича Сапона [20.07.1951–3.10.2017] // Сіверян. літопис. – 2017. – № 6. – С. 202–203.

В. М. Сапон – засл. журналіст України, поет, краєзнавець, лауреат багатьох престижних літ. премій, уродженець с. Рудка Черніг. р-ну.

924. ТКАЧ М. «Райські птиці» відлітають восени : пам'яті Володимира Сапона / Михась Ткач // Десн. правда. – 2017. – 9 листоп. – С. 8; Літ. Чернігів. – 2017. – № 4. – С. 169–174.

925. СОЛОНІКОВА В. Нескорений: [творчість укр. поета трагічної долі Л. Н. Тереховича (26.03.1941–22.08.1992), уродженця с. Кучинівка Щорського (тепер Сновського) р-ну] / Вікторія Солонікова // Літ. Чернігів. – 2017. – № 3. – С. 73–76.

926. ФІЛЬМ про поета-дисидента Леоніда Тереховича // Світ-інфо. – 2017. – 19 січ. – С. 2.

927. ХАЙ пам'ять в забуття не лине... : сценарій [до дня пам'яті Леоніда Тереховича] / Снов. центр. б ка ; [відп. за вип. Н. П. Мокросноп]. – Сновськ : [б. в.], 2017. – 16 с. : фот. кольор.

928. КУЗЬМЕНКО В. Добротворець : (на пошану 80-річчя Михася Ткача) / Володимир Кузьменко // Сіверян. літопис. – 2017. – № 6. – С. 178–183.

929. ПАРХОМЕНКО Л. Подвійне свято Михася Ткача та всієї літературної спільноти Придесення / Людмила Пархоменко // Десн. правда. – 2017. – 12 жовт. – С. 8.

Відзначення у Чернігові 80-річчя від дня народження М. М. Ткача та 25-річчя заснованого ним журналу «Літературний Чернігів».

930. САПОН В. Співець поліського села : актуальне інтерв'ю / Володимир Сапон // Літ. Чернігів. – 2017. – № 3. – С. 7–15.

Бесіда з відомим укр. прозаїком, головним редактором журн. «Літературний Чернігів» Михасем Ткачем з нагоди його 80-річчя.

931. ОЛІЙНИК О. Увраз для Линовиці : 16 травня виповнилося 80 років від дня народження Миколи Турківського / Олександр Олійник // Світ-інфо. – 2017. – 18 трав. – С. 15.

932. СУМУЄМО : [пам'яті поета і прозаїка з Прилук, лауреата премії імені М. Коцюбинського М. П. Турківського (16.05.1937–12.12.2017)] // Гарт. – 2017. – 14 груд. – С. 3.

933. САПОН В. Портрет сучасного Діогена – [черніг. поета С. Хрикіна (22.10.1939–10.02.2013)] / Володимир Сапон // Десн. правда. – 2017. – 19 січ. – С. 12.

934. ПАРХОМЕНКО Л. Надія Шаповал і її відрядження у світ дипломатії / Людмила Пархоменко // Десн. правда. – 2017. – 21 груд. – С. 5.

Бесіда з Н. М. Шаповал, дружиною Посла України П. Д. Шаповала, авторкою книги «Відрядження у світ дипломатії». Подружжя проживає у Чернігові.

ФОЛЬКЛОР

935. МАКЕЄВ В. Багатоголоссям – до небес / Володимир Макеєв // Десн. правда. – 2017. – 15 черв. – С. 6.

Традиційний фольклорний фестиваль імені В. Полевика відбувся у Сновську.

936. ШЕРЕМЕТ В. Безвіз із піснею, або Як бабусі з Чернігівщини в Будапешт злітали / Валерія Шеремет // Деснянка. – 2017. – 10 серп. – С. 1.

Солістки ансамблів із сіл Золотинка, Дніпровське Черніг. р-ну та Козацьке Бобровицького р-ну взяли участь у міжнар. фольклорному фестивалі в Угорщині.

МОВОЗНАВСТВО

937. КУЖІЛЬНИЙ І. Із білоруським присмаком : продовжуємо розмову про діалекти Чернігівщини / Іван Кужільний // Світ-інфо. – 2017. – 6 квіт. – С. 14.

На прикладі Ріпкинського р-ну.

938. СЛОВНИК говірки східної околиці Чернігова середини ХХ століття / укл. В. Смоленцев // Семь дней. – 2017. – 10 авг. – С. 15.

939. ЩО ТАКЕ «кузік», «гоцка» і «гладилка»? Продовжуємо тему про діалекти Чернігівщини // Світ-інфо. – 2017. – 2 лют. – С. 14.

РЕЛІГІЯ. ДІЯЛЬНІСТЬ ЦЕРКВИ

940. БЛАКИТНИЙ М. Документи до історії видання єпархіального часопису «Вера и жизнь» / Максим Блакитний // Сіверян. літопис. – 2017. – № 4. – С. 34–39.

Часопис Чернігівської єпархії.

941. КОНДРАТЬЄВ І. Метричні книги церков Любеча як джерело вивчення російської імперської політики до національних та релігійних меншин / Ігор Кондратьєв // Євреї

Лівобережної України. Історія та культура : матеріали XII Міжнар. наук. семінару. – Чернігів, 2017. – С. 3–8.

942. МИЦІК Ю. А. Документи священнослужителів Сіверщини другої половини XVII ст. : (за матеріалами Інституту рукопису Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського та Відділу рукописів Бібліотеки Польської академії наук у Кракові) / Юрій Мицик, Інна Тарасенко // Література та культура Полісся : зб. наук. пр. – Ніжин, 2017. – Вип. 88. – С. 47–55.

Публ. універсали Черніг. архієпископів св. Феодосія Углицького (29.12.1690), св. Іоанна Максимовича (31.08.1698), заповіт конотопського священика о. Корнилія.

943. МОРОЗОВА А. З історії ставлення парафіяльного священика в середині XVIII ст. / Анна Морозова // Сіверян. літопис. – 2017. – № 3. – С. 39–42.

У ст. оприлюднений договір 1749 р. між кандидатом на парафіяльного священика Андрієм Воронєцьким та парафіянами Михайлівської церкви містечка Вороніж Воронєзької сотні Ніжинського полку.

944. ПИРІГ П. Релігійне життя села Карпилівки [Козелецького району] / Петро Пиріг, Юрій Конопля // Сіверян. літопис. – 2017. – № 1/2. – С. 117–135.

945. ЧУДОТВОРНІ ікони Чернігівщини = Wonder – working icons of Chernihiv region / Нац. архітектурно-іст. заповідник «Чернігів стародавній» ; [авт. О. І. Травкіна]. – Чернігів : Лозовий В. М., 2017. – 31 с. + 16 іл. – Текст укр., англ.

ЦЕРКВИ. МОНАСТИРІ. СОБОРИ

946. АНТОНІЄВІ печери та Троїцько-Іллінський монастир = St Anthony's caves and the Trinity monastery of st. Illia / Нац. архітектурно-іст. заповідник «Чернігів стародавній» ; [В. Я. Руденко, Т. Г. Новик]. – Чернігів : Лозовий В. М., 2017. – 47 с. + 4 арк. іл. – Текст укр., англ.

947. БАЛАБУШКА В. Монастирі Чернігівщини як осередки духовної традиції / В. Балабушка, В. Яремченко // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 236–244.

948. БОЙКО Л. Настоятелі Георгіївської церкви [у Седневі] / Людмила Бойко // Сіверян. літопис. – 2017. – № 6. – С. 167–172.

У ст. йдеться про те, як док. ДАЧО допомогли автору відновити біографії предків – священників Георгіївської церкви у Седневі і віднайти сучасних потомків роду.

949. ВАНЖУЛА О. «Вакаційна практика» студентів Чернігівського інституту народної освіти 1923 року : (до історії проведення архітектурно-археол. досліджень Черніг. Спасо-Преображенського собору 1923 року) / Олена Ванжула // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 129–137.

950. ВАНЖУЛА О. Доля Чернігівського Спасо-Преображенського собору за часів міжконфесійного протистояння у 20-х рр. ХХ ст. / Олена Ванжула // Сіверян. літопис. – 2017. – № 4. – С. 94–106.

951. ВАНЖУЛА О. Некрополь Єлецького монастиря в Чернігові за дослідженнями А. А. Карнабеда / Олена Ванжула // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 14–26.

952. ВАНЖУЛА О. Священнослужителі Чернігівського Спасо-Преображенського собору ХІХ – початку ХХ ст. / Олена Ванжула // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 245–259.

953. ВАСИЛЕНКО А. Кахлі з геральдичним сюжетом, знайдені на території Троїцького Іллінського монастиря у Чернігові / Андрій Василенко // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 260–264.

954. ВАСЮТА О. До питання про час заснування Борисоглібського монастиря у Чернігові / Олег Васюта // Карна-

бідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 265–281.

955. ГАРКУША А. До питання про розміщення сюжетів стінопису (перша чверть XIX ст.) Спасо-Преображенського собору в Чернігові / Алла Гаркуша // Сіверян. літопис. – 2017. – № 4. – С. 72–79.

956. ГАРКУША А. Реставрації настінного живопису (перша чверть XIX ст.) Спасо-Преображенського собору м. Чернігова у другій половині XX та на початку XXI ст. / Алла Гаркуша // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 303–310.

957. ГЛУХЕНЬКИЙ А. Земельні надбання Чернігівського кафедрального Борисоглібського монастиря за часів архієпископа [Чернігівського і Новгород-Сіверського] Іродіона Жураковського [у XVIII ст.] / Андрій Глухенький // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 311–316.

958. ГЛУХЕНЬКИЙ А. Становлення та діяльність релігійної громади Української автокефальної церкви у Борисоглібському соборі м. Чернігова у 20-х роках XX століття / Андрій Глухенький // Сіверян. літопис. – 2017. – № 4. – С. 116–122.

959. ГОРЛАЧ Л. Прийшла церква в столицю / Леонід Горлач // Отчий поріг. – 2017. – № 12 (груд.). – С. 4–5.

До Національного музею народної архітектури та побуту України у Пирогово перевезли одну з унікальних церков Лівобережжя України – дерев'яну Свято-Миколаївську. Зведена у 1763 р. у старовинному козацькому селі Городище Менського р-ну.

960. ДЕРЕВ'ЯНІ храми Чернігівського району / Від. культури і туризму Черніг. РДА ; [підгот. до друку І. Мироненко, О. Кирюша]. – Чернігів : [б. в.], 2017. – 15 с. : фото.

961. ЗАБИЯН М. Камень желаний на Пятницкой церкви [в Чернигове], чтобы не выпал, замазали строители по просьбе батюшки / Марина Забиян // Весть. – 2017. – 11 мая. – С. 1, 8.

Так зникла туристична фішка міста.

962. ЗАБИЯН М. Камень желаний на Пятницкой церкви «освободили» реставраторы / Марина Забиян // Весть. – 2017. – 18 мая. – С. 9.

Камінь відновлено у первісному вигляді.

963. ІГНАТЕНКО І. Дослідження Успенського собору Єлецького монастиря у 1998 та 2002 роках / Ігор Ігнатенко // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 326–330.

964. ІСАЧЕНКО М. Серед лісу з'явилася церква : [освячення у напівзабутому хуторі День Добрий Городнянського р-ну, за участі митрополита Черніг. і Новгород-Сіверського Амвросія, нового храму на честь преподобного Лаврентія Чернігівського] / Марія Ісаченко // Гарт. – 2017. – 24 серп. – С. 11.

965. КОРНІЄНКО В. Питання збереження фресок Успенського собору Єлецького монастиря у 1927 р. : (за док. фонду Олекси Новицького) / В'ячеслав Корнієнко // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 59–65.

У ст. публ. актові джерела, що зберігаються в особовому фонді академіка О. П. Новицького в Інституті рукопису НБУ ім. В. Вернадського.

966. МИКОЛАЙКО Т. Дослідження склепів і підлоги XVII ст. А. Карнабедом у Троїцькому соборі м. Чернігова (1981 та 1984 рр.) / Тетяна Миколайко // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 341–346.

967. МИКОЛАЙКО Т. Живопис першої половини XIX ст. у Троїцькому соборі [Чернігова] / Тетяна Миколайко // Сіверян. літопис. – 2017. – № 4. – С. 123–128.

968. МИКОЛАЙКО Т. Іван Мазепа – ктитор [опікун, меценат] Троїцького собору в Чернігові / Тетяна Миколайко // Сіверян. літопис. – 2017. – № 6. – С. 84–88.

969. МИХЕЄНКО Н. Моніторинг температурно-вологісного режиму Введенської церкви Троїцького монастиря у м. Чернігові / Наталія Михеєнко // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 347–355.

970. МИХЕЄНКО Н. Моніторинг температурно-вологісного режиму Успенського собору XII–XVII ст. Єлецького монастиря у м. Чернігові / Наталія Михеєнко // Сіверян. літопис. – 2017. – № 4. – С. 52–58.

971. НАЗАРЕНКО В. Дзвіниця П'ятницької церкви – це «Енеїда» в архітектурі / Віталій Назаренко // Чернігівщина. – 2017. – 7 верес. – С. 4.

Історія реставрації пам'ятки домонгольської доби в Чернігові.

972. НИЖНИК Л. До питання реставрації та руйнування дзвіниці П'ятницької церкви м. Чернігова за документами державного архіву Чернігівської області 1955–1962 рр. / Людмила Нижник // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 363–375.

973. НИЖНИК Л. П'ятницька церква м. Чернігова та її дослідники П. Д. Барановський і А. А. Карнабед / Людмила Нижник // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 73–82.

974. НИЖНИК Л. П'ятницька церква [у Чернігові] у 1943–1963 рр. згідно з документами Державного архіву Чернігівської області / Людмила Нижник // Сіверян. літопис. – 2017. – № 4. – С. 129–136.

975. ПАРАФІЯЛЬНИЙ літопис церкви Різдва Пресвятої Богородиці с. Ксьонзівки Чернігівської єпархії (1867–1915) / Департамент інформ. діяльн. та комунікацій з громадськістю Черніг. облдержадмін., Нац. ун-т «Черніг. Колегіум» ім. Т. Г. Шевченка, Черніг. обл. орг. Нац. спілки краєзнавців України ; упоряд.: А. В. Морозова, О. Ф. Тарасенко; відп. ред. О. Б. Коваленко. – Чернігів : Десна, 2017. – 160 с.

Парафіяльні літописи нині становлять рідкісний арх. матеріал. Одним з небагатьох уцілілим і повністю збереженим є парафіяльний літопис церкви Різдва Пресвятої Богородиці с. Ксьонзівки Крелевецького пов. Черніг. губ. Він містить здебільшого унікальну інформ. з історії населеного пункту та відображує певну епоху церковнопарафіяльного життя на Чернігівщині.

976. ПОДЛЕВСЬКИЙ С. Графіті Спасо-Преображенського собору в Чернігові [як епіграфічні пам'ятки] / Святослав Подлевський // Сіверян. літопис. – 2017. – № 6. – С. 61–72.

977. ПОДЛЕВСЬКИЙ С. Графіті Юр'євої божниці [Михайлівської церкви в Острі] / Святослав Подлевський // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 382–387.

978. ПОДЛЕВСЬКИЙ С. Епіграфічні знахідки в Михайлівській церкві [Юр'єва божниця] з Остра / Святослав Подлевський // Сіверян. літопис. – 2017. – № 1/2. – С. 72–78.

Знахідки давньоруських надписів на стінах храму.

979. ПОДЛЕВСЬКИЙ С. В. Комплекс графіті в нартексі Успенського собору в Чернігові / Святослав Подлевський // Сіверщина в історії України. – Глухів ; Київ, 2017. – Вип. 10. – С. 47–52.

980. РІДКОВЕЦЬ Л. Церква – як духовна пам'ять [у с. Хмільниця Черніг. р-ну, збудована у 1700 р.] / Лідія Рідковець // Десн. правда. – 2017. – 16 лют. – С. 5.

981. РУДЕНОК В. До історії вивчення Антонієвих печер Чернігівського Іллінського монастиря у другій половині XIX – першій чверті XX ст. / Володимир Руденок, Тетяна Новик // Сіверян. літопис. – 2017. – № 4. – С. 80–87.

982. РУДЕНОК В. Дослідження та реставрація нижнього ярусу Антонієвих печер Чернігівського Троїцько-Іллінського монастиря / Володимир Руденок, Тетяна Новик // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 99–105.

983. РУДЕНОК В. Реставрація та відбудова архітектурних пам'яток історико-архітектурного комплексу колишнього Троїцького Іллінського монастиря в Чернігові: історія та перспективи / Володимир Руденок // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 397–402.

984. СИДОР О. Іконостас / Олег Сидор // Пам'ятки України. – 2017. – № 4. – С. 34–41 : іл.

Іконографічний репертуар укр. храмів, в т. ч. і чернігівських (Батурин, Козелець, Чернігів, Ніжин, Березна).

985. СПОВІДНІ розписи: історія та пам'ять : Виблі, Подесення, Дивокрай / [упоряд. С. Горобець]. – Харків : Апостроф, 2017. – 323 с.

Тайнство церкви с. Виблі Куликівського р-ну.

986. ТАРАСЕНКО О. Ф. Особливості церковного управління у північно-західних повітах Чернігівської єпархії ХІХ–початку ХХ ст. / Олександр Тарасенко // Днепровский паром. – Минск, 2017. – С. 132–135.

987. ТРАВКІНА О. До історії чернігівських Єлецького, Троїцько-Іллінського та Любецького Антоніївського монастирів у кін. ХVІІ – сер. ХVІІІ ст. / Ольга Травкіна // Сіверян. літопис. – 2017. – № 4. – С. 59–71.

988. ЧУХНО В. Є. Історія Гамаліївського Харлампієва монастиря [Чернігівської єпархії] / В. Чухно. – Шостка, 2017. – 50 с.

989. ШАПІРО О. Дерев'яні церкви: чи збережемо спадщину і традиції? / Олена Шапіро // Пам'ятки України. – 2017. – № 4. – С. 4–12 : іл.

С. 6 : Церква Параскеви П'ятниці у с. Макарівка Бобровицького району (1922 р.).

С. 8 : Миколаївська церква (1763 р.) с. Городище Менського району.

990. ШЕВЧИК І. З новітньої історії церкви св. Катерини в Чернігові: священнослужителі храму ХХІ ст. / Ірина Шевчик //

Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 432–438.

Біографічні дані про священників церкви, котрі служать у храмі з часу його відкриття у 2008 р. і сприяють відродженню цієї святині.

991. ЮХИМЕНКО Г. Ікона [«Всецариця» у Корюківському Свято-Вознесенському храмі] мироточить уже більш ніж місяць / Ганна Юхименко // Гарт. – 2017. – № 22 (1 черв.). – С. 11.

ПЕРСОНАЛІЇ

992. ЖЕЛЄЗКО Р. А. Ніжинський протопоп Симеон Адамович: змовник у рясі / Роман Железко // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2017. – Вип. 88. – С. 64–71.

Ст. присвячена доробку ніжинського протопопа С. Адамовича на ниві організації змов та шпигунстві на користь московського царя. Автором охарактеризовано його роль у позбавленні гетьманської булави Д. Ігнатовича та невдалій змові проти І. Самойловича.

993. ЗЕМЛЯНСЬКА С. Життя в окупації. Доля священника Михайла Барзиловича / Світлана Землянська // Скарбниця української культури. – Чернігів, 2017. – Вип. 18. – С. 167–173.

Нарис про М. О. Барзиловича (1888–1954) – священника, уродженця с. Підгірне Черніг. р-ну, засудженого у 1931 р. за антирад. агітацію на три роки. Під час окупації Чернігова був настоятелем Воскресенської церкви. Після вигнання окупантів засуджений військовим трибуналом військ НКВС на 10 років позбавлення волі. Реабілітований у 1991 р. Помер і похований у Чернігові на Старобілоуському цвинтарі.

994. САЄНКО Н. Протоієрей Симеон Беглевський / Наталія Саєнко // Світ-інфо. – 2017. – 2 лют. – С. 12.

Настоятель батуринської Іоано-Богословської церкви С. К. Беглевський (3.02.1826–1903), уродженець с. Городище Сосницького пов. (тепер Менського р-ну).

995. ТЕРЕЩЕНКО М. Тернистий шлях ічнянських праведників / Микола Терещенко // Світ-інфо. – 2017. – 5 січ. – С. 13.

Нарис про отця Євфимія, у миру Юхима Гаркавенка (1864–1957) з Ічні, та його складну долю.

996. ПОМЕР Митрополит Ніжинський і Прилуцький Іриней [11.06.1963–2017] // Голос Чернігівщини. – 2017. – 28 верес. – С. 2.

997. САПОН В. Хто він, священник Костянтин Карпинський? / Володимир Сапон // Десн. правда. – 2017. – 18 трав. – С. 7.

К. Т. Карпинський (1867–1947) – настоятель Георгіївської церкви (1901–1908) у с. Рудка Черніг. р-ну, історик, краєзнавець, бібліограф, археолог. У пам'ять про нього відкрито меморіальну дошку у селі.

998. ЛУНЯК Є. М. Суспільно-політична, культурна та релігійна діяльність Георгія Кониського / Євген Луняк // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2017. – Вип. 88. – С. 4–10.

У ст. розглянуто життя та діяльність Г. Кониського (17.11.1717–13.02.1795) – укр. та білоруського письменника, історика, публіциста, релігійного діяча, уродженця Ніжина. Помер у Могильові.

999. СТРАШКО Є. М. Освітня та просвітницька діяльність Георгія Кониського / Євгенія Страшко // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2017. – Вип. 88. – С. 11–18.

Г. Кониський – студент, викладач, науковець Києво-Могилянської академії.

1000. АТРОЩЕНКО О. І. Наш цвіт у гроні чужини. Микола Васильович Митькевич – превелебний Григорій [1807–1881]: син жуківського священника, архієпископ Калузький і Боровський / Олександра Атрощенко. – Чернігів : Десна, 2017. – 38 с. : фот.

Народився у с. Жуківка Куликівського р-ну.

1001. ТИМОШИК М. Петро Огієвський із Данини [на Ніжинщині] : священник, журналіст, проповідник, письменник / Микола Тимошик // Сіверян. літопис. – 2017. – № 1/2. – С. 94–104.

П. М. Огієвський (17.10.1814–після 1888) народився у Носівці, навчався у Черніг. духовній семінарії. По закінченні навчання і висвячення отримав від єпископа Чернігівського і Ніжинського Павла священничу грамоту на працю у с. Данина до Архидияконо-Стефановської церкви. Тут він став записувати прислів'я, приказки, легенди та перекази й публ. у газ. «Черниговские губернские ведомости». Писав байки.

1002. СПІВАК В. В. Життя та спадщина Антонія Радивиловського в контексті української духовної культури епохи бароко / Володимир Співак // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2017. – Вип. 88. – С. 56–63.

А. Радивиловський (?–20.12.1688) – укр. православний церковний діяч і письменник. Дослідники припускають, що його батьківщиною могли бути Чернігів або Чернігівщина. Деякий час був архидияконом Черніг. кафедри.

1003. ТИМОШИК М. Благодійний протоієрей Петро Скорина (1826–1908) із Данини: слава, журба, збездячення, забуття / Микола Тимошик // Сіверян. літопис. – 2017. – № 5. – С. 75–83.

На основі аналізу підшивок «Черниговских Епархиальных Известий», мемуарної літ. та спогадів старожилів села Данина подається життєпис протоієрея, благодійного Другого Ніжинського округу, настоятеля Данинського Свято-Троїцького храму отця П. Скорина.

1004. КУРДАНОВ А. Вуличка-рушник у Седневі / Андрій Курданов // Світ-інфо. – 2017. – 14 верес. – С. 3.

До Дня Незалежності України створено вуличку візерунків укр. рушника у Седневі Черніг. р-ну настоятелем Георгіївської церкви о. Тимоном, його родиною та парафіянами.

1005. ТАРАСЕНКО О. До листування Чернігівського архієпископа Філарета Гумілевського (1805–1866) / Олександр Тарасенко // Сіверян. літопис. – 2017. – № 1/2. – С. 105–116.

Публ. анотований каталог листів до архієпископа Філарета (Гумілевського), укладений у 1867 р. членом спец. комісії протоієреєм Андрієм Страдомським.

1006. ГЕЙДА О. С. Архівна збірка архієпископа Філарета / Ольга Гейда // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2017. – Вип. 88. – С. 85–93.

Ст. присвячена реконструкції складу та виявленню місцезнаходження арх. збірки Черніг. архієпископа Філарета (Гумілевського), яка довгий час вважалася втраченою.

1007. ДРОЗДОВА К. Понад 70 років чернігівська родина зберігала вдома святі мощі / Катерина Дроздова // Гарт. – 2017. – 20 лип. – С. 1, 18–19.

Нарис про те, як у родині ректора Черніг. учительського інституту О. П. Фльорова у 1916 р. з'явилася святиня – правиця Святителя Димитрія Ростовського. Передана згодом настоятелю Свято-Миколаївської церкви с. Полонки Прилуцького р-ну о. Володимиру. Поряд із цим храмом виросла ще одна церква на честь Святителя Димитрія Ростовського.

БІБЛІОГРАФІЧНІ ПОСІБНИКИ

1008. БІБЛІОТЕКИ Чернігівщини на сторінках преси : бібліогр. покажч. публ. за 2016 р. Вип. 20 / уклад. К. М. Райхіль. – Чернігів, 2017. – 126 с. – (Черніг. ОУНБ ім. В. Г. Короленка).

1009. «БЛАГОСЛОВЛЯЮ я ті дні, коли до правди прихилився». П. П. Ротачу присвячується : бібліогр. покажч. / Упр. культури Полтав. ОДА ; ПОУНБ ім. І. П. Котляревського ; відділ краєзнавства ; уклад. Г. А. Дідусенко, М. А. Федорова ; ред. К. М. Щира ; відп. за вип. Л. М. Власенко, Н. В. Влезько. –

Полтава: АСМІ, 2017. – 47 с. – (Видатні краєзнавці Полтавщини ; вип. 1).

П. П. Ротач (24.01.1925–13.06.2007) – укр. поет, літературознавець, автор досліджень про Чернігівщину. Народився на хуторі Калениківщина Талалаївської волості Роменського пов. на Полтавщині, нині у складі с. Слобідка Талалаївського р-ну Черніг. обл. Жив і працював у Полтаві.

1010. ВІРА Володимирівна Зайченко : (біобібліогр. покажч.) / Черніг. ОУНБ ім. В. Г. Короленка, Черніг. іст. музей ім. В. В. Тарновського, Черніг. обл. орг. Нац. спілки краєзнавців України ; [уклад. : І. Я. Каганова, Л. П. Линюк, С. О. Половнікова]. – Чернігів : Черніг. ОУНБ ім. В. Г. Короленка, 2017. – 35 с. – (Історики та краєзнавці Чернігівщини ; вип. 23).

1011. ВІТАЛІЙ Миколайович Леус : біобібліогр. покажч. / Черніг. ОУНБ ім. В. Г. Короленка ; [уклад. : Н. В. Романчук ; вступ. ст. С. В. Дзюба]. – Чернігів : Черніг. ОУНБ ім. В. Г. Короленка, 2017. – 67 с. – (Письменники – наші земляки).

1012. ДОЛЯ – у світлі поезії (до 70-річчя від дня народження Станіслава Олексійовича Шевченка) : біобібліогр. покажч. / Від. культури і туризму Прилуц. міськради, Прилуц. міськ. центр. б-ка ім. Л. В. Забашти ; [уклад.: Є. С. Хитрик, Г. І. Бобкова]. – Прилуки : [б. в.], 2017. – 44 с. : фот.

1013. ДУХОВНА скарбниця краю (1877–2017) : бібліогр. покажч. публ. за 2012–2016 роки. Вип. 4 / Черніг. обл. універс. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка ; [уклад. О. І. Іваненко]. – Чернігів : [б. в.], 2017. – 95 с.

1014. ЗНАМЕННІ і пам'ятні дати Чернігівської області на 2018 рік / [уклад. : Л. В. Студьонова, І. Я. Каганова, О. В. Дорохова]. – Чернігів, 2017. – 94 с. : іл. – (Черніг. ОУНБ ім. В. Г. Короленка).

1015. ІСТОРІЯ України : наук.-допом. бібліогр. покажч. за 2015 р. / Нац. іст. б-ка України ; упоряд.: Н. Г. Вощевська [та ін.] ;

ред.: А. В. Скорохатова, З. Х. Мусіна ; відп. за вип. А. В. Скорохатова. – Київ : [б. в.], 2017. – 649 с.

Покажч. містить док. масив джерел з історії України, в т. ч. й Чернігівщини, за 2015 р., а також бібліогр. описи книг, публ. за 2013–2014 рр., які не увійшли в попередні вип.

1016. КАЛЕНДАР знаменних і пам'ятних дат міста Ніжина на 2017 рік / Ніжин. ЦБ ім. М. В. Гоголя ; уклад. : Л. Г. Гусєва, В. М. Фінкельштерн. – Ніжин : Лисенко М. М., 2017. – 68 с. : іл.

1017. КАТАЛОГ бібліотеки та особовий фонд Петра Ротача : бібліогр. покажч. / Упр. культури Полтав. ОДА ; ПОУНБ ім. І. П. Котляревського ; відділ краєзнавства ; уклад. М. А. Федорова, Г. А. Дідусенко, О. П. Перепьолкіна ; ред. К. М. Щира ; відп. за вип. Л. М. Власенко, Н. В. Влезько. – Полтава : АСМІ, 2017. – 265 с. – (Бібліотечні колекції ; вип. 1).

1018. КРАЄЗНАВЧІ бібліографічні посібники бібліотек України 2011–2015 : бібліогр. покажч. / упоряд. О. В. Михайлова ; ред. : Т. С. Кудласевич, І. В. Чеховська ; відп. за вип. А. В. Скорохатова. – Київ : НАКККіМ, 2017. – 156 с.

Кн. містить інформ. про бібліогр., метод.-бібліогр. посіб., також підгот. бібліотеками Черніг. обл. у 2011–2015 рр.

1019. ЛІДІЯ Платонівна Дєполович (1869–1943): біобібліогр. покажч. / Нац. спілка краєзнавців України ; упоряд. Н. М. Халімон, С. М. Спутай. – Чернігів : Десна Поліграф, 2017. – 32 с.

У покажч. вміщена біографія Л. П. Дєполович, педагога першої половини ХХ ст. з Чернігівщини, автора багатьох видань букварів, методик з навчання грамоти та зібрана інформ. про її підручники, метод. посіб., док., публ. про Л. П. Дєполович.

1020. ЛІТЕРАТУРА про Чернігівську область за 2015 рік : бібліогр. покажч. / Черніг. обл. універс. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка ; [уклад.: Н. Ф. Гонза та ін.]. – Чернігів : [б. в.], 2017. – 198, [1] с.

1021. МАЛІ міста України. Чернігівська область : бібліогр. покажч. / Мінрегіон України, Держ. наук. архітектурно-буд. б-ка

ім. В. Г. Заболотного ; уклад.: Д. О. Мироненко, С. М. Кайнова, О. В. Углова ; редкол. : Г. А. Войцехівська (відп. ред.) [та ін.] ; наук. консультант О. Г. Бажан. – Київ : КВІЦ, 2017. – 295 с. : іл.

1022. МИКОЛА Олександрович Константинович (1844–1886) : (біобібліогр. покажч.) / Черніг. обл. універс. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка, Нац. ун-т «Черніг. колегіум» ім. Т. Г. Шевченка, Черніг. обл. орг. Нац. спілки краєзнавців України ; [упоряд. і вступ. ст. О. Б. Коваленка та О. Я. Рахна ; ред. І. Я. Каганова ; відп. за вип. І. М. Аліференко]. – Чернігів : Черніг. ОУНБ ім. В. Г. Короленка, 2017. – 78 с. – (Історики та краєзнавці Чернігівщини ; вип. 24).

1023. НАТХНЕННИЙ вірою: [матеріали про Миколу Куриленка] : біобібліогр. покажч. / Від. культури і туризму Прилуц. міськради, Прилуц. міськ. центр. б-ка ім. Л. В. Забашти, Прилуц. міська б-ка для дітей ім. П. Білецького-Носенка ; [склад.: Є. В. Гнатів, Л. О. Кожевнікова ; відп. за вип. Л. Зубко]. – Прилуки : [б. в.], 2017. – 44 с. : іл., карти.

1024. НЕЗАБУТНЯ постать (до 200-річчя з дня народження М. І. Костомарова) : біобібліогр. покажч. / Прилуц. РЦБС, Прилуц. центр. район. б-ка ; [уклад.: Т. Печена, М. Грицаненко, А. Москаленко ; відп. за вип. В. Тарасенко]. – Прилуки : [б. в.], 2017. – 36 с. – (Вони бували в нашій краї).

1025. ПОКАЖЧИК праць з історії України Сергія Олеговича Павленка (2006–2016) / [авт.-упоряд. А. С. Клепак]. – Чернігів : Десна Поліграф, 2017. – 23 с.

1026. ТЕОРІЯ, методика і практика бібліотечного краєзнавства : бібліогр. покажч (2007–2016) / упоряд. : В. П. Кисельова, Т. С. Кудласевич ; ред. О. В. Михайлова. – Київ : НАКККіМ, 2017. – 192 с.

Посіб. містить інформ. про опубл. у 2007–2016 рр. кн., ст. з наук. зб., періодичних вид., в яких відображена діяльність бібліотек Чернігівщини з питань краєзнавства (бібліографія,

обслуговування користувачів бібліотек з питань краєзнавства тощо).

1027. ТКАЧ Микола Михайлович : біобібліогр. покажч. : (до 75-річчя від дня народж.) / Київ. нац. ун-т культури і мистецтв, Наук. б-ка ; [уклад.: О. О. Скаченко, О. Ф. Омеляненко-Набіуліна]. – Київ : КНУКіМ, 2017. – 208 с. : фот. кольор. – (Вчені КНУКіМ ; вип. 4).

М. М. Ткач (4.01.1942) – укр. поет і етнолог, кандидат іст. наук, професор, уродженець с. Сахнівка Менського р-ну.

ДОПОМІЖНІ ПОКАЖЧИКИ

АЛФАВІТНИЙ ПОКАЖЧИК АВТОРІВ І НАЗВ КНИГ ТА СТАТЕЙ

А

- Адруг А. Гравюри І. Щирського... 733
Адруг А. К. «Перло многоцінне»... 154
Адруг А. К. Графіка Чернігова... 703
Адруг В. Майстер спорту... 400
Адруг В. Срібна сільничка для музею 629
Адруг В. Чернігівський поліцейський Олександр Ткаченко... 411
Адруг В. Чернігівському краєзнавчому клубу... 57
Актор Євген Бондар і його ролі 559
Аліференко І. Бібліотеці імені В. Г. Короленка... 560
Аліференко І. Духовна скарбниця 561
Аліференко І. Історія невинного руху... 562
Андрій Шарий із Кувечичів... 502
Антоненко П. Архіви Служби безпеки... 631
Антоненко П. Канадсько-український центр 535
Антоненко П. Рух – це життя! 265
Антоненко П. Я. Стріла 842
Антонієві печери та Троїцько-Іллінський монастир 946
Анцибор О. Розмай творів 536
Art museum: минуле і сьогодення 630
Асмаковський Е. Welcome to Semenivka 63
Асмаковський Е. Семенівській гімназії № 2... 476
Атрощенко О. І. Наш цвіт у гроні чужини 1000

Б

- Бажан О. Куликівським молоком смакують... 308
Байрамова А. «Пісня серця» 843

Балабушка В. Монастирі Чернігівщини... 947
Баров В. Ніжинські остарбайтери... 244
Басара-Тиліщак Г. Від провінційної глибинки... 190
Бельман С. «Український народ може...» 263
Бельман С. Город Чернигов и его евреи 155
Бельман С. 20 лет газете «Тхия» 679
Бельман С. Дело нужное 537
Бельман С. Знаменательная дата месяца 20
Береговий В. Г. Спортивне сузір'я... 395
Березова С. Вироби ніжинського майстра... 139
Бичек М. Планида Надії 834
Бібік Н. Арон Ржезніков і його особистий внесок... 722
Бібліотека – душі основа 563
Бібліотеки Чернігівщини в цифрах 538
Бібліотеки Чернігівщини... 1008
Бійцям – президентські відзнаки 464
«Благословляю я ті дні...» 1009
Блакитний М. Документальні матеріали... 477
Блакитний М. Документи до історії... 940
Блакитний М. Документи про перебування... 641
Блакитний М. Лікарі єврейського походження у Чернігові 363
Богданова М. Жінка-райдуга! 917
Бодяко Л. Краєзнавча та дослідницька... 58
Божок В. «Слов'янським» характером... 309
Божок В. Корюківський гравер 731
Божок В. М. Брильянтові ігри 844
Божок В. Небуденна зустріч 539
Божок С. Вопjour, рідна Чернігівщино! 748
Божок С. Носівське печиво... 310
Божок С. «Охотник» влучно стріляв 462
Божок С. Прилуцький «вулик»... 338
Бойко В. На край землі 156

Бойко В. Приєднання до УНР... 191
Бойко В. 1917 рік на Чернігівщині 192
Бойко Л. Настоятелі Георгіївської церкви... 948
Бондар О. М. Історична топографія Чернігова... 95
Бондар О. Оборонні двори... 96
Бораковський Г. М. Як долі немає 845
Бордонос М. І. У минуле навпростець... 846
Борисенко Л. П. Пори душі 847
Брехуненко В. Війна за свідомість 142
Брик О. Чому українці їхали... 564
Буденний В. Й. Вдома, в школі і в дворі 848
Будзар М. Предмети домашнього вжитку... 180
Будлянський М. Г. Іван Іванович... 339
Будлянський М. Г. Розкажіть мені, мамо 849
Бурчак О. Своїх героїв потрібно знати 259
Бутко С. До свого 140-річчя головна бібліотека... 565
Бутко С. Примусове вивезення населення... 245
Бушак С. Роль української патріотичної 721

В

Вайсман Д. Захитник Чернігова 260
Ванжула О. «Вакаційна практика» студентів 949
Ванжула О. Доля Чернігівського... 950
Ванжула О. Некрополь Єлецького монастиря... 951
Ванжула О. Священнослужителі... 952
Василенко А. Кахлі з геральдичним сюжетом 953
Василенко В. Політичні репресії... 222
Василенко Н. Т. Відблиск синіх пожеж 850
Васюта О. До питання про давньоруську... 269
Васюта О. До питання про час заснування 954
Васюта О. П. Музична культури Чернігівщини 737
Вдовенко І. «Сьогодні країни Європи живуть...» 421
Величко В. Арон Ржезніков... 723

Величко В. Пам'ятник Богдану Хмельницькому 27
Величко В. Скульптор Василь Дубовий 713
Визначено лауреатів Чернігівської літературної... 840
Від раку в Чернігові лікуватимуть... 345
Від рейхстагу до Іводзіми 246
Відвідали Полтавщину 540
Віденко О. Пам'ятати, щоб не повторити 247
Військовому лікарю – почесне звання 370
Віра Володимирівна Зайченко 1010
Віталій Миколайович Леус 1011
Власенко А. 100 років самотності 478
Войток Г. В історії коледжу, як у дзеркалі... 479
Войток Г. Душа Анатолія Погрібного біля Господа... 835
Войток Г. На продажність і зраду... 223
Войток Г. Розумні стосовно історичних подій... 566
Волонтерська муза 851
Волощук А. Н. Мои 500 выездов 13
Вонг Д. Іноземний досвід... 444
Вонг Д. Канал «1+1» знімає в Чернігові... 763
Вонг Д. Місія здійсненна 445
Вонг Д. Результати реформи 446
Вонг Д. Служити, захищати, шукати 447
Вонг Д. У Седневі з'явився «Лірник» 28
Вонг Д. Чернігівський загін К-9 448
Вонг Д. Чернігівські глядачі відвідали «Мрій-Дім» 764
Вонг Д. Чернігівські правоохоронці... 449
Воронцовська І. Володимир Підвисоцький... 369
Воронцовська І. Хірург Петро Киян... 367
Втрата 911

Г

Гаврик В. Магія Щедрого вечора 756
Гаврик В. Вершини Григорія Сковороди 654

- Гаврик В. Ігор Венгер за рік зробив... 366
- Гаврик В. Майстри акварелі 704
- Гаврик В. Маленький простір... 765
- Гаврик В. Мрія Костомарова... 29
- Гаврик В. На мистецькому Обирку... 527
- Гаврик В. Світ розвидняється 798
- Гаврик В. Чорнобиль. Фукусіма 705
- Гаврик В. Шевченкова Україна... 655
- Гайдук С. Анатолій Ткачук... 762
- Гайдук С. Бібліотеці Короленка – 140 років 567
- Гайдук С. Запам'ятайте це ім'я... 401
- Гайдук С. Золоте сходження Дмитра Івасенка 402
- Гайдук С. Ірина Варвинець – найкраща... 399
- Гайдук С. Марина Гончаренко... 751
- Гайдук С. Ректор, учений і педагог 759
- Гайдук С. Тріумф Дар'ї Блашко 396
- Гайдук С. Чемпіон світу... 407
- Галета Л. «Таке відчуття...» 831
- Галета Л. Бугай – для «ОНУКИ»... 746
- Галета Л. 8 хвилин правди... 680
- Галета Л. Знайомтесь... 450
- Галета Л. Копають, сапують... 480
- Галета Л. Мелодія... дерев'яного чемоданчика 754
- Галета Л. Петриківський розпис... 727
- Галета Л. Селфі над землею... 406
- Галета Л. Хто поведе... 414
- Галета Л. Чернігівщиною крокує децентралізація 415
- Гальченко Я. Школа філармонії 761
- Ганжа О. А. Шлях до успіху 568
- Гарига-Грихно М. Історіографія... 270
- Гаркуша А. Андрій Карнабед... 59
- Гаркуша А. До питання про розміщення... 955

Гаркуша А. Реставрації настінного живопису... 956
Гейда О. С. Архівна збірка... 1006
Герасимчук О. Розвиток сільськогосподарської... 157
Герасько М. Батурина подорож І. М. Гончара 16
Герасько М. Меценату Миколі Кочерзі – 80 378
Гільов І. А Горленко співає... 752
Гільов І. Від полковника авіації... 327
Гільов І. З гармошкою в руках... 755
Гільов І. Заключні акорди... 768
Гільов І. Зібрав п'ять літаків... 408
Гільов І. І знову – «Седнівська осінь»... 528
Гільов І. Кабуки і гравюри... 656
Гільов І. Карикатури «без слів»... 669
Гільов І. Квітуче літо Віктора і Зої Кошмалів 569
Гільов І. Морозні візерунки... влітку 657
Гільов І. На «Скейті розумних»... 711
Гільов І. Наші лялькарі знову з нагородами 766
Гільов І. Останній чернігівський учасник... 261
Гільов І. Підкорили вершини... 481
Гільов І. Поважні ветерани Шестовиці... 767
Гільов І. Правовий фест... 451
Гільов І. Сергій Вовк та весняні... 749
Гільов І. Студія для юних талантів 738
Гільов І. Там, де долі нелегкі... 374
Гільов І. «Учіться, брати мої! Думайте, читайте...» 570
Гільов І. Форум «Інвестиції & Децентралізація»... 416
Глинобитна піч... 271
Глухенький А. Земельні надбання... 957
Глухенький А. Становлення та діяльність... 958
Гобанова Е. Рамилю, Шамилю, Исе... 503
Гончар О. Микола Костомаров 22
Гончаренко В. Семенівська кераміка... 642
Гончаренко О. «Золота Фортуна» 906

Горлач Л. Відданий слову 829
Горлач Л. Життя для людей 913
Горлач Л. Обрані рятувати 455
Горлач Л. Прийшла церква... 959
Горлач Л. Сходження 25
Горлач. Неперебутне 821
Горобець С. М. Олександр Павлович Карпинський 183
Горобець С. М. Петрушин... 224
Горобець С. Чернігівщина напередодні... 193
Гранчак Ю. М. Радість життя... 852
Гриценко М. Образи України в живописній... 643
Громадам є сенс об'єднуватися... 417
Губар Г. Пам'ять жива 158
Гуржій І. О. Дворянство Лівобережної України 98
Гута-Студенецька 64

Д

Давиденко В. Славний син Чернігівщини 10
Двінянінов Василь Андрійович 239
Дейкун М. «Жодних органів...» 346
Дейнека К. С. Культурно-просвітницька... 769
Демченко С. Седнів – культурно-мистецький... 529
Демченко С. Творча спадщина...
Демченко Т. Вільнокозацький рух... 194
Демченко Т. П. Великий терор... 225
Демченко Т. П. Колективізація та Голодомор... 226
Демченко Т. П. Листи Михайла Белкінда 188
Демченко Т. П. Уродженці Чернігівщини... 211
Денисенко О. Сертифікати вручав... 452
Дерев'яні храми Чернігівського району 960
Децентралізація влади... 422
Дедкова В. М. Ісак Мойсейович Клейнер... 404

Дзюба С. В. Кракатунчик – кленовий бог 853
Дзюба С. Василь Булах – бізнесмен, меценат... 379
Дзюба С. Видатний добротворець... 375
Дзюба С. Депутати підтримали... 423
Дзюба С. Земляки – серед гоголівських... 808
Дзюба С. Казахстан – у наших серцях! 809
Дзюба С. Майстер, що спіймав вічність 571
Дзюба С. Міжнародна медаль Івана Мазепи... 810
Дзюба С. На позитиві 424
Дзюба С. Наша сільгосппродукція... 438
Дзюба С. Область – із бюджетом... 425
Дзюба С. Об'єднані патріотизмом... 380
Дзюба С. Патріотів України нагороджено 381
Дзюба С. Письменниця з Болівії... 811
Дзюба С. Президент України... 681
Дзюба С. Про дороги, онкопрограму... 426
Дзюба С. Сергія Шкарлета обрано ректором... 525
Дзюба С. У журналістів Чернігівщини... 682
Дзюба С. Фільм про війну... 572
Димич А. Назавжди у строю 458
Діденко Т. Вищі жіночі курси... 482
Дмитренко Н. Еволюція відносин меж державою... 632
Дмитренко Н. Листи Є. Ю. Спаської... 633
Днепровский паром 97
Добрынина Л. Хор Бортнянського 739
Доля – у світлі поезії 1012
Доповідь про стан навколишнього... 290
Дорогою правди і любові Валентини Мастерової 916
Дорохіна Т. Чернігівський націоналістичний клуб... 248
Дорошенко О. «Сподіваюся, мої банківські...» 329
Досліджували Чернігівський дитинець 272
Доценко А. Будинок полкової канцелярії... 30, 31

Доценко А. З історії Ніжинської поштової... 330
Доценко А. Поштова станція у Чернігові... 331
Дроб'язко Н. Честь родини... 153
Дроздова К. Бетховен із суржиком 770
Дроздова К. Життя у ЗД 504
Дроздова К. Із робочим візитом 439
Дроздова К. Лапароскопічне ушивання... 347
Дроздова К. Натурпродукти... 311
Дроздова К. Обласній дитячій лікарні... 348
Дроздова К. Понад 70 років... 1007
Дроздова К. РАПД... 349
Дроздова К. ТММ-ЗМ1... 312
Дроздова К. У Крупичполі... 32
Дроздова К. Через 70 років після війни 249
Дроздова К. Чернігівські дороги 333
Духовна скарбниця краю 1013

Е, Є, Ж, З

Еремеев И. Где-то, между Тобой и Вселенной 854
Есселін А. Елегія дерева 827
Еткіна І. Втрата Україною північних... 195
Еткіна І. До питання... 196
Еткіна І. Чернігівський губернський... 197
Євреї Лівобережної України 65
Єлісеєва М. Будні – це журналістика... 613
Єлісеєва М. Головній книжковій скарбниці... 573
Єлісеєва М. «Зимова казка»... 760
Єлісеєва М. Зіркова година Олени Мамчич 614
Єлісеєва М. Мистецтву ВІЙНА не завада 799
Єлісеєва М. Обласна бібліотека... 574
Єлісеєва М. Оксана Коваленко – вчитель-новатор... 500
Єлісеєва М. П'ять перемог... 740
Єлісеєва М. Університет «Україна»... 505

Єлісеєва М. Чернігів 10 років із «Територією душі» 706
Ємельянов В. Формування протипожежної... 159
Єременок Г. Замок Мейендорф... 33
Єрмоленко М. Килими і кирзові чоботи 683
Жеглова О. Чернігівські жінки-добровольці... 459
Жеглова О. Чернігівщина першою розпочала... 456
Железко К. Ніжинська фортеця... 99, 100
Железко Р. А. Ніжинський протопоп 992
Железко Р. До питання зародження... 101
Животоки на теренах Сновщини 291
Жиденко А. Унікальна ендоскопічна... 350
«Жінка року – 2017» 575
Жолудь С. Відродження економіки... 313
Журавльова Т. «Космічна» колекція в зібранні... 644
Журавльова Т. Марк Кранц... 185
З поезією в серці 855
Забарний О. Гоголівський університет готуватиме... 509
Забарний О. До нових горизонтів пізнання 524
Забарний О. На крутозламі життя 520
Забарний О. В. Обриси на серці 856
Забарний О. У зоні яскравого таланту 822
Забвению не подлежит 264
Забиян М. Камень желаний... 961, 962
Задля чого скульптор із Ужгорода їхав до Березни? 34
Зайченко В. В. Олешня – село гончарів 800
Заліський А. Костянтин Ушинський... 501
Занесло. Седнів 66
Зведений каталог періодичних видань 541
Звіт Правління Національної спілки... 60
Землю цю Пісками звать 67
Землянська С. Життя в окупації 993
Зінько Т. Козак і каскадер Євген Крутов... 791

Знаменні і пам'ятні дати... 1014
Зозуля С. Унікальне дослідження... 819
Зозуля С. Ю. Втрачені пам'ятки... 35
Зоряна дорога Віталія Леуса 912
Зубок М. І. Моя Суличівка 68
Зустріч з митцем 736
Зустріч сільських бібліотекарів... 542

И, І, К

Иванец В. В Борисоглебском соборе... 273
Иванов В. П. Ближе к небу 857
Игнатенко І. До питання про час написання 658
Игнатенко І. Дослідження Успенського собору... 963
Игнатенко І. Комбінована деревино-цегляна... 697
Игнатенко І. Чи була в Чернігівській фортеці... 102
Ісаченко М. Серед лісу з'явилася церква... 964
Ісаченко О. Анатолій Шкурко 732
Історія України 1015
Історія Чернігівської обласної... 576
Ічнянщина 69
Каганова І. Людина, в якій є сонце 577
Каганова І. «На край землі»... 578
Каганова І. Славна ювілярка... 579
Каганова І. «Чернігівський beau monde...» 580
Казановська Г. Вся правда життя 858
Казанська М. А. «Роми були на Майдані...» 440
Казімірова С. Ремесла та промисли... 103
Календар знаменних і пам'ятних дат 1016
Кантур Ю. Вокальні аншлаги... 741
Капітан Сергій Гриценко з Бахмача... 463
Капленко О. М. У пошуках істини 519
Каравайко Д. В. До витоків вивчення... 274
Каранда Я. Як Віктор Кияновський... 382

Карась С. Мандрівний фестиваль «Docudays UA» 581
Карась С. Українець Росії 684
Карась С. Янголи і відьми... 690
Карнабідівські читання 70
Каталог бібліотеки та особовий фонд 1017
Качмала В. І. Соціально-економічна... 160
Кашка В. В. Час плоду 859
Квітницький С. Аллу Кудлай причарувало... 530
Квітницький С. Влада підтримуватиме... 436
Квітницький С. «Годинник мій іде інакше...» 671
Квітницький С. «Духовна криниця»... 615
Квітницький С. «Є земля – ота, поза якою...» 672
Квітницький С. Кращі читачі пишуть... 543
Квітницький С. «130»: і три покоління... 707
Квітницький С. «Сузір'я зачарованої Десни» 582
Квітницький С. Чернігівській міській... 351
Кедровська Н. Біль втрати час не гоїть... 544
Кедун І. С. Археологічні експерименти... 275
Келембет С. Великі князі... 146
Келембет С. Михайло Всеволодович... 147
Келембет С. Мстислав III... 149
Келембет С. Олег–Павло Ігоревич... 150
Кириченко В. Чернігівське екскурсійне бюро 389
Киричок Б. Я – син «ворога народу» 240
Киченко О. С. Творчість Гоголя у дослідженнях... 510
Кладьківка, 1917–1924 роки 198
Клепак А. В. В. Тарновський-молодший в історії... 730
Клепак А. Організаційно-видавничі аспекти... 645
Кликавка О. Стародавня Безводівка 276
Клименко А. Анатолій Семенов... 805
Клименко А. Талановите подружжя... 725
Книга Вадима Бойка... 583
Книга «Не заросте травою поле бою» 584

Книги Забіл 646

- Коваленко М. Страшные годы... 251
- Коваленко О. Б. Громадський діяч... 179
- Коваленко О. Вибори цехмістрів... 104
- Коваленко О. П'ятдесятиріччя пам'яті 18
- Коваленко О. Репресії проти освітянської... 161
- Коваль Р. «Подебрадський полк» Армії УНР 199
- Ковальова А. Волонтерки 383
- Ковальова А. «За мужність» 469
- Ковальова А. «Кіборги» знов у Чернігові 772
- Ковальова А. «Кіборги» у Чернігові 771
- Ковальова А. Куриленко і Кі 691
- Ковальова А. Майже 85 мільйонів... 418
- Ковальова А. Наш Герой України 466
- Ковальова А. Сенсаційні гастролі... 692
- Ковальова А. У Гончарівському... 773
- Ковальова А. Універсальний солдат 918
- Ковальова А. Фотомрія... 585
- Ковальчук У. В онкодиспансері впроваджують... 352
- Кожем'яко А. Бібліотечними стежками... 545
- Козацька доблесть 586
- Козлянський С. Авраменко перестріляла... 397
- Козлянський С. Ольга Бібік... 398
- Козлянський С. Перше європейське «срібло»... 413
- Козлянський С. Семенов на лижах... 409
- Козлянський С. Став чемпіоном світу... 405
- Козлянський С. Топ-герої 2016-го 385
- Козлянський С. Ще б кілограм... 403
- Койда Л. Таємний Ніжин 860
- Колесник О. Територія душі... 712
- Команда радіоаматорів... 386
- Команда Сергея Березенко дає старт... 353
- Кондратьев И. «Древний Любеч» под угрозой? 634

Кондратьєв І. Метричні книги церков... 941
Конкурс «Благодійник року» визначив... 384
Коноваленко-Добрянець С. Дайте мне поток свободы 861
Коновченко І. Слідами венедів 277
Корнієнко В. Документи з історії... 162
Корнієнко В. Питання збереження фресок... 965
Коробко М. Де перетнулись паралелі 674
Коробко М. Лауреатів премії... 841
Короленко О. На батьківщині Гоголя... 546
Костенко С. Микола Лебідь 216
Костів М. Б. Антирелігійна пропаганда... 227
Коструб В. Л. Таємниці та історія... 71
Котельницький Н. А. Іван Петрункевич... 187
Котляр О. Е. Атлас позднедевонских... 292
Котович В. В. Чернігівщина та Львівщина... 105
Коцюбинський І. Сергій Богдан 904
Кошмал В. Брати Капранови 587
Кошмал В. Книжковий пікнік... 547
Кошмал В. У міському Палаці культури... 588
Кошмал В. Фільм, фільм, фільм ... 774
Кравченко Т. Виктор Устинов... 698
Краєзнавчі бібліографічні посібники... 1018
Кривопиша Н. Путь в храм Души 862
Кроха-Деркач Д. Матусині рученьки 863
Крук О. Професор Фрудо Меллемвік... 506
Крупенко О. В. Господарський стиль... 163
Крупенко О. Провінційне чиновництво... 164
Крутий В. Менщина в період... 200
Кугут-Ісаєнко Н. І. Озвусь на музику небес 864
Кудін С. Пам'яті Олега Міхнюка 467
Кужельна О. В. «Злети» та «падіння»... 61
Кужільний І. Із білоруським присмаком 937
Кузнецова В. Халуцим – создатели Израиля 6

Кузьменко В. Добротворець 928
Куликівський краєзнавчий вісник 72
Кульбака О. До історії перших... 750
Куннова О. «Душі моєї сонячні букети» 616
Куннова О. «Трояндовий рай» Наталії Василичук 619
Куннова О. Прекрасне поруч 617
Куннова О. Прекрасні – поруч 618
Курач С. Кольори настрою... 710
Курач С. Митець національної ідеї 717
Курач С. Портрет Івана Лисицина... 715
Курданов А. А пам'ять живе 36
Курданов А. Відійшов у вічність Микола Компанець 21
Курданов А. Вуличка-рушник у Седневі 1004
Курданов А. Дипломна робота... 796
Курданов А. Дніпровське вшановує... 252
Курданов А. «Книга пам'яті» Шестовиці 62
Курданов А. Нова книжка... 589
Курданов А. Пам'ять про воїнів-земляків... 253
Курданов А. Подарунок Людмили Студьонової 590
Курданов А. Седнів повертається... 775
Курданов А. Увічнила Седнів своєю долею 734
Куценко В. «І оживе добра слава, слава України...» 591

Л, М

Ланська Л. І. Танець на лезі 865
Лантух О. С. Осіннє зізнання 866
Лейберов О. «Из людей благонадежных, имущественных...» 151
Лейберов О. О. Дворянство Ніжинського повіту... 165
Леонід Горлач представив книгу 592
Леп'явко С. А. Ілюстрована історія Чернігова 73
Лесик Л. В. Земельні володіння... 107
Лесик Л. Взаємовідносини міського... 106
Леус В. М. Долі конем не об'їдеш 867

Леус В. М. Український детектив 868
Лисенко І. З маловідомого 499
Литвин О. Оживає Київська Русь 531
Литвин О. Ріпкинський вчений 24
Литовченко О. До питання збереженості... 37
Литовченко О. Екранізація повісті... 776
Литовченко О. Пам'ятки архітектури Чернігова... 38
Литовченко О. Фото- та кіносправа... 166
Литовченко О. Фото Чернігова... 167
Лихачова С. «Талант, відданий народу» 719
Лицарі воїнської доблесті 457
Личковах В. А. Березовий гай 869
Лідія Платонівна Дєполович 1019
Література про Чернігівську область... 1020
Література та культура Полісся 74–77
Лобановська В. За дві години до відпустки 742
Лозовая Ю. Константин Нагорный... 699
Лозовая Ю. Политика конфискации... 201
Лозовая Ю. Ярослав Задорожный... 700
Ломоносов М. Медичне ноу-хау... 354
Ломоносов М. Ніжинські підземелля 278
Ломоносов М. Пам'ятник Бернесу знайшли... 39
Ломоносов М. Повсякденне життя... 511
Ломоносов М. Про євроінтеграцію... 470
Ломоносов М. Що може друковане слово? 548
Лугова О. О. Моє небо 870
Луняк Є. М. Суспільно-політична, культурна... 998
Луняк Є. М. Чернігово-Сіверщина... 108
Луняк Є. Пантелеймон Куліш і Ніжин 833
Луцюк Л. Букет польових квітів 871
Любецький шлях 390
Ляшев О. В. Давня історія Роїща 109
Ляшев О. Прийшли більшовики... 202

Майборода Л. Доля полковника... 214
Майшев О. І знову – про «Слов'янські театральні зустрічі» 777
Майшев О. Меморіальна дошка... 184
Макаренко П. Ф. Мінливі барви життя 872
Макеєв В. Багатоголоссям – до небес 935
Макеєв В. Терпсихора об'єднує таланти 743
Малі міста України 1021
Мамедов В. Закохані у футбол 387
Мамчич О. Б. Constantis = Константа 873
Манджуга А. Дитячій бібліотеці... 549
Манджуга Я. «Україна – в моєму серці...!» 792
Маринчик С. Батьківські уроки... 26
Маринчик С. Батько Микола 830
Маринчик С. Богомислення фарбами 716
Маринчик С. І звук бандур... 758
Маринчик С. Нові видання ічнянських криничан 812
Маринчик С. Сузір'я талантів 7
Маринчик С. Творчий ужинок... 747
Маринчик С. Творчі музи земляка 838
Марочко В. Професор демографії Арсен Хоменко 243
Мартыненко О. В. Я помолюсь тебе диханням 874
Марчук Н. О. Спадкоємець та донька повітрулі 875
Маслійчук В. Освітні ініціативи... 483
Маслійчук В. Освітня реформа... 484
Маслов О. «Треба слухати не багатих, а розумних!» 915
Мастерова В. На тому боці 876
Мезенцев В. І. Керамічні розетки з декору... 40
Меморіальну дошку... 41
Менському зоопарку... 293
Менщина 391
Метрична книга села Виблі... 109
Ми пам'ятаємо тебе, Костю 685
Миден Э. Л. «Святой революции» 186

Микола Олександрович Константинович 1022
Миколайко Т. Дослідження склепів і підлоги... 966
Миколайко Т. Живопис першої половини ХІХ ст... 967
Миколайко Т. Іван Мазепа – ктитор... 968
Миколі Адаменку – 85 903
Милько А. Л. За минуту до щастя 877
Мироненко В. Корифей сіверського... 802
Мирошниченко А. Кооперативній освіті... 485
Мисник В. Чернігову Вас не вистачає... 726
Митці України – лауреати... 693
Михайленко В. М. Солодкий смак гіркоти 878
Михайлишин В. Академік Микола Стратілат 728
Михайло Куриленко 215
Михеєнко Н. Моніторинг температурно... 969, 970
Михуля Ю. У Кіптях відкрили... 441
Мицик Ю. А. Документи священнослужителів... 942
Мицик Ю. З нових документів... 112–115
Мицик Ю. Початок опису... 116
Мицик Ю. Уродженці Батуринаської... 111
Мишко-Куліш Н. Провінції в літературі не буває 813
Мікробіологія в сучасному... 471
Міненко Р. Бенефіс Олени Бондаренко 788
Міненко Р. Блискучий... 778
Міненко Р. Облмуздрамтеатр... 779
Місечко Т. Мамина вишня... 635
Міське троллейбусне управління... 334
Мовчан В. Свято храму книг 550
Мойсієнко С. «Приходьте до нас, ми завжди вам раді!» 780
Молибога О. «Схаменіться, запугані нещасні люди...» 241
Моренець В. Комуністичні концтабори 228
Моренець В. Повітова революція... 203
Морозов О. Маловідомий план... 117
Морозова А. З історії ставлення парафіяльного... 943

Морозова А. Родина Буштедтів 12
Москаленко В. Сновськ у 1919–1921 роках 204
Москаленко Н. Роль євреїв... 168
Москалець К. Поезія Келії 879
Мудрицька В. Голокост у Прилуках 254
Мудрицька В. Пам'яті шести мільйонів... 647
Музей-садиба – у пам'ять... 636
Мусієнко Р. Злет назустріч вітру 526
Мусієнко Р. Слідство крізь час 675

Н, О

На вулицях Чернігова... 335
На палаючому Сході 460
На Чернігівщині завершилися зйомки... 781
Навродський А. Віталій Розстальний 795
Навродський А. Корюківка з дня заснування до... 78
Навродський А. Ювілей Корюківської... 694
Нагорна Н. Ніжин єврейський 118
Нагорний О. Літні маршрути... 783
Назаренко Андрій Григорович 242
Назаренко В. «Ви чували про Ромашку...»? 218
Назаренко В. Відлуння 255
Назаренко В. Дзвіниця П'ятницької церкви... 971
Назаренко В. Дику живність... 294
Назаренко В. Догнати і перегнати... 314
Назаренко В. За 111 днів – 3211 кілометрів 14
Назаренко В. Забуті оборонці Чернігова 213
Назаренко В. Малі річки помирають 295
Назаренко В. Миттєвості минулого 659
Назаренко В. Молочну галузь врятує... 340
Назаренко В. Мринський паркет... 315
Назаренко В. На батьківському обійсті... 686
Назаренко В. Норвежці інвестують... 341

Назаренко В. Норвезький дипломат... 342
Назаренко В. Перспективи... 316
Назаренко В. По той бік муру 453
Назаренко В. Повсталі з попелу 205
Назаренко В. 30 років... 296
Назаренко В. У Корюківці скинули... 42
Назаренко В. У цім озері... 297
Назаренко В. Чернігівський Вал... 279
Назаренко В. Шведи чи скіфи? 280
Натхненний вірою 1023
Наукові читання «Визначні діячі Чернігівщини...» 593
Науменко А. Єврейська землеробська громада 169
Науменко А. М. Нарис з історії Корюківки 79
Національний архітектурно-історичний... 660
Наш Сергій Гайдук... 687
Нашими світлофорами... 317
Незабутня постать 1024
Немирова А. Дендропарк... 298
Непотенко І. Корекція просторової... 206
Непотенко І. Охорона культурної спадщини... 661
Непотенко І. Пам'яткоохоронна діяльність... 43
Нестеренко Л. Громадсько-політична, освітня діяльність... 486
Нестеренко П. Через терни... 19
Нехай В. «Від серця до серця хай йде доброта» 622
Нехай В. «Магія вогню» 623
Нехай В. Шана матерям і родинам 624
Нижник Л. До питання реставрації 972
Нижник Л. П'ятницька церква... 973, 974
Ніжин відвідав посол... 442
Ніжинська старовина 80
Ніжинський державний університет... 512
Ніколенко-Яриловець Д. У Чернігові... 676
Новак А. Камінь, ножиці, папір... 44

Новак А. Мереживо «Пряничних будиночків» 701
Новодід В. Т. Село Сорокошичі 170
Областная библиотека имени Короленко 594
Обушний О. Чернігівська «Укрпошта»... 332
Огієвська Р. Послідовник Прокоповича 178
«1+1» снимаєт фільм... 782
Олеся Н. Чи можна визначити кращого творця? 620
Олійник О. Лист у вічність 15
Олійник О. «Непуть отака, мій неслух...» 908
Олійник О. «Поїздки, як свята душі...» 839
Олійник О. Увраз для Линовиці 931
Олійник О. Щоб добром згадали люди... 824
Омельяненко А. Космонавт Гречко... 17
Онищенко Н. Заповіт ніжинських греків 472
Онищенко Н. На зорі національного... 513
Орехович О. Земляки, чиє життя... 235
Оскульптуренные... 45
Основи комп'ютерної грамотності... 595
Остапчук І. Роман «Безбатченки» бере... 625
Осташко І. Відомий актор Олексій Биш... 787
Осташко І. Із центру Чернігова 46
Осташко І. «Шаховий король»... 412
Охорона культурної спадщини... 637

П

Павленко Л. Євсекція відділу агітації... 229
Павленко С. Військо Карла XII 119
Павленко С. Зображення І. Мазепи... 143
Павленко С. Портрети гетьманів... 144
Павличко Д. Пам'яті товариша 825
Пазняков М. Тепло ромашкової завії 880
Палатна С. Реліквії роду... 138
Пам'ятаємо героїв війни... 468

Пам'яті Володимира Миколайовича Сапона 923
Парафіяльний літопис церкви... 975
Пархоменко Л. Боги, насправді, не падають... 784
Пархоменко Л. Експорт... 304
Пархоменко Л. Музична ріка життя 753
Пархоменко Л. Надія Шаповал і її відрядження... 934
Пархоменко Л. Подвійне свято Михася Ткача... 929
Пархоменко Л. «PET Technologies»... 318
Пархоменко Л. Столітній ювілей... 688
Перша хвиля 207
Петренко О. З останніх років життя... 648
Петренко В. «Соколинний хутір» організував... 708
Петренко О. Співпраця та інформація... 376
Петреченко І. Ніжин і його округа... 120
Петруняк Я. І дощ, і сонце... 596
Петрусенко С. О. Життя прожити... 881
П'єса чернігівської письменниці 905
Пилипець В. М. Обнімаюсь з вітрами 882
Пиріг П. З історії землеволодіння... 121
Пиріг П. З історії села... 122
Пиріг П. Релігійне життя... 944
Писав як жив 910
Письменнику-травнику Іванові Просянику – 70! 919
Півень Н. А. Много припевок я знаю... 883
Пізнай свій рідний край 81, 82
Пішов артист 794
Плохута О. Графічні ілюстрації до... 718
Пляшко Л. Історична топографія... 171
Пляшко Л. Старий Ніжин... 172
Победительницы конкурса... 597
Повернення Василя Шкляра 221
Повозник В. Л. Участь жителів Куликівщини... 212
Повозник В. Петро Карпенко-Криниця 828

Подвербний А. Робота Чернігівської міської думи...	173
Подволоцкий А. Корюковская трагедия	256
Подлевський С. В. Комплекс графіті...	979
Подлевський С. Графіті Спасо-Преображенського...	976
Подлевський С. Графіті Юр'євої божниці...	977
Подлевський С. Епіграфічні знахідки...	978
Подлевський С. Латинські графіті...	123
Подобєд П. К. З-під Конотопа...	208
Покажчик праць з історії України...	1025
Покришень А. М. Я хочу вам рассказать	884
Поліські первоцвіти	885
Половець В. Ісак Прохорович Мазепа	217
Половець В. Опанас Васильович Маркович	286
Половець В. Павло Павлович Білецький-Носенко	817
Половець В. Половці і Київська Русь	124
Половнікова С. «...Якби я знав...»	182
Половнікова С. Ілля Стебун	837
Половцю Володимирі Михайловичу 80 років!	522
Помер Митрополит Ніжинський...	996
Пономарєвська О. Об'єднані мистецтвом	709
Понятишин Н. Для тих, кому в Ніжин	47
Посол Республіки Білорусь...	443
Посполітак Є. П'ять вечорів...	785
Постульга Є. Минає все	886
Почесні громадяни Чернігівщини 1	
«Пояс и Путь» в действии	343
Предпринимателям сделали полшага...	328
Представлено нові книги	598
Презентація збірки поезій...	599
Презентація книги...	600
Привітання колективу Чернігівської...	601
Присяга Стародубського полку...	125
Прочай Н. Нагороди Ічнянщини...	814

- Публічний звіт голови... 437
Пучинець М. Боротьба з раком... 355
Пучинець М. Відсвяткували... 487
Пучинець М. Єдине в області... 488
Пучинець М. Майже півтора століття... 489
Пучинець М. Ніжинський «Світич»... 744
Пучинець М. Новий стандарт освіти... 490
Пучинець М. Українська Швейцарія... 392
Пучинець М. «Чернігів стародавній»... 662
Пучинець М. Чоловіча робота... 498
Пушкіна А. Наша справжня Люба 790
Пушкіна А. Нерозгадана таємниця... 793
15 липня святкуватиме золотий ювілей... 602

Р, С

- Радзівеський В. Етнографічна унікальність... 287
Ральченко І. Дві долі на зламі століть 729
Ральченко І. Чернігівський слід... 724
Ребенок В. Фонди польської дореволюційної... 514
Регіональні відмінності втрат... 230
Режисер-постановник – «Берегиня України»... 797
Резнікова О. Тернистий шлях Миколи Скуби 836
Реконструкція історичної будівлі... 48
Рига Д. До питання про будівельний матеріал... 491
Рига Д. І. Строкун – пам'яткоохоронець... 664
Рига Д. План дій Чернігівського державного... 663
Рига Д. Статистичні дані... 492
Рідковець Л. А з пісні слів не викинеш... 507
Рідковець Л. Пам'ять серця 257
Рідковець Л. Церква – як духовна пам'ять 980
Розвиток міського господарства... 302
Ролік А. В. Помста 887
Романченко О. Щодо діяльності... 49

Руденко Л. Художник Олександр Якимченко 735
Руденок В. Археологічні дослідження... 665
Руденок В. До історії вивчення... 981
Руденок В. Дослідження та реставрація... 982
Руденок В. Реставрація та відбудова... 983
Савицька О. О. Повсякденне життя... 258
Савченко В. А. Розгром анархістського руху... 231
Савченко В. Ф. Зібрання праць 305
Сагач О. Адміністративно-територіальний устрій України 2
Саєнко Н. Протоісрей Симеон Беглевський 994
Саєнко Н. Соціальна топографія Батурина... 126
Самойленко О. «Студент повинен стати...» 516
Самойленко О. Г. Вірю в майбутнє 515
Самохіна Н. «Там я мав видатний успіх...» 757
Сапон В. Німці у Білій Вежі... 174
Сапон В. Портрет сучасного Діогена 933
Сапон В. Співець поліського села 930
Сапон В. Хто він, священик... 997
Сапон В. Цвіт папороті посеред зими 909
Сапон В. «Я не люблю вітрів, що віють крадькома...» 920
Світи і всесвіт Євгена Кріпа 714
Село Блистова... 127
Семенец Ю. В педуніверситеті... 517
Сенцовський В. І. Петрусь, пес Тимоха... 888
Сенцовський В. «Якби не було Реп'яха...» 921
Сергеев С. Еволюція фортифікаційних... 128
Сергеев С. Перебудови та ремонти... 50
Сергеев С. Специфіка основних... 129
Сергеева С. Створення та діяльність... 209
Сергій Березенко презентував... 356
Сергійчук В. Український гетьман... 152
Сержант Л. Внесок Євгенії Спаської... 806
Сидор О. Іконостас 984

Сидоренко Т. О. Подвійний хронотоп 889
Сидорова В. Світло і радість... 786
Силко С. І. Шляхами пращурів 83
Симоненко Н. 11-річчя... 299
Симоненко Н. Перлина Полісся... 300
Сиренко А. Анатолий Свириденко... 319
Сита Л. Матеріали із розкопок... 649
Ситий І. З історії інтролігаторства 638
Ситий І. Козацька Україна 93
Ситий І. Міські печатки козацької... 94
Ситий І. Печатки Пантелеймона Куліша... 650
Сіверщина в історії України 84
Скарбниця української культури 85
Скрипка К. «Життя ріка чарівна»... 603
Скрипка К. «Так буває у дні війни» 604
Скрипка К. «Чернігівські пейзажі»... 606
Скрипка К. Популяризація європейських... 551
Скрипка К. Танок стрічки і полотна 605
Скубан Ю. Господиня «Зеленої світлиці» 393
Слабошипцький М. Протирання дзеркала 607, 677
Славіна В. Шевченківський лауреат... 678
Славні містечка Чернігівщини 3
Слапчук В. Наші земляки 815
Словник говірки східної околиці... 938
Смоленцев В. Наш стадіон 388
Смоляк О. З історією... 890
Сновські красенні читання 86
Соболь Ю. Півстоліття праці... 666
Соколов Ю. Ю. Литаври 891
Солдатова К. Православні хрестики... 281
Солодовник П. Бахмацька лікарня... 357
Соломаха С. Чернігівський Євромайдан 266
Солонікова В. Нескорений 925

Сповідні розписи 985
Спортивне сузір'я Чернігівщини 608
Спугай С. Лідія Деполович 496
Стамбол І. І. Вплив Української революції... 236
Старі й нові назви вулиць Чернігова 267
Степанцов М. А льон і на гербі... 320
Степенькін С. Ю. Ніжинський полковник... 140
Стеценко Н. Життя крізь об'єктив... 626
Стеценко Н. Його душа живе у пісні... 627
Стеценко Н. Музика стала життям 628
Стеценко Н. Сучасний музей... 639
Страшко Є. М. Освітня та просвітницька діяльність... 999
Студьонова Л. Завжди в пошуку 695
Студьонова Л. Олишівський козак 189
Студьонова Л. «Поїздка до Києва – завжди щастя...» 823
Сумуємо 932
Супронюк О. Віктор Дудко... 826
Сурело С. П. Призабуті імена... 9
Сухоніс Ф. Віншування володарів 907
Сушко М. Ф. Кому як? Сатира і гумор 892
Сытый Ю. Страница земляной летописи... 130

Т

Тарасенко О. До листування... 1005
Тарасенко О. Ніжин – до вашого столу 321
Тарасенко О. Ф. Особливості церковного управління... 986
Твої таланти, рідний краю! 532
Теорія, методика і практика... 1026
Терещенко А. С. Степанівка... 87
Терещенко М. Тернистий шлях ічнянських праведників 995
Терещенко О. Будинок родини Вербицьких... 51
Терещенко О. Будинок художника... 52
Терещенко О. «Чернігівський замок»... 53

Тимошик М. Благочинний протоієрей... 1002
Тимошик М. Куркулі 232
Тимошик М. Петро Огієвський із Данини... 1001
Тимошик М. Районні газети... 233
Тимошик М. Село 88
Тимошик С. Від хати-читальні... 552
Тичина А. Скільки треба з'їсти огірків 89
Тищенко М. Успіхи лісової галузі... 301
Ткаленко здобув «бронзу»... 410
Ткалич Ю. Місцевий огірок... 344
Ткач М. «Райські птиці» відлітають восени 924
Ткач М. М. Зимові сюрпризи 894
Ткач М. М. У проміжках дерев 895
Ткач М. М. Цвіт-полин 893
Ткач Микола Михайлович 1027
Товстоляк Н. Музей українських старожитностей... 651
Товстоног В. Когда разворачивали Богдана... 54
Токарев С. А. Козацько-старшинська родина.. 141
Токарев С. Сімейно-шлюбні зв'язки... 131
Томашевський А. П. До 80-річчя... 282
Тонких Н. Твори М. Л. Панька... 803
Топчій В. О. Доктор Брезме 365
Топчій В. Поет Божою милістю 922
Травкіна О. Архітектурно-археологічні... 667
Травкіна О. До історії чернігівських... 987
Травкіна О. І. Історія будинку... 55
Травкіна О. Меценатство гетьмана... 145
Трало Н. В. Я вірю в долю 896
Трикашна Л. Пам'ять і примирення 262

У, Ф, Х

У міській бібліотеці ім. Коцюбинського... 621
У Чернігові обрали «Жінку року – 2017» 609

Український вимір 508
Утиро Н. «Голодомор 1932–1933 років...» 610
Утиро Н. Дотиком душі 611
Ушел из жизни артист... 789
Федевич Л. Ївга [Євгенія] Спаська... 696
Федірко Г. У Полтаву – за новими знаннями 553
Федорук Я. О. Англійські газети... 132
Федосенко Н. Аптека для діабетиків... 358
Федосенко Н. Воскові фігури гетьманів 640
Федосенко Н. «За 50 років випустили...» 493
Федосенко Н. «Ми проводимо вже...» 473
Федосенко Н. На Чернігівщині буде... 359
Федосенко Н. На Чернігівщині – три... 419
Федосенко Н. Ніжинці пророкують... 474
Федосенко Н. Чернігівські школярі знайшли скарб! 652
Федотова О. О. Проскрипції як цінне джерело... 237
Федусь В. У службі зайнятості... 554
Федусь В. Юнь має відчувати себе 494
Федьков О. М. Становище осередків... 175
Фестиваль «Литаври» на Чернігівщині 816
Філіппова Г. Відправлення шведських військовополонених... 133
Фільм про поета-дисидента Леоніда Тереховича 926
Фрагмент «Денних записок...» 134
Хай пам'ять в забуття не лине... 927
Халімон Н. М. Говорять свідки 234
Халімон Н. Постать Лідії Деполович... 497
Хамрак М. М. Ткацьке ремесло... 801
Хиля А. У Понорниці увічніли... 56
Хліб – за латвійськими рецептами 322
Хоменко А. М. Три повісті 897

Ц, Ч, Ш, Щ

- Цапко Н. Полювання – не тільки розвага 135
- Царенко С. Вінницька спадщина... 136
- Цимбаленко І. «Ліс рублять – тріски летять»... 521
- ЧЕЗАРА ПАО «Черниговский завод радиоприборов» 323
- Чепурний В. Бахмач старший за Москву 90
- Чепурний В. Ветерани отримали роботу 461
- Чепурний В. Експорт зріс 306
- Чепурний В. «Мережа безпеки» накрила... 454
- Черненко Н. А стежка – все вгору 914
- Черненко О. Архітектурно-археологічні... 283
- Черненко О. Літописні сіверяни... 284
- Чернігів – 2017: розвиток... 428
- Чернігів: історія... 91
- Чернігів піднявся в рейтингу... 307
- Чернігівська губернія у роки... 176
- Чернігівська обласна спілка... 303
- Чернігівська обласна універсальна наукова... 611а
- Чернігівська область – на монеті! 4
- Чернігівський колегіум 668
- Чернігівські лікарі зможуть... 360
- Чернігіщина – Польща 5
- Член Центральної Ради Василь Шкляр 220
- Чудотворні ікони Чернігівщини 945
- Чухно В. Є. Історія Гамаліївського... 988
- Шапиро О. Дерев'яні церкви 989
- Шаповал Н. Відрядження у світ дипломатії 898
- Шара Л. Єврейське жіноче товариство 177
- Швець В. К. Простори 899
- Швидун В. Б. Дорога додому 900
- Шевчик І. З новітньої історії... 990
- Шевчик І. Ювелірні вироби... 285

Шекун В. Неопублікований родовід 23
Шеремет В. Безвіз із піснею 936
Шеремет В. «Браковані» шедеври... 804
Шеремет В. За Україну... 268
Шеремет В. Ініціативи, але принципи 427
Шеремет В. «Мама-Африка»... 533
Шеремет В. «Механіка» екскурсій Володимира Пилипенка... 518
Шеремет В. «МудрАнгелики» 495
Шеремет В. Наука Генрі Форда... 372
Шеремет В. Про перспективи... 324
Шеремет В. Що думають латвійці... 420
Шеремет В. «Я – за бельканто» і... 745
Шеремет Т. Із славетного козацького роду... 555
Шеремет Т. Лист-звернення завідувачки... 556
Шикула І. Сторінками історії села Горбове 557
Шило О. Вір у себе і борись! 377
Шило О. Земля, велорух, капремонт... 429
Шило О. Із бюджетом, «ТехНовою»... 430
Шило О. Наболілі питання.. 431
Шило О. Пасажири й перевізники... 432
Шило О. Подяка за мужність... 433
Шило О. У Чернігові – нові секретар... 434
Шило О. Хо́да медичної реформи розпочалася 361
Шило О. Чернігів із бюджетом 435
Шило О. Як привабити туристів... 394
Шматок З. «Відьма» з медалями 901
Шматок З. Писати вірші ніколи не пізно 558
Шокун А. В. Завод «Базис»... 325
Шумська Н. Живописна Шевченкіана 670
Шутько Л. Чи є душа у дерева? 902
Щербина А. Черниговская ТЭЦ 326
Щербина С. Ніжинський музичний цех... 137

Щербонос В. Фестиваль, що зближає народи 534
Щиру любов збережем... 92
Що таке «кузік», «гоцка» і «гладилка»? 939

Э, Ю, Я

Энтин В. И полицаи могли... 250
Ювілейна виставка Миколи Гайдука 612
Юного героя із Корюківщини 465
Юрченко С. Імовірні споруди Адама Менеласа 702
Юхименко Г. «Закохані» ляльки... 807
Юхименко Г. Ікона... 991
Юхименко Г. Куплено на «депутатські»... 362
Юхименко Г. На роботу – в Антарктиду 475
Юхименко Г. Пам'ятник коханню 11
«Я маю намір з моїх листів...» 181
Як у Європі 653
Якубенко Л. Через роки і відстані 689
Якубіна Ю. В. Архів гімназії... 820
Яневський Д. Проект «Україна» 8
Яновський О. Велике щастя Володимира Половця 523
Яременко Н. А все почалося... 368
Яременко Н. Бібліотечний формуляр... 364
Яременко Н. Заповітна мрія... 373
Яременко Н. Хірург з відкритою душею... 371
Ярова А. Традиційне житло... 288, 289
Ясенчук О. Борис Чміль 219
Ясенчук О. Григорій Войцех... 238
Ясенчук О. Григорій Гайовий з Менщини... 818
Ясенчук О. Мощі князя Михаїла Чернігівського... 148
Ясенчук О. Революційний 1918 рік 210

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

А, Б

- Абрамов І. С. 9
Авраменко Г. 397
Адаменко М. 903
Адамович С. 992
Адруг А. К. 695
Аліференко І. М. 542, 575, 588, 597, 602, 609, 611а, 1022
Амвросій (митрополит) 964
Андрієвський В. 236
Андрієвський С. С. 10
Антонова Л. 325
Антоновський А. А. 8
Антоновський М. І. 8
Апостол Д. 94, 112
Арендар О. В. 303
Асмаковська А. 63
Атрошенко В. 360, 428
Бабич Л. 795
Бажан О. Г. 1021
Барановський П. Д. 973
Барзилович М. О. 993
Басанець П. 7
Батюк Я. П. 259
Батюта О. М. 212
Бевень М. 34
Беглевський С. К. 994
Безбородьки 138
Безбородько І. А. 8
Белкінд М. 188
Бельман С. Г. 65
Бережко-Камінська Ю. 613

Березенко С. 353, 356
Бернес М. Н. 39
Бешун О. 746
Биков Л. 767
Бичук М. 774
Биш О. 787
Бібік О. 398
Білецький-Носенко П. П. 817
Блакитний В. 237
Бланк М. І. 260
Блашко Д. 396
Блохин Д. 508
Бобкова Г. І. 1012
Богдан С. І. 904
Богданівська-Попова В. 11
Боголюб Р. 709
Богусевич В. А. 130
Богуславська В. 827
Боднарук Л. М. 739
Бойко В. 564, 578, 583
Бойко В. І. 627
Бойко І. І. 235
Болтянські Г. 444
Бондар Є. 559
Бондар О. М. 97
Бондаревич-Черненко Л. 671
Бондаренко О. 788
Бондаренко П. К. 213
Бондарев П. А. 261
Бордонос М. 905
Бордонос П. С. 212
Бортнянський Д. С. 8
Борщ М. М. 7, 747

Борщ Р. М. 7, 747
Брага Г. П. 364
Брезме В. М. 365
Бриген О. Ф. 8
Броварець О. 474
Брук Г. Я. 8
Бугера І. С. 660
Бугрей І. 383
Буймістер В. 7
Булах В. М. 379
Буренко В. М. 637
Буренко І. 7
Бурковський М. П. 178
Бурлака А. 7
Бутко С. В. 675, 841
Буштедт П. А. 12
Бхарті М. К. 438

В, Г

Вальченко В. І. 212
Вангенгейм О. Ф. 235
Варвинець І. 397, 399
Василенко В. 83
Василенко М. П. 8
Василинчук Н. 619
Васильев В. В. 789
Васильченко С. 7, 814
Васильюк І. О. 605
Великохатній С. Л. 462
Венгер І. В. 366
Вербицькі 51
Верзилов А. В. 179
Верьовка Г. Г. 34

Веселова Л. 790
Відмар Д. 63
Власенко Л. М. 1009, 1017
Власюк С. 748
Влезько Н. В. 1009, 1017
Вовк С. 749
Вовк-Карачевська М. В. 182
Вовк-Карачевський В. Н. 182
Войток Г. 625
Войцех Г. Є. 238
Войцехівська Г. А. 1021
Волкогон В. В. 471
Волконський С. Г. 8
Воловина О. 230
Володимир, отець 1007
Волощук О. 14
Воронецький А. 943
Вороний М. К. 237
Вороний М. М. 235, 237
Вощевська Н. Г. 1015
Всеволод III Святославич Чермний, князь 147
Всеволод Святославич, князь 147
В'ятрович В. 246
Гаврильцева П. М. 750
Гайдук М. В. 612
Гайдук С. 687, 780
Гайовий Г. Т. 818
Галаган Г. П. 181
Галагани 180
Галеві А. 6
Галимов А. 782
Ганжа П. А. 214
Ганцов В. М. 15

Гапієнко Т. 631
Гапоненко Д. 522
Гаркавенко Ю. (Євфимій, отець) 995
Гармаш Д. Ю. 711
Гарнієр О. 42
Гатцук С. А. 274
Гафурова Р. 841
Герасименко Л. А. 532
Гільов І. 423- 426
Глейх Г. Д. 235
Глебов Г. М. 53
Глібов Л. І. 582
Гнатів Є. В. 1023
Гобанова О. 517
Гоголь М. В. 89, 172, 510, 776, 819, 820
Голець В. 522
Гольдман Р. 360
Гольцов В. 840
Гонза Н. Ф. 1020
Гончар І. М. 16
Гончаренко М. 751
Гончаренко О. 881
Горлач Л. 7, 515, 586, 592, 821
Горленко В. 752
Горобець С. М. 110, 125, 675, 841, 985
Гречаник О. 400
Гречко Г. М. 17
Грицаненко М. 1024
Гриценко О. М. 212
Гриценко С. 463
Грищенко Л. С. 558
Грищенко П. В. 538, 576
Гройсман В. 324

Грушевський М. С. 182
Губанов О. А. 8
Губар О. 303
Гузь О. Т. 585
Гун О. 174
Гусєва Л. Г. 1016
Гутман В. М. 235
Гуцало Є. 822

Д, Е, Є

Давид Золотар 139
Двінянінов В. А. 239
де Бальмен О. А. 653
Дейкун М. П. 345
Демиденко І. М. 753
Демченко Т. 192
Деполович Л. П. 496, 497, 1019
Десницький С. Ю. 8
Деєдов Б. 706, 712
Дзюба С. 350, 440, 516, 881, 902, 907, 915, 1011
Дзюба Т. 906, 907
Димар Д. Д. 212
Димитрій (Ростовський) 1007
Дідур А. 494
Дідур І. 494
Дідусенко Г. А. 1009, 1017
Дмитренко Х. 401
Довгий О. П. 824, 825
Долматовський Є. А. 823
Доманова Г. 97
Дорошенко Д. 210
Доценко А. В. 70, 660

Дочинець М. 678
Дроботько В. Г. 18
Дрофань А. 7
Дубина Л. 498
Дубовий В. 713
Дубовик Л. М. 611а
Дудко В. І. 826
Дудко Т. 603
Дюкич Ф. Й. 262
Ентін В. 250
Есселін А. (Серебреник О.) 827
Євса А. 7
Єрмова Л. 387
Єрмоленко А. 320
Єрмоленко М. 320
Єшкілев В. Л. 8

Ж, З, І

Жовоник І. С. 222
Журавель В. 754
Журавель О. В. 147
Жураківський І.
Забарний О. 887
Забиян М. 54
Забіла П. 7
Забіли 646
Забіяка І. 88
Заболотський П. О. 499
Задорожний Я. 700
Зайченко В. В. 1010
Закусило С. 7
Заліський С. 634
Зарудний М. 607

Зебницький Ю. І. 235
Зетланд М. 6
Зінгер Ф. О. 8
Зозуля С. Ю. 70, 80, 344, 637
Золотаренко В. 140
Золотницький Б. І. 8
Зоць Т. 639
Зубко Л. 1023
Зязюн І. А. 636
Іваненко О. 676, 1013
Іванець В. 629
Іванов Д. Й. 1, 908
Іваньков А. 841
Івасенко Д. 402
Іващенко В. М. 693
Ігнатович Д. 992
Ільчишин О. 464
Ільчук О. 36, 253
Ільяс В. 92
Інютін В. П. 571
Іованович О. 760
Іриней, митрополит 996
Ісаченко О. М. 693
Ісраелі Б-Ц. 6

К

Кавалерідзе І. П. 19
Каганова І. 211, 601, 1010, 1014, 1022
Казимир II Справедливий, князь 147
Казіміров Д. 127
Кайнова С. М. 1021
Кандим Ю. 584
Капранов В. В. 587

Капранов В. Л. 46
Капранов Д. В. 587
Каранда М. 783
Карась С. 193
Карл XII 119
Карнабед А. А. 37, 49, 59, 70, 128, 130, 667, 951, 966, 973
Карніюлін-Пінський М. М. 8
Карпенко-Криниця П. Д. 828
Карпекін М. О. 212
Карпинський К. Т. 997
Карпинський О. П. 183, 184
Катеринич П. П. 750
Кауфман І. М. 20
Кацнельсон А. І. 837
Качуровський І. В. 810, 815
Кезля В. 908, 909
Киричок Б. Г. 240
Кирій О. 7
Кирюша О. 960
Кисельова В. П. 1026
Кисіль В. 403
Кишко А. 45
Киян П. П. 367
Кияновський В. 311, 382
Кіктєв В. М. 691
Клейнер І. М. 404
Клейнер-Самовський І. С. 264
Клепак А. С. 1025
Климентовська В. 7
Клочко М. 7
Кмета І. 7
Князєв С. М. 452
Кобець М. О. 465

Ковалевський І. 513
Коваленко О. Б. 85, 97, 176, 580, 611а, 634, 1022
Коваленко О. І. 500
Коваль В. К. 829
Коваль Г. 7
Ковальов Є. 181
Ковальова А. 267, 329
Ковальчук О. Г. 519
Кожан В. М. 755
Кожевнікова Л. О. 1023
Козел О. Ф. 212
Козимір Т. С. 86
Коломієць О. 607
Колоша В. П. 340
Комов М. О. 910
Компанець М. 21
Кондратьєв І. В. 91
Кондратюк В. 321
Кониський Г. 998, 999
Кониський К. 141
Кониські 141
Конопля Ю. 121, 122, 944
Константинович М. О. 1022
Корнієвський О. 238
Корнієнко О. 707
Косенко Ю. 215, 810
Косінов А. К. 520
Костенко М. П. 7, 830
Костомаров М. І. 22, 29, 1024
Коцур О. 756
Коцюбинська В. У. 236
Коцюбинська І. М. 832
Коцюбинська М. Х. 815

Коцюбинський М. М. 189, 774, 831
Коцюбинський Ю. Р. 607, 673, 677
Кочерга І. 607
Кочерга М. Г. 378
Кошмал В. 423–425, 569, 660
Кошмал З. 569
Кранц М. 185
Красножон М. 745
Кріп Є. М. 707, 714
Крутов Є. 791
Круш О. 7
Куделя Я. М. 854
Кудлай А. 530
Кудласевич Т. С. 1017, 1026
Кузнєцова В. 827
Кузьменко В. 871
Куковеров О. 685
Кукольник В. Г. 8
Куліч В. 437
Куліш П. О. 650, 832
Купріяненко В. 505
Курданов А. 62, 580, 589, 590
Куриленко А. 691
Куриленко М. 1023
Куриленко М. П. 215
Куса Л. А. 291
Кушніренко М. І. 911

Л, М

Лаврентій Чернігівський 964
Лавренюк Д. 334
Лавриненко Н. 495
Ладо-Бордовський І. М. 8

Лаєвський А. С. 125
Лаєвський С. Л. 85
Лазаревський О. М. 116
Лебідь М. Д. 216
Левенок І. 680
Левочко О. 634
Левчановський С. В. 86
Левчук Н. 230
Лень О. 405
Лепявко С. А. 851
Леус В. М. 912, 1011
Лизогуб Д. А. 186
Лизогуб І. І. 8
Лизогуб Ф.А. 8
Лизогуби 796
Линюк Л. П. 85, 93, 1010
Липовецька Є. 704
Лисенко В. І. 459
Лисенко М. В. 757
Лисицин І. В. 715
Литвин В. Е. 716
Литвин К. А. 481
Літвін В. 7
Ломакіна Г. 596
Лопата В. І. 717, 718
Лопатін (Потапов) В. М. 8
Лоскот Є. О. 466
Лукашевич І. 137
Любимова В. 7
Маджуга Г. 902
Мазепа І. П. 217
Мазепа І. С. 40, 94, 112, 135, 142–145, 153, 640
Майданський М. Н. 521

Макаренко М. О. 649
Максимович І. 942
Макуха В. 392
Малеча Л. 241
Малиновська М. 607
Мамчич О. Б. 614
Маджуга Я. 792
Манжай К. 714
Мантула А. 657
Маринчик С. Г. 840, 913, 914
Маркевич М. 137
Маркітан П. П. 237
Маркович О. В. 286
Маркович Я. 134
Мартиненко Я. 303
Мартос І. Р. 7, 8
Марченко Л. 93
Марчук А. 704
Масленніков К. Ф. 368
Маслов О. 599, 915
Маслов С. 7
Мастерова В. 916
Матросова Ю. 793
Матяш Н. Ю. 134
Медведь М. 231
Меллемвік Ф. 506
Мельничук В. В. 1, 815
Менелас А. 702
Микола ІІ 44
Мироненко Д. О. 1021
Мироненко І. 960
Мироненко О. 738

Митькевич М. В. 1000
Михайленко В. 886
Михайло Володимирович, князь 146
Михайло Всеволодович Чернігівський, князь 147, 150
Михайлова О. В. 1017, 1026
Михаїл Чернігівський, князь 148
Міклашевський А. 696
Міхновський М. 236
Міхнюк О. І. 467
Многогрішний Д. 94, 640
Мовчан А. С. 268
Могилянський М. М. 185
Могилянський Мик. М. 8
Модзалевський В. 134
Мойсієнко А. 841
Мойсієнко С. 780
Мокросноп Н. П. 64, 86, 927
Молодий В. 604
Моренець В. 199, 206
Мороз П. В. 794
Морозов О. 35
Москаленко А. 1024
Москаленко В. В. 86
Мстислав Глібович, князь 149
Музика Ю. 522
Муравко А. Ф. 212
Мурашко В. О. 212
Мусієнко Р. 674
Мусіна З. Х. 1015
Мюллер Г. 766

Н, О, П

- Нагорний К. 699
Надточій О. 475
Назаренко А. Г. 242
Назаренко О. 682
Наполеон 653
Науменко В. П. 8
Нафтульський Н. 6
Небаба М. 97
Небосклонов О. 406
Небрат Т. Г. 290
Немкович О. 7
Непиталюк А. 770
Непотенко І. 660
Неруш В. 391
Никодим, архімандрит (С. І. Силко) 83, 110
Ніс С. Д. 23
Новик Т. 283, 665, 946
Новицький О. П. 965
Нордслеттен О. 342
Норов О. 432
Нотдурфтер Й. 444
Обушний Г. 851
Овдієнко І. І. 198
Овчаренко В. 620
Овчаренко Л. 222
Огієвський П. М. 1001
Оглоблін О. П. 237
Олег Чернігівський та Курський, князь 150
Ольговичі 136
Омельяненко-Набіуліна О. Ф. 1027
Оніщенко О. 192

Оппоков Є. В. 237
Орленко В. М. 268
Орлик П. 640
Павленко С. О. 539, 686, 1025
Панько М. Л. 802, 803
Парубець С. С. 468
Пархоменко В. Ф. 7, 758
Пархоменко Л. 421, 917
Пасічник В. І. 375, 432
Патрик Н. А. 263
Перепьолкіна О. П. 1017
Петлюра С. 221
Петренко Н. 834
Петренко О. 721
Петро І 119
Петрункевич І. І. 187
Печена Т. 1024
Печорна О. 918
Печорний П. П. 719
Петухов С. 494
Пилипенко Б. К. 235
Пилипенко В. 389, 518
Пирковський С. 407
Підвисоцький В. В. 369
Пікуль П. 725
Піщенко М. 7
Піщур А. 804
Плаунова О. 551
Плохій С. 230
Плющ В. 7
Пляшко Л. 819
Погрібний А. Г. 835
Позняк О. 344

Покришень А. М. 774, 815, 840

Половець В. М. 522, 523

Половнікова С. О. 1010

Полторацький В. М. 408

Пономаревська О. 714

Попов Я. 11

Попович О. П. 595

Попудренко М. М. 46

Порошенко П. О. 439

Потапенко О. 161, 176

Почеки 151

Прахов А. 162

Придатченко В. М. 628

Примаченко Я. 246

Притиковська Л. М. 457

Приходько А. М. 248

Пришляк В. 152

Прищепа О. 391

Прокопович П. 41, 178

Прокопюк М. 720

Присяник І. Г. 919

Прохорський В. П. 268

Проценки 586, 591

Прудько В. 275

Пустосміхови 51

Р, С

Радивиловський А. 1002

Радченко В. М. 493

Райхіль К. М. 1008

Ральченко І. 630

Ранков Ю. 360

Рахно О. Я. 176, 179, 580, 611а, 1022

Ревуцький Л. 7
Реєнт О. 60
Реп'ях С. П. 607, 920 - 922
Резанов В. 7
Рєпін І. Ю. 721
Ржезніков А. Й. 722, 723
Рибка М. 7
Рог К. С. 263
Рожок В. І. 759
Розстальний В. 795
Розумовський К. 152, 178
Розумовські 702
Роман Брянський, князь 146
Романчук Н. В. 541, 1011
Ромашка Д. 218
Ротач П. П. 1009, 1017
Рошак Р. 7
Руденок В. Я. 660, 946
Русанов Ю. А. 98
Русова С. Ф. 236
Савченко-Більський В. О. 555
Савченко-Більський О. В. 724, 729
Савчин Я. 881
Самойленко Г. В. 74–77, 524
Самойленко О. Г. 516
Самойленко Ю. М. 538
Самойлович Д. С. 8
Самойлович І. 94, 112, 144, 992
Самоквасов Д. Я. 274
Сапон В. М. 88, 908, 923, 924
Сапроненкова О. 725
Сарана В. Ю. 265
Саханський А. Г. 8

Саченко Г. К. 7, 237
Свириденко А. 319
Сеїтаблаєв А. 771
Селецький П. Д. 8
Семененко П. Д. 86
Семенов С. 409
Семеняка Б. П. 726
Сеник О. 469
Сенцовський В. 840
Сенчик О. О. 381, 815
Сердюк К. 685
Сердюк Я. 118
Серебреник О. (Есселін А.) 827
Середа С. П. 8
Сидоренко Є. 774
Сидоренко С. І. 212
Сидоренко Т. 841
Сидорук А. 7
Сидорчак С. 796
Ситий І. 125, 646
Ситник А. 171
Сич М. 607
Сінько В. 726
Скаченко О. О. 1027
Скачок І. І. 339
Сковорода Г. 654
Скоренок С. Г. 179
Скорина П. 1003
Скоробагатько М. 902
Скоропадський І. 94, 112
Скоропадський П. П. 8
Скорохватова А. В. 1015, 1017
Скрипка Г. 390

Скуба М. Я. 836
Слабошпицький М. 607
Сладкевич А. 28
Сластіон О. 478
Слесаренко О. 370
Слонім М. Л. 8
Сльозка М. 7
Смоленцев В. 938
Снопок О. М. 52
Соболев Д. 377
Соболь Ю. О. 70
Сокол І. 443
Соколова Т. 699
Солодка К. 164
Сорока П. 840
Сорока Ю. 464
Спаська Є. Ю. 80, 633, 696, 806
Спутай С. М. 1019
Стабровський П. Ф. 249
Стадниченко Т. 727
Станкович Є. 740
Старенченко В. Т. 371
Старожицька А. 572
Старожицька М. 573
Стебун І. І. 837
Стежеринський А. 685
Стефанович А. 760
Стефанович Б. 760
Стороженко О. 7, 8
Страдомський А. 1005
Стратілат М. І. 728
Строкун І. 664, 729
Студьонова Л. В. 579, 580, 598, 1014

Субботенко І. 606
Сукач М. 742
Сулима Ф. І. 153
Сурдін І. Е. 263
Сусленський О. 537
Сухобоков О. В. 282
Сухоніс 810

Т, У, Ф

Тарасевич О. 733
Тарасенко В. 1024
Тарасенко І. 112–116, 942
Тарновський В. В. 645, 648, 651, 730
Татарин В. 816
Теребун С. І. 761, 815
Терехович Л. Н. 925–927
Терещенко М. 69
Тимон, отець 1004
Тимченко В. А. 797
Тираспольський Г. Л. 8
Титова О. М. 637
Ткаленко Р. 410
Ткач М. М. 577, 908, 928–930
Ткач Мик. М. 672, 1027
Ткаченко В. В. 1
Ткаченко О. 411
Ткачук А. 762
Токарєв С. 127
Травкіна О. І. 668, 945
Транквіліон-Ставровецький К. 154
Трихліб Н. П. 64
Тройна С. І. 731
Тужик М. 103

Тука Б. Ю. 24
Тука О. 412
Турківський М. 931, 932
Турчин М. П. 618, 660
Углова О. В. 1021
Удод Л. Г. 86
Устименко В. Є. 25
Устинов В. М. 698
Ушакова Т. П. 595
Ушинський К. 501
Фаль В. П. 372
Федорова М. А. 1009
Федорова М. А. 1017
Феодор, боярин 148
Феодосій (Углицький) 942
Феофілова Л. В. 563
Фесенко І. П. 373
Філарет (Гумілевський) 1005, 1006
Філарет 383
Фінкельштерн В. М. 1016
Фльоров О. П. 1007
Фрасинюк О. 139
Фриз В. 840

Х, Ц, Ч

Хагстрьом М. 441
Халімон Н. М. 72, 1019
Харді М. 681
Хафт Я. 6
Хижняков В. В. 8, 580, 598
Хитрик Є. С. 1012
Хмельницький Б. 27, 54, 442
Хмельницький Ю. 144

Хоменко А. П. 243
Хорпестада У. 341
Хрикін С. 933
Цинковський І. 7
Челебіджіхан Н. 584
Чередниченко Н. 92
Черненко О. 271, 279
Черненко М. 433
Черняков С. В. 660
Четверікова І. 162
Чеховська І. В. 1017
Чигирик І. 162
Чистякова Н. 413
Чміль Б. Ф. 219
Чумак В. 7, 814
Чумаченко А. 198
Чупринка Г. О. 237
Чухліб Т. В. 125

Ш, Щ, Ю, Я

Шаповал А. 626
Шаповал Н. М. 934
Шаповал П. Д. 934
Шаповал Ю. 237
Шаповалов Є. 707
Шарий А. М. 502
Шаховський С. 100
Швидченко В. 7
Шевченко А. 7, 26
Шевченко В. Ф. 7, 26, 69
Шевченко О. І. 264
Шевченко С. О. 7, 838, 1012
Шевченко Т. Г. 591, 726

Шевчик І. 59
Шептун С. 327
Шер А. 6
Шеремет О. 616
Шикалова М. 807
Шитікова де Ескобар Г. 811
Шкарлет С. 525, 526
Шкляр В. 220, 221
Шкурко А. Н. 732
Шкурко М. 833
Шльончик О. М. 746
Шмулевич М-М. 6
Шоходько В. С. 633
Шраг І. Л. 8, 188
Шрамченко Л. Д. 189
Штепа А. 7
Шумицький М. А. 8
Шуркало Д. 152
Шурубуря Т. 383
Шуст М. 7
Щира К. М. 1009, 1017
Щирський І. 733
Щур В. 704
Юзич Ю. 199
Ющенко О. Я. 839
Яблонська Т. Н. 734
Ягодкін Г. 654
Якимченко О. Г. 735
Яремченко В. 946
Ярослав Мудрий 763
Ятченко Ю. М. 736

ГЕОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК

А, Б

Австрія 444

Анисів, село Чернігівського р-ну 241, 262

Антарктида 475

Аргентина 405

Аризона, штат США 208

Афганістан 544

Афіни, місто (Греція) 407

Бакланова Муравійка, село Куликівського р-ну 828

Батурин, місто 16, 40, 80, 126, 135, 153, 178, 243, 281, 342, 635, 801, 984

Батуринська сотня 111

Бахмацький р-н 174, 235, 340

Бахмач, місто 282, 463

Бахмач, село Бахмацького р-ну 90

Березна, смт Менського р-ну 94, 984

Белград, місто (Сербія) 398

Бирине, село Новгород-Сіверського р-ну 249

Білорусь 97, 443, 447, 451, 527, 767

Білошицька Слобода, село Корюківського р-ну 465

Блистова, село Менського р-ну 127

Бобровицький р-н 205, 218

Бобровиця, місто 479, 748, 750

Болівія 811

Борзенська сотня 111

Борзна, місто 407

Борзнянський р-н 341, 536

Борзнянщина 187, 542

Бреч, село Сосницького пов. (нині – Корюківського р-ну) 169

Будапешт, місто (Угорщина) 936

Буськ, місто Львівської обл. 105

Буча, місто Київської обл. 613

В, Г, Д, Е

Варва, смт 478

Варвинська громада 419

Варвинський р-н 277, 478

Великі Осняки, село Ріпкинського р-ну 268

Великобританія 321

Веприк, село Бобровицького р-ну 523

Виблі, село Куликівського р-ну 83, 110, 791, 985

Вінницька область 230

Вінниця, місто 766

Вінниччина 136

Вірменія 767

Вітебськ, місто (Білорусь) 716

Володькова Дівиця, село Носівського р-ну 552

Вороніж, містечко Глухівського пов. Черніг. губ. (нині смт – Шосткинський р-н Сумської обл.) 9

Гетьманщина 94, 99, 103

Глухів, місто 6, 231

Глухівський пов. Чернігівської губ. 696

Гончарівське, смт Чернігівського р-ну 771, 773

Горбове, село Куликівського р-ну 557

Горбове, село Новгород-Сіверського р-ну 836

Городище, село Менського р-ну 824, 825, 959, 989, 994

Городня, місто 92, 298, 826, 837

Городнянщина 320, 689

Грабів, село Ічнянського р-ну 838

Греція 442

Грузія 451

Гусь-Хрустальний, місто Володимирської обл. (РФ) 684

Гута-Студенецька, село Сновського р-ну 64

Данина, село Ніжинського р-ну 88, 232, 1001, 1003
День Добрий, хутір Городнянського р-ну 964
Десна, річка 71, 82, 274
Десна, смт Козелецького р-ну 466
Деснянка, село Чернігівського р-ну 753
Дігтярі, смт Срібнянського р-ну 18
Дідівці, село Прилуцького р-ну 22, 29
Дмитрівка, смт Бахмацького р-ну 222, 240
Дніпро, місто 657, 907
Дніпровське, село Чернігівського р-ну 252, 936
Дніпропетровська область 230
Донецьк, місто 837
Донецька область 230
Дорогинка, село Ічнянського р-ну 830
Дрімайлівка, село Куликівського р-ну 468
Дроздівка, село Куликівського р-ну 297
Дуболугівка, село Ніжинського р-ну 182
Дьйор, місто (Угорщина) 413
Дягова, село Менського р-ну 686
Епіналь, місто (Франція) 748
Естонія 310

Ж, З, І, К

Жадове, село Семенівського р-ну 612
Женева, місто (Швейцарія) 189
Жуківка, село Куликівського р-ну 1000
Жукля, село Корюківського р-ну 25
Жукотки, село Чернігівського р-ну 36, 253
Запоріжжя, місто 93
Золотинка, село Чернігівського р-ну 936
Іванівка, село Чернігівського р-ну 339
Івківці, село Прилуцького р-ну 469
Іжевськ, місто (Росія) 11

Ізраїль 6, 310, 321
Індія 438
Італія 409
Ічня, місто 26, 276, 311, 382, 811, 812, 913, 995
Ічнянщина 69, 708, 770, 814
Казахстан 451, 809
Калениківщина, хутір Талалаївської волості Роменського пов.
Полтавської губ. 1009
Калюжинці, село Срібнянського р-ну 222
Канада 321, 444, 451, 691
Карелія (РФ) 235
Карпилівка, село Козелецького р-ну 121, 122, 944
Київ, місто 1, 94, 133, 231, 312, 359, 740, 823
Київська область 230
Київська Русь 124
Київське намісництво 483
Кіпті, село Козелецького р-ну 441
Кладьківка, село Куликівського р-ну 198
КНР 343
Ковчин, село Куликівського р-ну 179, 241, 496, 497
Козацьке, село Бобровицького р-ну 936
Козелець, смт 94, 426, 462, 984
Козелецький р-н 296
Количівка, село Чернігівського р-ну 451
Комарівка, село Борзнянського р-ну 741
Комарно, місто Львівської обл. 220
Конотоп, місто Чернігівської губ. (нині – Сумська обл.) 6, 208
Короп, смт 94, 215
Коропщина 288, 813, 886
Корюківка, місто 42, 78, 79, 256, 309, 343, 362, 558, 694, 807, 834,
991
Корюківський р-н 539
Костобобрів, село Семенівського р-ну 217

Краків, місто (Польща) 421, 470, 942
Краснодар, місто (РФ) 729
Крим 680
Кролевець, місто Чернігівської губ. (нині – Сумська обл.) 228
Крупичполе, село Ічнянського р-ну 32
Крутоярівка, село Прилуцького р-ну 912
Ксьонзівка, село Кролевецького пов. Чернігівської губ. 975
Кувечичі, село Чернігівського р-ну 502
Куликівка, смт 308
Куликівський р-н 72, 234, 404
Куликівщина 212, 494
Курінь, село Бахмацького р-ну 379, 919
Кучинівка, село Сновського р-ну 925

Л, М, Н

Ладан, смт Прилуцького р-ну 313
Ладинка, село Чернігівського р-ну 487
Латвія 310, 322, 419
Линовиця, смт Прилуцького р-ну 653, 931
Литва 310, 767
Лівобережна Україна 93, 98, 127, 156
Ліллекхаммер, місто (Норвегія) 401
Ліон, місто (Франція) 219
Лондон, місто (Великобританія) 132
Лосинівка, смт Ніжинського р-ну 3
Луганськ, місто 466
Луганщина 792
Львів, місто 105
Львівщина 105
Любеч, смт Ріпкинського р-ну 3, 105, 531, 634, 941, 987
Любша, село Жидачівського р-ну Львівської обл. 105
Майнівка, село Бобровицького р-ну 479

Макарівка, село Бобровицького р-ну 989
Македонія 412
Макіївка, село Носівського р-ну 728
Макошине, село Менського р-ну 12
Максимівка, село Ічнянського р-ну 369
Мала Дівиця, смт Прилуцького р-ну 3, 467
Мала Кошелівка, село Ніжинського р-ну 904
Малий Самбір, село Конотопського пов. Чернігівської губ. 242
Марибор, місто (Словенія) 397
Мартинівка, село Ічнянського р-ну 716
Мглин, місто (РФ) 94
Мезин, село Коропського р-ну 284, 299, 300
Мена, місто 238, 293
Менська сотня 103
Менщина 200, 391
Михайло-Коцюбинське, смт Чернігівського р-ну 3, 918
Могильов, місто (Білорусь) 998
Молдавська АСРР 230
Молдова 447, 451, 767
Монастирище, село Ічнянського р-ну 758
Москва, місто 90, 148
Московія 108
Московська губ. 715
Мочалище, село Бобровицького р-ну 835
Мрин, село Носівського р-ну 315
Мукачево, місто 678
Наумівка, село Корюківського р-ну 343
Ніжин, місто 12, 35, 39, 41, 47, 80, 89, 99, 100, 106, 107, 117, 118,
120, 133, 137, 140, 159, 164, 171, 172, 231, 244, 259, 278, 321, 330,
337, 354, 388, 413, 419, 442, 455, 470, 472, 482, 490, 499, 513, 565,
605, 693, 735, 819, 821, 833, 984, 998, 999, 1016
Ніжинська округа 232

Ніжинський повіт 151, 165
Ніжинський полк 116, 131
Ніжинщина 344
Німеччина 217, 222, 244, 245, 321, 767
Нова Басань, село Бобровицького р-ну 3, 717
Новгород-Сіверське намісництво 483
Новгород-Сіверський р-н 235, 400
Новгород-Сіверський, місто 20, 58, 565, 638, 658
Новий Биків, село Бобровицького р-ну 33
Новосибірська обл. (РФ) 249
Норвегія 341, 342, 506
Носелівка, село Борзнянського р-ну 342
Носівка, місто 6, 1001

О, П, Р

Обирок, хутір поблизу Батурина 527, 533
Одеська область 230
Окунинів, село Козелецького району 158
Олишівка, смт Чернігівського р-ну 189, 555, 556, 724, 729
Олишівська громада 419
Оренбург, місто 641
Остер, місто Козелецького р-ну 3, 977, 978
Пакульська волость Чернігівського пов. 96
Парафіївка, смт Ічнянського р-ну 381
Пашківка, село Ніжинського р-ну 636
Пекін, місто (КНР) 309
Петрівка, село Прилуцького р-ну 829
Петрушин, село Чернігівського р-ну 183, 184, 224
Підгірне, село Чернігівського р-ну 993
Піски, село Бахмацького р-ну 530
Піски, село Чернігівського р-ну 67
Подєбради, місто (Чехія) 199
Поділ, село Срібнянського р-ну 469

Покошичі, село Коропського р-ну 475
Полонки, село Прилуцького р-ну 1007
Полтава, місто 553, 1009
Полтавська губернія 160
Полтавська обл. 292, 540, 545, 546
Полтавський полк 103
Полтавщина 794
Польща 5, 220, 310, 447, 767
Понорниця, смт Коропського р-ну 3, 56
Правобережжя 93
Прага, місто (Чехія) 189
Прилуки, місто 134, 203, 228, 235, 247, 250, 254, 325, 338, 490,
565, 604, 622–628, 639, 671, 691, 764, 817, 932
Прилуцький полк 103
Прилуцький р-н 277
Прилуччина 702
Радичів, село Коропського р-ну 71
Рейментарівка, село Корюківського р-ну 795
Рівнопілля, село Чернігівського р-ну 255
Ріпки, смт 24, 490, 736, 821
Ріпкинський р-н 937
Рогізки, село Сновського р-ну 70
Роїще, село Чернігівського р-ну 109, 202, 719
Росія 148, 191, 527
Рудівка, село Прилуцького р-ну 280
Рудка, село Чернігівського р-ну 923, 997
Румунія 447, 767
Рябці, село Чернігівського району 725

С, Т, У, Ф, Х

Салтикова Дівиця, село Куликівського р-ну 10
Сахнівка, село Менського р-ну 672, 1027

Седнів, смт Чернігівського р-ну 28, 66, 81, 186, 528, 529, 629, 734, 775, 796, 948, 1004
Семенівка, місто 63, 251, 263, 476, 642
Сибереж, село Ріпкинського р-ну 908, 909
Синявка, село Менського р-ну 220, 221, 585
Сіверщина 112–115
Слабин, село Чернігівського р-ну 489
Слобідка, село Талалаївського р-ну 1009
Слобожанщина 93
Словаччина 447
Смолин, село Чернігівського р-ну 21, 296, 314, 732
Снов, річка 81
Сновськ, місто 6, 86, 105, 168, 204, 488, 498, 935
Сновський р-н 86
Сновщина 86, 291
Солонівка, село Городнянського р-ну 683
Сорокошичі, село Козелецького району 158, 170
Сосницький повіт 12
Сосниця, місто 550, 710, 903
Соснівка, село Конотопського пов. Чернігівської губ. 178
Срібнянська громада 419
Срібнянський р-н 235, 277
СРСР 222
Стара Талалаївка, село Талалаївського р-ну 19
Старий Глибів, село Козелецького р-ну 158
Старі Чешуйки, село Мглинського р-ну Брянської обл. 274
Стародуб, місто (РФ) 94, 178
Стародубський полк 125
Степанівка, село Менського р-ну 87, 818
Стольне, село Менського р-ну 754
Стрижень, річка 109, 210
Суличівка, село Ріпкинського р-ну 68, 720
Сумська обл. 292, 632

США 321, 527, 828
Талалаївка, село Ніжинського р-ну 268
Тель-Авів, місто (Ізраїль) 360
Тернопільська обл. 830
Товстоліс, село Чернігівського р-ну 273
Торонто, місто (Канада) 411
Тупичів, село Городнянського р-ну 3
Туреччина 527
Угорщина 447
Удеч (Жидачів), місто Львівської обл. 105
Україна 2, 8, 32, 65, 94, 119, 132, 138, 142, 148, 191, 230, 231, 233,
237, 246, 333, 337, 338, 341, 343, 380, 381, 393, 396, 400-402, 447,
451, 502, 527, 709, 767, 1021
Уссурійський край 156, 564
Франція 555, 724
Хаєнки, село Ічнянського р-ну 393
Харків, місто 231, 243
Харківська обл. 230, 292
Хмільниця, село Чернігівського р-ну 980
Холми, смт Корюківського р-ну 3
Хорватія 403, 767
Хороше Озеро, село Борзнянського р-ну 759

Ч, Ш, Щ, Ю, Я

Черкаси, місто 628
Чернихів, село Зборівського р-ну Тернопільської обл. 105
Чернігів, місто 1, 6, 12, 15, 17, 27, 30, 31, 37, 38, 43–46, 51–55, 73,
91, 95, 102, 105, 123, 128, 130, 145–150, 155, 162, 167, 177, 183–
185, 201, 206, 210, 213, 214, 216, 219, 228, 231, 235, 241, 255, 258,
260, 263, 267, 269, 285, 286, 307, 322, 324, 331, 333–337, 342, 349,
350, 353, 356, 360, 363, 365–368, 374, 376, 380, 383, 384, 387, 396,
402, 406, 419, 438, 445, 446, 452, 453, 458, 466, 467, 480, 490, 495,
507, 534, 541, 549, 571, 606, 638, 676, 678, 684, 685, 693, 697–699,

703, 709, 713, 715, 722, 723, 726, 733, 746, 747, 756, 757, 760, 763,
771, 777, 783, 821, 823, 827, 831, 904, 929, 934, 938, 953–958, 966–
974, 976, 979, 984, 993, 1002
Чернігівська губернія 6, 61, 151, 156, 160, 163, 175, 176, 195–197,
254, 484, 486
Чернігівська область 4, 229, 230, 246, 292, 294, 306, 349, 416–418,
631, 632, 972, 1017, 1021
Чернігівське воєводство 132
Чернігівське намісництво 120, 483
Чернігівський р-н 257, 296, 532, 960
Чернігівщина 2, 3, 4, 5, 8, 65, 84, 93, 134, 136, 157, 161, 166,
190–194, 207, 211, 225–227, 233, 235, 237,
245, 270, 282, 287, 289, 301, 304, 325, 355, 359, 361, 376, 384–386,
389, 395, 399–401, 415, 418, 419, 443, 454, 456, 465, 497, 501, 529,
538, 542, 551, 564, 570, 682, 692, 697, 737, 776, 798, 806, 936, 939,
1002, 1008, 1015, 1026
Чернігово-Сіверщина 97, 108, 119, 637
Чехія 321, 447
Чибриж, річка 92
Чорнотичі, село Сосницького р-ну 392
Шабалинів, село Коропського р-ну 11
Швейцарія 691
Швеція 108, 321, 441
Шестовиця, село Чернігівського р-ну 62, 82, 746, 756, 767
Шибишинівка, село Чернігівського р-ну 544
Шосткинський пов. Чернігівської губ. 61
Щуча Гребля, село Бахмацького р-ну 268
Юхнове, село Новгород-Сіверського р-ну 274
Яблунівка, село Прилуцького р-ну 3
Японія 350
Ярославка, село Бобровицького р-ну 223

Зміст

Область у цілому	3
Видатні діячі і область. Видатні уродженці області	3
Пам'ятки історії та культури	8
Краєзнавство	13
Історія області. Археологія. Етнографія. Історія	14
Допоміжні історичні дисципліни	20
Археологія	48
Етнологія	51
Природа і природні ресурси області	52
Народне господарство	53
Загальні питання економіки	53
Промисловість	54
Підприємство	57
Зв'язок.....	58
Транспорт.....	58
Сільське господарство.....	59
Охорона здоров'я. Медичні установи	60
Соціальний захист населення	64
Благодійність	65
Фізкультура і спорт. Туризм	66
Туризм	67
Державна влада та управління. Територіальна реформа місцевого самоврядування	70
Обласна рада народних депутатів	71
Чернігівська міська рада	73
Облдержадміністрація	74
Суспільно-політичне життя	74
Правоохоронні органи	75
Військова справа	77
Воїни – учасники АТО	77
Наука і освіта в області	79

Наука	79
Освіта	80
Вища освіта	85
Ніжинський НДУ ім. М. В. Гоголя	86
Культурне і мистецьке життя області	89
Бібліотечна справа	90
Чернігівська ОУНБ ім. В. Г. Короленка	93
Чернігівська ЦМБ ім. М. Коцюбинського	101
Прилуцька центральна районна бібліотека	102
Музеї. Музейна справа. Архіви	103
Чернігівський історичний музей ім. В. В. Тарновського	106
НАІЗ «Чернігів стародавній»	108
Чернігівський обласний художній музей ім. Г. Галагана.....	110
Чернігівський літературно-меморіальний музей-заповідник М. М. Коцюбинського	110
Засоби масової інформації	111
Розвиток мистецтв	113
Архітектура	114
Образотворче мистецтво. Скульптура.....	119
Музичне життя	121
Театр. Кіномистецтво	126
Народно-прикладне мистецтво	131
Літературна Чернігівщина	132
Чернігівська письменницька організація	138
Твори літераторів Чернігівщини	138
Фольклор	148
Мовознавство	148
Релігія. Діяльність церкви	148
Церкви. Монастирі. Собори	149
Бібліографічні посібники	159
Допоміжні покажчики	164
Алфавітний покажчик авторів і назв книг та статей	164

Іменний покажчик	196
Географічний покажчик	220

Наукове видання

ЛІТЕРАТУРА ПРО ЧЕРНІГІВСЬКУ ОБЛАСТЬ ЗА 2017 РІК

Бібліографічний покажчик

Укладачі:	Гонза Наталія Федорівна, Каганова Ірина Яківна, Солонікова Вікторія Іванівна, Студьонова Людмила Валентинівна
Відповідальна за випуск	Аліференко Інна Михайлівна
Комп'ютерний набір:	Студьонова Людмила Валентинівна, Дорохова Олена Василівна
Комп'ютерна верстка	Ширманова Анастасія Олександрівна

Тираж 40 пр.

Видавець і виготовлювач
КЗ «Чернігівська обласна універсальна наукова бібліотека
ім. В. Г. Короленка»
проспект Миру, 41, м. Чернігів, 14000
e-mail: korolenkolib@ukr.net

